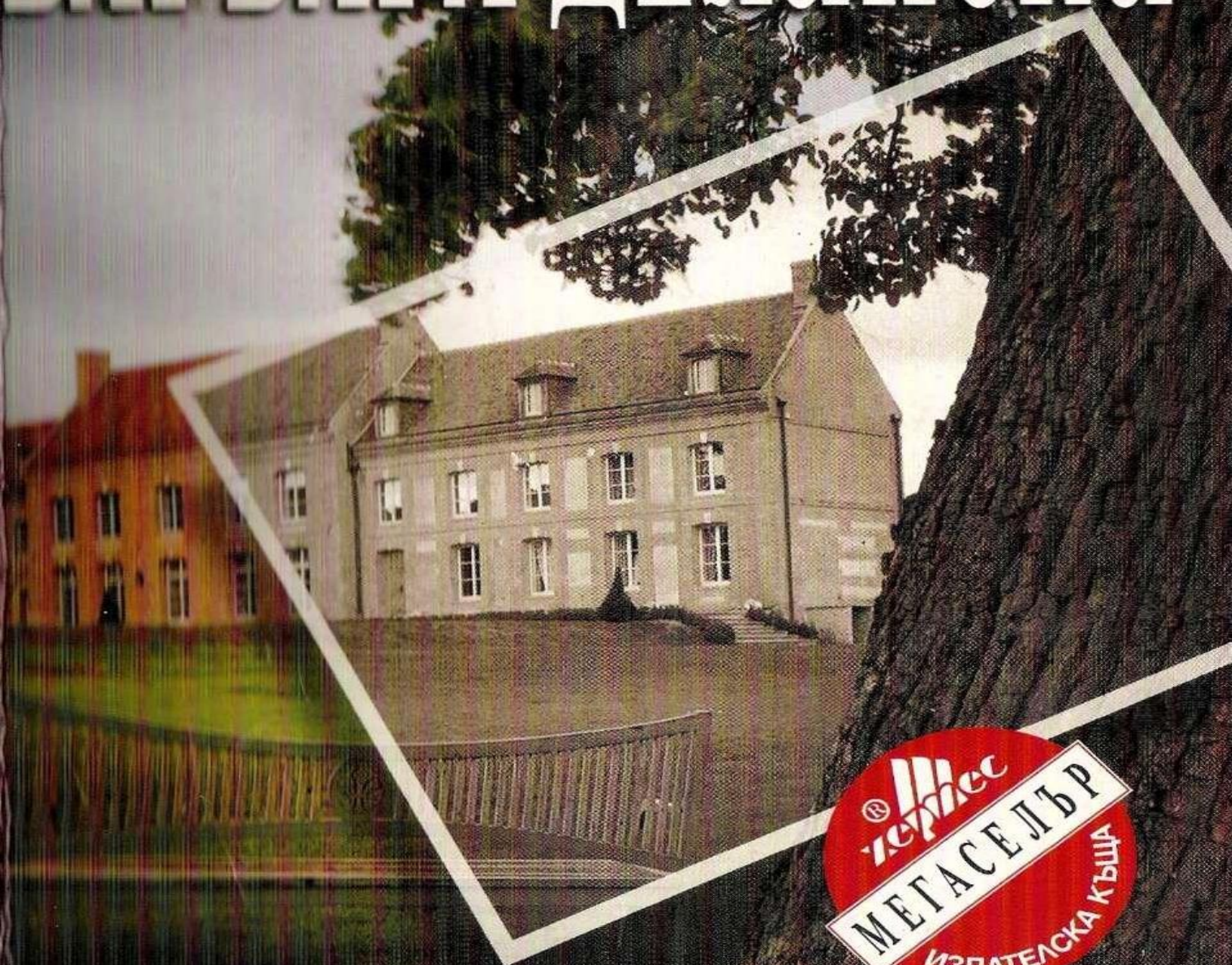

БАРБАРА ДЕЛИНСКИ

ИМЕНИЕТО

БАРБАРА ДЕЛИНСКИ ИМЕНИЕТО

Превод: Надежда Розова

chitanka.info

Завладяващата история на две жени, чиито съдби се преплитат драматично в най-новия бестселър на Барбара Делински.

На прага на втория си брак Натали — господарка на имение с активен светски живот — решава да разкрие много тайни, за които децата ѝ дори не подозират. Тя наема реставраторката на снимки Оливия, която с уменията си да възкресява миналото ще ѝ помогне да предаде историята си. За младата жена и дъщеря ѝ Тес престоят в имението на Натали е като сбъждане на красив сън. Но никой не може да предвиди какво крие бъдещето...

Проучванията за една книга могат да донесат различни видове удовлетворение. Докато пишех „Имението“, на мен ми провървя да получавам и информация, и вдъхновение, без които романът не би бил това, което е.

Изказвам благодарност на Ан Самсон Селандър, Сюзан и Търт Семсън и Джоета Кърк от лозята Саконет в Айтъл Комтън, Роуд Айланд, за сведенията, които ми предоставиха във връзка с лозарството по Южното крайбрежие на Нова Англия. За помощта му във връзка с проблемите на подобни лозя съм признателна на Боб Ръсел от Уестпорт Ривърс в Уестпорт, Масачузетс.

Искрено съм благодарна на Сеси Селуин за това, че сподели с мен новостите, свързани с дислексията и нейното лечение; на Каръл Бегъли за споделените познания за котките; на Дейзи Старлинг за свързаните с Португалия особености и на Джак Уилямс за обясненията му за ураганите.

Всички те са истински специалисти в своите области. Отговорността за допуснатите неточности и за направените отклонения в името на художествената истина е единствено моя.

Благодарна съм на Ейми Бъркоуър, Джоуди Риймър, Майкъл Корда, Чък Адамс и Уенди Пейдж за това, че са до мен и енергично ме подкрепят.

Както винаги, с много обич благодаря и на семейството си.

ПЪРВА ГЛАВА

Денят започна като поредния юнски делник в Манхатън, но когато се прибра в апартамента си, в една сграда от кафяв камък в северната част на Ийст Сайд, след като бе обядвала с приятели, Сюзан Сийбринг-Малой намери в пощата шафрановожълт плик. Нямаше нужда да поглежда нито емблемата на имението в горния ляв ъгъл, нито елегантния почерк върху плика, за да разбере, че писмото е от майка ѝ. Пощенската марка от Асконсет Роуд Айланд, и ароматът на фрезии, любимите цветя на Натали, не оставяха никакво съмнение в това.

Сюзан събу обувките си „ферагамо“ и сви пръсти в недоумение. Последното, от което се нуждаеше, бе писмо от майка ѝ. Реши да го прочете по-късно. И без това ѝ бе достатъчно неприятно.

А чия е вината? — запита се с някакво необяснимо раздразнение. *На Натали.* Тя живееше като по книга и правеше всичко точно както трябва. Беше най-всеотдайната съпруга, която познаваше, и се бе превърнала в образец за подражание за самата нея. Сюзан също стана предана съпруга. Когато феминизмът излезе на обществената сцена, тя вече бе дотолкова отдадена на грижи за Марк и децата, че не ѝ остана време за собствена кариера. Сега децата ѝ бяха пораснали и не се нуждаеха от напътствията ѝ, а Марк бе наел прислуга, за да се занимава с дреболиите, които преди бяха нейна грижа. Понякога все още го придружаваше по време на пътуванията му и той твърдеше, че присъствието ѝ му доставя радост, но в действителност нямаше нужда от нея. Всичко беше просто фасада. Нищо повече.

Вече имаше време за себе си. Не ѝ липсваше и ентусиазъм. Но, за бога, та тя бе на петдесет и шест години. Доста напреднала възраст за началото на кариера.

Чудеше се какво друго ѝ остава, докато вадеше от пощенската кутия новите каталози и се настаняваше в креслото до прозореца към вътрешния двор. Нищо, освен „Ниймън Маркс“, „Блумингдейл“,

„Хамахер Шлемер“ и усещането, че по някакъв начин някъде е изпуснала последния влак.

Бих могла да поговоря с майка си за това, иронично си помисли, като че ли Натали би проявила съчувствие към скуката или пък би разбрала безпокойството ѝ. А дори и да го стореше, Натали не обичаше да обсъжда проблемите. Говореше за облеклото. За тапетите. За официалната кореспонденция върху релефна хартия. Натали бе специалист по добрите обноски.

Същото се отнасяше и за Сюзан. Но на нея всичко това ѝ бе омръзнало. Беше скучно. Беше дребнаво. Беше безполезно като рибената супа, която бе сготвила предния ден, преди да си спомни, че Марк има ангажимент за вечеря, или като огромното количество ордьоври и сладкиши, които през последните шест месеца бе приготвяла и замразявала за гости, които така и не се появяваха. Като се размисли за храна, ако Натали ѝ изпращаше менюто за есенния празник на плодородието в имението, Сюзан щеше направо да се разкрещи.

Готова за битка, стана от креслото и взе жълтия плик от масата в хола. Често получаваше писма от майка си. Натали никога не забравяше да ѝ изпрати статии за едно или друго вино, произведено в Асконсет, или пък лична писмена похвала от някой винар от Калифорния или от Франция, макар Сюзан изобщо да не се интересуваше от тях. Лозята бяха гордостта и радостта на родителите ѝ, не нейните. В продължение на дълги години се бе опитвала да ги убеди в това. Усилията им да я въвлекат в бизнеса по някакъв начин бяха поовехтели, както повечето от останалите неща в живота ѝ.

Но този плик беше различен. Имаше любимия на Натали солиден вид, но цветът му — тъмножълто със синьо мастило — беше съвсем различен от обичайния цвят на слонова кост и бургундскочервено на пощата от Асконсет. Освен това писмото не бе адресирано само до Сюзан. Върху плика пишеше, че е за господин и госпожа Марк Малой, при това с калиграфски изписани букви, което също бе отклонение от стила на Асконсет.

Сюзан притеснено поддържа плика няколко минути и си мислеше, че съдейки по последните им няколко разговора с Натали, очевидно ставаше нещо. Думите ѝ звучаха оптимистично, изтъкваше как Асконсет се възстановява след смъртта на Алегзандър, но звучеше

някак... разтревожена. Неведнъж Сюзан усещаше, че Натали премълчава нещо, но не полюбопитства, тъй като не искаше да се замесва във винарския бизнес. Реши, че притеснението сигурно е неизменна част от траура. Сега внезапно се запита дали съществува връзка между този плик и въпросното напрежение.

Отвори плика и отвътре извади също такава жълта картичка.

„Натали Сийбринг и Карл Бърк имат удоволствието да ви поканят на сватбеното си тържество, което ще се проведе в неделя преди Деня на труда^[1] от 16.00 ч. в Голямата къща на лозя и винарни Асконсет.“

Сюзан се намръщи и препрочете текста. Сватба ли?

Поразена, прочете поканата за трети път, но очевидно не беше сбъркала. Натали се омъжва повторно? Направо невероятно! При това за Карл? Още по-невероятно. Карл Бърк беше управител на имението от тридесет и пет години. Беше неин работник, земен човек със скромни средства, който изобщо не можеше да се мери с Алегзандър Сийбринг — бащата на Сюзан и съпруг на Натали цели петдесет и осем години, починал само преди шест месеца.

О, да. Сюзан знаеше, че през последните няколко месеца Карл бе неоценим помощник на майка ѝ. Натали често го споменаваше — особено напоследък. Но да говориш за един мъж е едно, а да се омъжиш за него — съвсем друго.

Дали не беше някаква шега? Едва ли. Дори и да си падаше по шегите, а Натали изобщо не беше такава, никога не би направила нещо толкова безвкусно.

Сюзан обърна картичката с надеждата да намери някакво обяснение от майка си, но такава нямаше.

Препрочете думите за четвърти път, но не ѝ остана друг избор, освен да ги приеме за истина, и се почувства дълбоко засегната. Човек не съобщава толкова важни новини на дъщеря си само с една официална покана — освен ако не се е отчуждил достатъчно, а случаят с Натали и Сюзан не беше такъв. Разговаряха по телефона всяка седмица. Виждаха се през месец. Наистина не споделяха помежду си. Отношенията им не бяха такива. Но независимо от това, Сюзан не

можеше да си обясни защо Натали не я бе предизвестила за отношенията си с Карл — освен ако Натали не го бе направила по характерния за нея заобиколен начин чрез честото му споменаване в разговора.

Може би това бе убягнало на Сюзан, но със сигурност не би отминала споменаване за сватба. Такова просто нямаше. Поне официално Натали все още беше в траур.

Сюзан прочете поканата за последен път. Все още поразена и изпаднала в недоумение, вдигна слушалката на телефона.

В коридора на малка тухлена къща в колониален стил във Вашингтон, окръг Колумбия, Удли Парк, един жълт плик, досущ като получения от сестра му, лежеше върху купчината поща под процепа във вратата, когато Грег Сийбринг се прибра у дома този следобед. Отначало той не го забеляза. Видя само купчината, която бе прекалено голяма, за да представлява пощата, получена само през този ден. Бе отсъствал от къщи цели три. Сигурно това бяха писмата от целия период, но къде беше жена му?

— Джил? — провикна се той. Разхлаби вратовръзката си и тръгна да я търси. Не беше в дневната, нито в кухнята, нито в кабинета. Качи се на горния етаж, но и в двете спални нямаше никой. Объркан, спря се на горната площадка на стълбището и се опита да си припомни дали съпругата му планираше нещо. Ако е така, със сигурност не му бе казала. Не бяха се чували по време на пътуването. Той непрекъснато беше в движение, излизаше от хотела рано сутрин и се връщаше късно, твърде изморен, за да разговаря по телефона. Наистина се зарадва, че успя да хване ранен полет за дома. Помисли си, че тя сигурно ще се зарадва.

Как ли пък не! Дори не си беше у дома.

Трябваше да й позвъни.

Но, по дяволите, тя също не се бе обаждала.

Изведнъж усети как умората го върхлита и слезе долу да вземе сака си. Но едва го вдигна от земята и отново го пусна долу, взе само компютъра си и пощата. Наистина беше твърде много.

Чудеше се дали Джил не е отишла да посети майка си. От доста време се канеше да го направи.

Той стовари писмата върху кухненския плот, свърза компютъра с телефона и го включи. Докато чакаше, избута на една страна маловажните писма, а сметките — на друга. Повечето останали писма лесно идентифицира по адреса на подателя. Имаше едно от Избирателния комитет на Майкъл Бонър, негов приятел, който се кандидатираше за Сената и най-вероятно искаше пари. Друго писмо беше от приятелка на Джил от колежа, трето имаше марка от Акрон, Охайо, където живееше майката на Джил, и сигурно бе изпратено, преди жена му да замине. Но имаше едно с още по-позната марка и с още по-познат аромат.

Той вдигна жълтия плик и пред очите му изникна образът на майка му. Силна, грациозна, умна и надменна.

Но цветовете на лозарското имение бяха слонова кост и бургундскочервено. Тя винаги използваше тях. Асконсет беше нейната същност.

По теглото на плика отсъди, че вероятно съдържа някаква покана. Нищо чудно, тържествата бяха стихията на Натали. Но и самият Алегзандър Сийбринг обичаше разточителните тържества и кой би могъл да му се разсърди? Не беше някой префърцунен джентълмен. Неведнъж беше кръстосвал лозята, облечен в джинси и избеляла риза, рамо до рамо с управителя си. Ако не правеше това, през другото време обикаляше по света, за да разнася името на Асконсет, и упоритият труд в крайна сметка му се отблагодари. След години борба Асконсет започна да му носи приличен доход. Беше си заслужил правото да се забавлява.

Натали умееше да организира забави. Беше в стихията си, докато даваше разпореждания на доставчиците, музикантите и цветарите. Всяка година в Асконсет се провеждаха два празника — за посрещане на пролетта и в чест на гроздобера. Тази година бяха пропуснали пролетното тържество, защото бе твърде скоро след смъртта на Ал, но очевидно това никак не се нравеше на Натали. Тя не обичаше да носи черно — в гардероба си нямаше нито една черна рокля и в действителност ѝ се наложи да си купи специално за погребението.

Сега, само шест месеца по-късно, тя отново влизаше във форма. Грег не бе сигурен дали го одобрява. Някак не му се струваше редно това да е толкова скоро след смъртта на съпруга ѝ — неговия баща — и при несигурното бъдеще на Асконсет.

Натали искаше Грег да поеме управлението на имението. Не бе изразила това явно, но той въпреки това ѝ бе дал отговора си. Не. В никакъв случай. И дума не може да става.

Чудеше се дали тя ще успее да намери купувач и внезапно се запита тържеството не цели ли да представи този купувач. Не, щеше да му каже предварително. А може би не. Той съвсем ясно бе изразил отношението си към имението. Занимаваше се с проучване на общественото мнение. Три седмици в месеца беше на път и работеше с клиенти. Имаше свой собствен бизнес и се справяше доста добре. Производството на вино бе страст на баща му, а не негова.

Но не бе и напълно безучастен наблюдател. Ако Натали успееше да продаде Асконсет, щяха да получат пари, от които половината в крайна сметка бяха за него. В този смисъл бе належащо да се запознае с евентуалния купувач. Не искаше майка му да продаде имението под стойността му.

Пусна плика върху плота, придърпа компютъра и набра паролата си.

Но пликът продължаваше да привлича вниманието му. Любопитен да узнае какво е намислила Натали, той отново го взе, отвори го и измъкна картичката отвътре.

„Натали Сийбринг и Карл Бърк имат удоволствието да Ви поканят на сватбеното си тържество, което ще се проведе в неделя преди Деня на труда от 16.00 ч. в Голямата къща на лозя и винарни «Асконсет».“

Премигна невярващо срещу поканата.

Сватбено тържество ли? Майка му и Карл? Майка му и Карл? От къде на къде?

Натали беше на седемдесет и шест години. Сигурно разсъдъкът ѝ вече не бе толкова бистър, поклати глава той. Ами Карл? Вероятно бе с няколко години по-възрастен от нея. Той пък какво бе намислил?

Карл работеше в имението, откакто Грег се помнеше. Алегзандър го смяташе за свой приятел. Но един приятел никога не би отмъкнал съпругата на друг само шест месеца след смъртта му. Още по-нередно пък бе една вдовица толкова бързо да се омъжи за първия срещнат.

Разбираемо бе след смъртта на Александър Натали още повече да разчита на Карл. Грег смяташе, че е нормално напоследък тя често да споменава името на бившия управител. Осъзна, че тези подмятания винаги са били хвалебствени. Изглежда, не бе успял да разбере какво се крие зад всичко това.

Любов? Секс? Не бяха ли малко старички за това? Грег беше на четиридесет години и сексът все по-малко го интересуваше. Сексът изисква усилие, ако го правиш както трябва. Може би те не го правеха като него. Дявол го взел, смущаваше се дори задето мисли за майка си по този начин. Но... с Карл? Та той беше старец!

Но вероятно доста хитър. Сигурно беше хвърлил око на имението. Нали се пенсионира и остави управлението в ръцете на сина си? Възможно е това да бе дело на Александър, но Карл бе в имението твърде отдавна, за да няма право на глас относно това кой ще поеме оттук нататък. Вероятно искаше Саймън да получи имението. Може би сватбата му с Натали бе начин да си осигури това.

Грег трябваше да позвъни на Натали, но никак не му се искаше. Какво бе в състояние да й каже: не искам имението, но и не желая да остане в ръцете на Саймън?

Редно би било най-напред да се обади на Сюзан. Тя се виждаше с Натали много по-често от него. Редно е да знае какво става.

Но и това не му се искаше да прави. Сюзан беше шестнадесет години по-голяма от него. Бяха брат и сестра, но никога не се бяха чувствали близки.

Грег тихо изруга и разкопча яката на ризата си. Нямаше нужда от това. Нуждаеше се от почивка и в действителност я беше планирал. Така че за посещение в Асконсет преди Деня на труда изобщо не можеше да става и дума. Щеше да ходи за риба на север, чак в Онтарио. Вече беше направил резервация.

Джил не беше особено доволна. Ако оставеше на нея, тя би избрала Асконсет. Там и харесваше. Или поне така му се струваше. Напоследък му бе трудно да прецени. Джил очевидно изживяваше някаква „криза“. Беше станала по-мълчалива от обикновено. Дали не беше кризата на средната възраст, зачуди се той. На тридесет и седем години?

Не искаше да размишлява за проблемите на жена си, но тази мисъл го ангажираше повече, отколкото сватбата на Натали и Карл. Ще

се заеме с това по-късно. Той прекоси кухнята и отвори вратата на гаража. Колата на Джил я нямаше, което означаваше, че сигурно бе паркирана на летището. Реши, че най-вероятно е отишла да посети майка си. След това му хрумна нещо. С надеждата да узнае онова, което я измъчва, и с мисълта, че писмото на майка ѝ може да му помогне — винаги можеше да каже, че го е отворил случайно заедно с останалата поща, — той разпечата плика и измъкна отвътре прилежно сгънат лист хартия.

Скъпи Грег...

Скъпи Грег. Писмото от тъща му не бе до Джил. Беше до него. Той хвърли поглед на адреса. Изобщо не пишеше името на Джил. Писмото беше изпратено до него. *От Джил.*

Внезапно го обхвана лошо предчувствие и той зачете.

В студиото си в гаража, зад стара бяла викторианска къща на една тясна, странична уличка в Кеймбридж, Масачузетс, Оливия Джоунс бе потънала в мечти. Често го правеше. Беше едно от предимствата на работата ѝ.

Тя реставрираше стари снимки — занимание, което изисква търпение, остро око и спокойна ръка. Притежаваше и трите, а освен това имаше и въображение, което ѝ помагаше да се потопи в света на почти всяка фотография. Дори и сега, когато със сиво мастило в различни нюанси се опитваше да възстанови нечие изтрито лице, тя се намираше вътре в снимката заедно със семейство работници имигранти, живели в Калифорния в началото на трийсетте години. Голямата депресия вече бе обхванала страната. Животът бе труден, а храната — оскъдна. Децата работеха дълги часове заедно с родителите и дядовците си на полето и в градините, където имаше нужда от работна ръка. Започваха деня мръсни и го завършваха още по-омърляни. Лицата им бяха мрачни, бузите им — хлътнали, а очите — огромни и трескави.

Всички седяха заедно на верандата на паянтова барака. Оливия мина покрай тях и влезе вътре. Беше тясно, но практично. Леглата бяха наредени покрай стените, а в средата бе разположена печка с дърва и няколко стола. Въздухът миришеше на прах и на усилна работа, но имаше и още нещо. Върху масивната маса отстрани лежеше току-що

изпечен хляб, ароматен и топъл. Върху печката къкреше яхния. На рафта имаше най-различна очукана посуда и ламаринени чинии и чаши. Сигурно тропаха, докато семейството се хранеше. Вече дори чуваше звука.

Оливия се върна на верандата и бе радушно посрещната, сля се с групата, както всички те бяха свързани помежду си. Докосваха се — с ръка, с рамо, с буза. Девет души от три различни поколения, които оцеляваха в суровото си ежедневие, като намираха утеха в семейството. Не притежаваха почти нищо, имаха само близките си.

Оливия беше на тридесет и пет години. Имаше дъщеря на десет години, работа, апартамент с телевизор и видео, компютър, автоматична пералня и сушилня. Имаше и кола. Имаше дрехи с марката на „Патагония“, обувки „Ел Ел Бийн“ и един „Никон“, който беше доста стар и здрав и струваше немалко пари.

Но, господи, колко завиждаше на тези пришълци за близостта помежду им.

— Били са трудни времена — разнесе се до рамото ѝ дрезгав глас.

Вдигна поглед и видя шефа си — Отис Търман, който навъсено се взираше в снимката. Беше една от наскоро откритите фотографии и се смяташе, че е дело на Дороти Ланг. Музеят „Метрополитън“ в Ню Йорк им беше възложил реставрацията и Оливия се бе заела с нея.

— Били са някак по-простички времена — отвърна тя.

— Отстъпвам ти ги, като толкова ти харесват — изсумтя той. — Аз си отивам. Заклучи на тръгване.

Той се отдалечи, като тътреше крака много по-малко, отколкото може да се очаква от седемдесет и пет годишен човек, но Отис непрекъснато менеше настроенията си и това го поддържаше във форма. През целия ден бе раздразнителен, но Оливия работеше при него вече пет години и се бе научила да не го приема лично. У Отис дремеше нереализиран Пикасо, един несбъднат художник, който винаги щеше да бъде по-добър в реставрацията, отколкото в творческото съзидание. Но надеждата умира последна, дори и на тази възраст. Отново се бе отдал напълно на четките и платното — само седем седмици преди да се пенсионира, нещо, което очакваше с нетърпение.

За разлика от Оливия, той броеше дните.

Все ѝ съобщаваше колко време остава, а тя се правеше, че не чува.

„Ние сме добър екип“, казваше тя.

„Твърде стар съм“, отвърщаше той.

Тъкмо това привлече интереса ѝ към семейството имигранти. Възрастният човек на снимката беше толкова побелял, че в сравнение с него Отис изглеждаше като младеж, но онзи не се отказваше, беше си там, част от цялата група.

Днес нещата стояха иначе. Хората се изхабяваха — и нищо чудно. Всички живееха на високи обороти и можеха да разчитат единствено на себе си. Оттеглянето на Отис безпокоеше Оливия: представяше си го как седи самичък ден след ден с четките и боите си, които не е в състояние да използва така, че да задоволи собствените си високи изисквания, а около него няма жив човек, с когото да се позаяде. Нямахше да бъде щастлив.

Грешии, Оливия. Той има приятели в артистичните среди и доста спестени пари. Ще си живее съвсем добре. *Ти ще загазиш.*

Най-сетне бе открила призванието си. Реставрирането на стари снимки бе напълно естествено занимание за добър фотограф с усет към изкуството — тя притежаваше и двете, макар да ѝ отне известно време, за да го установи. Целият ѝ живот премина в поредица от проби и грешки. Бе работила като сервитьорка. После като продавачка на рекламирани по телевизията стоки. Сетне в магазин за дрехи. Започна да продава фотоапарати доста по-късно и едновременно с това откри, че ѝ доставя удоволствие да снима. След това се появи Тес. Последваха краткотрайни ангажименти, чиракуването при професионален фотограф и работата на свободна практика за един музей, който ѝ възложи да заснеме експозициите му. И след това Отис.

За пръв път в живота си Оливия наистина обикна работата си. От всичко, с което се бе захващала досега, реставрацията на снимки ѝ се удаваше най-добре. Можеше да прекарва часове наред, надвесена над тези късчета от миналото, запазили уханието на отминалото време, и да тъне във величието им. За нея миналото криеше много повече романтика, отколкото настоящето. Искаше ѝ се да бе живяла тогава.

И понеже това бе невъзможно, работата при Отис ѝ допаднаше и чувството бе взаимно. Малцина хора в живота ѝ я бяха изтърпявали за цели пет години. Стига да понасяше промените в настроенията му, той

признаваше, че тя се справя много по-добре от повечето предишни помощници.

Всъщност той искрено я харесваше. Голямата снимка, закачена на стената, го доказваше. Беше я направил предишната седмица, когато Оливия се бе появила на работа с ужасно къса коса. Беше се подстригала сама в пристъп на раздразнение от дългата коса в мъчителната жега. Съжали още в следващия миг. Един бръснар заличи част от пораженията, но въпреки това се яви на работа с огромна сламена шапка, която Отис незабавно свали от главата ѝ.

Бог да го поживи, задето каза, че я харесва с къса коса, защото ѝ придавала безгрижен и весел вид, и веднага се зае да я запечата върху филмова лента. Тя стоеше пред най-обикновена бетонна стена, облечена в дълга рокля с презрамки, с щръкнали от сандалите пръсти и момчешка прическа. Чувстваше се на показ, някак неловко и понеже не бе свикнала да се намира пред обектива и се смущаваше заради косата си, бе обгърнала тялото си с ръце и бе заровила брадичката си в тях.

Отис бе използвал светлината, ъгъла и фокуса, за да я направи да изглежда грациозна, а не слаба; развълнувана, а не засрамена. Бе придал на лъскавите кичури на късата ѝ пясъчноруса коса елегантен вид, а на кафеникавия лак на пръстите на краката ѝ — нещо екзотично. Кафявите ѝ очи изглеждаха огромни на нежното лице. По някакъв начин бе успял да я направи красива.

Погледът ѝ се плъзна от тази снимка към друга, забодена до нея, и усмивката ѝ стана по-широка. Бе правена миналото лято и до нея се виждаше деветгодишната Тес. Двете бяха облечени като танцьорки от някой бар в Додж Сити от времето на Дивия запад. Отис заклеми снимката като най-долнопробна комерсиална фотография, но двете се бяха издокарали така заради маскарада, на който бяха ходили. Това лято щяха да се нагиздят като дами от епохата на кралица Елизабет — стига да са в състояние да си позволят още един уикенд на морския бряг. След спирането на детските надбавки средствата им бяха станали по-оскъдни. Започваха да усещат това все по-осезаемо.

Джаред Старк я бе предал по всички възможни начини. Би трябвало да я обича. Освен това би трябвало да обича детето им. И най-накрая, би трябвало да ѝ помага да осигури дом и грижи за това дете. А какво направи той? Умря.

Иззвъня един часовник. Оливия го спря и опита да се освободи от гнева, който бе изместил скръбта ѝ. Тес беше обичта на живота ѝ, а часовете в училището ѝ скоро щяха да приключат. Затвори шишенцата с мастилата, изми четките си и внимателно прибра в шкафа снимките, които вероятно бяха правени от Ланг. Разтреби офиса, сложи в куфарчето си документи, върху които щеше да поработи вкъщи, и на излизане се сблъска с пощальона.

Личната кореспонденция на Отис и сметките подреди в една купчина, а адресираните до студиото — в друга. Сред по-големите писма бяха брошура от някакъв супермаркет, пратка от Американския институт за консервация и реставрация на исторически документи и произведения на изкуството и седмичният брой на списание „Таим“. Най-отдолу в тази купчина имаше голям кафяв плик.

Оливия погледна името на подателя и усети как я залива вълна от удоволствие. Етикетът върху плика беше с цвят на слонова кост и имаше емблема в бургундскочервено — елегантно и пестеливо изображение на грозд, чиито зърна се изсипват от една винена чаша. Под него се мъдреше стилизираният надпис, който вече ѝ бе до болка познат и който гласеше: Лозя и винарни Асконсет, Асконсет, Роуд Айланд. Адресът беше написан на ръка с традиционния и също толкова познат почерк на Натали Сийбринг.

Оливия поднесе големия плик към носа си, затвори очи и вдиша. Вече познаваше аромата на фрезии толкова добре, колкото и почерка. Изисканост, която извикваше представата за благополучие и сърдечност. Наслади му се за миг, прекоси стаята и се приближи до голямата маса, където лежеше последната купчинка снимки за Сийбринг. Бяха направени в началото на петдесетте години и се нуждаеха от различна реставраторска намеса, но вече бяха напълно готови. А ето че пристигаше и нова пратка. Натали бе преценила времето съвсем точно.

Оливия никога не бе виждала тази жена, но имаше чувството, че я познава много добре. Снимките разказваха най-различни истории, а онова, което премълчаваха, Оливия съчиняваше сама. През двайсетте години Натали е била красиво дете, през трийсетте — зашеметяващо красива девойка. През четирийсетте е била свенлива булка на храбър войник, а през петдесетте — усмихната майка на две прелестни деца. От снимките личеше, че се облича с вкус и живее в красива къща.

Независимо дали на снимките се виждаше салон с прекрасен ориенталски килим, елегантно тапицирано канапе някъде в средата на стаята, оригинална картина на стената или градина, оградена от буйни храсти, които създаваха усещане за цвят дори на черно-бялата снимка, цялостният фон говореше за живота на едно преуспяващо семейство от винарския бизнес.

Не можеше да ги сбърка с изтормозеното семейство имигранти. Разбира се, тези снимки нямаха художествената стойност на фотографиите на Дороти Ланг, но Оливия следеше развитието на това семейство от месеци и се чувстваше съпричастна. Привличаха я благоденствието и спокойствието. Хиляди пъти си бе представяла, че е част от семейство Сийбринг.

Историята на собствения ѝ живот се намираше на светлинни години от онова, което бе видяла на снимките на семейство Сийбринг. Не познаваше баща си. Майка ѝ дори не знаеше кой е той. Оливия се бе родила вследствие на случайна, предизвикана от алкохола любовна авантюра в новогодишната нощ на една уличка недалеч от Таймс Скуеър в Манхатън. По онова време майка ѝ — Керъл Джоунс, била на седемнадесет години.

Феминистките биха могли и да го нарекат изнасилване, но когато няколко месеца по-късно Керъл най-сетне разбрала, че е бременна, проявила достатъчно непокорство и дързост, за да заяви на родителите си, че детето е заченато с любов. За тези набожни хорица бременността ѝ била прекалено голяма дързост и я лишили от наследство. Тя им отвърнала със същото — предсказуемо дръзка и непокорна, напуснала дома си, като взела в наследство единствено името — Джоунс.

Това не помагаше на Оливия кой знае колко. Във всеки телефонен указател имаше цели страници с името Джоунс. А в телефонния указател на Ню Йорк страниците бяха десетки. Не стига, че не успя да открие баба си и дядо си, ами вече не можеше да намери и майка си. Оливия също се местеше от място на място, но винаги оставяше подире си следа от трохички, на която можеха да завидят дори Хензел и Гретел, но нито един от близките ѝ не я потърси. Очевидно на никого не му пукаше, но това си беше за тяхна сметка. Оливия може и да не струваше бог знае колко, но не и Тес. Тя бе истинско съкровище.

За нещастие, загубата засягаше и двете страни. Тази празнина в живота ѝ означаваше, че Тес и Оливия на практика нямат други близки. Двете бяха съвсем самички на света, което не бе съвсем лошо. Оливия постепенно свикна с тази мисъл. Беше сигурна, че ще успее да се справи.

Разбира се, това не ѝ пречеше да мечтае, а напоследък все си представяше, че е роднина на Натали Сийбринг. Наистина да я смята за своя баба беше малко попресилено, но на по-старите снимки от Асконсет имаше една жена, която можеше да бъде бабата на Оливия поради беглата прилика между нея и Керъл. Оливия не бе виждала жената на нито една снимка от Асконсет, правена след войната, но това бе лесно обяснимо. Може тя да е била доброволка в армията, да се е влюбила в някой военен и да се е установила в Ню Йорк. Съпругът ѝ може да е бил строг военен, който обича да диктува правилата, или пък да е бил болезнено ревнив и да ѝ е забранил да поддържа връзка със семейството си. Ето защо я нямаше на снимките.

Но ако жената беше сестра на Натали, значи Натали би трябвало да бъде нейна леля. Ако пък двете бяха само братовчедки, кръвната връзка също бе налице.

Оливия погледна часовника. Трябваше да отиде да прибере Тес. Вече бе крайно време.

Но изкушението от новия пакет бе твърде силно и тя не успя да устои. Отвори плика и надникна вътре. Ароматът на фрезии стана още по-силен. Избута настрани придружаващата бележка и пред погледа ѝ се появиха няколко десетки снимки. Повечето бяха двадесет и пет на двадесет сантиметра и черно-бели. Под тях имаше светложълт плик.

Оливия любопитно го извади. Върху плика се мъдреха името и адресът на Отис, но бяха изписани калиграфски, а не с почерка на Натали. Оливия реши, че Натали организира празненство, и се зарече да отиде като придружителка на Отис. Не ѝ пукаше какво ще си шушукат хората зад гърба им. Искаше да види Асконсет. Искаше да се запознае с Натали.

Постави поканата върху бюрото на Отис заедно с личната му кореспонденция, но после бързо я взе оттам и я върна в пакета със снимките. Той щеше да се появи чак на следващата сутрин. Искаше ѝ се поканата да постои в дома ѝ поне една нощ.

Пъхна пакета в куфарчето си, за последен път огледа офиса, излезе и заключи вратата. Последната пратка със снимки от Натали щеше да бъде малката ѝ награда тази вечер, след като приключеше с всичко останало.

Предвкусвайки предстоящото удоволствие, тя почти летеше по тесните улички, от двете страни, на които плътно една до друга се извисяваха къщи и дървета и се виждаха паркирани автомобили. Юнският въздух беше неподвижен и топъл. Пристигна в училището на Тес, обляна в пот и с цели десет минути закъснение.

Повечето деца си бяха тръгнали. Само няколко бяха останали на игрището, но те бяха погълнати от заниманието си. Тес стоеше самичка в единия ъгъл на училищния двор, рамото ѝ бе приведено под тежестта на раницата, едното ѝ стъпало бе извито навътре, очилата ѝ се бяха смъкнали до средата на нослето, а върху лицето ѝ бе изписано отчаяно изражение.

---

[1] В САЩ се отбелязва през първия понеделник от месец септември. — Б.пр. ↑

ВТОРА ГЛАВА

Сърцето ѝ се сви, но Оливия се опита гласът ѝ да звучи бодро:

— Здравей, миличка.

Прегърна Тес, но момиченцето не отвърна на жеста ѝ, а приглади настрана буйната си кестенява коса и отбеляза:

— Закъсня.

— Зная и съжалявам. Наложих се да се върна от вратата. Как мина денят ти?

Тес понечи да свие рамене, но жестът се изгуби, когато бързо закрачи надолу по улицата. Крачетата ѝ не бяха дълги, но се движеха бързо. Оливия трябваше да ускори крачка, за да я настигне.

— Тес? — опита се да я приласкае тя.

Посрещна я упорито мълчание.

— Лош ден?

— Най-лошият. Аз съм глупачка. Пълна глупачка.

— Не, не си.

— Така е. Аз съм най-глупавото дете в класа.

— Не е вярно — ти си най-умното дете в класа. Коефициентът ти на интелигентност е най-висок от всички. Просто имаш дислексия^[1], това е всичко.

— Всичко ли? — извика Тес и се прикова на място. Луничките ѝ се открояваха яркочервени върху бледото личице. Очилата ѝ с телени рамки увеличаваха големите ѝ тъжни кафяви очи, които внезапно се напълниха със сълзи. — Мамо, тя отново ме задържа в междучасието, защото писмената ми работа бе ужасна. Почеркът ми е отвратителен. Не може да ми разчита. И правописът ми е скапан. А дори и да не беше така, не бих могла да направя онова, което тя бе искала. Не бях чула добре, значи и слухът ми е скапан.

Оливия обхвана лицето на дъщеря си.

— Слухът ти не е скапан! Чуваеш всяка дума, която ти казвам, дори и когато не би трябвало, защото е разговор между възрастни.

Тес освободи брадичката си и продължи да крачи стремително. Оливия я настигна на ъгъла и повървя редом с нея няколко пресечки, докато Тес се успокои. Този път детето не се отдръпна, когато обви с ръка раменете му и го притисна до себе си. Завиха надясно, после поеха по друга улица.

— Прилича на лабиринт, нали — отбеляза Оливия, когато направиха още един остър завой. Надяваше се да изкопчи усмивка от дъщеря си.

Вместо това Тес начумерено отвърна:

— Да, а ние сме плъхове.

— И каква награда ще получим накрая?

Детето не отвърна. Пристигнаха у дома. Живееха в апартамент, залепен за малка тухлена къща, която в най-добрите си времена бе принадлежала на семейство от бъдещия каймак на обществото в Кеймбридж, фактът, че се намиреше, на по-малко разстояние от съседните къщи, отколкото бяха домовете на истинския елит, оставаше скрит от плътна редица дървета. Тези дървета не бяха дали възможност на съседите да видят как собствениците на къщата затварят верандата, пристрояват една малка спалня и баня и дават апартамента под наем.

Оливия не бе първият наемател. Тясната кухничка беше реликва от петдесетте години, банята беше малко по-хубава, но въпреки това Оливия хареса мястото още от пръв поглед: допадна ѝ атмосферата, тишината, очарованието му. Достатъчно и бе само да погледне обраслите с бръшлян тухли, и покритата с плочи пътека, от двете страни, на която растяха храстчета планински, лавър, обсипани с цветове, и вече знаеше, че ще наеме жилището, без дори да го разгледа отвътре.

Едва след като се нанесоха, осъзна колко е тясно и че би могла да наеме нещо много по-добро за същите пари. Но всичко бе приключило, а и мястото наистина притежаваше самобитност, излъчваше спокойствие и очарование. Настани Тес в малката спалня, чийто таван превърна в синьо небе, а по стените изрисува гора от високи дървета. Самата тя спеше върху разтегателен диван в дневната. Отстрани на дивана имаше две кошчета за ловене на раци, върху всяко от които се мъдреше по една настолна лампа. За дрешник ѝ служеше стар дървен сандък, поставен върху количка за дърва — и двете боядисани в зелено

като кошчетата за раци, — за да го мести лесно през нощта. От едната страна имаше меко кресло, което бе достатъчно голямо, за да побере и Оливия, и Тес, когато си четяха преди лягане. В частта на стаята, която им служеше за трапезария, имаше старинна маса със столове в същия стил — бе си я подарила за рождения ден предната година и часове наред си представяше кой може да е притежавал тази вещ преди нея.

Веднага щом отвориха вратата, телефонът иззвъня. Погледите им се срещнаха с разбиране и раздразнение.

— Тед е — каза Тес.

— Аха.

— Закъсняхме с десет минути. Бас ловя, че през цялото време е звънял.

— Аха.

— Сигурно е нещо страшно спешно — заяви детето саркастично и Оливия би сметнала това за проява на неуважение, ако не знаеше, че Тес има право.

За Тед винаги имаше нещо спешно. Беше изопнат като струна, първокласен американец, импулсивен избор на Оливия, който направи на касата на една книжарница. Сега, обърнала поглед към миналото, си казваше, че би трябвало още тогава да прецени що за човек е, понеже по време на първата им среща не се бе усмихнал нито веднъж. Но я гледаше право в очите, а това бе повече, отколкото правеха повечето мъже, и обичаше да разговаря с нея, което пък някои от тях изобщо не правеха. Интересуваше се дори от това какво чете тя и защо.

Естествено отначало Оливия си помисли, че просто иска да я омае. Подаряваше ѝ цветя, извеждаше я на вечеря, взимаше видеокасети под наем. Обаждаше ѝ се по телефона толкова често, че най-сетне се видя принудена да го помоли да не ѝ звъни в службата. По това време вече бе разбрала, че той изобщо не се опитва да я омае, а приема връзката им толкова невротично, колкото и всичко останало в живота си. Излизаха от пет месеца и крайт вече се виждаше.

Оливия трябваше да си го признае. Притежаваше дарбата винаги да попада на неподходящия човек. Не ставаше нарочно. Обикновено ѝ харесваше едно конкретно нещо — да кажем красиви очи или сексапилен глас — при това невинаги свързано с външността. Беше се влюбила в Пит Фицджералд, защото умееше да готви. Владееше ирландската, италианската и еврейската кухня. Можеше да готви и

гръцки ястия. Приготвяше най-вкусните руски блини, които бе опитвала някога. Но извън кухнята беше истинска трагедия.

Телефонът продължи да звъни и тя рязко вдигна слушалката:

— Ало?

— Здравей — каза Тед. — Обаждам ти се просто ей така. Имах ужасно тежък ден — среща след среща, като че ли става дума за коренна промяна на целия свят, а не за петгодишния план на някаква хилава, малка компания, която и бездруго най-вероятно ще фалира още първата година. Защо се прибирате толкова късно?

— Бях доста натоварена — отговори Оливия и завъртя очи, за да разсмее Тес. — Знаеш ли, в момента не мога да говоря.

— Знам какво имаш предвид. От сутринта не успях да отделя за себе си нито минутка. Кълна се, че през цялото време не спрях да говоря. Ужасно съм скапан. Ще ти звънна след десетина минути.

— Недей. Двете с Тес имаме малко работа. Ще ти се обадя по-късно.

— Ами... добре. Ще бъда тук още час, след това в гимнастическия салон още един час, но само ако са свободни уредите, които ми трябват, а това е малко вероятно. Ония горили вдигат тежести с часове. Аз не съм никакъв слаботелесен тип, но те ми се подхилкват, затова гледам да си тръгна. Така че защо не ми звънеш вкъщи към осем, ако се забавя повече от час?

— Ще се опитам. Трябва да свършвам.

Оливия изтощено затвори слушалката. Така й въздействаше Тед. Брадичката на Тес потрепери:

— Госпожа Райт ти праща бележка.

— Мили боже!

Тед бе незабавно забравен. Оливия пое дълбоко въздух. Надяваше се бележката да е изпратена в запечатан плик.

— Аз я скъсах.

— Не си го направила.

— Скъсах я и я изхвърлих.

— О, Тес! Трябваше да я прочета.

— Не, не трябваше. Тя е просто една учителка. Не знае всичко.

Така. Независимо дали пликът е бил запечатан или не, дъщеря ѝ знаеше нещо за съдържанието на бележката.

— Къде е бележката?

Тес предизвикателно отмести поглед. Оливия хвана брадичката ѝ и нежно завъртя лицето ѝ към себе си.

— Къде е бележката?

Момичето зарея поглед в тавана. Челюстите ѝ останаха здраво заключени.

Оливия въздъхна, пусна брадичката на дъщеря си и се отдръпна. И тъкмо тогава забеляза откъснатото ъгълче на нещо, което стърчеше от предния джоб на джинсите на Тес. Измъкна едно парче от писмото, после второ, трето. Сглоби листчетата върху малкия плот до готварската печка. Ето какво гласеше текстът:

„Скъпа госпожо Джоунс, наистина трябва да обсъдим как да постъпим с Тес следващата година. Знам, че едва ли ви е приятна мисълта тя да повтаря годината, но с нищо няма да помогнете, ако продължавате да не отговаряте на писмата ми.“

Какви писма? Оливия направо се ужаси.

„Налага се да се срещнем. Окончателното решение за класовете за следващата година ще се вземе в понеделник. Ако не получа вест от вас дотогава, ще се чувствам в правото си да препоръчам Тес да повтори четвърти клас.

Искрено ваша — Нанси Райт.“

Мисълта на Оливия лудо запрепуска. Тес бе подложена на преглед и ѝ бе поставена диагноза. Специалист се занимаваше с нея три пъти седмично. По време на последната среща на Оливия с възпитателя и с учителката стана ясно, че правописът на Тес се подобрява. Но все още се представяше зле на тестовете: или защото не изчиташе правилно напътствията, или защото не успяваше да напише отговорите. Тя не можеше да чете. Това беше много тежък проблем. Тес не умееше да чете.

Според възпитателя ѝ с времето нещата щяха да се оправят. Оливия искаше да знае след колко време. Тес изоставаше все повече и повече от съучениците си. Обичаше да учи и запаметяваше наученото. Когато Оливия ѝ четеше, реагираше умно и с готовност. Работеха ли заедно, детето бе способно да вниква в сложни понятия. Но когато оставаше сама, Тес просто не разполагаше с инструментариума да подходи към тези съждения.

Три половинчасови срещи с възпитателя седмично не бяха достатъчни. Необходимо беше два пъти повече време. В действителност Тес се нуждаеше от специално училище, но това беше просто мечта. Затова Оливия правеше всичко по силите си, за да ѝ помага с домашните. Освен това се опитваше да накара учителката да прояви повече разбиране, но Тес не си помагаше много, като не ѝ предаваше писмата, които ѝ пращаше тази жена.

— Не ми се карай — примоли се Тес. — Не ти дадох другите бележки, защото знаех какво иска тя. Виждам го по лицето ѝ, докато проверява писмените ми работи. Казах си, че ако се постарая повече, ще се справя по-добре и ще спре да ме гледа по този начин, но тя продължава.

Оливия придърпа Тес към себе си и я притисна изненадващо силно. Разбираще я. В действителност бе съгласна с нея. Първо на първо, не искаше Тес да учи в класа на Нанси Райт. Тя се придържаше сякаш към инструкциите, а за Тес бе изключително трудно да следва нечийи наставления. Изпадаше в паника. Прибързваше. Изгубваше посоката. Започваше да разчита на догадки. Учителката на другия четвърти клас много по-добре се справяше с деца, които имаха затруднения, но директорът сухо бе уведомил Оливия, че не може да запише всички деца в нейния клас.

Оливия просто не можеше да проумее защо Нанси Райт не ѝ се бе обадила, когато е видяла, че писмата ѝ остават без отговор. И бездруго един телефонен разговор би бил много по-уместен в сравнение с писмата. Струваше ѝ се жестоко да опишеш на хартия неуспехите на едно дете и да използваш за куриер самото него.

Оливия не успяваше да прецени до каква степен е пострадало самочувствието на дъщеря ѝ през последната година. Наистина това би могло да се случи при всеки учител. Тес просто беше в такава възраст.

Нещо повече, тя нямаше нужда само от възпитател — нуждаеше се от лекар.

Как да постъпи? Оливия имаше името на един възпитател, който можеше да се занимава с Тес през лятото, но това изискваше средства, а парите, които пристигаха в сметката ѝ в продължение на няколко месеца след смъртта на Джаред, секнаха внезапно, когато родителите му се произнесоха, че Тес не е негова дъщеря.

Не била дъщеря на Джаред! Все още я болеше от това обвинение.

— Но тя е негова дъщеря — заяви Оливия пред адвоката, който ѝ бе изпратил писмото, уведомяващо я за взетото от семейството решение.

— Можете ли да го докажете?

Разбира се, че можеше. Тес бе живото доказателство! Но тя познаваше процедурата. Знаеше как разсъждават адвокатите. Признаваха единствено ДНК тестовете.

— Клиентът ми е кремиран — заявил бе онзи адвокат. — Пепелта му е била пръсната над планината Грейт Смоуки. Ако не са правени ДНК тестове преди това, няма да ви бъде лесно да го докажете. Семейството му няма да ви предостави нищо, с което бихте могли да проведете тестовете. Ще се наложи да ги съдите.

Оливия се закле да постъпи точно така — за цели две минути. След това дойде на себе си. Не можеше да подложи Тес на битка за родителски права. Освен това, трябваше да похарчи доста пари, за да спечели други.

Затова прекрати отношенията си със семейство Старк. Това беше поредният печален обрат в една и бездруго печална сага, понеже изобщо не ставаше въпрос за пари. Ставаше дума за любов. Оливия обичаше Джаред. Той беше блестящ ум, учен, който непрекъснато пишеше трудове за някакви непонятни неща, например за връзката между консумирането на листа от моркови и способността за разпознаване на гласовете на птиците нощем. Твърдеше, че заниманията му са от жизнено значение за човечеството, и Оливия продължи да му вярва дори когато той изгуби интерес към нея. Не бе планирала да забременява. Когато се случи, тя видя в това Божие провидение, което щеше да задържи Джаред при нея. Но той не остана. Напусна я много преди да се роди Тес, но по негова воля

издръжката на детето трябваше да се плаща, докато то навърши пълнолетие. Сам бе решил така и не се оплакваше.

На Оливия ѝ се щеше да вярва, че това значи нещо за семейството му. Надяваше се те да искат да запазят поне частица от сина, когото са изгубили. Но очевидно не беше така.

И ето че сега Тес отчаяно се нуждаеше от помощ. Оливия би взела заем, за да плати допълнителни занимания с възпитателя, ако бе сигурна, че дъщеря ѝ ще се съгласи, но тя не желаше това. Искаше да отиде на тенис лагер, сърцето ѝ жадуваше за това, трябваше да отиде на тенис лагера, защото две от най-популярните момичета в класа щяха да ходят и тя виждаше в това своята възможност да блесне. Никога досега не бе играла тенис, но беше добра спортистка и ако се постараше, щеше да го постигне.

Оливия нямаше пари и за тенис лагера. Нямаше да достигат дори пари за храна, ако не си намереше друга работа. Беше разпратила автобиографията си до десетки музеи с надеждата, че някой от тях ще има нужда от щатен реставратор. Досега бе получила шест отказа. Можеше отново да се заеме с продажбата на фотоапарати, но мразеше тази работа. Обичаше да снима и го правеше почти инстинктивно, но да учи другите на това бе нещо съвсем различно. Не притежаваше нито необходимото търпение, нито нужните умения. Виждаше нещата по-различно от повечето хора. Тес неслучайно страдеше от дислексия.

Какво да прави?

Хрумна ѝ нещо. Погали главичката на дъщеря си, взря се в красивото луничаво лице, обрамчено от дълги кестеняви къдрици — наследство от бащата, който дори не пожела да я види, — и за милиарден път усети прилив на обич.

— Искаш ли да вечеряме китайска храна?

Очите на Тес светнаха.

— От „Генерал Гао“ ли?

Младата жена кимна:

— Но след като си напишеш домашните.

— Ама аз съм гладна сега.

Оливия отвори хладилника и ѝ наля в голяма чаша мляко.

— Това ще те засити засега. Колкото по-скоро се заемеш с домашните, толкова по-бързо ще отидем.

Тес взе чашата.

— Трябва да прочета двадесет страници.

— Двадесет? — Това беше ужасно много за десетгодишно момиченце, страдащо от дислексия. — От коя книга?

Тес ѝ я подаде — учебник по география.

— Добре — каза Оливия и се опита, да прикрие отчаянието си. — Ти започни, а аз ще отида да се преоблека. После ще продължим заедно.

Взе пощата и разсеяно разгледа писмата на път за дрешника. Но по средата на пътя се спря, обърна се и се отпусна на дивана. Държеше в ръка плик, върху който нямаше обратен адрес, само марка от Чикаго. Това ѝ стигаше.

Сърцето ѝ заблъска в гърдите. Добре. Почеркът изглеждаше непознат. Но вече цели четири години не бе получавала писмо от майка си. Възможно е да са се случили всякакви неща, които да обяснят промяната. Може да си е счупила китката и да е в гипс. Може да е изгубила едната си ръка при някакъв нещастен случай. Или пък да е получила удар. Възможно е да е толкова развълнувана, че пише на Оливия, та ръката ѝ да трепери.

Скъса плика и тутакси преглътна огромното си разочарование. Вътре се намираше последното ѝ писмо, неотворено. Разгърна бележката, която гласеше:

„До подателя на тези писма: Непрекъснато изпращате писма на този адрес, но тук не живее никаква Керъл Джоунс. Не пишете повече. Тя не е тук.“

Оливия се наведе напред и обхвана с ръце коленете си. Това беше последният адрес на майка ѝ, с който разполагаше, но очевидно тя или се бе преместила веднага след изпращане на последното си писмо, или по погрешка бе написала неточен адрес — по погрешка, не по друга причина. Оливия не искаше да повярва, че го е направила нарочно. Не можеше да повярва, че майка ѝ изобщо не желае да се свърже с тях. Наистина последното ѝ писмо бе съвсем кратко и формално, но не бе съобщила на дъщеря си, че не желае да я вижда. Никога не би постъпила така. Просто се запиля някъде седмица след като Оливия

завърши гимназия. Смяташе, че с това задълженията ѝ се изчерпват. И други майки смятаха същото и това не беше чак толкова лошо.

В крайна сметка, ако Керъл не бе получила последните ѝ писма, също нямаше откъде да знае как да се свърже с дъщеря си. Може би и тя се опитваше да я намери. Вероятно също изпращаше писма, които все се връщаха. Оливия бе успяла да издейства от пощата да препращат писмата ѝ от стария адрес тук по-дълго, отколкото обикновено разрешаваха, но отдавна вече бяха престанали. Какво да прави сега?

Телефонът иззвъня. Тес се надигна, защото копнееше да прави каквото и да е, само да не чете, но майка ѝ скочи, с жест я накара да се върне обратно на стола и вдигна слушалката.

— Ало?

— Пак съм аз, готвя се да си тръгна от службата и да отида в салона. Сигурно няма да успея да се прибера до осем часа, после ще гледам новините по Си Ен Ен, ще хапна и сигурно ще стане доста късно. Но исках да те питам дали можем да излезем утре вечер.

Оливия зарови пръсти в късата си коса и се замисли.

— Утре вечер ли?

— В бистро „Норт Енд“.

Това беше нов италиански ресторант, открит едва преди месец. Тед бе чул хубави неща за него и бързаше да отиде, като че ли се боеше, да не би да го затворят, преди да е успял да го посети.

Оливия реши, че ако ресторантът бъде закрит толкова скоро, значи не си струва човек да вечеря в него.

— Не мога, Тед. През седмицата ми е трудно. Вече ти обясних.

Трябваше да помага на Тес за домашните. Освен това от срещите си с Тед се прибираще напрегната и превъзбудена като след състезание. Нищо, свързано с него, не бе спокойно. Нищичко.

— Нямам свободна резервация за събота вечер за три седмици напред. Виждаш ли колко е нашумял ресторантът? Послушай ме, Оливия, сега е моментът да отидем.

Тя внезапно усети как я обзема раздразнение и каза:

— Ако е чак толкова нашумял, Тед, значи ще си е там и след един месец. Направи резервация за тогава. Утре вечер не мога.

— Добре, добре. Няма да отменям резервацията, в случай че размислиш, затова ми се обади по-късно, чу ли?

— Нека да се чуем след няколко дни.
— Но какво се разбираме за „Норт Енд“?

Оливия едва се сдържа да не избухне:

— Казах, че не мога.

— Каза, че може и да размислиш.

— Ти каза това. Аз казах, че не мога.

— Май си в отвратително настроение. Сигурно Отис пак е бил заядлив. Ама че противен кучи син. Добре че се пенсионира. Ако поработиш още няколко години при него, и ти ще се съсипеш. Знаеш ли, ще ти звънна по-късно.

Тя пое дълбоко дъх.

— Не, Тед. Мили боже, остави ме на мира!

— Ей, не се разстройвай. Божичко, гледай колко е часът! Трябва да вървя. Ако се позабавя още, горилите ще превземат салона. Всяка вечер киснат там: това е представата им за културно развлечение. Ще ти звънна утре — заяви той и затвори, преди да успее да му възрази.

Оливия за миг се замисли как да го накара да разбере, но Тес я прекъсна:

— Може да има дислексия. Освен това не чува.

— Но ти явно чуваш добре — смъмри я младата жена. Докато отиваше да се преоблече, внезапно я налегна пристъп на самосъжаление. Последният час беше истински ад: неприятностите в училището на Тес, безразличието на майка ѝ и отгоре на всичко Тед. Заслужаваше награда за храброст.

Зави кръгом, върна се до входната врата и занесе куфарчето си на дивана. В мига, в който го отвори, отвътре се разнесе ароматът на фрезии. Извади писмото от Натали Сийбринг и го поддържа известно време.

Не ме разочаровай, Натали Сийбринг, помисли си Оливия и за втори път разтвори скобата на плика. Остави вътре придружителното писмо и жълтия плик, адресиран до Отис, извади снимките и ги сложи в скута си. Бавно, поглъщайки всяка подробност, ги разгледа една по една.

Вече познаваше хората на тях. Това бяха снимки на Натали и на съпруга ѝ, пак Натали, отново съпругът ѝ и децата. На някои от снимките се виждаше още едно бебе. Ново бебе! На тези фотографии

нямаше и следа от по-големия син. Оливия прегледа снимките и не откри нито една с трите деца заедно. Странно.

След това разбра. Това дете беше изтърсак, изненада за двама души, които все още се обичаха. По-големият син вероятно бе заминал да учи в някой пансион или пък колеж. Оливия си го представи в Харвард. Очакваше едва ли не да го види сниман във футболен екип с името на колежа, изписано върху фланелката.

Не намери подобна снимка, но откри една от сватбата на дъщерята. Имаше снимки на съпруга на Натали сред лозята — сам или заобиколен от работници. Ако се съди по дългите бакенбарди на мъжете, тази партида снимки сигурно бе от шейсетте и седемдесетте години. Следваха снимки от някакъв строеж. Изглежда, издигаха нова постройка наред с лозята, която според надписа щеше да представлява винарска изба. Очакваше с трепет да види сградата в завършен вид.

Усети, че вече се отпуска. Никога не бе стъпвала в лозарско имение, но всичко от снимката говореше за благоденствие, охотен живот, много слънце, сладко грозде и добронамереност. Нямаше търпение да види снимките от осемдесетте и деветдесетте години и си представяше, че ще има цяла сюрсия внуци, които си играят на верандата на Голямата къща или пък са се строили заедно с родителите си на широките каменни стълби или около маси за пикник по време на гроздобера.

Снимките от по-скоро време не се нуждаеха от сериозна реставрация. Имаха няколко петна и на места емулсията бе станала на мехурчета. Някои ъгълчета бяха препънати и предизвикваха пукнатини, а други снимки бяха навити на руло или сгънати. Най-сериозният проблем — както винаги в работата ѝ — беше избледняването на цветовете, но и това се решаваше лесно, като снимката се копираше върху контрастна хартия, а изображението се подсилваше с помощта на филтри. Само в редки случаи, като този с работите на Дороти Ланг, се налагаше да реставрира на ръка. Но снимките на Натали не се нуждаеха от подобна намеса. В основната си част те трябваше да бъдат консервирани, а не реставрирани. Оливия щеше да подготви снимките за архива. В това отношение инструкциите на Натали бяха категорични. Желаше снимките да останат за вечността.

Оливия се чудеше какво ли смята да прави с тях и извади от плика придружителната бележка. Беше върху бланка от Асконсет — хартия с цвят на слонова кост и емблема в бургундскочервено в горния ляв ъгъл. Подобно на адреса върху плика, писмото също бе написано на ръка, а буквите се низеха плавно една след друга така, както според Оливия се лееше и гласът на Натали. Ето какво пишеше:

„Скъпи Отис,

Изпращам ти поредната партида снимки. Все още се удивлявам на чудесата, които сте постигнали с по-старите фотографии. Тези са сравнително нови. Боя се, че петното в ъгълчето на снимката от сватбата на дъщеря ми е от вино. Искан ми се да можех да кажа, че виното е от сватбата. Ако е така, бихме могли да го оставим по сантиментални съображения. Но не е. То е отскоро и се страхувам, че вината за него е моя. Когато подреждах тези снимки, тъкмо се канехме да пуснем на пазара новото си каберне. Ръката ми вече не е толкова сигурна, колкото някога. Но като се има предвид с какво си изкарваме прехраната, радвам се, че петното е от вино, а не от уиски.“

Оливия се усмихна. Натали имаше много приятно чувство за хумор.

„Скоро колекцията ми от снимки ще се изчерпи. Ще ви изпратя един последен пакет, надявам се, през следващата седмица. Както вече споменах в началото на този проект, бих искала всички снимки да са обратно при мен до първи август. Така ще разполагам с един месец, за да ги подредя, както бих желала.

В тази връзка е молбата ми. Сега, когато времето ме притиска, осъзнах, че ще се нуждаю от помощ за следващата част на проекта си. Лятото е натоварен сезон в едно лозарско имение, а и в живота ми се случват страшно много други неща, затова се боя, че няма да успея да отдам

дължимото на прекрасната работа, която си свършил със снимките ми.

Фотосите ще бъдат придружавани от текст. Пишех го разпокъсано, от време на време, и намирах утеха в това. Но шест месеца не са достатъчно време, за да разкажеш историята на живота си. Откъслечните ми бележки се нуждаят от редактиране и подреждане, а има неща, за които още не съм писала. Затова искам да си наема помощник за лятото. Имам нужда от човек с компютърна грамотност, но и с усет към изкуството.“

Оливия се поизправи на дивана. *Аз имам усет към изкуството, помисли си тя.*

„Трябва ми човек, който да е подреден и приятен събеседник. Любознателен човек, който ще ми задава въпроси, ще се рови в събитията и ще ме кара да споделям неща, които в противен случай бих премълчала.“

Аз съм подредена — разсъждаваше Оливия. — И съм приятен събеседник. А любознателна ли съм? Та нали имам милиарди въпроси във връзка със снимките, които съм реставрирала.

„Смятах да наема студент от някой колеж, вероятно със специалност английска филология, но се боя, че повечето студенти вече са си заминали за през лятото. Ще поместя обява в неделния вестник, но бих предпочела да работя с човек, който ми е препоръчан. Отис, ти свърши великолепна работа с моите снимки. Действаше бързо и професионално. Надявам се да имаш приятели с подобна нагласа в Кеймбридж, непременно хора с артистични наклонности, някои от които несъмнено ще умеят да си служат и с думите.“

Опа! Малък проблем. Оливия не умееше да си служи с думите. Не съвсем. Налагаше ѝ се да полага повече усилия от другите хора, за да ги подбере и да ги накара да потекат свободно. Дали беше болна от дислексия? Нямахте представа. Беше завършила училище по време, когато още не правеха тестове и прегледи. Според учителите ѝ тя просто напредваше бавно в училище. Но напредваше. Справяше се. Може и да ѝ отнемаше повече време, но завършените ѝ работи бяха добри.

Предложението на Натали стана още по-съблазнително.

„В Голямата къща в Асконсет има предостатъчно място, затова мога да предложа нощувка, храна и щедро заплащане. От значение е само времето. Ще ти бъда благодарна, ако можеш да ми препоръчаш някого.

Приеми благодарностите и най-добрите ми пожелания.

Натали“

Още преди да остави писмото, мислите на Оливия бясно запрепускаха. Можеше само да мечтае за прекарването на едно лято в Роуд Айланд, а ето че сега ѝ се удаваше случай да го постигне. Добре, не я биваше много в писането — в действителност за нея то бе истинско мъчение — но щеше да работи през нощта и в почивните дни, за да навакса. Можеше да изпълни онова, което Натали изисква от нея. Знаеше, че може. Нима не се справи с всичко, което ѝ бе възлагал Отис?

Отис. Божичко! Отис искаше тя да остане на работа до края на юли. Не можеше просто да напусне. Дължеше му го. Той беше неин приятел.

Но Отис щеше да се пенсионира. След юли вече нямаше да ѝ бъде шеф. Изоставяше я. Добре де, не точно я изоставяше, а я освобождаваше. Какво толкова, ако тя напусне няколко седмици порано? Щеше ли да му навреди? Той бе престанал да приема нови поръчки. Оставаше само да се довършат старите. Можеше да работи извънредно, преди да напусне, а той щеше да довърши останалото.

Тес щеше много да хареса Асконсет. Лозята се намираха между река Асконсет и Атлантическия океан — и двете щяха да ѝ харесат. Щеше да ѝ допадне игрището за тенис в самото имение — Оливия го бе виждала на снимките. Тес щеше да се влюби в Голямата къща. А Натали — нея щеше направо да обожаваша. Натали беше съвършената баба. Тя бе и съвършената прабаба.

Да ношува и да се храни в Голямата къща! За това си заслужаваше да пожертва и живота си.

И щедро заплащане? Чудеше се какво точно разбира Натали под това? Ако възнаграждението наистина бе щедро, можеше да ѝ стигне да наеме частни учители на Тес. Едно щедро възнаграждение щеше да ѝ дойде много добре.

Джаред си бе отишъл завинаги, а майката на Оливия бе изчезнала — тези сурови житейски истини донякъде се смекчаваха от поканата на Натали Сийбринг.

Добре де, не беше точно покана. Но резултатът беше същият.

Искам тази работа, каза си Оливия.

---

[1] Заболяване, изразяващо се в трудно усвояване на четенето поради бъркане на букви, разместване на срички и др. под. — Б.пр. ↑

ТРЕТА ГЛАВА

Оливия спа неспокойно. Копнееше за работата в Асконсет и желанието ѝ нарастваше с всяка изминала минута. Знаеше, че не е много реално да мечтае за това. Имаше мнозина по-квалифицирани от нея — хора, които пишеха с лекота и познаваха етикета, — но тя не се съмняваше, че ще се справи с работата. Можеше да го направи. Сигурна бе в това. А щом силно желаеш нещо, ще намериш начин да го постигнеш. Освен това притежаваше нещо, което другите нямаха: вече обичаше Асконсет. А благодарение на снимките познаваше и хората, и дори част от историята им.

Но дали Натали щеше да избере нея?

Когато най-сетне заспа, Оливия сънува, че е получила работата. Все още изживяваше мечтата си на следващата сутрин, докато приготвяше Тес за училище и когато излязоха от къщи. Мислите ѝ бяха на километри оттук дори когато крачеше редом с дъщеря си, стиснала под мишница куфарчето с безценното му съдържание.

Въздухът беше неподвижен, а улиците на Кеймбридж — тесни и задушни. Докато стигнат до училищния двор, вече си фантазираше за открити поля и океански бриз.

— Мамо? — вдигна към нея поглед Тес, красивата ѝ дъщеря. Главичката ѝ стигаше до кръста на Оливия, косата ѝ бе прилежно сресана, луничките нежно се открояваха върху току-що измитото ѝ лице, а тялото ѝ все още не бе съзряло. Очилата ѝ бяха чисти и кацнали високо на нослето. Според Оливия в нея определено имаше нещо ангелско, като изключим изражението ѝ — смесица между боязън и неприязън. — Какво да кажа на госпожа Райт?

Госпожа Райт. Господи! Оливия бе забравила за това — несъмнено беше потиснала тази мисъл. Проблемите на Тес в училище представляваха несекващо мъчение. Нощното ѝ бягство в Асконсет бе много приятно.

Кажи ѝ, че имаме решение на проблема, помисли си Оливия и бързо се върна обратно при цялата бъркотия. Кажи ѝ, че това лято ще

имаш частен учител пет пъти седмично. Кажй й, че искам да преминеш в пети клас заедно с останалите деца. Кажй й, миличка, че следващия път, когато пожелае да се свърже с мен, трябва да си размърда задника и да вдигне телефона.

— Кажй й — успя да се овладее тя, — че ще й се обадя тази сутрин, за да си уговорим среща. Ще се срещна с нея, когато поиска.

— Няма да повтарям годината.

Оливия целуна двата си пръста и ги притисна към нослето на Тес:

— Разбира се.

Момиченцето стисна пръстите й и ги дръпна настрани.

— Не ми пука дали децата ме смятат за глупава. Но ако повтарям годината, те все едно излизат прави.

Оливия едва не се разплака. Щеше й се дъщеря й никога да не бе познала тази болка.

— Някой ден — твърдо заяви тя — същите тези деца ще питат теб за правилните отговори.

Тес се закова на място.

— Кога?

— Когато бурмичките и болтчетата на четенето отстъпят на заден план пред действителното вникване в материала.

— Какви бурмички и болтчета?

— Отделните парченца. Думите. Пунктуацията.

— Ами граматиката? Мразя граматиката. Мога да пиша изречения. Частите на речта се употребяват лесно, но ми е трудно да ги назова. Не разбирам защо трябва да го правя.

— Трябва да ги назовеш, защото това е изискването да преминеш в пети клас. — Училищният звънец иззвъня. — А сега върви.

Тес изглеждаше разтревожена.

— Боли ме стомахът.

Сигурно бе така. Налагаше се да се справи съвсем сама. Имаше нужда от добър приятел. Нуждаеше се от някой в училищния двор, който да изтича към нея и да я посрещне. Останалите деца стояха на групички с приятелите си. Оливия искаше същото и за Тес. Тя беше толкова мило дете. Беше чувствителна и красива. Но носеше очила с дебели лупи и изоставаше с уроците, а това я превръщаше в посмешище. Сърцето на Оливия направо се късаше.

— Мисли си, че остават само още две седмици — каза тя.

И после какво — Асконсет? Това би могло да ги извади от порочния кръг. Ежедневното занимание с възпитател би могло да е от полза. Морският въздух също би могъл да се окаже полезен. Тес щеше да излиза с яхта в морето заедно с други деца, които нямаше как да разберат, че тя не умее да чете. Ако я приемат, ако се сприятели с едно-две деца, ако най-сетне изживее нещо приятно, всичко би могло да се промени.

— Ще мога ли да взимам уроци по тенис? — попита Тес.

— Мисля по въпроса.

— Не искам възпитател.

— Ако нямаш възпитател, няма да ходиш и на тенис — предложи сделка Оливия.

— Значи, ако имам възпитател, може да ходя на тенис?

Младата жена се видя натясно.

— Ще видим — каза тя и посочи към входа на училището.

Тес се нацупи на опънатия показалец. Вдигна ръчката си и затътри крака.

— Ей — нежно я повика майка ѝ.

Момиченцето спря, обърна се, хукна обратно, прегърна я бързо, отново се обърна и се затича към училищния двор.

Оливия с обич я проследи с поглед, докато се смеси с останалите ученици, които се качваха по стълбите, но веднага щом вратата се затвори зад последния от тях, мислите ѝ отлетяха на юг. Пред погледа ѝ изникна друга врата, която познаваше от снимките. Беше летящата врата, която водеше от Голямата къща в Асконсет към покрития с тента вътрешен двор. Той гледаше към лозята, към редовете лозници, които се увиваха около телените опори, ставаха все по-високи и натежаваха от плод с напредването на лятото. Оливия чуваше как мрежата на вратата отново и отново се отваря със скърцане и се затръшва. Омайващ звук.

Искаше тази работа. Нуждаеше се от нея. Тревогите за Тес нямаха край — тестовете, възпитателите, срещите с учителите, помощта, която самата тя ѝ оказваше у дома. Това изсмукваше силите ѝ, но и през ум не ѝ минаваше да постъпи иначе. Тес бе най-хубавото нещо в живота ѝ, освен това детето полагаше всички сили, наистина се стараеше. Работеше до изнемога, за да преодолее проблема си.

Заслужаваха да си починат това лято. Работата при Натали нямаше да бъде като тази при Отис. Изобщо нямаше да бъде работа в истинския смисъл на думата.

Отис се бе пооправил, беше по-добре от вчера, но все още не съвсем — това успя да установи Оливия, когато той се появи на вратата.

— Нямаме фиксатор — отбеляза той, без да я поздрави. — Помолих те да се погрижиш за това.

Оливия се надигна от стола си.

— Направих го — отговори и притисна пакета от Натали към гърдите си. — Отзад е, на рафта с химикалите.

— Трябва ни за снимките на Брейди. Казах ти, че днес искам да направя копията.

— Тук е. Отис? Искам да ти покажа нещо.

Моментът не беше подходящ. Той нямаше да откликне с готовност, но тя не можеше да чака повече. Трябваше незабавно да премине към действие.

Той мина покрай нея, запъти се към бюрото си в отдалечения край на стаята и започна да прехвърля пощата от предишния ден.

Оливия го последва и му подаде пакета.

— И това пристигна.

— Какво е? — навъси се той.

— От Натали Сийбринг. Още снимки. Но имаше и едно писмо. Мисля, че трябва да го прочетеш.

— Ако не й харесва какво сме свършили, да си гледа работата — каза той, но протегна ръка. — Дай да видя, че ме чака работа.

Тя му подаде писмото и търпеливо изчака да го прочете. Изражението му остана мрачно. Моментът бе не просто неподходящ, беше ужасно неподходящ. Но ако желаше да успее в Асконсет, ако искаше да бъде предпочетена пред други по-квалифицирани кандидати, трябваше да действа ентусиазирано и бързо.

Отис прочете писмото, обърна го откъм гърба, погледна празната страница и пак го обърна отпред. Продължително изгледа Оливия. Тя запази самообладание. Той препрочете писмото. Още преди да

довърши писмото за втори път и да остане загледан в листа известно време, Оливия усети как настроението му е станало по-ведро.

— Знам какво си мислиш — изрече той с нещо, което напомняше тъга, и Оливия внезапно се почувства като предателка. Отис беше неин работодател и приятел.

— Ами ти се пенсионираш — опита се да му обясни. — След седем седмици ще остана без работа, а и ти вече престана да приемаш нови поръчки. За две седмици ще успеем да приключим с работата, която вече сме поели. Наистина можем. — Той мълчеше, затова тя добави: — Ако не успеем, мога да се върна тук за няколко дни.

— Не е там работата. Проблемът е — каза той и вдигна писмото, — че това е ангажимент само за лятото. На теб ти трябва нещо постоянно.

— Но нищо друго не се е появило. Ще продължа да търся. Мога да го правя и оттам. Това просто ще ми спечели малко време.

Той се намръщи замислено.

— Струва ми се, че и това не е проблемът. Става дума за нещо друго. Наблюдавах те, докато работеше върху снимките на Сийбринг. Ти се привърза към работата.

— Просто обичам старите снимки.

Защото те представляват цял различен свят. Защото извикват във въображението време, когато животът е бил по-простичък и по-романтичен.

— Но защо тези ти харесват повече от останалите?

Тя се смути:

— Не знам.

— Напротив, знаеш. Натали те върти на малкото си пръстче.

— Това не е вярно. Аз дори не я познавам.

— Не те виня — продължи Отис. — И мен самия ме въртя на малкото си пръстче веднъж, така че знам какво е.

Оливия остана изумена:

— Ти я познаваш?

Предполагаше, че Натали е просто поредният клиент, привлечен към студиото от неговата репутация. След това си спомни за жълтия плик, адресиран лично до Отис. Ужасена, извади го от големия кафяв плик.

— Извинявай. Това беше пхнато заедно със снимките. Не съм го отваряла.

Отис отвори плика и извади отвътре жълтата картичка. Позачете се и за по-малко от десет секунди по лицето му се разля усмивка. Беше свенлива усмивка, която остана на устните му дори когато удари с юмрук сърцето си и подбели очи:

— Пак ме улучи право в сърцето.

— Какво? — не разбра Оливия.

— Омъжва се повторно. Едно време смятах, че аз ще съм избраникът.

Удивлението ѝ нарасна още повече. Това беше напълно неизвестна страна от отношенията между Отис и Натали. И едва тогава осъзна напълно казаното от него.

— Омъжва се повторно ли? А къде е Алегзандър?

Наистина Оливия не бе виждала снимките от последното десетилетие, но изобщо не ѝ бе хрумвала възможността Натали и Алегзандър да не са все още заедно. Това беше част от цялостния образ.

— Той почина.

— Кога? Как? — зяпна тя.

— Преди шест месеца от инфаркт.

Оливия притисна ръце до гърдите си.

— Много съжалявам.

Никога не бе виждала този човек, но преживя новината за смъртта му така, сякаш бе изгубила близък приятел. Той играеше основна роля почти във всички истории, свързани с Натали, които си бе съчинила. А ето че сега бе мъртъв и в живота на Натали имаше друг мъж. Това ѝ дойде в повече.

— Кога сте били заедно? — попита тя Отис.

— Преди много време. Както става ясно — каза той и потупа поканата, — беше повече по мое желание, отколкото по нейно.

Оливия все още се опитваше да осъзнае внезапния обрат в представата си за Натали. Мъчеше се да си представи лицето на мъж, който не е Алегзандър, но нищо не се получава.

— Кога ще бъде сватбата?

— На Деня на труда, което съвпада с крайния срок на нашата задача.

Младата жена отново се втурна към целта си:

— Тя ще има нужда от съдействие, за да се справи. Времето я притиска. Мога да ѝ помогна.

— Пак ще те попитам с какво толкова те привлича — въздъхна Отис. — За себе си знам причината. Натали ме смяташе за истински художник. Обожаваше работите ми. Но при теб става дума за нещо друго.

— Ами просто ми се струва много мила — каквато трябва да бъде една баба.

— Тя не е баба ти, Оливия — сгълча я той.

— Разбира се, че не е.

— Разбира се — присмя ѝ се той. Тази сутрин очите му бяха силно зачервени, но в тях продължи да проблясва разбиране. — Ти преследваш една мечта, момичето ми. Представяш си как ще прекараш едно лято в дома на предците си с баба си, която ще се погрижи за всичко, но Натали не е такава. Натали се грижи единствено за себе си.

Естествено бе да говори така. Нали го бе отхвърлила. Нормално бе Отис да се чувства наранен и да изпитва горчивина.

Но Оливия съзираше само щедростта на Натали. Наистина не можеше да узнае как новият ѝ съпруг би повлиял на всичко. Но със или без сватба, фактите оставаха непроменени.

— Тя предлага подслон, храна и възнаграждение. При това щедро възнаграждение.

— Нейната представа за щедрост може да се разминава с твоята.

— Възможно е, но може и да не е така — каза Оливия, без да ѝ трепне окото. — Имам нужда от тези пари, Отис.

— Но така не напредваш в професията — възрази той. — Това е решение само за лятото.

— Знам — отговори тя и отчаяно се опита да му обясни, че според нея трябва да постъпи именно по този начин. — И тъкмо това го прави толкова свършено. Всичко съм обмислила, Отис. Наистина. Мога да приключа тук и да ти се махна от главата. Ще успееш да се пенсионираш, без да ти тежа на съвестта, защото ще имам друга работа, която харесвам. Дори няма да се наложи да освобождавам апартамента си. Мога да го дам под наем за лятото и после пак да се настаня, ако се върна наесен. Тес свършва училище след две седмици.

Ако си съберем нещата навреме, още на другия ден ще бъдем в Роуд Айланд.

— А откъде си сигурна, че Натали няма да има нещо против да дойде и Тес?

— Че защо да има? Нали в писмото пише, че в Асконсет се намира предостатъчно място. Тес е просто едно малко момиченце, ще бъде почти невидима. Ще ѝ намеря частен учител. Ще ѝ давам уроци по тенис. Ще наема някой младеж да я гледа, докато работя. Има много неща, които едно момиченце може да прави между реката и океана. Натали е свикнала с внуците си. Сигурно си играят навсякъде из имението. Може би дори вече има правнуци. — Хрумна ѝ още нещо: — Тес може да се грижи за правнуците. Безплатно.

Отис изглеждаше впечатлен.

— Мисля, че няма никакви правнуци. Доколкото ми е известно, няма дори внуци, които да се мотаят из имението. Те са големи и имат свой живот. Защо си мислиш, че има свободни стаи в къщата?

— Защото е толкова голяма — възкликна Оливия. — Внуците ѝ може и да имат свой живот, но нали я посещават през лятото. Асконсет е невероятно място за летен отдих.

— Откъде си толкова сигурна, Оливия?

— Просто съм сигурна.

Инстинктът ѝ го подсказваше. Е, в миналото — бъркаше, особено що се отнася до мъжете. Но това бе нещо различно.

— Може би просто ти е омръзнало в Кеймбридж.

— Не.

— Задържа се тук по-дълго, отколкото на други места.

— Защото работата ми тук е хубава — възрази Оливия. — Но шефът ми се пенсионира и дърпа чергата под краката ми.

— И затова ти реши първа да го зарежеш.

Тя му метна гневен поглед.

— Ами Тед? — попита той.

— Тед не се вписва в плановете.

— Каза ли му го вече?

— Не, още не съм получила работата.

— Но я искаш.

— Да.

— Заради парите.

— Заради Тес.

— Ами ако парите не са добри?

Това не я притесняваше. „Щедрото“ възнаграждение би трябвало да представлява прилична сума, а ако не беше така — осигурената нощувка и храна не бяха малко, да не говорим за близостта на океана и възможността да ползва тенис корта. Струваше си дори и само заради смяната на обстановката.

Отис побутна към нея листове и писалка.

— Напиши какво искаш.

— Какво смятам, че ще ми плати ли?

— Какво искаш. Онова, заради което би си струвало.

Оливия не можеше да стори подобно нещо. Каквото и да напишеше, щеше да ѝ се види твърде много. Щеше да се стеснява.

— Добре — каза Отис и дръпна към себе си листовете. — Тогава аз ще го направя.

Написа сума, почти два пъти по-голяма от онова, което щеше да ѝ плаща през лятото, ако не се пенсионираше. Докато тя невярващо се взираше в цифрите, но в действителност вече пресмяташе какво би могла да си купи с толкова пари, той вдигна телефона, придърпа бланката с писмото на Натали и набра номера ѝ.

— Какво правиш? — ужасено извика Оливия. Изведнъж си представи как той разваля всичко с някоя изпусната не на място дума.

— Спестявам и на двама ни известно напрежение. Нека да видим дали мислим в една посока.

За малко да го възпре. Не искаше да знае, ако това означаваше край на мечтите ѝ.

Но го свързаха, преди тя да успее да реагира, и Отис вече поздравяваше Натали като стар приятел, какъвто очевидно беше. Последва кратък любезен разговор — за реставрираните снимки, за пристигналите току-що, за приближаващата сватба. Оливия се опята да си представи какъв би бил подходящият съпруг на Натали, но единственото лице, което се изпречи пред погледа и, бе това на Кари Грант, а той също отдавна не бе между живите.

Отис попита Натали за някои подробности във връзка с помощника, който търси.

Оливия бе обхванала с ръце шията си и не откъсваше поглед от листа, върху който той записваше отговорите на въпросите си.

Машинопис и редакторски умения. Писане по бележки. Сутрин работа с Натали, следобед — сама. Заетост от понеделник до петък и почивка в края на седмицата. Настаняване в отделно крило на къщата. Плюс храна. Домашни любимци? Не. Деца? Да. Възнаграждение?

Не можа да си поеме въздух дълго след като Отис изписа сумата на листа. Натали предлагаше два пъти повече пари от предположението на Отис. За човек в положението на Оливия това бе неочакван късмет — както и да го погледнеш, сумата бе истинско съкровище. Притисна устата си с пръсти, за да възпре радостния ся възглас.

Отис изглеждаше не по-малко слиян. Той помоли Натали да повтори сумата и почука с молива върху листа, за да потвърди верността на вече записаните цифри.

Оливия чу само откъслеци от останалата част на разговора: „много щедро... да... урок по история... на чист въздух“, но думите просто прелетяха покрай ушите ѝ. Беше невероятно развълнувана и позволи на мислите си да се втурнат в нова посока. Досега бе мечтала за пари, с които да наеме частен учител. Но предложението на Натали разкриваше пред нея други възможности.

Още преди Отис да затвори телефона, тя отвори най-долното чекмедже на бюрото си и извади оттам някаква брошура. Върна се до бюрото му и я постави пред него. Беше каталог на „Кеймбридж Хийт“, частно училище за децата на местните професори, които също като дъщеря ѝ имаха проблеми с бързината на усвояване на материала.

Оливия не беше преподавател в колеж, нищо подобно. Дори не бе учила в колеж. Едва успя да завърши гимназия и веднага започна работа. Сега смяташе себе си за човек на изкуството — Отис я определи по този начин много преди самата нея. Това назоваваше за своя професия в молбите за работа, които бе разпратила. Предполагаше, че във всяко училище в Кеймбридж има родители като нея.

Освен, това Тес наистина бе дъщеря на преподавател в колеж. Нали преди да почине, Джаред работеше в университета, в Северна Каротина? Това все трябваше да означава нещо, а имаше и други подобни училища. Въодушевено си спомни, че в Провидънс има учебно заведение, подобно на „Кеймбридж Хийт“. Провидънс ставаше все по-хубав град. Оливия бе изпратила автобиографията си до музеи и

галерии там. Градчето се намираше съвсем близо до Асконсет. Хубаво щеше да е, ако остане близо до Натали и след края на лятото.

Освен това съществуваше и вероятността, ако се представи добре в имението, ангажиментът ѝ там да прерасне в нещо по-сериозно — помощничка, секретарка. Всичко бе възможно.

Не че разчиташе на това, но какво му е лошото да помечтае.

Отис взе книжката, разлисти я и стигна до страниците, където бяха таксите. Прочете онова, което Оливия вече знаеше наизуст. Да, наистина се бе размечтала. Много преди изобщо да чуе за Натали Сийбринг.

— Добре — сухо отбеляза той, — ще можеш да си позволиш това училище за една година. А после?

Тя не се отказваше:

— Или Тес ще спечели стипендия, или аз ще взема заем, но най-важното нещо е да я приемат там. Иначе не бих могла да се справя. Нямам връзки. Според държавата, в обществените училища Тес получава всичко, от което се нуждае, но на нея там не ѝ харесва. Една от учителките на пети клас е наистина добра, но няма гаранция, че ще попадне точно при нея, а учителката ѝ тази година ѝ въздейства толкова потискащо, че следващата трябва да се справя с два пъти по-сериозни проблеми. Това е при положение, че успея да ги предумам да не я оставят да повтаря годината. — Оливия решително постави ръка върху каталога, категорично както никога досега, защото най-сетне имаше възможност да постигне онова, което искаше за дъщеря си. — Тес трябва да постъпи в такова училище. Разбираш ли, Отис? Нуждая се от тази работа. Това е големият ни шанс.

Ала трябваше да преодолее още едно сериозно препятствие. Беше много приятно да говори за работата, да мечтае за частни училища и за това, че късметът ѝ най-сетне се променя, но Натали все още не я бе наела.

— Мога да я накарам да те наеме — каза Отис, сякаш прочел мислите ѝ.

Тя кимна и зачака, притаила дъх.

— Искам да получиш тези пари — продължи той. — Но ме притеснява друго, фантазиите ти.

— Не си фантазирам. Стремя се към тази работа с широко отворени очи.

— И не ти се иска да станеш част от онова семейство?

— Иска ми се естествено. На кого не би му се искало? Но аз не съм Сийбринг и никога няма да бъда.

— Не го забравяй.

— Няма, Отис. Няма. Както сам каза, това е само сезонна работа. Преход между работата ми тук и... нещо друго. Ако се окаже забавно, ще остана с хубави спомени, но това не е най-привлекателната част. Най-ценното от всичко е, че дъщеря ми ще има нещо, от което се нуждае, но не би могла да получи по друг начин. Желая да й дам това, Отис. Ти не би ли постъпил така, ако беше твое дете?

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Две седмици по-късно, облечени в нови бели шорти и съответно зелена и синя блуза, Оливия и Тес отпътуваха за Роуд Айланд. След себе си оставиха една студентка по право, доволна от наетото за през лятото жилище, един реставратор на снимки, комуто предстоеше пенсиониране, и един объркан Тед на тротоара.

— Сложил е ръце на кръста — съобщи Тес, като погледна в страничното огледало. — Защо е толкова ядосан?

Оливия нямаше намерение да се обръща назад. Превърнала бе това в свое основно житейско правило. След като бе взела някакво решение и бе начертала плана си за действие, единствената посока бе напред. Въпреки това се натъжи от раздялата с Отис и нещо я жегна, когато напуснаше апартамента. Но при раздялата с Тед изпита единствено облекчение.

— Не е ядосан — каза тя на Тес. — Наранен е. Щеше му се да прекараме лятото тук с него.

— И какво да правим? Да се возим на лодките лебеди? Според Тед това е най-любимото ми занимание. Не му ли хрумва, че обичам да ходя по магазините?

Това не бе минавало през ума и на самата Оливия. В тяхното домакинство пазаруването се правеше по необходимост, а не за развлечение. Но Оливия си бе изградила своя представа за това какво носят хората през лятото в Асконсет — и особено на летните тържества преди някоя сватба, — а в гардероба ѝ нямаше нищо подобно. Не желаше да поставя Натали в неудобно положение, а годеникът ѝ може би беше още по-изискан. Той продължаваше да бъде истинска загадка. Оливия си представяше някой винен барон от лозята във Франция, докато Отис не ѝ съобщи, че името му е Карл Бърк, и тя изключи Франция като възможност. Името беше ирландско. Тъй като не бе чувала за ирландски родове, които да произвеждат вино, тя го превърна в американец от ирландски произход, който управлява лозарско имение в Калифорния. Представяше си го като достолепен,

елегантен, изискан мъж. А такива хора се заобикалят също с достолепни, елегантни и изискани приятели.

И тъй като този приятелски кръг временно щеше да включва и тях двете с Тес, Оливия отвори портфейла си по-широко и заведе детето на покупки. И изведнъж дъщеря ѝ, която носеше само фланелки и джинси, се превърна в съвършено различно същество. Пробваше цветни шорти и блузки с презрамки, къси поли и плажни рокли — и не само ги обличаше, ами и ги демонстрираше като истинска манекенка. Освен това всичко ѝ стоеше божествено, защото на лицето ѝ грееше усмивка. Облечена в различни дрехи, тя ставаше друг човек. Оливия нямаше нужда от психиатър, който да ѝ разтълкува значението на промяната.

Асконсет бе ново начало за тях и тя го дължеше изцяло на Отис. Дори не се наложи лично да отиде на интервю. Препоръката му бе достатъчна Натали да я наеме.

Тед беше ужасен.

— Но не искаш ли да се увериш със собствените си очи къде отиваш? Добре, виждала си снимки, но те не дават информация за онова, което трябва да знаеш. Снимките не казват истината. Натали сигурно праща само онези, които представят мястото в най-добрата му светлина — така се прави.

Оливия реши, че не си струва да спори с него. Песимизмът на Тед направо нагарчаше. Той не желаше да повярва, че връзката им приключва, и все повтаряше как ще ѝ се обаждат всяка вечер, как ще се срещат за вечеря по средата на пътя между Кеймбридж и Асконсет и дори ще ѝ идват гости. Опитва се внимателно да го отклони, като му обясни, че ще трябва най-напред да привикне с работата и да разбере какво точно ще се иска от нея. Той не усети намека и тя се видя принудена да стане още по-директна. Каза му, че се задушава, че има нужда от въздух.

Но и тогава не я разбра. Чуваше само онова, което му изнася и което го касае. Но Оливия нямаше намерение да му позволи да помрачи радостта ѝ. Нямаше да му разреши да говори лоши неща за Асконсет.

— Снимките, които съм виждала, не са рекламни — осведоми го тя. — Правени са много преди някой изобщо да знае какво

представлява рекламата. Някои от тях са моментални снимки от апарат „Брауни“. Те са истински.

Отис потвърди. Когато го притисна, той си призна, че неведнъж е ходил в Асконсет. Дали се е срещал с Карл Бърк? Не си спомняше, но не беше забравил Голямата къща. Каза, че в действителност била още по-хубава, отколкото на снимките — сериозно признание от един отхвърлен мъж.

Натали и Оливия вече бяха разговаряли по телефона, фактът, че Оливия не е учила в колеж, никак не притесняваше Натали. На нея ѝ допаднаше онова, което Оливия бе постигнала със снимките от Асконсет, и твърдеше, че в писмата, които бе написала от името на Отис, е демонстрирала предостатъчно писателски умения. Хареса ѝ това, че докато разговаряха, Оливия задаваше въпроси, и подчерта, че за нея е много по-важно помощничката ѝ да е организирана, представителна и отдадена на работата си — каквато бе Оливия при Отис, — отколкото да притежава разни дипломи. Освен това заяви, че се е научила да се доверява на инстинкта си, а той ѝ подсказвал, че те двете си допаднат.

Оливия направи същото. След три телефонни разговора тя беше убедена, че Натали иска да я наеме толкова много, колкото и тя самата копнее да получи работата. Скептикът у нея не бе сигурен дали разбирателството между двете бе причината Натали да я наеме; или пък се чувства виновна, че преди много време е отблъснала Отис; или просто иска по-бързо да реши въпроса с наемането на помощница. Оливия знаеше, че няма да ѝ е трудно да разговаря с Натали, както не би ѝ било трудно да беседва с добрата си баба. Натали беше жизнена и сговорчива. Беше отстъпчива и искаше да доставя радост на хората.

Най-хубавото от всичко бе радостта, с която прие новината, че в къщата ще пристигне и малко дете.

— Вярваш ли в това? — изсумтя Тед.

Ако връзката ѝ с този мъж още не бе приключила, тези негови думи със сигурност щяха да сложат края. Тес беше нейната радост и гордост. Ненавиждаше подмятанията му, че детето би могло да се окаже бреме за някого.

— Да, вярвам. Тя направи всичко по силите си, за да ни осигури онова, от което се нуждаем. Намери частен учител. Осигури учител по тенис. Дори е записала Тес на уроци по ветроходство в яхтклуба.

— Ти говори ли с учителя? В най-добрия случай сигурно ще се окаже гимназист, който иска да изкара някой и друг долар, същото се отнася и за учителя по тенис. Ако пък чак толкова се налага да се вози на яхта, може да го направи при моите родители в Рокпорт.

Ако не друго, благодарна съм, че поне това мога да ѝ спестя, мислеше си Оливия. Беше се запознала с родителите на Тед. Заведоха ги на вечеря, а те през цялото време не спряха да се оплакват: по чашите имало петна, обслужването било лошо, храната била недопечена, препечена или пък зле аранжирана. Бяха сковани досущ като сина си. Оливия не искаше дъщеря ѝ дори да припарва близо до тях.

— Освен това погледни на нещата като майка — изстреля Тед и заби последния пирон в собствения си ковчег. — Как можеш да замъкнеш някъде детето си, без дори да си видяла какво представлява това място, и да приемеш работа за лятото, без да имаш нищо сигурно за есента? Ако бях на твое място, нямаше да мръдна оттук, докато не се оправя с този проблем. Ако не те е грижа за самата теб, длъжна си да помислиш поне за Тес. Отговорните майки не постъпват така — просто е глупаво.

Глупаво ли? Оливия, която и бездруго бе чувствителна на тема колеж, особено в градче, където хората бяха завършили най-малко по три, наистина се засегна.

— Знаеш ли какво — сръза го тя, — когато имаш деца, прави онова, което ти смяташ за умно. Но по отношение на собственото си дете преценявам само аз.

И постъпи точно така. Някои от аргументите на Тед биха натежали, ако не бе толкова дълбоко убедена, че постъпва правилно. Това чувство не я бе напускало още от мига, в който прочете писмото на Натали.

Освен това доверието е нещо важно, а в този случай то бе взаимно. След като Натали може да я наеме, без дори да я е виждала, значи и Оливия ще приеме работата по същия начин.

И тогава я споходи онзи сън. Първата част беше истина: как детството ѝ преминава във Върмонт — ски курорт, приемащ тълпи туристи от Ню Йорк, а тя е единственото дете на жена, която сама е

още почти дете. Оливия бе отгледана от съседите, докато стана достатъчно голяма, за да носи ключа от къщи на верижка около шията. По това време Керъл Джоунс вече се бе свързала с местен сводник и поддържаше тесни връзки с туристите от Ню Йорк. Насън Оливия отново преживя самотните нощи у дома, страха от тъмнината, сърдитите крясъци на хазяина на долния етаж, неведението за това къде се намира майка ѝ и ужаса, че тя може никога да не се върне.

Но по-интересна бе втората част на съня. В нея една сутрин Керъл Джоунс доведе у дома не любовник, а майка си.

Оливия никога не бе виждала баба си. За Керъл бе най-лесно да ѝ каже, че баба ѝ е умряла, но у Оливия все още гореше пламъчето на надеждата. През най-самотните часове от детството си, сгушена в ъгъла на тъмния дрешник, където се чувстваше в безопасност, тя съчиняваше десетки истории, за да си обясни отсъствието на баба си. По същия начин си представяше и десетки различни срещи с нея.

В този сън баба ѝ най-ненадейно се появи един слънчев ден и се оказа доста заможна жена. От години се опитваше да открие дъщеря си — твърдоглавата си, буйна, бременна дъщеря, — която бе избягала от дома на родителите си, а след това се бе бояла да се завърне. Много частни детективи се бяха отказали от непосилната задача, но упорството ѝ най-сетне бе дало резултат. Възрастната жена я бе намерила с помощта на стара снимка на Керъл, която бе старателно реставрирана и на която тя и Оливия си приличаха като две капки вода.

Тази симпатична, упорита и най-сетне постигнала своето, баба имаше лицето на Натали Сийбринг.

Разбира се, това беше само сън. Размишлявайки върху него, докато раздрънканата ѝ тойота ги отвеждаше на юг, Оливия го прие като знак от съдбата. Вълнението ѝ нарастваше.

За съжаление прогресираще и безпокойството на Тес.

— Къде ще живеем?

— В Голямата къща. Има едно празно крило. Ще ни настанят там. Вече ти обясних, Тес.

— Празно ли? Сигурно има призраци.

— Няма страшно. Те са добри призраци.

— Мамо!

— Няма призраци, Тес. Няма никакви призраци.
— На колко години е мъжът, за когото се омъжва?
— Не знам.
— Ами ако всички са стари? Възрастните хора не обичат деца.
— Напротив, стига децата да се държат прилично.
— Ами ако въпреки това им лазя по нервите? Кой още живее в къщата на Натали?

— Моля те, Тес, не я наричай Натали. За теб е госпожа Сийбринг.

— Но ти я наричаш Натали.
— Не и в нейно присъствие, освен това аз съм голяма.
— А Карл там ли живее?
— Казва се господин Бърк — въздъхна Оливия — и нямам представа дали живее там или не.
— Има ли готвач? А прислужница? Ами иконом?
— Не знам.
— Сигурно трудно ще се науча да карам лодка с платна.
— Нищо подобно.
— Обади ли се в „Кеймбридж Хийт“?
— Да. Ще придвижат молбата ти.

Същата сутрин Оливия бе разговаряла с човека, който отговаряше за приема на нови ученици. Понеже се боеше, че някой документ може да се е изгубил по пощата, носеше със себе си папка с молбата на Тес и медицинския и картон. Във втора папка носеше брошури от „Бреймънт“ в Провидънс, а също и от още три училища в различни градове на Нова Англия, където имаше и музеи, в които Оливия би могла да си намери работа. Трета папка съдържаше копия на автобиографията и молбите за работа, които вече бе разпратила. Смяташе да изпрати допълнително писмо с адреса си за през лятото. Това беше добро извинение, за да им припомни, че е жива и продължава да търси работа.

— Ами ако не ме приемат? — попита Тес.

— Ако не те приемат — за кой ли път ѝ обясни Оливия, — това ще се дължи единствено на липсата на свободни места за пети клас. В момента групата е запълнена. Но очакват през лятото едно или две деца да напуснат.

— А защо ще напускат?

— Местят се от града. Родителите им са получили работа другаде.

— А ако не напуснат?

— Ако не напуснат, ще кандидатстваме догодина.

— Ама какво ще правя през тази година?

Ако се преместеха в друг град, там също щеше да има държавно училище, а може би по-добри учители и по-подходяща програма за деца като Тес, в противен случай Оливия просто не знаеше как да постъпи. Разговорът ѝ с Нанси Райт не протече добре.

— Това е демографски проблем — доста нагло ѝ бе заявила учителката. — Нашите ученици са едни от най-добрите. Не можем да задържаме силните, за да обръщаме внимание на изоставащите.

Наложи се да се срещне с директора на училището и да води продължителни преговори, докато в крайна сметка запишат Тес в пети клас, но бе повече от ясно, че го правят крайно неохотно и ще държат Оливия отговорна за всичко. Дадох ѝ да разбере, че ако нещо се обърка, училището няма да носи никаква отговорност.

Накратко в това се състоеше проблемът на Тес с училището. Настроението беше враждебно — ние срещу тях. Липсваше всякакво сътрудничество и желание за съвместна работа за доброто на детето. Цялата процедура бе убедила Оливия повече от когато и да било, че Тес се нуждае от нещо друго.

Оливия бе погълната от тази мисъл, когато слезоха от магистралата и се насочиха по един междуселски път, следвайки указанията на Натали. Питаше се какво ли ще стане, ако се провали и не успее да се справи с работата. Писането на писма бе нищо в сравнение с писането на книга. Компютърът ще проверява правописа и граматическите ѝ грешки, но няма да може да облича мислите с думи и да ги свързва една с друга.

Истината ли? Трябваше да се справи с тази работа. Ако я изгубеше след седмица, нямаше да има никакво лято край морето — никакъв чай с лед на верандата, никакво ходене на пикник, никакви яхти. Нямаше да прекарва часове, потънала в миналото. Нямаше да получи блестящи препоръки от Натали, нито пък връзки с Калифорния от Карл, нито пък добра дума, казана пред влиятелен приятел, който би

могъл да познава човек от управата на някой музей, нуждаещ се от реставратори на щат. Ако се провалеше, нямаше да има никакво възнаграждение и щеше да ѝ се наложи да се сбогува с мечтата си да изпрати Тес в „Кеймбридж Хийт“.

Вероятно бе малко безотговорно от нейна страна като майка да вдъхва на детето си напразни надежди. Но нима можеше да не го прави? Тес трябваше да премине интервю и преглед. За да подаде молбата ѝ за кандидатстване, Оливия бе длъжна да ѝ каже.

Минаха покрай табела, която отбелязваше началото на Асконсет. В колата се възцари мълчание. Оливия бе едновременно уплашена и развълнувана. Предполагаше, че Тес се чувства по същия начин.

От двете страни на пътя растяха ниски храсти и от време на време се извисяваше някой клен или дъб, но няколкото къщички, пръснати тук-там, изглеждаха доста порутени. В началото на един черен път имаше някаква ръждясала част от машина, а отвъд нея, в полето, се виждаше развален камион. Ако не бе добре осведомена, Оливия щеше да си помисли, че градчето запада.

Но тя знаеше как стоят нещата. Отвъд камиона се ширеха старателно окосени ливади, сред които пасяха два красиви коня. Освен това, според страницата на имението в Интернет, то процъфтяваше. Миналата година бе произвело шестдесет хиляди каси вино, с пет хиляди повече от предишната година, а очакванията за тазгодишната реколта бяха още по-големи. Вината на Асконсет бяха изключително популярни по цялото Източно крайбрежие. По-специалните марки се предлагаха в най-добрите ресторанти, по-обикновените оставаха за домашна употреба, а цялата дейност щеше да се разрасне още повече, когато бракът на Натали слее две прочути винарски семейства. Не, тук определено нищо не западаше. Малко олющена боя в покрайнините на градчето не бе в състояние да сломи духа ѝ.

А и нямаше намерение да съди за книгата по корицата. Твърде голяма част от живота си бе посветила тъкмо на това. Беше се влюбила в ума на Джаред, в настойчивостта на Тед, в мелодичния глас на Деймиън и в баклавата на Питър. Но не бе имала истинска връзка с никого от четиримата.

Сега Оливия притежаваше нови дрехи, нова работа и нов град. Това беше нов ден и тя обръщаше нова страница в живота си.

Центърът на Асконсет изникна пред очите им точно според напътствията на Натали. Беше просто кръстовище, на единия ъгъл, на което имаше заведение за сандвичи, на другия — универсален магазин „Пиндмън“, на третия — нещо като вила, в която се намираха кабинетите на адвокат, психиатър и ветеринар, и на четвъртия — частен дом. Всичките четири сгради бяха разновидност на обикновените дървени къщурки, но заведението за сандвичи беше ниско и дълго, универсалният магазин — висок и тесен, а вилата и частният дом — нещо средно. Всички бяха в жълт цвят и боядисвани отдавна, но според Оливия изглеждаха западнали някак умишлено. Двойката, която излизаше от административната сграда, изглеждаше добре облечена и заможна, не по-различни мисли внушаваха и двете хлапета, седнали на стълбите пред магазина. Гордо се вееше американското знаме. Пощенските кутии бяха старателно номерирани. От дясната страна на Оливия се зададе камион за експресни пощенски пратки. Шофьорът натисна клаксона и махна на група около двадесетгодишни младежи, които седяха на пейка пред заведението за сандвичи.

Разбира се, че е умишлено, рече си Оливия. Центърът на града притежаваше отколешно и култивирано очарование. Подозираше, че съществуват интересни истории за появата на магазина „Пиндмън“ или за различните етапи, през които бе преминала административната сграда. Заведението за сандвичи пък очевидно беше любимо място за срещи. Щеше да се върне с апарата си, за да заснеме този ъгъл, и сигурно неведнъж.

Пътят започна да се изкачва по едно възвишение, мина покрай малка тухлена постройка с надпис „Община“ и огромен гараж, върху който се мъдреше табела „Пожарна служба“. Стигнаха на върха на малкото възвишение с красива бяла църква. Камбанарията искреше на фона на светлосиньото небе, но онова, което спря дъха на Оливия, бе изгледът към океана отвъд възвишението.

— Гледай! — възкликна тя.

— Гладна съм — заяви Тес. — Тук няма ли някакви ресторанти?

— Виж океана.

Но гледката вече бе изчезнала, закрыта от някакви гъсталаци, а после пътят отново се гмурна надолу и се насочи навътре към сушата.

Оливия кипеше от възнение.

— Ще бъде толкова хубаво! — възкликна тя, отвори прозореца и почувства порива на топлия солен въздух.

— Ходи ми се до тоалетна — обяви Тес.

— Стискай малко. Сигурно сме на няколко километра от имението.

— Но тук няма нищо — отбеляза детето и беше напълно право. Досега Оливия бе видяла само храсталаци и голи поля.

И тогава пред погледа им се появи лозята — не точно те, а само табелата, но ефектът беше същият. Беше ярка и дръзка, удивително жива сред тази пуста околност. Беше разточително изрисувана. Гроздът, който преливаше от винената чаша, бе в ярки цветове и вместо очакваните червени букви, името на имението бе изписано в златисто.

С разтуптяно сърце Оливия зави наляво по тесния път, покрит с чакъл, който хрущеше под гумите. Пътят се виеше навътре, ту се изкачваше, ту се спускаше, минаваше на открито покрай полета с млада царевица и потъваше в тъмни гори от кедри и брези.

— Къде е къщата? — попита Тес след малко. Оливия чакаше, оглеждаше се и си задаваше същия въпрос. Изкачиха още едно възвишение и гледката се промени. Сега от двете страни на пътя се появиха ниски каменни зидове и макар и тук растенията да бяха засадени в редици като царевицата, бяха съвсем ниски. Оливия бе добре подготвена.

— Това са картофи — обясни на Тес. — Семейство Сийбринг отглежда картофи и царевица.

— Мислех, че отглеждат грозде.

— Сега — да, но невинаги е било така. Най-напред са добивали картофи. Те са били прикритието им по време на сухия режим.

— Какво означава това?

— По време на сухия режим продажбата на грозде не е била позволена. Официално в Асконсет са произвеждали картофи и царевица.

— Но всъщност са отглеждали грозде и са продавали вино, така ли?

— По-малко, отколкото сега, но да, така е.

— Значи са били престъпници.

Оливия не искаше Тес да разсъждава върху законността на дейността им, още по-малко пък да разпитва Натали за това.

— Всъщност сухият режим е бил доста непопулярен. Повечето хора са били срещу него. Затова не е просъществувал дълго. Идеята не е била добра още от самото начало. Свали прозореца си, Тес. — Вдиша дълбоко, когато детето се подчини, и попита: — Усещаш ли това?

— Мирише ми на прах — заяви малката.

— Мирише ти на пръст. На влажна и плодородна почва.

— Ако тук има отровен бръшлян, здравата ще загазя.

— Няма да пострадаш. Нося лекарството ти. Когато носим лекарството, никога нищо не ти става.

Тес не отговори. Беше се навела толкова напред, колкото позволяваше коланът ѝ, и продължаваше да разглежда пътя.

— И къде са лозята?

ПЕТА ГЛАВА

Оливия взе още един завой и се насочи към парче обработваема земя, което отначало ѝ се стори просто обрасло с някакви ниски растения. След това забеляза колове, тел и насаждения. Въодушевена, възкликна:

— Ето там!

Колата бавно се приближи и пред погледа им ясно се очертаха множество грижливо привързани лози, спретнати редици чепати стебла и клонки със светлозелени листа, подкастрирани отстрани по начин, който им осигуряваше максимално излагане на слънце.

Някои от редиците имаха надписи. Единият гласеше Шардоне. А малко по-нататък — Пино Ноар.

Оливия цялата настръхна. Нямаше никакво значение, че твърдите малки зрънца, които растяха по лозите през юни, почти не приличаха на грозде. След като бе прекарала месеци наред, вперила влюбен поглед в снимки от Асконсет, се чувстваше така, сякаш се намира в компанията на знаменитости.

Не, аналогията не беше точна. Знаменитост звучеше плитко. Обзелото я чувство беше почти религиозен пиетет. Тя благоговейно притихна, докато бавно караше по чакълестия път, от двете страни, на който растяха наследниците на лозите, от чиито плодове в продължение на стотици години се бяха раждали най-хубавите европейски вина. Уважението, изглежда бе взаимно. Тя си представяше, че лозите са се отдръпнали по средата, за да ги пуснат да минат, и ще се затворят веднага след това.

— Какво пише на табелите, мамо?

— Имената на различни сортове грозде. Сигурно са на отделни сектори. Отдясно беше пино ноар. Нали знаеш накъде е дясно?

Тес често бъркаше посоките, но не и този път. Тя посочи надясно и веднага след това наляво:

— А това какво е?

— Ризлинг — прочете Оливия и се сепна. — Божичко! Измежду два реда лози се бе появил някакъв човек.

— Кой е този? — попита Тес.

— Вероятно някой от работниците.

— Откъде се появи?

— Сигурно е бил клекнал.

Изправен, беше по-висок от телената опора с повече от половин метър. Видя кестенявата му коса, потъмнялата от слънцето кожа, широките рамене, кафеникавата фланелка с отпрани ръкави и скъсана на врата. Носеше тъмни очила, но несъмнено гледаше към тях.

— Защо е бил клекнал?

— Работел е.

— А защо ни зяпа така?

— Не ни зяпа. Просто ни наблюдава. Не ни познава и е любопитен.

— Мамо — пророни Тес, — защо намаляваш? Не ми изглежда дружелюбен.

И действително беше така, но Оливия не бе усетила нито че се е загледала в мъжа, нито че намалява скоростта. Обърна се напред и леко ускори.

— Надявам се останалите да не са като него — обади се детето, след като се бяха отдалечили на безопасно разстояние. — Той не ни иска тук.

— Защо казваш това?

— Разбрах го по изражението му.

Според Оливия изражението му бе някак странно привлекателно. Навъсено и съсредоточено, но привлекателно.

— Е, къде е къщата? — попита Тес.

— Наближаваме.

— Скоро ще стигнем до реката — предупреди я детето.

Браво на нея, беше проучила картите и бе запомнила напътствията на Оливия. Знаеше, че когато океанът е зад гърба им, реката трябва да е отпред. Да, наистина е умна. Не можеше да преценява правилно разстоянието, но това се дължеше по-скоро на липсата на опит, отколкото на дислексията. Не бе разбрала, че докато бавно се придвижваха, спускаха и изкачваха, бяха прекосили едва една четвърт от полуострова, собственост на семейство Сийбринг.

И тогава пред тях изникна Голямата къща. Извиси се някак внезапно и изненадващо, а в действителност през цялото време се бе намирала там, но бе толкова плътно закрыта от дърветата на върха на хълма, че за малко бе останала скрита от погледа. А може би Оливия бе толкова завладяна от гледката на лозята, че просто не я бе забелязала. Голямата къща изглеждаше по-различно, отколкото на снимките, които бе реставрирала. В действителност не беше нито толкова голяма, нито толкова ведра. Първият етаж бе облицован с големи каменни плочи, скрепени с хоросан, и беше засенчен от полегатия покрив, надвесен над верандата. Вторият етаж бе облицован с дърво, посивяло от морския въздух. Камъкът и дървото се сливаха в сурова, грапава фасада.

На снимките изглеждаше различно. Горната и долната част бяха по-дружелюбни и открояващи се една от друга. За момент ужасната мисъл, че в тъмната стаичка е създала нещо, което никога не е съществувало, споходи Оливия. И което беше още по-зле — дори в собствените си мисли бе създала нещо несъществуващо.

Добре, успокой се тя. При отсъствието на ориентир на снимките перспективата често се губеше. В случая с Голямата къща бе разчитала на околните дървета. По дърветата бяха какви ли не — по-високи, по-ниски. Ако си ги бе представяла по-високи, отколкото бяха в действителност, Голямата къща също щеше да ѝ се струва повнушителна.

Освен това трябваше да се вземе предвид и времето. Къщата в Асконсет, върху която тя бе работила, бе много по-нова от истинската. Някои неща със сигурност бяха различни. Но прозорците бяха същите — големи, красиви, открехнати прозорци, разделени на множество сектори. И заострените фронтони бяха същите, както и керемиденият покрив.

Лицето на къщата може и да бе сурово и набръчкано, но очите ѝ бяха отворени, а веждите — любопитно извити от тяхното пристигане. С носещите се над покрива разпокъсани облачета и с ширналите се лозя отпред Голямата къща на Натали Сийбринг все още представляваше внушителна гледка.

Докато преминаваше през този кратък финален отрязък от пътя, Оливия си позволи да помечтае за последно. Представи си как спира пред входа, а отвътре се втурва сияеща Натали, следвана от цяла сюррия

домашни помощници, които се строят на алеята, изгарящи от нетърпение да се запознаят с тях.

Направи полукръг в края на каменната пътека и паркира автомобила. Имаше ниска каменна стена, извита като полумесец. На пилона наблизо се вееше американското знаме, а под, него — знамето на Роуд Айланд.

Изчака в колата няколко секунди. На входната врата бе монтирана мрежа в дървена рамка точно както си бе представяла, но никой не се появи.

Излезе навън и заобиколи колата. Хвана Тес за ръка и тръгна по пътеката. Сърцето се бе качило чак в гърлото ѝ. Беше заложила прекомерно много.

Предните стъпала бяха пет на брой, каменни и широки. Изкачиха ги, прекосиха тъмната веранда и надникнаха вътре.

— Има ли някой въщи? — прошепна Тес.

Оливия долепи ухо до мрежата.

— Чувам гласове.

— За нас ли говорят?

— Съмнявам се.

Ако грешеше, здравата бяха загазили, защото разговорът вътре звучеше като спор.

Леко почука по дървената рамка на мрежата. В този момент към далечните гласове се присъедини звън на телефон.

Бяха пристигнали в неподходящ момент. Ако зависеше от нея, Оливия щеше да заведе Тес обратно до колата, да се върне до шосето, да се помотае пет-десет минути и отново да дойде в къщата. Но това, разбира се, беше глупаво хрумване. Нелепо бе да се връща от прага. Освен това мъжът в лозето вече ги бе зърнал.

Събра смелост, натисна звънеца на входната врата — бутонче от слонова кост в пръстен от ковано желязо. Звънът отекна в къщата. Гласовете млъкнаха. Няколко секунди по-късно се дочу шум от приближаващи се леки стъпки. И веднага след това се появи Натали Сийбринг.

Когато ги видя и се усмихна, на Оливия ѝ олекна. Всичко щеше да бъде наред. Натали беше тук, макар да бе тридесет години по-възрастна, отколкото на последната снимка, на която я бе виждала, и изглеждаше прекрасно. Беше средна на ръст, стройна, облечена в чисти

джинси и блуза, върху чийто преден джоб се виждаше емблемата на имението. Но онова, което привлече вниманието на Оливия, беше лицето ѝ. Носеше лек грим, кожата ѝ бе свежа, само с няколко бръчки, но иначе изглеждаше мека и приятна. Косата ѝ бе гъста и бяла, подвита навътре към брадичката, леко разрошена от вятъра, женствена, но не превзета. Движеше се изправена, стъпваше бързо, носеше годините си с гордост и стил, излъчваше сила.

Оливия изпита страхопочитание към тази жена.

Все още усмихната, Натали отвори вратата, отвътре лъхна лек аромат на фрезии и тя ги покани да влязат. Онова, което видя, допадна на Оливия не по-малко. Входното антре беше голямо и обзаведено предимно в зелено. В него се усещаше нещо от атмосферата на Стария свят заради изобилието от тъмно дърво, изпъстрено на места от няколко стенописа. Стълбището плавно се извиваше, а след всеки пет-шест стъпала имаше площадка. На първата стоеше голяма рижа котка. На втората имаше по-малка котка на черно-бели шарки.

Оливия усети момента, в Който Тес забеляза котките, по това как развълнувано притаи дъх.

— Идвате точно навреме — каза Натали. — Тук водим истинска война и аз се нуждая от подкрепления.

Едва изрекла тези думи, в антрето влезе една жена. Изглеждаше на около шейсет години. Сивата ѝ рокля подсказваше, че е прислужница.

— Госпожо Сийбринг, дъщеря ви е на телефона.

— Оливия, Тес, това е Мари — представи я Натали, произнасяйки френско „р“. — Работи в къщата, откакто е достатъчно голяма, за да го прави, което ще рече от тридесет и пет години. Сега изведнъж е решила, че иска да смени професията си. Не съм съгласна.

— Крайно време е — заяви Мари и протегна към нея лист хартия, върху който сигурно бе предупреждението за напускане.

Натали дръпна ръцете си назад.

— Няма да го взема. Просто си разстроена от промените, това е всичко. Но аз имам нужда от теб, Мари.

Мари поклати глава.

— Поне докато мине сватбата — примоли се Натали.

— Не мога — каза Мари и подаде листа на Оливия, която го пое просто от изненада. — На телефона е дъщерята на госпожа Сийбринг.

Отдавна се опитва да се свърже с нея. Бихте ли я накарали да вземе това? — рече жената, обърна се и тръгна.

— Мари! — възпротиви се Натали.

— Чака ме пране.

— Не ти пука за прането — провикна се Натали, но прислужницата вече бе изчезнала от погледите им. Тя въздъхна и дари Тес с разсеяна усмивка. — Явно изгубихме.

Тес кимна:

— Тези котки ваши ли са?

— Да. На първата площадка е Максвел, а на горната — Бърнард.

— И двете ли са мъжки? — попита детето, след това тихичко извика и се хвърли към Оливия, когато трето животно се отърка в краката ѝ.

— А това е Анри — обясни Натали и придаде на името френско звучене. — Няма от какво да се боиш.

Тес клекна, за да погали котарака. Този приличаше на сиво-черен тигър.

— Не се страхувам. Просто не го усетих да се приближава.

— Нито пък аз — каза Натали. — Появи се тук един ден полумъртъв от глад и сърце не ми даде да го изгоня.

След като Тес се поуспокои, вниманието на Оливия бе привлечено от червения мигащ бутон на телефона върху махагоновата масичка до стълбището.

— Можем да почакаме тук, ако искате да се обадите.

— Не желая — отвърна Натали. — Дъщеря ми се сърди не по-малко от Мари. Те просто не могат да разберат. Според тях, аз съм просто един стар захарен памук, от когото се иска да е само сладък и розов. Забравят, че имам и глава на раменете си.

— Телефонът, госпожо Сийбринг! — долетя далечният глас на Мари.

Натали притисна два пръста към слепоочието си и погледът ѝ срещна този на Оливия.

— Искате ли да вдигна вместо вас? — попита младата жена.

Натали явно си отдъхна.

— Ще бъдете ли така добра? Представете се. Кажете, че в момента не мога да се обадя.

Оливия се зарадва, че може да бъде полезна толкова скоро, и се приближи към апарата. Вдигна слушалката и жизнерадостно каза:

— Обажда се Оливия Джоунс. Аз съм новата помощница на госпожа Сийбринг. Боя се, че в момента тя не може да се обади.

— Помощница ли? — разнесе се ядосан глас. — Каква помощница? И защо не може да се обади? Аз съм дъщеря ѝ. Няма да ѝ отнема много време.

Оливия вдигна поглед към Натали, но тя вдигна ръце, поклати глава и отстъпи назад.

— Мисля, че е излязла някъде — отвърна Оливия в слушалката. — Искате ли тя да ви се обади?

— Разбира се. Въпросът е дали ще го направи. Не отговаря на обажданията ми. Оливия Джоунс ли казахте?

— Да.

— Откога работите за майка ми?

— Всъщност днес е първият ми ден.

— Наясно ли сте какво става?

— Боя се, че не разбирам какво имате предвид.

— Сватбата.

— Да. Знам за това.

Последва пауза, след това гласът прозвуча по-настойтелно:

— Тя трябва да преосмисли решението си. Не е правилно. Баща ми почина само преди шест месеца.

Оливия не знаеше какво да отговори. Току-що беше пристигнала и беше чужд човек.

— Мисля, че е редно да разговаряте с майка си за това.

— Да, но е лесно само на думи. Тя не сметна за необходимо да уведоми лично дори собствената си дъщеря за това, че се омъжва повторно. Много добре знае, че не постъпва правилно. Срамува се.

Натали се обади от другия край на стаята:

— Не може да приеме, че сърцето ми бие, при това доста силно. Смята, че трябва да съм стара и повехнала.

Оливия не успя да закрие слушалката достатъчно бързо.

— Чух я — изстреля Сюзан. — Стои до вас, но се страхува да разговаря с мен. Знае, че не трябва да прави това, особено след всичко, което стори за нея баща ми. Той създаде това имение. Ако не беше той, днес тя нямаше да е там. Бихте ли ѝ предали нещо?

— Разбира се.

— Кажете ѝ, че семейството ѝ няма да присъства на тази сватба. Двамата с брат ми не одобряваме решението ѝ. Смятахме, че е обичала съпруга си. — Последва кратка пауза и после: — За какво ви е наела?

— Помагам ѝ с книгата.

— Мили боже! Още някой ли е напуснал? Бягат като мухи. Никой не одобрява постъпката ѝ. Да не сте и вие някой от безпризорните ѝ питомци?

— Моля? — засегна се Оливия.

— Прибира ги от улицата. Понякога нещата потръгват. Мари е в къщата, откакто се помня. Другите се задържат за по една седмица. Тя действа импулсивно. Каза ли ви го вече?

— Да. Но аз не съм случайно попадение. Работих пет години като реставратор на стари снимки в студиото на Отис Търман. Напуснах работата си, за да дойда тук.

— Много мило, но искам да ме изслушате за момент. Не говорете, моля ви! Само слушайте. Разтревожени сме, че Натали или изгубва ясната си представа за нещата, или Карл ѝ е промил мозъка. Просто не намираме друго обяснение за този брак. Затова ви моля — умолявам ви — да я наглеждате и да ми позвъните, ако усетите нещо подобно.

Оливия чувстваше, че е длъжна да остане лоялна към Натали, но не желаше да влиза в конфликт със Сюзан.

— Ще се опитам — отговори тя.

— Благодаря ви. Оценявам го. Моля ви, кажете на майка ми, че ще ѝ позвъня отново следващата седмица. О, и добре дошли в Асконсет.

Оливия затвори телефона и се обърна към Натали. Възрастната жена изглеждаше засрамена.

— Извинете, боя се, че ви пуснах направо в гнездото на осите.

Оливия изобщо не съжаляваше. Беше тук само от пет минути и вече се чувстваше част от дома.

— Видя ми се разстроена.

— Така е. Тя просто не разбира.

— Но ако ѝ обясните...

По лицето на Натали пробяга сянка на вина.

— Не сте ли? — удивено попита Оливия. — Може би, ако го бяхте сторили...

Натали изглеждаше съсипана, сякаш отчаяно искаше да го направи, но не можеше да си го позволи за нищо на света.

— Лесно е да се каже. Двамата с брат й Грег боготворяха баща си. И това беше прекрасно. Искях да е така. Самата аз се постарях да го постигна. — Прокара поглед по библиотеката и внезапно доби уморен вид. — Но сега трябва да разсея някои заблуди от миналото. Как да го извърша, без да говоря зле за мъртвите? — рече тя и преплете пръсти. — Обратите в живота на едно семейство са нещо невероятно. Още в началото се налага някакъв модел, който е почти невъзможно да бъде променен. Винаги ми е било трудно да разговарям с децата си — да беседвам с тях открито. Трудно е да обсъждаш някои неща. Понякога е по-лесно да ги споделиш с някой непознат.

— Като мен ли?

Отначало Натали не отговори. Положи ръка върху главата на Тес, сякаш се успокояваше при вида на детето, което галеше мъркация Анри.

— Надявам се.

— И всичко е свързано със сватбата?

— О, не! Свързано е с мен. В много по-голяма степен. Но Карл е червената нишка. — Вдигна поглед към вратата, през която бе излязла Мари, и лицето й светна. — А, още двама младежи. Големият одърпан мъжкар отляво е Бък. Той е от Мейн, но някакъв турист, който не можел и секунда повече да го слуша как вие в колата, го оставил в магазина „Пиндмън“ миналата есен. А този, високият и слабият, е Саймън. Той е управител на лозята. Саймън, запознай се с Оливия Джоунс и дъщеря й Тес.

Оливия вдигна поглед и съзря мъжа, когото бяха видели в лозето — очевидно не беше просто обикновен работник, а самият управител. Да, наистина беше доста висок, но би казала, че е повече слаб, съдейки само по беглия поглед, който бе хвърлила на гърдите му преди малко. Сега вече го виждаше в цял ръст. Кръстът и бедрата му, обути в свободни работни шорти, наистина бяха слаби, както и краката му, които бяха изпоцапани като работните му боти и подаващите се над тях сиви чорапи. Беше вдигнал слънчевите очила върху главата си и те почти не се виждаха в кестенявата му коса, но топлота лъхаше

единствено от изгорелия му от слънцето нос. Очите му бяха тъмносини и студени. Долната част на лицето му беше покрита с леко набола брада.

Управителят на лозята на Натали. Тук може да възникне проблем, помисли си Оливия и погледна към Тес, която стоеше, вперила поглед в Саймън. Макар да не изглеждаше уплашено, детето не понечи да се освободи от положената върху главичката му ръка на Натали. Тази ръка вдъхваше сигурност. Усещаше го дори от своето място.

Саймън кимна първо на момиченцето, след това на Оливия. Той не ни иска тук, беше казала Тес. Младата жена не знаеше дали това е причината, или човекът просто си е суров.

— Той е малко мрачен и мълчалив — каза Натали нежно и дори гордо. — Като баща си. Като стана дума за него...

— В бараката е — съобщи Саймън с дълбок и дрезгав глас. — Каза, че ще дойде след малко. Аз заминавам за Провидънс.

Усмивката на Натали помръкна.

— О, боже, проблем ли има?

— Не съм сигурен. По червените сортове забелязах нещо, което ми прилича на плесен. Имам нужда от още едно мнение.

Натали разясни на Оливия:

— Зимата и пролетта бяха влажни. Смятахме, че слънцето и вятърът ще изсушат лозите — обърна се към Саймън и добави: — Надявах се да вечеряш с нас.

Оливия забеляза как тъглчето на устата му се изви нагоре, но той не свали поглед от Натали и почтително отвърна:

— Съжалявам, тази вечер не мога.

Метна кратък поглед на Оливия и излезе. Бък го последва.

Телефонът иззвъня. Натали въздъхна и каза:

— Тъй като служебният телефон не звъни тук, това най-вероятно е синът ми. Сюзан се обажда да му се оплаква веднага след разговорите си с мен.

Оливия отправи поглед към телефона.

— Да вдигна ли?

— Моля ви.

Тя вдигна слушалката:

— Домът на семейство Сийбринг.

— Оливия Джоунс ли е на телефона? — попита властен глас и за миг жената се уплаши да не би неволно да е извършила някакво престъпление и ФБР да е по следите ѝ. Съществуваше и по-лоша възможност — Тед.

Но това не беше неговият глас. Пък и тя току-що беше пристигнала. Независимо от това, подобно обаждане бе напълно в стила на Тед. Вероятно беше помолил някой приятел да звънне вместо него.

— Кой се обажда? — предпазливо попита тя.

— Грег Сийбринг. С Оливия ли разговарям?

Отдъхна си. Натали се оказа права. Сигурно Сюзан му бе съобщила името ѝ. Не беше извършила престъпление и — което беше още по-добре — не беше Тед. Беше свободна.

— Да, аз съм Оливия.

— Аз съм синът на Натали и нека ви предупредя, че нямам никакво време да звъня по разни телефони. В момента си имам собствени проблеми, но сестра ми направо ме подлудява, защото и майка ни прави същото с нея. Искам само да ви кажа следното. Натали се държи странно. Този брак е неподходящ и ненавременен. Предполагам, че след смъртта на татко просто има нужда от човек, на когото да се облегне, а Карл е най-близо до нея. Възможно е семейство Бърк да кроят някакъв заговор да превземат имението, но ако е така, няма да стане.

Оливия смяташе, че става дума за сливане — нещо напълно нормално за две силни семейства. Не беше нужно да е специалист, за да разбере, че превземането е враждебен акт.

— Може би — каза тя — ще е най-добре да разговаряте с майка си.

— Нямам време за това. А нямам и сили. Двамата с майка ми сме свършено различни. Просто искам да знаете, че ни е известно какво става и че ако вие подпомогнете или съдействате на онези Бърк, ще ви смятаме за част от заговора. Мили боже, може би дори вече сте! Карл ли ви нае?

— Не. И не знам за какво говорите.

— Миличка — мрачно се изсмя мъжът, — занимавам се с онези говеда политиците денонощно и ми е известно, че когато се правят на неосведомени, всъщност знаят много. Наясно съм с положението.

Считай се предупредена. Предай поздрави на майка ми — завърши той и затвори.

Оливия постави слушалката и за пръв път се запита какво точно гнездо на оси имаше предвид Натали. Ако едно лозарско имение завземаше друго, нещата бяха сериозни. Семейството можеше да се разпадне. Натали да се премести в Напа и това да бъде края на Асконсет.

Оливия можеше да бъде въввлечена в съдебен процес, който да се проточи с години.

— Ядосан е — каза Натали.

Гласът ѝ прекъсна мислите на младата жена.

— Според мен е разтревожен — опита се да смекчи нещата тя.

— Но не и достатъчно, за да се качи на самолета и да дойде — възрази Натали. — Спомена ли теорията си за заговора?

— Ами... между другото.

В очите на Натали се прокрадна тъга.

— Би трябвало в този момент да съм щастлива — за малко се поддаде на тъгата си тя. След това се съвзе и възвърна решителността си. — Всъщност моментът наистина е щастлив. Елате, ще ви разведа из имението. А после ще се запознаете с Карл.

ШЕСТА ГЛАВА

Предварителните ѝ очаквания не се оправдаваха. Оливия вече бе видяла, че Голямата къща не е толкова голяма, колкото си бе представляла, но вътрешността ѝ я удиви. През всичките тези месеци и благодарение на множеството снимки тя си бе представляла всяка стая, всяка ниша, всяко канапе, столовете в стил Луи XVI, примесването на посетители и призраци от миналото, които се хранеха, разговаряха и спяха заедно. Онова, което видя в действителност, беше по-малко и по-непретенциозно — безупречно обзаведен дом, но по-скоро непринуден, отколкото официален, с мебели от известни дизайнери и всички съвременни удобства.

Без да се притеснява, тя прогони от мечтите си големия и помпозен дом и неговото място зае малка и очарователна къща. Тук празненствата не се свикваха безразборно. Посетителите биваха внимателно подбрани и тържествата, бяха в интимен кръг.

На първия етаж имаше трапезария и кухня от едната страна и дневна от другата. От дневната се влизаше в салон и кабинет.

— Първоначално тези две стаи бяха спални — обясни ѝ Натали, — но когато семейството се разрасна, надстроихме втория етаж.

На втория етаж бяха разположени четири спални. Вратата към едната беше затворена, но Натали им показва останалите, една от друга по-красиви и също толкова уютни и удобни. Но най-хубавото тепърва предстоеше. В другия край на коридора се виждаше тясно стълбище. То водеше към просторна стая, чиито прозорци гледаха откъм задната страна на къщата — към ширналите се по хълмовете лозя. Това беше личният кабинет на Натали, а в него достолепно ги посрещна котарак, който се казваше Ахмед.

— Ахмед ли? — повтори Тес и се насочи право към животното.

— Персиец е. Моята ветеринарна лекарка смяташе, че той ще бъде достойно попълнение сред нейните любимци, но Ахмед предизвика истински хаос сред останалите животни. Затова ви казах — никакви домашни любимци. Доведете ли тук куче, навсякъде ще се

разхвърчи перушина. Ахмед е доста буйна гадинка. Но с теб явно се разбира, Тес. Я виж!

Тес беше клекнала, а главата ѝ беше точно пред Ахмед, който стоеше изправен на една висока, тапицирана с брокат табуретка за крака и, изглежда, нямаше нищо против малката ръчичка, която го галеше.

— Той си стои тук — обясни Натали. — Не се смесва с простолудието долу. Ахмед. Името му отива, нали?

— О, да — одобрително възкликна детето.

— Това е моят таван — обясни Натали на Оливия. — Тук ще работим.

Младата жена остана толкова очарована от обстановката, колкото Тес от котката. Единствените съвременни елементи бяха компютърът и оберлихтите^[1]. Бюрото беше направено от тъмно дърво, отстрани имаше две кресла със странични облегалки за главата. Канапето беше тапицирано с плътно кадифе, а по стените имаше рафтове с подбрана колекция от книги. Бронзовите лампи имаха старинни абажури. Килимът с ресни беше избелял. Дори от Ахмед лъхаше на отминали времена.

В тази стая времето сякаш бе спряло да тече. Оливия не можеше да си представи по-подходящо място за писане на история на миналото. Тук дори миришеше на старо в най-хубавия смисъл на думата. Най-спокойно би могла да прекара остатъка от следобеда в тази стая.

Но Натали имаше предвид нещо друго. Тя увери Тес, че по-късно ще има достатъчно време за котката, и ги поведе обратно към втория етаж, през антрето и после през един по-тесен коридор към новото крило на къщата. То също бе по-малко, отколкото си бе представяла Оливия. Нямаше много стаи около някакъв голям салон или малка кухня, а само три спални с изглед към задния двор. Макар неголеми, стаите направо преливаха от спокойствие. Бяха обзаведени простичко, но красиво — легло, кресло, бюро и тоалетна масичка — само най-необходимото. Пердетата бяха с флорални мотиви в тон с покривките на леглата. Плюшените килими бяха едноцветни.

Една от стаите беше самостоятелна. Другите две бяха свързани с просторна баня. Тъкмо към тях ги поведе Натали.

— Искам синята стая — развълнувано прошепна Тес и наклони назад глава, за да погледне майка си през очилата си.

Оливия толкова се радваше, че Асконсет допада на детето, че беше готова да ѝ предостави, която стая си пожелае сърчицето ѝ. В действителност самата тя предпочиташе другата. Беше обзаведена в зелено, което бе любимият ѝ цвят, и малко по-голяма от синята стая. Освен това в еркера на прозореца имаше малко канапе, а гледката направо спираше дъха. Покрай навеса отдолу тя забеляза единия край на задния двор, от двете страни, на който имаше пъстри цветни градинки и пътечки. Надолу по хълма, чак до горите, се ширеха лозята и — перлата в короната — в далечината смътно се мяркаше океанът.

Веднага забрави за кабинета на Натали. Би се радвала, ако можеше да прекара остатъка от следобедна на канапето до прозореца.

Но Натали отново беше намислила нещо друго. Беше уредила дъщерята на една от служителките в офиса ѝ да разведе Тес из имението. Момичето беше на тринадесет години, имаше дълги и гъсти руси къдрици, бе облечено в блузка с презрамки и джинси и дружелюбно се усмихваше на Тес, а тя тутакси му отвърна със същото. Веднага щом двете деца тръгнаха, жените се върнаха в мансардния кабинет.

Натали взе от бюрото някаква снимка, която Оливия не бе виждала преди. Беше малка черно-бяла фотография с едрозърнеста емулсия — моментална снимка на младеж, който се бе облегал отстрани на конска каруца, пълна с бъчви. Момчето беше облечено в изтъняла и мръсна риза и гащеризон, който бе прокъсан на бедрата и протрит на коленете, а презрамките му бяха толкова отпуснати, че предното парче се намираше чак в средата на гърдите му. Но дори и при това положение изпод окъселите панталони се подаваха мръсните му чорапи и износените кожени обувки.

Оливия беше виждала достатъчно стари снимки и веднага се досети, че тази е направена по време на Голямата депресия. Същите дрехи, бледият фон и сериозното изражение на момчето. Изглеждаше на тринадесет години, но може би беше на десет. Това бяха направили от него трудните времена.

И тогава Натали заразказва. Гласът ѝ беше толкова ясен, а думите течаха толкова плавно, че книгата още в този момент започна да се оформя в съзнанието на Оливия.

Опитвала ли си се някога да откриеш кой е първият ти спомен? През всичките тези години аз често се опитвах да го направя, защото исках моят първи спомен да е различен. Понякога се преструвам, че е така. Друг път си спомням как — четиригодишна — чувах мълчанието между родителите си и усещах напрежението помежду им. Но не мога да си представя някаква конкретна случка. Не мога да се видя застанала на някакво определено място или загледана в нещо конкретно.

Би трябвало на четири години, и дори на три, да съм способна на това. Но след Черната сряда^[2] в живота ни настъпиха толкова коренни промени, че тези ранни подробности са се заличили от съзнанието ми.

Потиснах спомените за тях. Наистина го направих. Бяха твърде болезнени. Бяхме богати. И най-неочаквано след това — бедни. Спомените ми за някогашното мълчание и напрежение са просто видоизменение на онова, което впоследствие научих, че е било истина.

Най-ранният ми спомен — онзи, който мога да възстановя във всичките му цветове, по отношение на точния момент, на времето навън, на дрехите, с които бях облечена — е от времето, когато бях на пет години и семейството ми се премести в Асконсет.

— Била си само на пет години, когато сте се преместили тук? — попита Оливия.

— Да, на пет.

— Значи вашето семейство е притежавало Асконсет.

Натали се усмихна:

— А, смятала си, че е на съпруга ми. Не, не се притеснявай. Не си единствената. Алегзандър винаги е бил най-видната обществена фигура в Асконсет, затова хората мислят, че имението е негово. Нека приемем, че това е една от многото заблуди, които моята история ще разбули.

Другата заблуда вероятно бе свързана с финансовото състояние на семейството. Бяхме богати. И най-неочаквано след това — бедни. Дори и по време на работата си върху най-ранните снимки Оливия не бе открила загатване за бедност. Тъкмо се опитваше да пренастрои съзнанието си, когато Натали продължи да разказва:

Днес е модерно да се местиш от град в град, но през ноември 1930 година, при едно силно разслоено общество, чиито устои бяха здраво свързани със стоковия пазар, това беше белег за провал.

Баща ми притежаваше банка. Тя беше една от многото, които фалираха по време на кризата. Дали би могъл да спаси своята? О, той направи всичко възможно. Продаде къщата ни в Нюпорт. Продаде и своя „Пиърс Ероу“. Продаде дори семейните антики. Но банката беше отпуснала твърде много заеми на твърде много играчи на борсата. Освен това той бе купувал на минимална печалба.

Загубите, които сриването на борсата причини, бяха прекалено големи. Баща ми продаде дома ни в Ню Йорк, колата и дори диамантения пръстен на майка ми, за да плати дълговете си и да можем да започнем всичко на чисто.

Опитай да си представиш каква болка е изпитвал. Беше предал хора, които му бяха поверили парите си. Много от тях бяха неговични приятели. Някои продадоха домовете и всичките си ценни вещи, както сторихме и ние. Част от тях дори стигнаха до опашките за получаване на помощи. А съдбата на други беше още по-трагична. Спомням си тишината, която надвисваше на масата, докато се хранехме и някой споменеше едно или друго име. Родителите ми бяха изгубили не един приятел в дните непосредствено преди и след кризата — хора, които бяха предпочели самоубийството пред унижението, срама и пълната разруха.

Баща ми изстрада и трите. Не бе оправдал очакванията не само на приятелите си, но и на собственото си семейство. Имахме пари, но вече нищо не бе останало. Остана ни единствено фермата. Напуснахме града опозорени.

Замълча. Изражението ѝ издаваше болка, а погледът ѝ бе отнесен.

— И си успяла да почувстваш всичко това? — меко попита Оливия.

Натали се забави с отговора, не бързаше да се върне от онова място далеч назад в миналото си.

— Позорът ли? Да, почувствах го.

Усещаше се дори по гласа ѝ — една осъзнатост, която не беше там преди. Не погледна Оливия в очите.

— А околните казвали ли са ти разни неща?

Тя впери поглед в ръцете си.

— Не зная. Била съм твърде малка, за да разбирам или да си спомням. Брат ми никога не ми е казвал нищо конкретно. Може просто да съм го изтрила от паметта си.

— Имала си брат, така ли?

— Да, Брад беше четири години по-голям от мен.

— И въпреки това ти наследи имението?

— Брад се насочи на другаде много преди това — отвърна Натали и отново замълча.

Оливия искаше да ѝ зададе още въпроси, но не беше сигурна, че моментът е подходящ. Натали категорично бе заявила, че се нуждае от любопитен човек за работата. Но едва ли и в толкова болезнен миг като този.

Отново настъпи мълчание. Усети, че то е търсено от Натали. И наистина, няколко минути по-късно възрастната жена пак насочи вниманието си към снимката на момчето, сякаш отново бе намерила сияй.

Родителите ми бяха ужасени. Не го казаха. Не казаха почти нищо, докато си събирахме нещата и се изнасяхме, но когато се обърна назад сега, след толкова много години, мога да си представя как са се чувствали. Светът ни бе претърпял коренна промяна. С предишния ни живот беше свършено.

Брат ми — Брад, който по това време беше на девет години, беше човекът, който много след това ми разказа за мрачния и студен ноемврийски ден, когато сме напуснали Ню Йорк. Качихме се на влака за Провидънс, както бяхме правили много пъти преди това на път за къщата ни в Нюпорт. Но предишните пъти отивахме там на почивка, облечени в нови дрехи, носехме куфари, пълни с още нови дрехи, а на гарата ни чакаше нашият шофьор с автомобил последен модел. Този път дрехите ни бяха по-стари, в куфарите и сандъците се намираше цялото ни имущество, подминахме първокласния вагон и се настанихме в пътническия. В Провидънс ни посрещна един от малкото останали служители на баща ми.

Казваше се Джеремая Бърк. Баща ми го довел от Ирландия няколко години преди това, за да се грижи за картофите.

По онова време фермата беше просто хоби на баща ми. Отиваше там, когато искаше да избяга от всичко останало.

Връщаше се в Ню Йорк с кал под ноктите и се гордееше с това. Независимо дали става дума за хоби или не, той обичаше сам да върши всичко. Дори и в това искаше да бъде най-добрият.

Затова назначи Джеремая Бърк, който разбираше не само от отглеждането на картофи, но и от стопанисването на ферма. Баща ми го направи управител само няколко месеца след пристигането му.

Освен мелодичния си акцент, Джеремая доведе със себе си от Ирландия съпругата и детето си. Дотогава тримата бяха обитавали каменната селска къща, която сега щеше да стане и наш дом.

През онзи ноемврийски ден ръмеше и Джеремая ни взе от гарата със старата работна камионетка. Макар да се бе постарал да я изчисти, цялата миришеше на пръст. Тази миризма ни беше непозната и неприятна и бе поредното неизвестно, от което се страхувахме през онзи ден.

Натоварихме багажа си отзад, а ние седнахме отпред. Следващите години двамата с брат ми скачахме направо в каросерията. Но през онзи ден, както твърдеше брат ми, сме се натъпкали отпред в скута на родителите си, а Джеремая седнал на волана. И да ни е било тясно, в онзи момент просто не сме могли да го усетили дори баща ми, който преди беше много общителен човек, не обели нито дума.

Запътихме се на юг от Провидънс. Когато навираният път свърши, започнахме да се друσαμε по някакви черни пътища, но аз не помня, нито това, нито пристигането ни в Асконсет. Брад твърдеше, че мястото било ужасно, и аз му вярвам. Бяхме, привикнали да живеем в лукс. А това бе последното, което можеше да се каже за Асконсет.

— Не мога да си го представя — оплака се Оливия.

— Опитваш се да бъдеш любезна.

— Не, наистина. Тук е толкова красиво.

— Сега.

— Дори и местността. Според мен би било красиво дори без нито една сграда.

Натали се усмихна.

— Мило момиче. Избрала съм подходящия човек. Наистина имаш чувствително сърце. Трябва просто да те настроим към действителността. Може и да не помня първото си впечатление от

Асконсет, но помня всички следващи. „Красиво“ не е думата, с която бях описала имението по онова време.

Семейство Бърк се бяха преместили в по-малка къща в имението и бяха оставили каменната на нас, а баща ми бе направил всичко възможно, за да се чувстваме удобно. Мебелите, които не бяха продадени, бяха изпратени предварително и подредени в дневната, кухнята и спалните. Съпругата на Джеремая — Брайда, беше почистила къщата и всичко в нея блестеше, доколкото изобищо това бе възможно за една селска къща, построена през 1870 година. Въпреки това, разликата между нея и дома ни в Ню Йорк беше от земята до небето. Таваните бяха ниски, както обикновено на село, за да може топлината по-лесно да прогонва влагата и студа, и имаше вътрешна канализация. В това отношение наистина ни провървя. Но къщата беше тясна, прихлупена и тъмна, сам-самичка на бруления от ветровете хълм.

Натали престана да разказва. Погледът ѝ се рееше някъде далеч, докато лекичко галеше с ръка снимката.

— Кое е това момче? — заинтересува се Оливия.

Възрастната жена стреснато сведе очи. След минутка се съвзе и се усмихна.

— Това момче ли? — попита тя и вдигна снимката. — Това момче е първият ми ясен спомен.

Това се случи в късния следобед в деня на нашето пристигане в Асконсет. Бях навън, на картофените ниви, които бяха обрани преди шест седмици. Не съм сигурна как попаднах там. Едва ли родителите ми са позволили да изляза вън на дъжда. Предполагам, че са подреждали вещите ни в къщата и просто не са забелязали кога съм се измъкнала.

Сигурно отчаянието ме е накарало да избягам. Вероятно съм се задушавала от тяхната потиснатост и от ниските тавани.

Нивите бяха голи, изорани и единственото, което се виждаше, беше дъжд и пръст. Отидох толкова далеч и толкова бързо, колкото бе по силите ми, но се боях от това място и се стремях да не изпускам къщата от поглед. Гледах я мъничка и някъде в далечината. Но все пак беше там.

Никога няма да забравя това. Носех малка шапка, все едно че си бях в Ню Йорк. Беше филцова, с малка, извита нагоре периферия и

панделки, които се връзваха под брадичката. Изобищо не беше подходяща в този дъжд. С всяка крачка косата ми се намокряше все повече, докато накрая увисна на мокри кичури около лицето ми. Носех обувки с каишка, които сутринта бяха бели. Бяха се протрили по време на пътуването ни от Ню Йорк, а в полето тутакси се окаляха. Наведох се, за да ги почистя. Когато се изправих, полите на палтото ми също се бяха изкаляли.

Палтото и роклята ми бяха светлосини. Това бяха най-хубавите дрехи, които все още ми ставаха. Ужасена, аз се опитах да изтрия калта, но петното стана още по-голямо. Колкото повече търках, толкова по-лошо ставаше. Заболя ме стомахът. Имах чувството, че съм изгубила нещо много повече от дрехите си.

И тогава видях Карл.

Беше напълно погълната от снимката, която сега държеше така, сякаш е безценно съкровище.

Около минута бе необходима на Оливия, за да направи връзката.

— Това ли е Карл?

— Да — доволно въздъхна Натали.

— Той е син на Джеремая?

— Защо си толкова учудена?

Защо ли? Защото историята, която Оливия си беше представяла, внезапно стана на пух и прах.

— Аз просто... ами смятах, че се познавате с Карл по-отскоро. Мислех, че е отнякъде другаде.

— Всъщност наистина е така, като се отчита ирландският му произход. Но родителите му са го довели тук съвсем мъничък. Тогава се е казвал Сиймъс. Постепенно хората започнали да го наричат Карл. У него не е останало нищо от акцента на Джеремая.

Не ставаше дума само за родното му място. Оливия имаше предвид и социалното му положение. Беше си представяла, че Натали ще се омъжва за човек от висшето общество. Това действително беше доста снобско, а тя не беше такъв човек. Но тъй и иначе си мечтаеше, защо да не направи избраника принц?

— Представях си го като човек, който от поколения е във винарския бизнес — тактично отбеляза тя.

Натали мило се усмихна:

— Но той е. Много повече е във винарския бизнес, отколкото всеки друг, когото съм срещала през последните седемдесет години. Не го разбрах веднага. Доста по-късно научих какво отглеждаме от другата страна на хълма. Не забравяй, че става дума за 1930 година. Все още действаше сухият режим. Изобщо не споменавахме, че отглеждаме грозде и произвеждаме вино, а за продажбите не обелвахме и дума. Не би трябвало да правим онова, с което се занимавахме.

Оливия просто не възприемаше факта, че Карл Бърк е бил наемен работник. Колкото повече се вглеждаше в снимката му, толкова по-познато ѝ се струваше лицето му. Беше го виждала някъде. На някои от снимките, които бе реставрирала. Тогава вече бе възрастен мъж, но очите му си бяха все същите. Бяха спокойни, почти безстрастни и с всяка изминала минута ѝ се струваха все по-познати.

— Разкажи ми за онзи първи спомен — помоли тя. — Какво каза той?

Но Натали свали снимката. Очите ѝ бяха приковани във вратата и блестяха по особен начин. Оливия проследи погледа ѝ. Веднага го позна.

Карл Бърк беше симпатично момче, което се бе превърнало в хубав мъж. Вече приближаваше осемдесетте и си бе заслужил правото да изглежда малко състарен и попрегърбен. Но все още бе висок и ако състарен означаваше някой и друг побелял кичур, красиво лице с врязани черти и достолепна осанка, Оливия нямаше нищо против. Самата тя веднага би се влюбила в този мъж, ако беше още свободен.

Натали протегна ръка към него.

— Карл, запознай се с Оливия — безкрайно радостна, го придърпа по-напред. — Карл Бърк... Оливия Джоунс.

— Добре дошли — каза мъжът. Гласът му беше тих. Дори би звучал безстрастно, ако не бяха очите му. Те излъчваха топлота и... да, нежност и непосредственост. — Току-що се запознах с дъщеря ви. Голяма сладурана.

— А Оливия току-що се запозна със сина ти — гордо вметна Натали.

Младата жена се намръщи:

— Със сина му ли?

— Саймън. Долу във вестибюла.

Мили боже! Саймън. Управителят на лозята. Мъжът с тъмносините очи. *Той е мрачен и мълчалив* — беше казала Натали с обич, — *също като баща си.*

Оливия бе предположила, че семейство Сийбринг просто се гордеят с това, че наемат на работа цели семейства. Не бе чула фамилното име на Саймън и понеже смяташе, че Карл е от известно семейство, не би могла да направи връзка между двамата мъже. Внезапно всичко си дойде на мястото. Това обясняваше намека на Грег Сийбринг за някакъв заговор на семейство Бърк за отнемането на имението.

Загледана в Карл, Оливия установи приликата. Бащата и синът притежаваха еднакви спокойни очи. Наистина очите на Карл бяха по-сърдечни от тези на Саймън, но никой от двамата не приличаше на подлец.

Разбира се, Оливия бе смятала, че и Тед е интересен човек. Според нея и Джаред бе отговорен, а всеки, който можеше да готви толкова добре, колкото Питър, беше домашар. Но бе сбъркала за всички тях. Възможно бе и сега да грешеше.

— Извинете — засрамено се извини тя. — Не разбрах, че Саймън е ваш син. Изглежда, днес не съм от най-схватливите.

Той не обърна внимание на извинението ѝ.

— Разведе ли ви из имението?

Натали отговори вместо нея:

— Нямаше време. Канеше се да отиде в Провидънс. Смята, че имаме проблем с мухъла.

— Такова е времето — примирено отбеляза Карл и се обърна към Оливия, — фермерството никога не е било лесна работа. — После махна към вратата. — Занесох багажа ви в пристройката, но не знаех коя от вас точно коя стая е избрала.

Оливия смяташе сама да свърши тази работа, затова каза:

— Не е трябвало да го правите.

— Напротив. Имаме нужда от вас тук. Правя каквото мога, за да ви настаним удобно, преди да сте променили решението си. — Последните му думи прозвучаха някак необичайно тържествено, след което се обърна към Натали: — Изгубихме Паоло. Напуска с Мари. — Изговори и двете имена много красиво, с едва доловим ирландски акцент.

Главата на Натали клюмна. След малко въздъхна примирено и каза на Оливия:

— Дейност като нашата изисква много голям екип. Освен че помага на Саймън, Паоло поддържа всички уреди в къщата — или по-точно, поддържаше. Не се шегувах, когато ти споменах за гнездото на осите. В къщата се вихри нещо като малък бунт.

Оливия погледна първо единия, после другия.

— И всичко това заради сватбата?

Натали се приближи до Карл. Ръцете им се срещнаха и дискретно се преплетоха зад гърба на жената, но Оливия забеляза. Всеки романтично настроен човек би го направил. Беше много мил жест, който вдъхваше сила, и беше още по-важен, защото не беше показан. Оливия се трогна.

— Не е само заради сватбата — каза Натали. — Заради смъртта на Ал. Той ухажваше тези хора. Поднасяше им цветя за рождените дни и им даваше коледни премии. А аз им разпределях задачите. Казвах какво трябва да се прави. Ако подът е избърсан, но лепне, карах да го избършат отново. Ако сребърните прибори имаха петна на обратната страна, нареждах да ги излъскат отново. Никога не съм обичала наполовина свършената работа, но за съжаление това понякога разрошва нечия перушина. Алегзандър я пригладяваше. Той мажеше с мехлем, след като аз бях размахала камшика. Той беше добрият, а аз — лошата. След смъртта му те се чувстват така, сякаш са изгубили най-добрия си приятел.

— На всичко отгоре тя се омъжва за мен — додаде Карл. — Някои от тях се чувстват предадени.

— Те не разбират какво изпитваме ние — каза му Натали.

— Е, би трябвало да разберат — настоя той по-разгорещено, отколкото се бе държал досега. — Тези хора знаят какво значи да обичаш. Паоло се усукваше около Мари дванадесет години преди да го забележи, а Ан-Мари, момичето в деловата приемна, наскоро обяви, че веднага след приключването на развода ѝ ще се омъжи за училищната си любов отпреди тридесет години.

Очите на Натали се разшириха:

— И тя ли напуска?

— Не, но би могла да се застъпи за нас. Не че това ще е от голяма полза, нали администрацията и бездруго е отделена от останалите.

Натали обясни на Оливия:

— Асконсет има три подразделения. Лозята произвеждат гроздето. Винарната преработва гроздето във вино. А търговският отдел разпраща виното в ресторантите и магазините. Тъй като сградата им е разположена в най-отдалечения край на земите ни, те са малко изолирани. — Уморено си пое въздух. — Счетоводителят ни напусна, но ние го очаквахме. Беше стар приятел на съпруга ми и от години повтаряше, че иска да се пенсионира. Останалите в търговския отдел са по-млади и работят при нас по-отскоро. Живеят в градовете в околността, работят от девет до пет следобед, имат четири седмици платен отпуск годишно, здравна и пенсионна осигуровка и така нататък. Те няма да напуснат. Нито пък хората във винарната. Успехът поражда лоялност, а напоследък на нас доста ни провървя. Технологът на нашите вина си създаде име сред професионалните среди — отчасти и поради свободата и средствата, с които му позволяваме да работи. Затова няма да напусне.

— Проблемът е — включи се Карл — с работниците, които са тук отдавна. Някои от тях, например счетоводителят, просто са на пенсионна възраст и искат да се оттеглят. Но с други не е така. Сигурно се дължи на онова, което Нат сподели преди малко. Те обичаха Алегзандър. Той беше човекът, който правеше всички добрини. Ако ги попитате, ще ви кажат, че той ги е наел.

Натали се намуси:

— Нищо подобно. Аз пусках обявите, аз провеждах интервютата, аз ги наемах.

Карл я погали по бузата и меко каза:

— Ние знаем това, но те — не.

Толкова лесно ѝ минаваше. Въздъхна и рече:

— Да. В това се състои проблемът накратко — погледът ѝ срещна този на Оливия. — Нямаше причина да им се обяснява как стоят нещата. Съпругът ми имаше нужда от популярност много повече от мен, затова му позволих да я вземе. За нещастие, сега всичко това работи против мен. Всички смятаха Алегзандър за баща на имението. Обичаха го и му бяха предани. Това чувство не ги е напуснало. И те като децата ми се виждат засегнати, защото се омъжвам отново толкова скоро.

— И за човек с толкова по-ниско обществено положение — допълни Карл тихо, но категорично.

— Значи просто са глупави — заяви Натали.

— Глупави или не, зарязват ни в най-критичния момент.

— Колко са останали? — попита Оливия.

— След напускането на Паоло ни остават четирима — отрони Натали.

— Четирима от общо колко?

— Тринадесет. В лозята работят Саймън, неговият помощник, общият работник и Паоло. Във винарната има двама постоянни служители — технологът и неговият помощник. В офиса работят четирима души — счетоводителят, директорът по маркетинга, директорът по продажбите и секретарката. А в кухнята са трима — прислужница, готвач и иконом. Пръв напусна общият работник. Недоволен е от Карл, откакто той назначи една жена на пост, по-висок от неговия.

— Положението стана още по-лошо, когато Саймън стана управител, а общият работник не получи повишение — каза Карл.

Натали продължи да изрежда:

— Скоро след това напусна счетоводителят. А сега Мари и Паоло — тя напрегнато изглежда мъжа. — Очакваме ли и друг?

— Жоаким мърмори. — Изговори красиво и това име, като произнесе мелодично последната сричка.

— Жоаким — повтори Оливия, запленена от името.

В усмивката на Натали се прокрадна изненада:

— Произнесе го много добре. Името е португалско. Сред хората ни винаги е имало португалци, защото много от тях живеят съвсем наблизо, точно до границата с Масачузетс. Жоаким е нашият иконом, но в действителност върши какво ли не. Съпругата му е готвачката — тя се ядоса. — Карл, накарай го да остане. Ако той си тръгне, ще напусне и Мадалена. Не мога да се оправя без готвачка, не и точно преди сватбата — с внезапно упорство изрече Натали, приближи се и се обърна към Оливия. — Те губят. Със или без тях, положението на Асконсет е стабилно. И дължим това на Карл.

Страните на мъжа пламнаха.

— Стига, Нат!

— На Карл и на Саймън — додаде тя не по-малко решително, отдавайки заслуженото и на сина. — Вината стават все по-хубави с всяка изминала година. Производителността нараства. Сортите са много по-балансиранни. Вината ни непрекъснато печелят популярност — отново хвърли неспокоен поглед към Карл. — Прав ли е Саймън? Наистина ли има проблем с пино ноар?

— Възможно е.

— Значи не е повод да избяга?

— Напротив — възрази Карл с лека усмивка. — Но нищо чудно извинението да е сериозно.

Оливия тъкмо се чудеше от какво ли може да бяга този силен мъж, когато Натали, сияеща, се обърна към нея:

— Ето, вече знаеш всичко. Персоналът ни намалява, лозите ни са влажни, а децата ми ще продължават да създават още проблеми до края на лятото. Ти, скъпа моя, не само ще запишеш спомените ми, но и ще отбиваш атаките, насочени към мен. Ще можеш ли да се справиш, Оливия Джоунс?

Щеше ли Оливия да се справи? Беше ли успявала някога? Най-много от всичко копнееше да се върнат към първия ясен спомен на Натали и нямаше търпение да го види напълно разгърнат. Но възрастната жена трябваше да се погрижи да наеме нова прислужница, да не говорим за сериозния разговор, който се налагаше да проведе с Жоаким и Мадалена.

През останалата част от следобеда Оливия разопакова вещите си. Изпразни първо чантите на Тес, после своите и подреди в дрешниците и чекмеджетата онова, което си бяха донесли. Собствените ѝ дрехи обаче бяха нищо в сравнение с блузите, които Натали бе измъкнала от картонена кутия, преди да я отпрати. Половината бяха фланелки, а останалите поло-блузи, част от които бяха с размера на Оливия, а останалите — с този на Тес. Някои бяха в бургундскочервено с надпис в цвят на слонова кост, а останалите — обратно. Върху всички се виждаше името и емблемата на имението.

Оливия облече една от тях, без да сваля шортите си, и се огледа. Нави ръкавите и намести дрехата на кръста си. Наведе се по-напред, приглади с пръсти късата си коса и понечи да пощипне бузите си, за да

поруменеят, но забеляза, че те вече притежаваха цвят. Остана загледана в отражението си още известно време. Въпреки късата си коса, не изглеждаше зле.

Гордо издокарана в новата си фланелка, тя се отправи да намери Тес.

---

[1] Прозорец или остъклена част на покрива за проникване на светлина отгоре. — Б.пр. ↑

[2] Крахът на Уолстрийт на 29. X. 1929 г. — Б.пр. ↑

СЕДМА ГЛАВА

Сюзан стана още на разсъмване, което през юни си е наистина рано. Щеше да пече бриоши^[1] за закуска или поне така реши в четири и половина, когато облече халата си и тихичко се измъкна от спалнята, като остави съпруга си потънал в дълбок сън след изтощително пътуване със самолет.

Беше се върнал предишната вечер след продължили пет дни непрекъснати срещи по Западното крайбрежие. Сюзан се надяваше, че ще вечерят заедно, и бе накупила всичко необходимо, за да приготви любимото му ястие от телешко месо. Но самолетът излетя два часа по-късно и той се прибра у дома след десет. Опитва се да похапне, но тя би трябвало да е спяла, за да не забележи, че го прави само за да ѝ угоди. Съжали го и го изпрати в кабинета, където прекара няколко часа в слушане на любимата си симфония, за да се възстанови след полета с реактивния самолет.

Сюзан стоя с него, докато очите ѝ не започнаха да се затварят. Не знаеше в колко часа си е легнал той, но когато към два се събуди за пръв път, Марк беше в леглото.

В кухнята тя затопли мляко, масло и захар, добави мая, яйца и брашно, омеси тестото и го остави настрана. Разреза един пресен ананас, нарязва плода и го постави в купа заедно с майсторски аранжирани резенчета пъпеш, киви и банан. Забърка любимия на Марк кейк за кафе с кисел крем, като щедро сипа вътре стафиди и боровинки.

После пак омеси тестото за бриошите. Докато то отново се надигаше, свари пресни аспержи, изми аругулата^[2] и разби яйцата за фритата^[3]. Подреди чинии, прибори, чаши, ленени салфетки и цветя върху ленените покривчици на кухненския плот от гранит. После препореди цветята.

Раздели тестото на порции и ги постави във формичките. Смля прясно кафе. После реши да смени ленените покривчици с тъкани и привърза ленените салфетки с лико. Почисти плота, върху който беше

готвила, изми и подсуши съдовете и накрая изми и мивката. Извади кейка от фурната и пхна вътре бриошите.

Взе сутрешния вестник, прегледа онова, което я интересуваше, за петнайсетина минути, колкото да изпие чаша кафе. Избърса петната от хладилника, докато кифлите се опекоха, изми си зъбите, среса се, изми лицето си, сложи си крем и седна на гранитната маса в очакване Марк да се събуди.

Когато той слезе, вече минаваше девет. Беше станала преди пет часа и вече ѝ се отразяваше. Марк обаче имаше свеж вид, разрошен от съня, но красив. Това не можеше да промени нито оредяващата му побеляла коса, нито няколкото допълнителни килограма около кръста. Въпреки останалите си грижи, тя усети колко много ѝ бе липсвал и колко се радва отново да го види у дома.

Той я дари с продължителна прегръдка, която показваше, че чувството е взаимно.

— Не знам какво ухае по-приятно — ти или онова, което печеш.

— Ами или е „Диор“, или са бриошите — изрече Сюзан, притисната до брадясалата му буза. — Избери си.

— Засега ще се задоволя с „Диор“ и с чаша кафе. — Той разхлаби прегръдката си и се отдръпна само колкото да види лицето ѝ. — Рано си станала.

— Опитях се да не те будя.

— Не ме събуди, но надушвам нещо повече от „Диор“ и бриоши. Съдейки по вида на кухнята, вече си свършила работа за цял ден. Боя се, че няма да мога да изям и половината от онова, което си приготвила. Не можа да спиш ли?

Тя присви рамене.

— Лоши сънища? — попита той.

— Само да бяха сънища!

— О! Пак ли Натали? Нали каза, че отново ще поговориш с нея?

— Тя не приема обажданията ми.

Той изви вежди, но предпочете разумно да замълчи.

— Добре де — призна си Сюзан, — знам, че първия път изрекох неща, които не трябваше, но тя какво очаква, след като ми натрапва този брак?

— Ти ми призна, че майка ти е споменавала за Карл много преди това.

— Споменаваше Карл, а не че имат любовна връзка, и определено не намекна нищо за брак. Това ми дойде напълно неочаквано. Аз съм ѝ дъщеря. Заболя ме.

— Каза ли ѝ го?

Сюзан въздъхна:

— Не така, както би трябвало, но сега, когато и да се обадя, винаги някой друг вдига телефона. Наела си е нова помощничка, която доста си позволява.

— Делова помощничка ли?

— Не, лична — отвърна тя и провлечено добави: — Очевидно има доста социални ангажименти.

Марк тихо наподобя мяукане.

Сюзан спря да говори провлечено, но не отстъпи от своето:

— Мари напуска и твърди, че не е единствената. Донякъде съм доволна, че не само аз съм разстроена от този брак. Но друга част от мен усеща, че Асконсет, който познавам... просто си отива.

— Но ти винаги си твърдяла, че имението не те интересува — меко ѝ припомни той.

— Така е. Просто ми е болно заради татко.

— Но на него му е все едно, Сюзан. Той е мъртъв.

— Да, така е. Натали сякаш само това и чакаше.

— Не съм съгласен. Тя му беше всеотдайна съпруга.

— А може би не е било така. Никога не съм допускала, че ще се омъжи повторно. Вероятно не съм била права и в другите си преценки за нея.

— Знаеш, че не е така — укори я Марк.

Да, Сюзан знаеше, че съпругът ѝ е прав. Но това не извиняваше постъпката на майка ѝ.

— Натали просто изчака благоприятния случай, докато съпругът ѝ си отиде, и нито минута повече — заяви тя и остана доволна, че Марк не ѝ възрази.

Но веднага след това той попита:

— Защо не отидеш там?

Задоволството ѝ се изпари.

— В Асконсет ли? Не мога. Имам работа тук.

— Каква работа? — заинтересува се той и прикова погледа ѝ.

Тя не отговори. И двамата знаеха, че нищо от онова, което имаше да върши, не беше важно. Животът ѝ се намираше на кръстопът и не знаеше кой път да поеме, но възможността да се прибере у дома — да се върне назад — бе последна в списъка.

— Мама не ме желае там — каза тя. — Ние само се караме.

— Защо този път не поговорите?

— С мама? Натали и разговор!

— Но вие двете би трябвало някак да общувате преди сватбата.

— Защо? Аз няма да отида.

Той отпусна ръце и я освободи от прегръдката си. Мина покрай нея и отиде да си сипе кафе. Стисна чашата и се облегна на плота.

— Смятам, че това ще бъде грешка.

— И Грег няма да ходи.

— Значи двойно по-голяма грешка. Тя е ваша майка. Ако не уважите сватбата ѝ, това може да предизвика окончателен разрыв.

— Сватбата предизвиква разрива.

Той не отговори, просто си стоеше с чаша кафе в ръка. Най-сетне попита:

— На колко години е Натали?

— На седемдесет и шест.

— А колко дълго смяташ, че ще живее?

Въпросът слиса Сюзан.

— Не мога да отговоря на този въпрос.

— Дълголетието нейна семейна черта ли е? Има ли в рода ѝ инфаркти? Рак?

— Защо ме питаш за това?

— Защото Натали приближава възрастта, когато сигурно започва да се пита още колко време ѝ остава. Вероятно си мисли, че не може да си позволи да постъпва така, както смятат за „правилно“ хора на тридесет, четиридесет и дори на петдесет години.

— Да не би да оправдаваш този брак?

— Не, но и не го заклеявам. При нея нещата стоят по-различно, отколкото при мен и теб.

Сюзан скръсти ръце.

— Е, поне се радва на добро здраве. Ще живее поне още двадесет години.

— Звучи добре от устата на дъщеря, която наистина иска да е така, но на теб не ти ли е все едно, след като държиш да прекъснеш отношенията си с нея?

— Тя поставя точката. Тя прави своя избор.

— Според мен ти правиш избора. Натали желае децата и внуците ѝ да присъстват в живота ѝ. Затова ви кани на сватбата.

— Но, Марк... само с една покана!

Той дълбоко въздъхна. Остави чашата си върху плота, приближи се и я погали по ръцете.

— Опитала се е да ти каже, но просто не е могла. Миличка, тя просто си е такава. Винаги е била. Гледа на някои неща по-формално, отколкото ти, точно както и ти се отнасяш по-формално към някои неща в сравнение с дъщеря ни. Може би е свързано с възрастта. А може и да не е. Можеш или да скъсаш с нея и след това да понасяш последствията, или да преглътнеш гордостта си и да отидеш там. Имаш време да го направиш, Сюзан...

Грег стана рано като Сюзан и от малкия балкон на спалнята си наблюдаваше как слънцето се издига над Удли Парк. Лъчите му леко позлатяваха един след друг покривите на съседните къщи. Но скоро сиянието щеше да стане още по-силно. Вашингтон се разбуждаше за поредния горещ ден. Още сега усещаше влагата. Беше плътна и караше всичко да изглежда някак забавено.

Или поне така му се струваше, докато стоеше тук от доста дълго време. Ако животът се движеше с нормалната си скорост, той би трябвало вече да е на път за работа. Цели три седмици изоставаше от графика си. В електронната му поща се трупаха съобщения, на които не беше отговорил. Същото важеше и за съобщенията на телефонния секретар. Бюрото му беше отрупано с предложения, които трябваше да проучи, с резултати, които бе длъжен да анализира, и с кореспонденция, която бе редно да прегледа.

Можеше да разпредели задачите — нали затова бяха хората от екипа му, — но никой от офиса не бе в състояние да му помогне да реши проблемите си тук, у дома.

Всичко беше чисто и подредено. Предната нощ беше изпрал, сгънал и прибрал дрехите. Сега оправи леглото. Пригответи си закуска.

Прочете вестника от първата до последната страница, хвърли бегъл поглед към компютъра си, но всъщност мислеше, че трябва да си вземе душ и да се облече.

Вместо това остана по боксерки, мотаеше се от стая в стая и поглеждаше часовника си. В девет часа позвъни в Акрон. Вдигна тъща му, както всеки предишен път, когато се бе обаждал.

— Здравей, Сибил. Джил там ли е?

Последва пауза, след това предпазлив отговор:

— Оттатък е, но не съм сигурна дали иска да разговаря с теб.

— Тя е моя съпруга. Трябва да разговаря с мен.

Отсреща настъпи мълчание.

— Сибил?

— Да?

Той разтри с ръка врата си, наведе глава и въздъхна:

— Добре, признавам, последния път бях наистина ядосан. Може би не трябваше да се държа толкова...

— Заплашително?

— Да.

Майката на Джил определено бе скептичка.

— А сега по-различно ли се чувстваш?

Да, наистина се чувстваше по-различно. Вече не изпитваше гняв. Трудно му бе да определи какви са истинските му чувства. Не беше изпитвал подобно нещо.

— Джил ми липсва.

Вероятно в тона му имаше нещо, което не бе в състояние да изрази с думи, защото най-сетне Сибил тихо каза:

— Почакай.

И той зачака. Сигурно в другата стая се водеше спор. Джил, изглежда, наистина не желаше да разговаря с него. Той се запита какво ли означава това.

— Здравей, Грег — студено прозвуча гласът ѝ. — Какво става?

— Ти ми кажи — отвърна той, но се овладя и разкаяно добави:
— Забрави това. Извинявай. Не биваше да ти крещя така последния път.

— Така е.

— Бях ядосан.

— Не от това имах нужда.

— Знам — отново крачеше из стаята, стиснал безжичния телефон. Малката къща му се струваше отчайващо огромна. Джил беше едновременно навсякъде и никъде. — Липсваш ми — каза той. Това беше проработило при Сибил. Искаше му се да проработи и при Джил.

Така и стана, но по различен начин. Тя даде воля на чувствата си:

— Е, сега знаеш как съм се чувствала през последните пет години. Ти обикаляш из цялата страна, понякога те няма с дни, изграждаш бизнеса си, както твърдиш, но с течение на времето това става непоносимо, Грег. Бракът ни касае и двамата. Би трябвало да правим нещата заедно, но не става така. Животът ни се върти единствено около теб — около теб и твоя бизнес, твоите клиенти, твоите приятели. Винаги има нещо, което е по-важно от мен. Защо изобщо се ожени за мен, за бога?

Странно. Никога не си беше задавал този въпрос. Нито веднъж. През изминалите пет години нито веднъж не бе съжалил, че се е оженил за Джил. Това бе нещо толкова естествено, че забележката ѝ го засегна.

— И аз бих могъл да ти задам същия въпрос — не остана дължен той. — Що за жена хуква при майка си още при първия проблем?

— Жена, която просто не може да стигне до теб по друг начин.

— Ти си моя съпруга. Би трябвало да си тук.

— Защото съм твоя съпруга ли? Не. Би трябвало да съм там, защото се обичаме.

— Но ние се обичаме.

— Дори не знаем какво точно представлява любовта.

Той стисна очи, разтри носа си и тихо изруга.

— Хайде, Джил. Нека не започваме пак.

— Имам нужда от това. Не е достатъчно просто да изречеш тези думи. Трябва да знам какво означават те за теб.

Сигурно е така. Тя е жена. Но той беше мъж и се объркваше, когато трябваше да се оправя с думи като „любов“, „душа“ и „вечност“.

Но в крайна сметка законът му беше дал права над нея. Тя беше негова съпруга. Беше му се заклела във вярност.

— Добре — каза той, — върни се и ще поговорим.

Тя не отговори.

— Джил?

— Не искам да се връщам. Знам какво ще стане. Ще се огъна само щом те видя.

Той се осмели да се усмихне:

— Защото ме обичаш.

— Така е. Никога не съм го отричала. Но това не означава, че желая да продължа да бъда твоя съпруга. Не мога да живея така, Грег. Чувствам се прекалено самотна.

Самотна. Това му прозвуча познато. Може би и той самият се чувстваше по този начин.

— Хайде, скъпа — прочувствено изрече той. — Върни се и ще поговорим.

Тя не отговори.

— Джил?

— Ще ти се обадя.

---

[1] Мека кръгла козуначена кифла. — Б.пр ↑

[2] Вид зелено зеле. — Б.пр. ↑

[3] Омлет с парченца зеленчуци, месо и др, приготвян на бавен огън и без да се сгъва. — Б.пр. ↑

ОСМА ГЛАВА

Оливия също се събуди рано като Сюзан и Грег, но ако безсънието на Сюзан беше предизвикано от раздразнение, а това на Грег — от самота, тя бе провокирана от щастие. Посрещна изгрева, седнала на канапето пред прозореца си, щастлива, че се намира в Асконсет.

На запад небето имаше цвят на патладжан. На изток беше светло, бледомораво. Разпокъсаните облаци му придаваха дълбочина и плътност — пурпурни на запад и розови на изток. Върху низините далече долу се стелеше покривало от мъгла. Оливия си представяше как лозите в онзи край на полето примигват за последно, преди да захванат ежедневната си работа.

А каква беше тя? Ами да произвеждат грозде. Това бе основната тема по време на вечерята снощи.

Вечеряха в трапезарията — празненство за „добре дошли“ с печена патица, която съпругът на готвачката поднесе в красиви порцеланови съдове. На масата бяха само Натали и Карл, Оливия и Тес — малка, интимна групичка, нещо подобно на тесен семеен кръг. Оливия с радост си представи, че е точно така.

Новодошлите бяха попрекалили с издокарването. Бяха надянали дълги поли, тесни блузки и сандали — всичките нови. Натали и Карл бяха облечени в следобедните си дрехи и макар да обсипаха двете с похвали за вида им, Оливия научи първия си урок за вечерите в Асконсет. Те протичаха непринудено, непретенциозно и разговорите се въртяха предимно около работата.

Второто нещо бе свързано с виното. Поднасяха вино, но рядко. Никой в Асконсет не пиеше, те просто опитваха. Тази вечер на масата имаше тригодишен ризлинг — бяло, леко вино, което много подходеше на патицата. Първо го миришеха, после го разклащаха и отново го миришеха, докато усетят аромата на букета. Дори Тес взе участие в ритуала, макар нейната чаша да беше пълна с „Малки

гроздове“ — гроздов сок с весело име, който бе един от най-продаваните артикули от винарната на Асконсет.

Третият урок бе свързан с времето. Карл подробно им разказа за него, и то не просто за да се намира на приказка. Времето можеше да сътвори или да развали една реколта, а този сезон то съвсем не бе благоприятно. Пролетта бе дошла късно и бе доста влажна. Въпреки това лозите бяха цъфнали и както благоговейно се изрази Карл, „гроздообразуването“ беше добро. Но времето бе останало променливо. Имаха нужда от слънце не само веднъж на четири дни, защото иначе гроздето нямаше да може да узрее и да стане сладко.

Оливия държеше ръката на Тес, от време на време я стискаше, за да не се разсейва, и поглъщаше всяка дума. Следеше, доколкото успяваше, разговора за захарта и киселината, за нивото по Брикс^[1], за профилактичното пръскане и за вредните бръмбари. Щеше да разбере по-добре нещата на следващата сутрин: Натали се канеше да ги разведе из имението.

В очакване на този момент Оливия вече бе приготвила и заредила апарата си. Но просто не я съдържаше повече. Тя импулсивно вдигна прозореца и махна мрежата. В стаята нахлу утринният въздух — хладен и влажен, свеж и сладостен. Вместо да ѝ стане хладно, защото бе облечена само с тънка нощница, се почувства ободрена.

Взе апарата си и снима небето, като променяше ъгъла, за да е сигурна, че е успяла да улови цветовете и облаците. Снима и покривалото от мъгла, което изтъняваше и се вдигаше буквално пред очите ѝ. Снима и лозята долу, докато минута след минута слънцето огряваше лозниците. Засне и задния двор под прозореца си, където имаше красиво наредени столове от ковано желязо, а божурите все още бяха мокри от росата.

Приличаше на дете в магазин за бонбони, а изкушението просто бе прекалено силно. Прекоси на пръсти банята и надникна в стаята на Тес. Детето спеше дълбоко върху планина от светлосин лен, заровило лице в буйната си коса. Оливия много пъти я бе наблюдавала, докато спи, и знаеше, че няма да се събуди още известно време.

Внимателно затвори вратата, запристъпя по застлания с килим коридор и се спусна по тясното стълбище, което водеше право навън от тяхното крило на къщата. *Не че очаквам да избухне пожар*, бе

казала Натали, когато им го показваше, но стълбите свършиха идеална работа на Оливия.

Натисна бравата, откряна вратата и едва тогава застина на място, питайки се дали в къщата е монтирана алармена система. Почти всички в Кеймбридж имаха, така бе и във всички градове, където беше живяла.

Закова се на място, защото щеше да се почувства като пълна глупачка, ако разбуди цялата къща.

Но навсякъде цареше тишина. Нямаше аларма. Вратата дори не проскърца.

С разтуптяно от вълнение сърце излезе на двора. Плочите бяха хладни и влажни, но това ѝ подежда освежаващо. Мина под тентата, стигна до края на каменната зидария и спря, за да се полюбува на гледката цели десет минути. Апаратът висеше от рамото ѝ, а очите ѝ поглъщаха великолепия пейзаж, който си струваше да бъде запечатан върху филма.

После вдигна апарата. Гледката през обектива обаче не беше толкова цялостна, колкото самата действителност. Апаратът не бе в състояние да улови песента на птиците, които се разбуждаха, за да посрещнат новия ден. Не можеше да запечата кристалния покой на влажните от росата лозя, нито плавно движение на облаците, нито уханието на люляк и влажна пръст или пък звука на далечната морска сирена, която предупреждаваше за мъглата.

Очарована, тя отново провеси апарата през рамо и пое по каменната пътечка, която тръгваше от къщата. От двете ѝ страни имаше ниски храсти — жива картинка от разклонени хвойни, кипариси и тисове. Постепенно те отстъпиха място на тревата и на откритите поляни, от които лозите се нуждаеха, за да дишат. Предишната вечер бе чула достатъчно и знаеше причината.

Изпъна рамене, вдигна глава, преплете пръсти зад гърба си и напълни дробовете си с утринния въздух. Веднага почувства прилив на сили. Усети увереност, че ще успее да се справи с работата си при Натали. Беше горда, че бе довела Тес на това невероятно място. Изобщо не ѝ пукаше за хората, които я бяха предали някога. Почувства се освежена и обновена.

— Внушително снаряжение.

Тя стреснато се извърна. Зад нея стоеше Саймън и държеше в ръка чаша, от която се издигаше пара. Косата му беше мокра, току-що измита, но сянката от наболата му брада беше още по-тъмна от предния ден, също както и очите му. Или може би просто така ѝ се струваше. Навярно последните следи от нощта правеха цветовете по-тъмни. А вероятно се дължеше на стегнатите мускули на ръцете му, които се виждаха ясно, защото ръкавите на ризата бяха отпрани. Или пък на тежките ботуши. Каквато и да беше причината, той изглеждаше застрашително.

Но Оливия нямаше да му позволи да я подплаши и да я прогони от нейния рай. Нито пък щеше да се държи като стеснителна девица. Беше я хванал навън по една съвсем прилична нощница. В това нямаше нищо лошо.

Тя отстоя позициите си:

— Не би трябвало да си тук.

— Аз работя тук — каза той с бегла усмивка, ако лекото мръдване на ъгълчетата на устните му представляваше това. — И живея тук.

Тя знаеше, че това не е съвсем вярно. Той имаше собствена къща малко по-надолу, но Натали ѝ бе казала, че често идва по работа в Голямата къща.

— Искан да кажа — поясни думите си Оливия, — че не би трябвало да си станал толкова рано.

Тъмните очи не трепнаха.

— Винаги ставам рано. Това е най-подходящото време за работа.

— В лозята ли?

— Понякога. Но днес имам работа в офиса. Трябва да разпратя няколко писма по електронната поща. Нуждая се от съвет.

— За мухъла ли?

— За плесента. Да.

— Значи съмненията ти са се потвърдили.

Той кимна:

— Това не ме учудва. Сезонът беше студен и влажен. Имаме нужда от повече слънце.

— Изглежда, днес ще го получите — каза Оливия и вдигна поглед към златистото сияние, което вече се появяваше над върховете на дърветата.

Той сви рамене, като че ли искаше да отвърне „може би да, може би не“, и отпи от кафето си. Погледът му срещна нейния над очуканата керамична чаша, която очевидно беше лично негова. Той я свали от устата си и тя като че се скри в голямата му силна ръка.

Оливия щеше да влезе вътре и да се облече, ако не стоеше на пътя ѝ. Изчака го да се премести, но той не помръдваше от мястото си в началото на пътеката към вътрешния двор, едър и много мъжествен, пренесъл тежестта на тялото си върху едното си стройно бедро и приковал поглед в нейния. Е, и тя нямаше да отмести очи. Отказваше да го направи. Ако щяха да се състезават кой ще отстъпи пръв, нямаше нищо против.

В крайна сметка спечели тя. След една много дълга минута мъжът отмести поглед.

Оливия почувства някаква странна празнота.

— Нещо не е наред ли? — попита тя.

Той впери поглед в далечината и изпи кафето си. След това отново я погледна.

— Това зависи от теб. Ако си тук заради нещо повече от проекта на Натали, значи нещо определено не е наред.

Оливия наистина беше тук заради нещо повече от проекта на Натали. Беше тук заради парите, слънцето, удоволствието, бягството, вероятността да възстанови връзката със семейството си. Но Саймън нямаше откъде да знае всичко това.

— Извинявай — каза тя, — не те разбирам.

— Ако си тук, за да си намериш съпруг, просто не си попаднала на правилното място.

Оливия учудено вдигна вежди. За малко не се изсмя: той беше толкова далеч от истината.

— Съпруг ли? Ако исках това, щях да отида някъде, където е пълно с хора. Не. Не затова съм тук.

Но той не отстъпи:

— Натали се изживява като сватовница. Желаете да ме види женен.

Оливия не успя да схване казаното веднага. После, ужасена, притисна длан към гърдите си.

— И ти смяташ, че тя... — изрече и размаха пръст помежду им.

— Да, мисля, че тя... — отвърна той и повтори жеста ѝ.

— О, не! Нищо подобно — възрази Оливия и размаха и двете си ръце. — Натали не би направила подобно нещо. Обикновено хората не мислят за мен по този начин.

Беше слаба и бледа. Имаше десетгодишна дъщеря, поредица от неуспешни връзки и коса, която беше толкова къса и остра, че не беше никак привлекателна. Тя много добре осъзнаваше всичко това и зае отбранителна позиция:

— Натали се нуждае от присъствието ми тук, но това няма нищо общо с теб. А и не си мой тип.

Харесваше краката му, но вече нямаше да си позволи да се влюби в мъж само заради едно-единствено нещо. Хубавите крака не означаваха хубава връзка. А със Саймън Бърк нещата очевидно не бяха прости.

— Категорично не си мой тип. Освен това какво ти има, та не можеш сам да си намериш жена?

Едва ли би задала подобен въпрос, ако той беше грозен и странен, но Саймън бе посвоему красив мъж. Суров, но красив.

— Жените не ме интересуват.

Необходимо ѝ бе известно време, за да схване смисъла на думите му. След това неволно се изчерви.

— О, боже! — трябваше да се досети. — Извинявай.

Нали често ставаше така точно с най-хубавите мъже? Той ѝ метна пренебрежителен поглед, но веднага след това изражението му стана толкова безстрастно, че чак я уплаши.

— Бях женен и обичах жена си. Двете с дъщеря ми загинаха при нещастен случай, докато плаваха в океана.

Оливия си пое дълбоко дъх и насочи мислите си в друга посока. Не бе очаквала подобно нещо.

— Но това е ужасно. Много съжалявам.

— Това няма да ги върне — отвърна той с равен глас. Не ѝ се сърдеше, просто изричаше една истина. — Не минава и ден, без да мисля за тях.

— Кога се случи?

— Преди четири години.

— Как се казваха?

— Жена ми се казваше Лора.

— А дъщеря ти?

Едното му око трепна, почти незабележим израз на болката му.

— Има ли значение?

— Да — Оливия беше ненадмината в съчиняването на истории, но след като можеше да узнае фактите, предпочиташе да го направи. Искаше да знае какви имена да сложи на лицата, които щеше да свързва със Саймън.

— Лиана.

Тя се осмели да си поеме дъх.

— Лиана и Лора. Колко красиво!

— Да.

— На колко години беше Лиана?

— На шест — очите му проблеснаха някак обвинително. — Сега щеше да е точно на възрастта на твоята дъщеря, ако беше жива.

Оливия не можеше да си представи какво би било да изгуби Тес. Изобщо не искаше да допусне такава мисъл. Знаеше, че ако беше на мястото на Саймън, щеше да изпитва непоносима болка всеки път, когато погледне Тес.

— Ето ти доказателство, че Натали не ме е извикала тук заради теб — каза тя. — Съвпадението е твърде голямо. Не би направила подобно нещо нарочно. Твърде жестоко е.

— Понякога човек постъпва жестоко с най-добри намерения.

— Не и в този случай — настоя Оливия. — Тук съм, за да работя.

За нея бе важно да смята, че Натали я бе избрала заради любовта ѝ към миналото и заради работата ѝ при Отис. Не бе я разпитвала за личния ѝ живот, но със сигурност би го направила, ако искаше да я сватоса с бъдещия си доведен син. Дори не бе поискала нейна снимка.

— Приличам ли на Лора?

— Ни най-малко.

— Това слага край на всичко.

— По-скоро поставя началото — изръмжа той. — Тя не би се осмелила да доведе тук някой, който прилича на Лора.

Оливия нямаше никаква представа как е изглеждала Лора, но в този момент се почувства грозна в сравнение с нея. Помежду им се издигна стена.

— Слушай, няма никакъв смисъл от този разговор. Дори и ти да си заинтересован, аз не съм. В момента си имам достатъчно проблеми, така че — благодаря.

— Добре. Значи се разбрахме.

— Напълно.

— Нещата са ясни и открити.

— Така е — потвърди тя, но не беше вярно. Продължаваше да мисли за съпругата и дъщеря му, за тежката му загуба. — Ти беше ли с тях по време на инцидента?

Той не се престори, че не разбира въпроса:

— Не.

Питаше се дали съжалява за това.

— А би ли могъл да ги спасиш, ако беше?

— Не.

— Оттук ли беше Лора? Заедно ли сте израсли?

Дали беше негова приятелка от детинство? Жената, която бе чакал с години? Жената, с която бе свързвал всичките си мечти? Единствената, която си е представял като своя съпруга?

Внезапно той се подразни:

— Защо са всичките тези въпроси?

— Просто съм любопитна. Как можеш да стоиш тук след всичко това? Не е ли твърде болезнено?

Раздразнението му премина толкова бързо, колкото се бе появило. Очите му се насочиха към океана. Не го виждаше от мястото, където стояха, не се чуваше и прибоят, но и двамата знаеха къде се намира.

— Ако бях на твоето място — обади се Оливия, — щях да потърся нещо съвсем различно.

Беше правила това неведнъж, избираше и после напускаше места, където не ѝ бе провървяло. Седемте години, прекарани в Кеймбридж, бяха истински рекорд. Сигурно се бе метнала на майка си.

Саймън пък явно приличаше на баща си.

— Живея тук, откакто се помня — отвърна той. — Не мога да си тръгна. Без лозята аз съм никой.

— Има и други лозя.

— Не като тези — той се обърна и понечи да си тръгне, но преди това ѝ отправи последен надменен поглед: — Дано през лятото успееш да научиш поне това.

Саймън се върна в къщата, за да си приготви закуска, както винаги сам и обгърнат от тишина. Лора също обичаше тишината рано сутрин. Тя я изпълваше с преклонението си пред красотата на зората и с обичта си към него и въпреки мълчанието, той нито веднъж не бе почувствал самота. Ала през последните четири години това бе единственото му чувство. Въпреки това ценеше тишината.

Тази сутрин обаче се усещаше неспокоен и неособено гладен. Затова отново напълни чашата си с кафе и се отправи към бараката, следван от пухкавия котарак Бък.

Бараката. Името с нищо не подсказваше колко внушителна беше тази постройка, макар и според неговото предубедено мнение. Намираше се на открито място на изток от Голямата къща и беше доста голяма. Когато бащата на Саймън бе пристигнал в Асконсет през 1920 година, в бараката имаше един-единствен трактор, а сега беше четири пъти по-голяма и в нея, освен трактор имаше резачка, пръскачка, берачка и най-различни други дребни инструменти. Освен това с дългите си дъсчени стени и прозорците си с две стъкла, които се отваряха и нагоре, и надолу, беше нещо много повече от обикновена барака. Но онова, което окончателно решаваше въпроса, беше вторият етаж. Бяха го издигнали преди шест години, едно от последните категорични решения на Карл като управител на имението. Под покрива с фронтони, който напомняше този на Голямата къща, сега тук се помещаваше кабинетът на Саймън.

Тъкмо натам се бе запътил. Остави чашата с кафе върху бюрото, нахрани котката с пълна шепа бисквитки, включи компютъра и прегледа пощата. Имаше много съобщения. Може и да живееше усамотено през последните няколко години, но имаше приятели и колеги във винарския бизнес, с които поддържаше редовни контакти. Много от тях бяха негови състуденти от „Корнел“, които сега преподаваха в други университети или работеха във винарски имения. Други бяха колеги от различни селскостопански агенции, с които се бе свързал. Рядко минаваше седмица например, без да се свърже с изследователската станция в Женева, Ню Йорк. Държеше да е запознат с последните новости.

Отглеждането на грозде нямаше нищо общо с точните науки. Съществуваша твърде много променливи величини. Всяка реколта беше различна от другата — като снежинките. И тъкмо това правеше

работата му интересна и предизвикателна, особено на Роуд Айланд. Лозарството тук бе различно, от това в коя да е друга част на света. Почвата беше различна, климатът беше различен. Освен това лозята тук не бяха много и затова имаше много по-малко колежи, до които да се допитва.

Застанал пред компютъра с Бък в краката си, Саймън сравняваше съветите, които неколцина приятели му бяха изпратили във връзка с борбата с *Botrytis cinerea*. Това беше един от обичайните видове плесен, които се срещаха в места с влажен микроклимат като този в Асконсет, и той се надяваше колегите му да са единомисленици. Но предложенията бяха твърде различни — като се започне от интензивно пръскане и се стигне до въздържането, от каквито и да е действия.

Бутна стола си назад, взе чашата си и се загледа през прозореца. Тук, от високото, пред очите му се откриваше великолепна гледка към лозята, но той отпрати поглед към хоризонта, където океанът се виждаше като набраздена сивкава ивица. Болка проряза гърдите му. Там бяха загинали двете му любими същества. Тази мисъл беше мрачна досущ като черните облаци, които постепенно се трупаха на небето. Последното, от което имаше нужда, бяха облаци. Гроздето най-сетне бе започнало да изсъхва, но ранното утринно слънце не можеше да се мери по сила с обедното, а ако се съди по облаците, тогава щеше да се изсипе дъжд. Нямахте нужда от прогнозите на метеоролозите, за да го отгатне.

Прецени възможностите си за избор. Можеше още веднъж да напръска със сярата, но само преди седмица бе извършил рутинно пръскане. Ако прекалеше, виното щеше да има неприятен аромат. От друга страна, ако не предприемеше нищо и гниенето продължи, реално бе да загуби целия участък.

Не, бездействието не беше вариант.

В действителност искаше да попита баща си. Карл нямаше специално образование, но беше по-осведомен от повечето колеги на Саймън. Беше изчел почти цялата литература по въпросите на лозарството и дори беше ходил на няколко конференции, когато вече можеше да разчита, че Саймън ще го замества. Джеремая Бърк може и да се бе грижил за първите лозови насаждения в Асконсет, но Карл направи мястото известно. Той установи защо някои сортове виреят добре тук, а други — не, затова знаеше какво да отглежда. Той беше

въвел системата от телени опори за привързване на лозите, към която все още се придържаха в Асконсет, и беше един от първите по Източното крайбрежие, който прилагаше комплексен метод за борба с вредителите, максимално съобразен с опазването на околната среда. Докато стоеше начело на имението, той бе произвел не една и две забележителни реколти.

Карл щеше да знае как се налага да се постъпи в този случай. Това беше човекът, когото трябваше да попита.

Но той сигурно все още спеше. Вероятно с Натали. Официално тя не му позволи да се нанесе в Голямата къща преди сватбата, но Саймън неведнъж го бе виждал да се измъква през страничната врата в мъгливите утрини.

Не виждаше нищо нередно в това. Карл беше направил за имението повече от достатъчно. Заслужаваше да получи малко радост. Освен това Саймън нямаше нищо против той да спи с Натали и дори да се ожени за нея, ако това щеше да удължи живота му. Не беше готов толкова скоро да понесе още една загуба.

Четири години. Болката отново проряза гърдите му. Той ги разтри с длан.

Допи кафето си, постави чашата върху бюрото и стана от стола.

— Не ставай — нареди той на котарака и прескочи топчестото му тяло. Слезе по стълбите и остави на дъската бележка на Дона Гомес, неговата помощничка. Не искаше и да си помисли, но вероятно скоро тя щеше да остане единствената му помощничка! Все още се възстановяваше след понесените загуби. Особено трудно понесе напускането на Паоло. Този човек му харесваше. Не беше нужно непрекъснато да го наглежда. Той си разбираше от работата.

Но всичко свърши. Беше прекарал часове в разговори, за да се опитва да го накара да промени решението си, но не беше успял. Беше си отишъл, а Саймън щеше да се оправя.

Но с гроздето нещата стояха по различен начин. Единствено от него зависеше дали то ще узрее и ще стане сладко. Всъщност не беше точно така. Всичко беше в Божиите ръце, но тази мисъл не носеше утеха на Саймън. Бог можеше да бъде и жесток. Само от Саймън зависеше да попречи, доколкото бе по възможностите на някой смъртен, на всяка злина, която би могла да се стовари върху гроздето му.

Той се запъти към блока с каберне, започна от първия от четиридесетте реда и се зае да оглежда малките гроздове с твърди зелени зърна, които би трябвало да се превърнат в зряло грозде. Когато забележеше над гроздовете листа, които биха могли да закриват слънцето, внимателно ги промушваше през телените опори. Видеше ли долни листа, които криеха същата опасност, също толкова внимателно ги отстраняваше. Тук не съществуваша правила. Ако избере прекалено малко листа, сянката им щеше да попречи достатъчно слънчеви лъчи да стигнат до гроздовете, за да узреят. Но листата бяха от изключително значение за фотосинтезата, която превръщаше въглеродния диоксид в захар. Ако отстранеше прекалено много листа, рискуваше гроздето да не бъде достатъчно сладко. Колко щеше да откъсне и от кои места — зависеше от сорта грозде, от мястото на грозда на лозницата и от времето. Трябваше да решава сам.

Саймън се придвижваше от лоза на лоза и с удоволствие взимаше това решение. Късаше листата лично, откакто се помнеше, и това му доставяше удоволствие. В тази дейност имаше някакъв особен ритъм, някакво изкуство. Целта беше да получи добър краен продукт. А начина трябваше да му подсказва инстинктът му.

Тази сутрин с лекота влезе в ритъм и за да надвие безпокойството, свилю стомаха му, и за да помогне на гроздовете. Ботушите му потъваха в меката почва. Шумоленето на лозите му действаше успокояващо.

През цялата сутрин не погледна нито часовника си, нито съгъстяващите се облаци, а бавно и методично напредваше от ред на ред. По едно време се появи Бък, клекна и започна да го наблюдава. Когато Саймън завиваше покрай някой ред, котаракът просто се промушваше отдолу. Саймън го смяташе за добър компаньон — мълчалив и невзискателен.

Направи кратка пауза само когато при него дойде Дона, но през останалото време мислите му бяха заети с работата, а погледът му не се откъсваше от лозите. Ту се навеждаше, за да се погрижи за гроздовете, ту се изправяше, за да проследи лозата по първия тел на решетката. Най-горните й листа едва стигаха до гърдите му. След още два месеца щяха да са на височината на очите и на най-горния тел на решетката.

Откъсна долно листо, което растеше точно над един неузрял грозд, прецени дали плодовете имат достатъчно светлина и откъсна още едно листо. Доволен, прехвърли се на следващия грозд.

— Какво правиш? — достигна до него детски глас.

Той вдигна поглед. Дъщерята на Оливия Джоунс стоеше по средата на реда и го наблюдаваше през стъклата на очилата си, които правеха очите ѝ огромни в сравнение с останалата част от тялото, която изглеждаше крехка и мъничка, загърната в яркозеления дъждобран. Качулката ѝ беше вдигната, отвсякъде стърчаха кестеняви къдрици.

Саймън не бе забелязал падналата лека мъгла, докато не видя Тес да бърше очила с опакото на ръката си.

— Така става още по-зле — каза той, чудейки се как изобщо вижда през зацапаните стъкла. Направи ѝ знак да се отдръпне от лозите. — Стоиш твърде близо. Гроздето трябва да диша.

Тя се дръпна само крачка встрани.

— Ти стоиш толкова близо, колкото и аз.

— Аз работя — заяви той и отново се зае със задачата си, като се надяваше тя да схване намека и да си тръгне.

— Ако аз съм твърде близо, значи и котаракът е.

— Да, но той е котарак. По-нисък е от теб и не носи дълъг дъждобран.

— Той е грозен.

Саймън я погледна.

— Благодаря ти. Това беше много мило — каза мъжът и огледа лозата.

— Какво правиш?

Той откъсна едно листо.

— Подкастриям.

— Защо се прави това?

Откъсна още едно листо.

— Защото така листната маса става по-тънка.

— А защо трябва да стане по-тънка?

— Ако около гроздовете има прекалено много листа, слънцето не достига до тях — отговори той и клекна, за да огледа грозда, който току-що беше оголил.

— Според мен изобщо няма никакво слънце. И това тук изобщо не прилича на грозде — изрече с тон на разглежено момиченце.

Обърна се към нея и реши, че тя и изглежда точно така. Погледът ѝ беше упорит. Брадичката — издадена навън.

— Повярвай ми — каза Саймън, — грозде е.

— Мога ли да го ям?

— Да не си посмяла.

— Защо?

— Защото е кисело и твърдо. Ако ги изядеш сега, ще те заболи стомахът, а аз няма да получа никаква реколта.

— Нямах намерение да ги изям всичките — отбеляза тя.

— Не яж изобщо — предупреди я той, като натърти на всяка дума и я изгледа строго и продължително.

Невероятно — тя му отвърна със същото. Когато Тес се обърна и решително закрачи в другата посока, той реши, че е нахално момиченце — досущ като майка си.

Тя не го харесваше. Добре. И той не я харесваше. Не желаше наоколо да се мотаят никакви деца. И особено в лозята му. Лукс би било да си позволи да се разсейва. Реколтата му и без това беше сериозно застрашена.

Стомахът му се обади и той погледна часовника си. Беше почти обяд. В този момент Мадалена сигурно сервираше поднос със сандвичи в Голямата къща. Всеки можеше да мине и да си вземе. Това беше обичайна практика, традиция в Асконсет. Беше обядвал по този начин в Голямата къща, откакто се помнеше.

Но днес му се щеше да направи нещо по-различно. Например да си вземе нещо от заведението на кръстовището. Дори един „Биг Мак“ от Хафингтън щеше да свърши работа. Хафингтън беше съседното градче. Можеше да отиде дотам с колата.

Но най-напред трябваше да се съвземе. Без да обръща внимание на лепкавата мъгла, която с всеки изминал момент все повече започваше да прилича на дъжд, той се върна към заниманието си, докато усети как буцата в гърлото му се разнася. Лозята винаги му въздействаха по този начин. Дори целият му останал свят да се разпадаше, лозята никога не го мамеха. Независимо дали гроздовете още спяха или зрееха, дали лозниците бяха ниски или растяха, натежали от плод или още не, те откликваха на неговото докосване.

Когато Дона се отби, след като бе прекарала цялата сутрин сред редовете с шардоне, той я отпрати да обядва без него. Постъпи по същия начин и с Натали, когато тя го извика по радиостанцията, закрепена на колана му. Косата му се намокри. Ризата му също подгизна и прилепна към кожата му, но продължи да работи, докато шумоленето на лозите и миризмата на пръст му помогнаха да възстанови равновесието си.

След това се върна в бараката, качи се на пикапа и остави Асконсет зад гърба си.

---

[1] Скалата на Брикс показва концентрацията на захар в даден разтвор. — Б.пр. ↑

ДЕВЕТА ГЛАВА

Седмица по-късно Оливия отново стана по изгрев-слънце, седна на канапето до прозореца и обгърна с ръце свитите си колене. Изминала бе цяла седмица. Направо не бе за вярване. Всеки ден бе попълноценен от предишния, но книгата напредваше бавно. Но тревожеше ли това Натали? Никак.

— Как можеш да напишеш моята история за Асконсет, без да познаваш мястото? — попита я тя и непрекъснато излизаше с различни предложения, които държаха Оливия далеч от мансардата и работата ѝ върху книгата. Ако Саймън се навърташе наоколо, би се усъмнила, че той ще се окаже прав: че Натали изобщо не я е довела в Асконсет, за да пише книга. Но той изобщо не се появи по време на опознавателната обиколка из имението и на обяда в яхтклуба, на който Натали я представи. Когато минаваха през града, мярнаха само пикапа му. А когато един следобед Оливия отиде на кино с Натали и с Карл, той или не беше поканен, или просто не дойде.

Ходиха на кино в събота следобед. Досуц като Оливия и Тес, Натали и Карл обичаха да прекарват времето си по този начин, да хапват сандвичи и след това да ходят на старовремско автокино. Нима Оливия би могла да престане да мечтае при това положение? Натали несъмнено имаше скрити подбуди, за да я извика в Асконсет, и една от тях явно бе намерението ѝ да върне у дома своите изгубени роднини, а това подхранваше мечтите на Оливия. В имението нямаше други млади родственици. Доколкото Оливия знаеше, нито един от внуците на Натали не се бе обаждал. Нито пък някой братовчед, племенник или племенница. Единственият близък на Карл пък беше Саймън. А съпругата и дъщерята на Саймън бяха мъртви.

Мечтата отстъпи на заден план в неделя, когато Оливия и Тес трябваше да присъстват на служба в приятната църква с бяла камбанария в центъра на града. Изглежда, няколко коли с хора се изсипваха там всяка седмица. Оливия и Тес бяха поканени като част от семейния кръг в Асконсет в по-широкия смисъл на думата.

Тес беше почти ужасена.

— Но ние не ходим на църква — удивено прошепна тя, когато Оливия я смушка да мълчи и я изпрати да се преоблече след закуска.

— Ходим — възрази майка ѝ. — Но не толкова често. Не сме открили църква, която да ни харесва.

— Но какво трябва да правим там?

— Да слушаме. Да пеем. Да се молим.

— Какво да си облека?

— Новата рокля.

Тес я погледна умолително.

— Всеки път, когато си облека нещо ново, бъркам. Например отивам в яхтклуба да се запозная с децата от курса по ветроходство, а те не са облечени в бели шорти и сандали. Носят маратонки и отрязани джинси. Почувствах се като глупачка.

— Добре. Вече и ти ще носиш отрязани джинси — с фланелки от Асконсет, помисли си Оливия. Беше забелязала, че Тес винаги си избира от тези фланелки. — Но тук става дума за църква. Чу какво каза Натали. Хората се обличат официално за църква.

Оливия също облече новата си рокля. Гримира се и оформи косата си с по-голямо старание от обикновено. Не искаше да става причина Натали да се чувства неудобно и се постара да изглежда, както подобава на една помощница. Или на братовчедка. Или на племенница.

Саймън не беше в групата от Асконсет, изобщо го нямаше в църквата, но поне този път Оливия бе избрала подходящо за случая облекло. Каза кратка молитва по този повод, после още една за слънцето и още една за Тес.

Като се замислеше за началото на престоя им в Асконсет, започваше да се чуди дали той се отразява добре на дъщеря ѝ. Тя се притесняваше от уроците по ветроходство и направо се ужасяваше от предстоящата среща с частния учител. Но имаше и някои положителни неща. Първо, четирите котки, които живееха в къщата, се бяха превърнали в нейни истински приятели. Като нетърпеливи за игра деца те я чакаха, когато слизаше сутрин, прибираще се отвън или се отбиваше в мансардата, където работеше Оливия. Вървяха по петите ѝ от стая в стая и се надпреварваха да привлекат вниманието ѝ: Анри поненатрапливо в сравнение с по-прямите Максвел и Бърнард, а Ахмед

— от дистанцията на царственото си ложе в кабинета. На свой ред, Тес с часове се занимаваше с тях, милваше ги по главичките, галеше гърбовете им, рисувахе муцунките им в блокчето си.

Котетата не бяха деца, но поне ѝ бяха другарчета в играта.

Другото хубаво нещо беше тенисът. Инструкторът се оказа Карл и това бе най-доброто, което Оливия можеше да мечтае за Тес. Той беше търпелив и внимателен. Тъй като детето вече го познаваше, не съзираше в него заплаха, каквато се криеше в един нов учител. Освен това беше добър тенисист.

— Няма друг начин, след като от толкова време живея тук — пошегува се той, когато веднъж Оливия отбеляза този факт — Алегзандър обожаваше тази игра. Насила ме измъкваше от лозята, за да играем, когато останеше без партньор. После Саймън поиска да се научи, защото кортът му беше под носа.

— По-добър ли беше от мен? — попита Тес, отметка глава назад и го погледна през очилата изпод козирката на шапката си с надпис „Асконсет“. До този момент бе имала само два урока и бе пропуснала повечето топки, които той ѝ бе подал.

Карл се позамисли.

— Не — отвърна най-накрая. — Ти си по-добра от него. Саймън искаше да удрия силно и бързо още преди да се е научил да владее топката. Беше просто момче, което се люшка насам-натам и пропуска да забележи повечето неща покрай себе си.

— Но аз пропуснах много топки.

— Към края по-малко, отколкото в началото. Бързо схващаш. Следиш топката, както ти казах. Започваш да преценяваш разстоянието между топката и центъра на ракетата.

— А Саймън не можеше ли?

— Ами отне му известно време — Карл се наведе към Тес. — Само да не му споменеш какво съм ти казал.

Така че от положителната страна на везните натежаваха котките, всичко, което предлагаше Асконсет, и Карл. От другата беше обучението.

Тес не желаше да учи. Не искаше нищо да ѝ напомня за слабостта ѝ. Щеше да бъде доволна, ако цяло лято не отвореше книга, но Оливия не даде и дума да се издума за подобно поражение. Та нали смисълът на идването им тук беше възможността да си позволят

ежедневни частни уроци? Оливия знаеше, че ще трябва да води битки преди всеки урок, но си обеща да не се огъва.

Решимостта ѝ укрепи и самата учителка. Санди Аделсън беше ръководителка на специална програма в „Бреймънт“, училището в Провидънс, което Оливия беше проучила за Тес. Според нея това бе важно преимущество: гарантираше приемането на Тес там, ако успееше да си намери работа наблизо през есента — но беше единственото.

Санди беше дъщеря на една от най-близките приятелки на Натали. Живееше на десет минути от Асконсет. Имаше свободен дух, носеше прошарената си права коса дълга и разделена на път по средата; обличаше се в ръчно плетени блузи и изпъстрени с бродерии джинси. Изобщо не приличаше на специалистка по работа с деца със забавени способности за учене, но беше точно такава. Освен това бе всеотдайна, ако се съди по дългите часове, които бе прекарала над досието на Тес още преди пристигането им.

Първата си среща проведеха във вътрешния двор, около една маса под тентата. Оливия обеща на Тес да присъства още преди Санди да я помоли. Това беше първата разлика между нея и предишните учители. Втората стана видна още в първите пет минути от урока.

— Смятам да опитам един нов подход — обърна се Санди направо към Тес. — Постигнах добри резултати с него при ученици, които имат зрителни проблеми.

— Аз имам дислексия — поправи я Тес.

— Така е, но съществуват различни видове дислексия. В някои случаи проблемът е слухов, а в други — зрителен. Ти не виждаш буквите и думите така, както би трябвало. Но ако не ги виждаш правилно, не би могла нито да ги напишеш правилно, нито да ги разбереш.

— Скоро ходих на очен лекар. Виждам си много добре.

Стига, Тес — скара ѝ се Оливия наум, — много добре разбираш какво иска да каже.

Санди остана невъзмутима.

— Физически погледнато — да. Очите ти виждат написаното върху листа, но не го интерпретират по разбираем за мозъка начин. Можем да се справим с това.

— Как?

— Като ти дадем инструменти, с чиято помощ ще виждаш правилно.

— Инструменти ли? Например болтчета и гайки? Или специални очила? — отегчено попита Тес.

Оливия трябваше да ухапе езика си, за да не нахока дъщеря си.

Но Санди отново остана невъзмутима.

— Имам предвид нов начин да видиш думите. Нов начин да четеш книги. Да се подготвяш за тестовете. Нови начини успешно да преминаваш тестовете.

— Не мога да направя това само за едно лято.

— Но можеш значително да напреднеш. — Санди се обърна към Оливия и каза: — Съществуват методи за обучение на деца като Тес. Обучавали ли са я с SQ3R1.

Оливия премигна и поклати глава.

— А чрез визуални карти?

— Не — отговори Оливия. — Учителите ѝ просто преговаряха онова, което бяха взели в училище.

— Но без особен успех — додаде Тес.

Санди усмихнато се обърна към нея:

— Тъкмо затова трябва да бъдем активни, а не просто да реагираме на проблема. Трябва да те подготвяме за успеха, а не да се опитваме да наваксваме там, където си се провалила.

Тес не знаеше какво да възрази на тези думи.

— Така че едно от нещата, които ще направим, е да прочетем предварително книгите, които ще трябва да четеш наесен.

— Да ги прочетем предварително ли? — учудено възкликна детето. — Значи да ги прочетем сега веднъж и после още веднъж наесен? Това едва ли ще ми помогне. Аз чета ужасно.

— Няма да е така, когато се научиш да го правиш правилно.

— Но на мен ми отнема цяла вечност да прочета книгата дори веднъж — отново опита момиченцето.

— Ще променим това, след като намериш най-удобния за себе си начин.

— Но откъде да знам какви книги ще чета наесен, след като не ми е известно дори къде ще ходя на училище?

Оливия обясни какво е положението. Санди имаше отговор и на това:

— Ще вземем списъка с книгите от училището, в което е учила, а също и от „Кеймбридж Хийт“ и от още няколко частни училища. Част от книгите ще се повтарят. Ще работим върху тях. Повечето от заглавията, които се препоръчват за четене на това ниво, са подходящи за обучение чрез визуализация. А върху речника можем да работим с помощта, на която и да е книга.

— Речникът ми е ужасен — проплака Тес. — Не умея и една дума да напиша правилно.

— Сериозно? — попита Санди. Отвори чантата си и извади отвътре някаква книга. — Използваме тази книга в пети клас в нашето училище.

— Не мога да чета книга за пети клас. Още не съм стигнала дотам.

Санди отвори книгата наслуки, постави я пред Тес и посочи:

— Знаеш ли коя е тази дума?

— Рибар — каза детето.

— Ааа. Видя началото „ри...“ и отгатна. Думата наистина започва с „ри...“, но не е рибар.

— Видяхте ли? Не ме бива за това.

Санди успокоително покри с дланта си ръката на Тес. Отново отвори чантата си и извади отвътре тетрадка. Разгърна на чиста страница, взе молив и написа пред Тес „рицар“.

— Това е думата от книгата. Погледни я и на двете места. Еднакви ли са?

Тес сравни двете думи и кимна.

— Рицар — повтори Санди и написа думата още веднъж. — Написана, думата прилича на рибар, но всъщност обозначава съвсем различна професия.

— Воин — каза Тес.

— Точно така — окуражи я Санди и посочи с върха на молива: — Виж колко остри са двете чертички на средната буква — като копия на рицар. Сега ще ти оградя цялата дума. — Направи го, без да спира да говори. — Започваме от правата чертичка на първата буква Р, после очертаваме кръгчето й, спускаме се малко надолу, правим нагъбена линия над буквата И, после две високи кули като на замък около буквата Ц, заобляме над буквата А, после пак заобляме около Р и се спускаме право надолу, минаваме под А, после под двете кули на Ц,

като очертаваме тази щръкнала част, следва пак зигзаг под И, право надолу около Р и после право нагоре до мястото, откъдето започнахме. Ето, оградихме я. Погледни каква форма има.

Тес се наведе напред и погледна.

— Прокарай пръстчето си по нея — подкани я учителката.

Детето проследи контура с пръст.

— Усещаш ли формата? — попита Санди. — Усещаш ли назъбената линия на крепостната стена и двете високи кули на рицарския замък?

Тес кимна.

Санди откъсна страницата.

— В докладите на един от учителите ти пише, че умееш да рисуваш. Вярно ли е?

Момиченцето малко се поизправи на стола и отново поклати глава в съгласие.

Жената сложи откъснатата страница до празната и подаде молива на Тес:

— Нарисувай ми един рицар.

— Рицар ли? Какъв да е рицар?

— Какъвто и да е, само да е воин, както сама каза.

Докато Тес рисуваше, Санди се облегна на стола си. Разглеждаше вътрешния двор и далечните лозя. Пое си дълбоко въздух. Очевидно ѝ беше приятно.

Когато детето остави молива, Оливия си помисли, че в сравнение с останалите учители, от Санди просто блика оптимизъм.

В погледа на Санди тутакси пробяга одобрение.

— Ау! Наистина умееш да рисуваш. Добре ще се позабавляваме. А сега напиши думата под картинката.

Тес взе молива и преписа думата от първата страница.

— А сега я огради, както направих и аз — каза Санди. — Не бързай.

Тес огради думата. Имаше своите характерни заврънкулки по ъглите — Оливия не бе и очаквала пълно подчинение, — но като цяло следваше очертанието на буквите.

Санди дръпна молива, обърна двата листа, така че момичето да няма откъде да гледа, и нареди:

— А сега напиши думата.

Тес понечи да възрази, но вдигна молива и написа думата правилно.

— Видя ли! — възкликна Санди. — Ето защо утре ще прекараш един час с мен под онова дебело старо дърво от другата страна на лозята.

— Цял час ли? — попита Тес. — В училище беше само половин час.

— Всъщност ще имам нужда от два часа дневно — заяви Санди.

— Два? — Тес метна умотителен поглед към Оливия над очилата си. — Но това е лятната ми ваканция.

— Тогава един час — примирено въздъхна Санди. — И така става.

Детето облекчено въздъхна.

Седнала на канапето до прозореца на стаята си на следващата сутрин, Оливия се усмихна, като си припомни урока от предишния ден. Тес беше покорена. Санди разбираше не само от болести, разбираше и от деца. За пръв път Оливия се почувства уверена, че е поверила дъщеря си в добри ръце. Вече не се налагаше да се борят сами с дислексията. Имаха съюзник в борбата с болестта и тя не се усещаше толкова самотна.

Облегна брадичка на коленете си. В това отношение Асконсет се оказва истинско съкровище. Престана да се тревожи, че бавно напредва с книгата на Натали. Щеше да се справи.

Нещо отдолу се размърда, някаква фигура застана в края на двора, за да съзерцава лозята при изгрев-слънце. Беше Саймън, точно навреме. Както всяка сутрин, в ръката му имаше чаша с кафе, от която се издигаше пара, макар че Оливия по-скоро си я представи, отколкото я видя. В светлината на утрото се очертаваше просто силуетът му.

Бавно огледа краката му, после стегнатите бедра и най-накрая внушителния му торс. Беше се облякъл дебело, за да се предпази от сутрешния хлад, и от това раменете му даваха представа за още по-яки. Но тя знаеше и как изглеждат те под фланелката с отрязани ръкави. Знаеше колко здрави са мускулите му.

Застина неподвижно, загледана в него. След онази първа сутрин не бе излизала повече навън. Присъствието ѝ очевидно го дразнеше.

Нямаше смисъл да му се натрапва. Освен това оттук нямаше причина да се стеснява. Можеше да го наблюдава, колкото си иска.

Разполагаше с пет минути. Толкова време му бе нужно, за да изгълта кафето си и да огледа владенията си. След това щеше да излезе от двора, да се шмугне между лозите на път за бараката и да се изгуби от взора. Този човек определено си имаше навици.

Така и стана — след пет минути той се размърда и се приготви да тръгва. Но днес не го направи. Леко извърна глава, сякаш бе чул някакъв шум, и остана заслушан. В профил тя зърна гъстите му вежди, линията на носа и брадичката. След това той се извърна напълно и застана с лице към нея.

Не може да ме вижда, помисли си тя, но не искаше да рискува. Престана да диша, остана с ръце около коленете и с брадичка върху тях и застина неподвижно. Това поне зависеше от нея. Но сърцето ѝ биеше учестено и ударите му отекваха дълбоко в гърдите ѝ. *Хванаха ме на местопрестъплението*, присмя се тя на себе си и нервно се засмя.

Не може да ме вижда, отново си каза Оливия, но се чувстваше така, сякаш я бе забелязал. Опитваше се да отгатне дали наистина е така, докато той отново се обърна и се запъти да поеме ежедневните си задължения.

ДЕСЕТА ГЛАВА

Дъждът плющеше по покрива на тавана, където Натали бе разхвърляла снимките. Оливия забеляза, че те са от първата пратка, която бе получил Отис преди няколко месеца. Не виждаше онази тайнствена жена. Снимките бяха отпреди това — стари черно-бели фотографии, като на повечето от тях се виждаха пусти поля и мрачни постройки. Вгледа се в една от тях и разпозна онова, което някога е представлявала Голямата къща.

— Имаш добро око — отбеляза Натали по повод нейната забележка, но вместо да разкаже по-подробно, както се надяваше Оливия, тя просто наблюдаваше снимките.

Младата жена последва примера ѝ, застана до нея и също се загледа. Снимките бяха сурови и безрадостни и я върнаха във времето на Голямата депресия. Само след няколко минути тя сякаш отново пристигна в Асконсет заедно със семейството на Натали в онзи студен и дъждовен ден през ноември 1930 година.

Натали се извърна за миг и взе един фотос от бюфета. Беше снимката на Карл, която я връщаше към най-ранния ѝ спомен.

Беше облечен почти по същия начин, както е на тази снимка, но тогава в дъжда носеше кафява вълнена шапка и размъкната вълнена жилетка. Стоеше наред полето, като че ли беше закотвен в пръстта, и изглеждаше толкова по-висок и по-голям от мен, че изгубих ума и дума от страх. Беше непознат на непознато място. Още не мога да си обясня защо не се обърнах и не хукнах към къщата. Той не се усмихна, но у него имаше нещо... много мило. Точно в този момент се нуждаех от това.

— Изгуби ли се? — попита ме той, а гласът му не прозвуча като на чак толкова голям човек.

Поклатих глава.

— Уплаши ли се?

Отново поклатих глава и махнах мокрите кичури от лицето си.

— Е, не ми изглеждаш много щастлива.

Така беше. Бях мокра, беше ми студено и се чувствах самотна.

— Искам да си вървя у дома — рекох аз.

Карл погледна към къщата.

— Не те спирам.

Но тази къща не беше моят дом. Беше просто една студена грамада от камъни.

— У дома в Ню Йорк.

— Бях там веднъж и не ми се ходи повече. Тук е по-хубаво.

— Защо?

— Ами просторно е. Има дървета и вода.

— А също дъжд и кал — заявих аз.

— Знаеш ли каква е тази кал? — попита той.

— Знам! — извиках, ядосана, че ме взимаш за малко дете. — Тя е мокра и мръсна.

Карл остана спокоен.

— Само така изглежда. Всъщност тя кара нещата да растат. Никъде другаде няма такава почва — каза той, клекна и ръката му потъна в пръстта. — Ако беше спечена, нямаше да е толкова хубава. Но нали виждаш колко е мека? Водата се оттича добре. Затова можем да отглеждаме това, което искаме.

— Аз нищо не желая да отглеждам!

Той се изправи, протегна калната си ръка и остави дъждът да я измие.

— Така е, понеже искаш да си в Ню Йорк, но не си там. Ти си тук.

— Приятелите ми са в Ню Йорк.

— И тук ще си намериш приятели.

— Училището ми е в Ню Йорк.

— И тукашното не е лошо.

— Но аз няма да остана тук! Ще се върна в Ню Йорк!

— Родителите ти ли казаха така?

Не. Не бяха ми казвали подобно нещо. Когато осъзнах този ужасен факт, очите ми се напълниха със сълзи. Опитах се да не заплача и цялата се разтрепери. Почувствах се страшно нещастни.

— Дрехите ти не са подходящи — смъмри ме Карл по-скоро загрижено, отколкото с укор. Но тогава усетих това само инстинктивно. Бях твърде малка и доста разстроена, за да направя

разликата. Долових единствено добротата му. — Имаш нужда от похубави дрехи — каза той. — Нуждаеш се от панталони, хубави обувки и жилетка като моята.

Още преди да разбере какво възнамерява да направи, той свали жилетката си и ме загърна в нея.

Би трябвало да съм ужасена. Грубата кафява жилетка беше пълна противоположност на мекото ми синьо палто. Беше стара и мокра. Но миришеше на чисто, много по-приятно от калното ми палто. И веднага ме стопли.

— Хайде ела, ще те заведа у дома.

Той тръгна към къщата и ми направи знак с ръка да го последвам. Със същата ръка, която бе заровил в пръстта. Дъждът я бе измил съвсем бързо.

— Набави ли си всичките тези неща? — попита Оливия.

— Кои неща?

— Панталон, здрави обувки, жилетка като тази на Карл.

Натали вдигна една от снимките върху бюрото. На нея се виждаше група младежи, които вадеха картофи. Или поне Оливия бе взела всички за момчета, докато поправяше гънката в средата на снимката. Но изписаното задоволство върху лицето на Натали я накара да се вгледа по-отблизо.

— Това ти ли си? — попита тя и посочи една фигура, която внезапно престана да прилича на момчешка, макар да бе облечена в същите джинси, риза и обувки като останалите.

Натали потвърди и обясни кои са останалите:

— Това е Карл. Това е брат ми Брад. Те бяха връстници. Останалите две момчета са синовете на един съсед. Давахме им царевица и картофи срещу мляко.

Но Оливия не можеше да откъсне очи от момичето. Вече бе научила, че семейството на Натали е изгубило всичко, преди да се премести в Асконсет. Но едно беше да знае, а съвсем друго — да го приеме. Твърде дълго си бе представяла охолния и красив живот на Натали, за да не бъде шокирана от онова, което виждаше.

— На колко години си?

— Може би... на седем.

— И си работила на полето? — дори и през ум не би й минало!

— Всички работехме.

— Но нали използването на детския труд беше забранено със закон?

Натали се усмихна:

— Опитай се да го кажеш на семейство, което се храни с онова, което отглежда. Всъщност на нас ни провървя. Нямахме ипотека. В началото на трийсетте приходите на фермерите дотолкова намаляха, че дори онези, които можеха да се изхранват, изгубиха фермите си. Продаваха реколтата почти на безценица и не можеха да изплащат ипотеките си — посочи едно от съседските момчета. — Те изгубиха своята.

— И какво стана?

— Баща ми я откупи. Те се грижеха за мандрата.

— Но нали баща ти е фалирал?

— Това се отнасяше за онова, което притежавахме в Ню Йорк, но всичко е относително. Той закупи съседните ферми направо за центове.

— Но откъде имаше дори и тези средства?

Натали взе друга снимка. На нея беше Джеремая Бърк, седнал в каруца, в която се виждаха същите бъчви като онези от снимката на Карл.

— Вино? — доволно предположи Оливия.

Натали кимна и се вгледа в снимката. Младата жена лекичко я подкани:

— Значи сте преживели Голямата депресия благодарение на виното, така ли?

— Не произвеждахме много. Не познавахме технологията. Това, което виждаш на снимката, е продукцията ни може би за цялата година, но виното се продаваше по-скъпо от всичко останало, което отглеждахме. Дължеше се на черния пазар. Ако не друго, сухият режим превърна пиенето в основно занимание на хората.

— Не се ли страхувахте, че могат да ви хванат?

Очите на Натали се изпълниха с болка.

— Кълна се, че баща ми като че ли се надяваше да стане точно това. Той така и не се възстанови от срива. Притежаваше вроден предприемачески нюх и тъкмо затова изкупи фермите на съседите ни, но никога не преодоля вината и позора от случилото се в Ню Йорк. Не можеш да отгатнеш това от снимките — е, вероятно би успяла, ако се

вгледаш в тези тревожни очи, — но той беше напълно съсипан. Преди беше здрав и жизнен, но виж колко е отслабнал тук. А храна имахме достатъчно. Той просто не можеше да се храни. Ако го бяха наказали, задето продава вино, вероятно щеше да се почувства по-добре. Но кого ли хващаха? — продължи Натали. — Правителството не можеше да накаже всички, които нарушаваха закона. Законът на Волстед^[1] би трябвало да наложи сухия режим, но имаше смешно малко инспектори, които следяха за изпълнението му, и огромен брой нарушители. Затова и баща ми произвеждаше малко вино. Постъпленията от печалбите ни даваха възможност за бъдещи инвестиции. Сухият режим бе отменен през 1933 година. Нашето вино поевтиня още повече — в крайна сметка то не беше особено добро, — но баща ми имаше планове. Купи корени от Европа и започна да седи различни сортове грозде.

Натали тъжно се усмихна.

— Горкият човечец. Все не успяваше. Сортовете се проваляха един след друг. Беше съвсем нов в занаята.

— Но Джеремая е имал опит. Той не помогна ли?

— Джеремая се грижеше за картофите, царевицата, морковите, цвеклото и пащърнака. Гроздето е нещо свършено различно и не само ние се сблъскахме с проблеми при отглеждането му. Европейците бяха опитни в лозарството, но техните методи не бяха подходящи за нашите условия. Едва през шейсетте години американците установиха собствени методи и влязоха в играта. Дотогава баща ми вече не бе сред живите.

— Колко тъжно!

Натали приседна на ръба на бюрото.

— Да. Той беше човекът, който започна всичко. Мъчно ми е, че не доживя да види колко сме напреднали. През онези времена, когато всички бяха у дома...

— Кои са всички? — попита Оливия, възползвайки се от възможността да узнае повече. — От колко души се състои семейството ти?

— Не много. Сюзан и Грег и техните съпрузи. Сюзан и Марк имат две деца. И двамата са големи и не са женени. Мелиса е адвокат, а Брад е бизнес съветник. Грег и Джил все още нямат деца. Не знам какво чакат. По мое време жените раждаха по-млади. Но нещата се

променят. Джил не е много по-голяма от теб, така че според днешните стандарти още имат време. Но на мен ми се иска да стане час по-скоро. Много бих се радвала да имам още внуци, но това не зависи от мен — каза Натали и вдигна поглед към небето. — Може Мелиса или Брад да се оженят и да се сдобия с правнуци много преди Грег и Джил да се решат да имат деца — погледът ѝ се спря на Оливия. — Ами ти? Родителите ти живи ли са?

Младата жена сви рамене:

— Това няма значение.

— Напротив. Аз се интересувам от живота на хората, които работят в дома ми. Живи ли са?

— О, да — отвърна Оливия, защото ѝ се щеше да вярва, че е така. Искаше ѝ се да вярва, че дори поддържат връзка помежду си.

— Къде са?

Тя се потопи в една от фантазиите си, която ѝ бе толкова позната, че я приемаше едва ли не за истина.

— В Сан Диего.

Представяше си баща си като военен от флота, който се мести от град в град, защото службата му го изисква. Но сега вече имаше висок чин, предстоеше да се пенсионира и не пътуваше толкова често. Имаше къща на брега в Сан Диего. Доколкото знаеше, Керъл също бе там.

— Имаш ли братя или сестри? — попита Натали.

Все още унесена в мечтата си, Оливия отвърна:

— Четирима братя. И те са във флота като баща ми.

Очите на Натали светнаха.

— Има военноморска база съвсем наблизо, в Нюпорт. Съществува ли вероятност да ги изпратят насам по служба, докато си тук? Алегзандър беше близък приятел с министъра на флота. Ще се радвам да се обадя тук-там.

Оливия запротестира:

— О, не! Няма нужда. Много ти благодаря, но няма да стане. Искам да кажа, че ние не се виждаме често. Всеки от нас си има собствен живот.

Лицето на Натали помръкна.

— Значи не сте особено близки.

— Близки сме — отвърна Оливия, защото не желаше Натали да си помисли, че не държи на семейството си, ако по някаква прищявка на съдбата се окажеше, че все пак са роднини. Затова доукраси невинната си лъжа и отново се отдаде на мечтите си: — Работата е там, че аз съм най-малката. Ти имаш само един брат, а аз имам четирима. Те доста прекаляваха с грижите си за мен. Направо ме задушаваха. Не можех да дишам. Сега най-сетне се съгласиха да ме оставят на мира.

— Ами Тес? Не искат ли да я виждат?

— Разбира се. Ние ги посещаваме от време на време.

— Аха — промълви Натали.

Оливия не знаеше какво означава това, но и не се опитваше да разбере. Трябваше да се откъсне от историята, която току-що бе съчинила.

— Искам да науча малко повече за това — каза тя и взе друга снимка от бюрото. Децата бяха няколко години по-големи и този път бяха снимани на някакъв трактор. Брад седеше върху калника, а Натали беше на седалката на шофьора заедно с Карл. Вероятно беше към единайсетгодишна и все още имаше момчешки вид. Двете момчета вече бяха доста възмъжали. — Каза, че Брад е единственият ти брат. А имаше ли сестри?

В колата, с която семейството бе напуснало Ню Йорк, нямаше други деца, но те биха могли да са изпратени при роднини някъде другаде.

Натали поклати глава:

— Бяхме само двамата с Брад.

Оливия не се отказа. Вече знаеше, че тайнствената жена е или братовчедка, или приятелка.

Тъкмо се канеше да попита за това, когато Натали взе снимката, на която бяха тя, Брад и Карл на трактора, и мислите ѝ се отнесоха надалеч. Мина известно време, преди да заговори:

Моето положение беше по-различно от твоето. Брат ми и Карл също се грижеха за мен, но аз нямах нищо против. От своя страна и те, изглежда, нямаха нищо против да се мъкна с тях. Бях пъргава, забавна и умна. Кое то не ми достигаше откъм сила, компенсирах с ум и бързина. Тримата бяхме неразделни. Аз бях част от бандата.

Не знам какво щях да правя без тях. Асконсет непрекъснато ми предлагаше нови преживявания, а родителите ми не успяваха да ми помогнат много. Те бяха мрачни хора, които се опитваха да оцелеят. Даваха ни разни нареждания, казваха ни какво да вършим във фермата, но никога не се смееха. Дори не се и усмихваха. Бяха оставили мисълта за удоволствията и усещането за сигурност в Ню Йорк. Като добавиш към това и срама на баща ми, ще отгатнеш, че нещата не бяха никак добри. Двамата живееха така, сякаш очакваха всеки момент да ги сполети нова катастрофа.

През тези години бързо се състариha. Рухнаха за съвсем кратко време. Сърцето ми се късаше, като ги гледах.

Ние бяхме по-издръжливи — аз дори повече от Брад. Бях по-малка. Привързаността ми към Ню Йорк не беше толкова силна. Освен това още първия ден тук открих нещо, което нямаше в Ню Йорк. Открих Карл.

Той стана моят идол. Беше мълчалив и уверен. Нищо не можеше да го разтревожи. Знаеше всичко и познаваше всички. Независимо от това, че животът в Асконсет беше нещо съвсем ново за мен, това, че съм с Карл, го правеше някак познат. Увереността му беше заразителна.

Тръгнах на училище и се сдобих с нови приятели, които не знаеха откъде идваме. Виждаха само, че сме по-заможни от повечето хора, и това си беше точно така. Хранехме се три пъти дневно. Дрехите ни бяха по-скоро удобни, отколкото красиви, но никога не сме ходили боси. Всяка събота следобед ходехме на кино. Можехме да си го позволим. Нямаше пари да пътуваме, но и без това вече не ни се пътешестваше, особено с влак. В новините непрекъснато съобщаваха за гладните и бездомни хора, които се придвижваха в товарните вагони. А ние изобщо не бяхме такива.

Но, разбира се, всичко е относително. Асконсет беше мрачно място и ставаше все по-потискащо колкото повече продължаваше Депресията. Ако не седяха напрегнати и сковани пред радиото, родителите ни непрекъснато преглеждаха вестниците за лоши новини, а такива изобщо не липсваха. Много банки продължаваха да затварят дълго след срива на борсата. Повечето от приятелите ни фалираха. Родителите ми бяха в центъра на социалния живот в Ню Йорк и или познаваха лично хората, за които пишеше по вестниците,

или бяха чували за тях. Безработицата нарастваше. Строяха се селца от бараки, наречени Хувървил^[2] за да приютят бездомните. Навсякъде имаше обществени кухни за гладуващите.

Рузвелт дойде на власт с обещания за Новия курс, но единственото, което родителите ми виждаха, бяха картините на разруха на пустеещите земи в западните щати. Макар Асконсет да остана плодороден и добре снабден с вода, те се страхуваха, че скоро ще дойде и нашият ред. Изчетоха цялата литература по въпроса за предпазните мерки и ни накараха да садим трева и дървета в най-отдалечените части на имението, за да предотвратим ерозията на почвата. Продължиха да се страхуват, че лошото ще се повтори дълго след като икономиката вече започна да се стабилизира.

Брад се превърна в жертва на този страх. Когато атмосферата стана прекалено потискаща, просто си тръгна. Напусна училище на шестнадесет години, излъга за възрастта си и се хвана на работа в Държавната строителна агенция. Започна да строи мостове и магистрали. Копаеше тунели. Изпращаше пари у дома. Но това беше нищожна утеха за баща ми, който искаше синът му да получи добро образование, за да е подготвен, когато отново настанат добри времена. Освен това с напускането на Брад той изгуби един от най-способните си работници.

А аз изгубих един от най-добрите си приятели. Същото се отнася и за Карл. Затова двамата с него се сблизихме още повече. Ако трябваше да растем заедно сега, четирите години разлика помежду ни щяха да бъдат непреодолима преграда. Щяхме да ходим в различни училища, да се движим в различна среда и да вършим различни неща. Но тогава обстоятелствата бяха други. Всичко правехме заедно.

Натали замълча и се усмихна. Бяха седнали в големите кресла. Оливия си записваше в бележника в скута си. Натали седеше със скръстени ръце.

Младата жена искаше тя да продължи да разказва, но последва обичайната мила усмивка и неволното поклащане на глава. Натали се бе върнала в света на миналото.

Оливия също искаше да отиде там.

— И какви бяха някои от тези неща?

— Ами ходехме заедно на училище.

— С автобус ли?

— Неее — възрази Натали с весел смях. — Нямахме автобуси. Ходехме пеша.

— На какво разстояние?

— На пет километра. По пътя към нас се присъединяваха и други деца. Карл беше като малкия тръбач. Беше най-високият и най-мълчаливият от всички, но притежаваше някаква... — Тя потърси думата. — ... харизма. Не търсеше внимание, никога не се е стремил да го получи, но хората просто биваха привлечени от него. Това е класически пример за странната привлекателност на сдържаността. Когато Карл минаваше, хората се обръщаха след него; а когато го стореха, виждаха и нас двамата с Брад. Бяхме най-близките му приятели. На него дължахме това, че толкова бързо ни приеха навсякъде.

Оливия също се усмихваше, докато си представяше ежедневно шествие към училището.

— Звучи толкова сладко!

— Сладко ли?

— Забавно.

— Вървенето пеш под плющия дъжд изобщо не беше забавно.

— Но всички вие, поели след малкия тръбач, сте представлявали прекрасна гледка. Какво друго правехте?

— Как какво?

— За забавление.

— Ами разни неща.

— Например?

Натали вдигна рамене:

— Знаеш какви, като всички деца — изчерви се и каза: — Времето не може да промени някои неща.

— Секс? — учудено попита Оливия, защото в действителност смяташе, че времето променя това — поне що се отнася до възрастта и уменията. Но страните на Натали останаха румени, затова тя допълни: — Извинявай. Това е твърде лично. Не трябваше да питам.

— Наех те, за да питаш за лични неща. Може и да не отговоря на всичките ти въпроси, но ти трябва да питаш — с тези думи Натали възвърна самообладанието си. — Възрастта започна да играе роля по-късно. Когато Карл беше на четиринайсет години, аз бях само на десет.

Когато той стана на шестнайсет, аз бях на дванадесет. Ние не бяхме гаджета. Не се натискахме на задните редове в киното.

Последва кратка пауза. Оливия ѝ помогна:

— Но ви се искаше.

Натали кимна, все още зачервена:

— Карл беше единственият мъж, с когото можех да си представя, че ще бъда. Мечтаех за това.

Гласът ѝ заглъхна, но изражението на лицето ѝ продължи да разказва за красиви неща. Оливия я наблюдава известно време, но накрая просто не издържа на напрежението:

— Мечтаеше ли да се омъжиш за него?

— Ние танцувахме заедно — отвърна Натали.

— Мечтаеше ли за това?

— Не, случваше се наистина. Танците бяха много популярни по време на Депресията. Това беше най-евтиното забавление.

Оливия беше чувала нещо за това.

— Вие с Карл участвахте ли в състезания по танци?

— Не, но познавахме хора, които го правеха. Някои участваха с месеци, при това печелеха. Докато ги държаха краката и имаха покрив над главата си, храна и възможност да спечелят парична награда — тя се усмихна. — Не, ние с Карл не правехме нищо подобно. Но бяхме изгледали достатъчно кинопрегледни и знаехме някои стъпки. Карл имаше малко радио. Отивахме зад бараката, намирахме някоя станция с музика и танцувахме.

Очите ѝ се разшириха. Съдейки по вълнението в погледа ѝ, явно се бе сетила за още нещо, за още някой прекрасен спомен.

— Какво? — подпита Оливия.

Натали я погледна, после отмести поглед и се засмя:

— Глупаво е наистина. Но беше толкова приятно.

Младата жена се засмя заедно с нея:

— Кое?

— Януари, февруари и март — това са важните месеци за едно лозарско имение. Зарязват се лозите, а това предопределя растежа за целия следващ сезон. Тогава, в началото, баща ми настояваше лично да се занимава с това. Ние трябваше да събираме отрязаните пръчки. В края на краищата ги изгаряхме, но първо си стряхме колиби.

— Колиби ли? — попита очарована Оливия.

— Карл знаеше как да преплита клоните за устойчивост. Постройката не беше особено красива, но понеже по лозите все още нямаше листа, можеше да се вижда какво става навън. Стените обаче предпазваха от вятъра и от студа. Получаваше се доста уютно местенце.

— И вие танцувахте там?

— Разбира се. Божичко! Вдигах поглед към него и танцувахме така, както правеха по филмите. Карл не беше кой знае какъв танцьор и все още е така. Краката му не го слушаха много, но ръцете му правеха чудеса — Натали пое дълбоко дъх и изтананика някаква весела мелодия.

Оливия не записа нито дума. Нямаше нужда. Представяше си тази колиба съвсем ясно, сякаш надничаше през пролуките между клоните. Бе осветена от свещи, а вътре леко се поклащаха две фигури. В ушите ѝ отекваше музиката на големия оркестър и долавяше пращенето на малкото радио. Беше невероятно романтично.

Облегна се назад с въздишка:

— Прекрасното старо време! Толкова ми се иска да съм живяла тогава.

Натали я изгледа странно, досущ както бе направил Отис неотдавна.

— Едва ли. Бяха трудни времена. Бъдещето бе забулено в неизвестност. В края на трийсетте се усещаше приближаващата война. Дори не можеш да си представиш какво беше.

— Но хората в семействата са били много по-близки помежду си. Подкрепяли са се.

— Това не означава, че са били по-щастливи.

— Животът е бил някак си по-простичък — настоя Оливия. — Понякога ми се струва, че бих се лишила от дясната си ръка в замяна на по-малко отговорности.

— Нима наистина мислиш, че сме имали по-малко отговорности?

— Смятам, че разделението на труда е било по-определено. Мъжете са вършели тежката работа, децата — по-леката, а жените са поддържали домакинството. Днес всичко е объркано и всички са претоварени.

Натали се усмихна укорително:

— Сътворила си идеализирана представа за миналото. Изкарваш нещата по-прости, отколкото бяха. Разделението на труда може и да беше по-определено, но трудът беше по-тежък. Тогава не разполагахме с днешните модерни технологии.

— Може и така да е — неотстъпчиво заяви Оливия, — но технологиите не са всичко. Не ме интересуват рекламите на омокотителите за пране, които твърдят, че дрехите добиват уханието на природата, защото нищо не може да се сравни с аромата на чаршафите, изсъхнали на въжето навън.

— Е, тук не намирам за нужно да споря с теб — добродушно отвърна Натали. — Но продължавам да смятам, че грешиш за останалото. Тогава не беше по-лесно, отколкото е сега. Просто беше по-различно, това е всичко.

Оливия не повярва на Натали повече, отколкото бе повярвала на Отис. Животът през трийсетте години може и да е бил физически по-труден, но предпочиташе това пред емоционалния стрес. Да, за нея трийсетте години си оставаха доброто старо време. Животът тогава е бил по-простичък. Нуждите на хората са били по-конкретни, а самите те — по-искрени. Когато става дума за оцеляване, изборът е съвсем ясен.

Днес изобщо не бе поставен въпросът за оцеляването и това правеше избора доста съмнителен. Днес хората напускаха дома си и се скитаха. Правеха различни неща. Носеха много дини под една мишница. Понякога Оливия се нагърбваше с толкова много неща, че направо изнемогваше — и всяко от тях вървеше със собствените си обременителни отговорности. Бе изпитала какво означава да се чувстваш сам и безпомощен, когато не успяваш да се справиш с всичко.

Не бе очаквала това да ѝ се случи в Асконсет. Не бе очаквала, че животът при Натали ще я върне към тези стари и толкова простички времена. Двете с Тес се чувстваха безкрайно закриляни още от пристигането си.

Връщане към по-простички времена ли? През следващата седмица животът в Асконсет щеше да бъде всичко друго, но не и простичък.

---

[1] Закон, наречен на името на републиканеца А. Дж. Волстед, който го предлага. Приет през 1919 г. и отменен през 1933 г., налагащ 18-та поправка на конституцията, забраняваща продажбата на алкохол. — Б.пр. ↑

[2] По името на тогавашния президент на САЩ Хърбърт Кларк Хувър (1929–1933 г.). — Б.пр. ↑

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Дори тук Оливия имаше доста задължения.

Беше майка — това си беше естествено. Ставаше и шофьор, когато трябваше да откара и после да вземе Тес от яхтклуба; учителка, когато трябваше да ѝ помогне с домашните при Санди; психотерапевт, когато детето се чувстваше потиснато, а това все още ставаше доста често и безпокоеше Оливия. Когато ставаше дума за Тес, тя беше и прислужница, и перачка, и дори готвачка.

Търсеше си работа и подходящо частно училище за дъщеря си.

Превръщаше се дори в беглец, когато Тед позвънеше в офиса на имението, а момичето на рецепцията отказваше да го свърже, защото беше предупреждено.

Нещата не бяха елементарни дори и във връзка с работата ѝ като редактор на спомените на Натали, независимо от искреното ѝ старание. Беше подредена. Натали бе устроила за нея малка ниша в прекрасния мансарден кабинет, имаше собствено бюро и компютър, а Оливия бе измислила начин да картотекира бележките си и съответните снимки. През нощта — будна в леглото — си представяше как в часове на тихо уединение подрежда бележките си и съшива историята на живота на Натали, както би направил някой известен биограф. Допълнително разгърна образа на биографа, като се видя как влиза в най-снобската книжарница в Кеймбридж и изнася лекция пред зала, пълна с хора от интелектуалния елит. Мечтаеше да я наемат да напише мемоарите и на други известни личности. Представяше си, че я канят в някое токшоу или пък за водеща на документална поредица.

Действителността не беше толкова идилична. Колкото повече разказваше Натали, толкова по-трудно ставаше за Оливия да намира точните думи и да ги подрежда в правилната последователност. Понякога прекарваше по половин час над едно изречение, при това обикновено през нощта. През деня в мансардата не беше нито тихо, нито спокойно, защото телефонът звънеше непрекъснато. Очевидно Натали бе делова жена. Тя ръководеше отдела по маркетинг в Асконсет

и непрекъснато я търсеха по служебни въпроси. Обаждаха ѝ се и във връзка с местната избирателна кампания, която ръководеше, и за църковната благотворителна разпродажба, която председателстваше. Освен всичко друго, звъняха ѝ и във връзка със сватбата. Беше разпратила над сто покани и макар вътре да имаше и картичка за отговор, мнозина предпочитаха да ѝ позвънят лично.

— Искат да ровят в мръсотията — засегнато каза тя на Оливия, след като бе провела един след друг два подобни разговора. — Интересуват ги пикантните малки подробности, например дали двамата с Карл имаме връзка отдавна, което изобщо не е вярно.

Оливия също си задаваше този въпрос.

— Едва ли питат направо за това!

— Не направо. Но точно това имат предвид. Правят го заобиколно. Казват: „Вие с Карл сте заедно отдавна, нали?“ или „Винаги сме смятали, че Карл е по-близък с теб, отколкото с Алегзандър.“ Аз отричам. Първо, никак не ми се нрави, че обсъждат това помежду си. Второ, истината е, че Карл беше дясната ръка на Алегзандър. Той работеше всеотдайно за него. Непрекъснато го бранеше.

— Бранеше ли?

Натали изясни мисълта само с едно махване на ръка.

— През изминалите две седмици непрекъснато се обажда някой, жаден за клюки, но аз нямам време за това. Трябва да бъда в офиса след четиридесет и пет минути. Компанията, която се занимава с рекламата ни, е изпратила представител от Бостън, за да подготви презентация на кампанията ни за следващата пролет.

Тя объркано огледа пръснатите върху бюрото снимки. Бяха по-старите фотографии. Оливия искаше Натали да ги идентифицира по дати и имена. Но в момента това ѝ се стори от второстепенно значение.

— Кого си поканила на сватбата?

— Предимно приятели и делови партньори. Опитах се да огранича кръга на поканените.

— А по-далечни роднини? Братовчеди?

Може би дори онази тайнствена жена? Нямаше ли да е страхотно да срещне някой, който прилича на майка ѝ, на нея самата или на Тес! Би било направо невероятно.

— Имам братовчеди, но не ми се стори уместно да ги каня. Никога не сме били особено близки. Алегзандър има сестра. Поканих нея и семейството ѝ — не можех иначе, бяхме роднини толкова много години — но веднага ми отказа. Чувства се засегната. Добре. И бездруго предпочитаме малка сватба.

Телефонът отново иззвъня. Тя го погледна безпомощно, след това вдигна очи към младата жена.

— Да се обадя ли? — попита Оливия и придърпа едно листче. — Няма да ми е трудно да записвам кой приема поканата и кой — не.

— Имаш ли нещо против? — попита Натали с такова облекчение, че направо изпълни сърцето на Оливия.

Разбира се, че нямаше нищо против. Нали затова са близките.

— Ало! Обаждат се Люси Макенроу — Оливия записва името. — Бих искала да разговарям с Натали, моля.

Натали погледна името и отбранително поклати глава.

— Съжалявам — отговори Оливия и с удоволствие влезе в ролята на доверено лице. — Днес не е в кабинета си. Аз съм нейната помощничка Оливия Джоунс. Мога ли да ви помогна?

Съпругът ѝ има ресторант в Ню Йорк — написа Натали на едно листче. — *Продават нашите вина.*

— Просто исках да я поздравя — каза Люси. — Двамата с Хенри току-що се върнахме от Париж и прочетохме поканата за сватбата. Е, това се казва изненада.

— Но приятна изненада, нали? — попита Оливия, разчитайки името на ресторанта, докато Натали го пишеше. Беше чувала за него. Дали не беше чела за него в сп. „Пийпъл“?

— Вероятно да, като се вземе предвид всичко — отсъди Люси, като че ли действително разсъждаваше в момента. — През последните няколко години Карл е човекът от винарната, с когото поддържахме делови отношения. Той е свестен мъж.

Оливия се хвана за думите ѝ.

— Двамата с Натали много биха се радвали, ако присъствате на сватбата. Да приема ли, че се обаждате, за да потвърдите присъствието си?

— Ами не сме съвсем сигурни. Обикновено сме доста заети около Деня на труда. Ако сватбата е голяма, няма да можем да прекараме достатъчно време с Натали и с Карл.

— В действителност — довери й Оливия — ще присъстват само най-близките. Списъкът включва само хора, на които двамата много държат. Вие и вашият съпруг винаги сте били верни приятели. Всички тук много се гордеем с факта, че вината на Асконсет се предлагат в „Под купола“. Ресторантът ви е толкова известен. Нали не греша, че принц Чарлс и синовете му скоро ви посетиха? — Едва изрекла тези думи, Оливия се притесни дали е запомнила правилно.

Но Натали довольно кимаше.

— Точно така — потвърди Люси и прозвуча толкова довольна, колкото и Натали, че Оливия е споменала за това. — Бяхме страшно развълнувани. Всички умират за подробности, свързани с тези младежи. Такава популярност е направо безценна.

— Разбира се — потвърди Оливия, четейки последните думи, написани от Натали. — Боя се, че не можем да ви обещаем подобна популярност на сватбата. Натали има приятели от пресата и някои от тях ще присъстват, но тя ги помоли да уважат факта, че това е семеен празник. Остава само да гадаем дали ще го направят.

— Знаете ли — реши Люси, — смятам, че ще дойдем. Да, ще дойдем. Винаги съм харесвала Натали, а Карл е... прекрасен човек. По всичко личи, че ще присъстваме на нещо много специално. Считайте, че приемаме поканата. Ще се постарая да намерим кой да ни замести в ресторанта.

„ДА“, написа Оливия на листчето. Приключи разговора така, сякаш Люси бе нейна стара приятелка, и се обърна към засмяната Натали.

— Благодаря ти — каза тя. — Справи се великолепно.

Телефонът отново иззвъня и усмивката й се стопи:

— Мили боже!

Но Оливия вече бе взела нещата в свои ръце. Направи й знак да не се тревожи и наперено каза:

— Домът на семейство Сийбринг.

Известно време слуша мълчаливо, след това помоли човека от другата страна да изчака.

— Обаждат се доставчикът — съобщи тя. — Пита дали сте подбрали менюто от списъка, който ви е изпратил.

Натали притисна с пръсти челото си.

— Трябваше да му се обадя миналата седмица — махна ръка от челото си, извади папка и я отвори. — Отбелязала съм нещата, които искаме. Още е рано за това — винаги е възможно да правим промени, — но този човек държи на всяка цена да си запише нещо конкретно. Работи за „Джонсън и Уелс“. Те са най-добрите в целия щат. Истината е, че мога най-спокойно да затворя очи, да избира наслуки десет неща от списъка му и всяко от тях ще бъде изключително вкусно. Ще бъдеш ли така добра да му съобщиш какво сме решили, а аз да тръгна за офиса? Мисля, че ще разчетеш бележките ми.

Бележките ѝ бяха съвършено ясни. Оливия обсъди менюто ястие по ястие, изпълнявайки ролята на домакиня, и зададе всички въпроси, на които би потърсила отговор, ако самата тя даваше празненство. Само тя знаеше, че много пъти бе играла тази игра. Беше страшно забавно.

Затвори телефона и той иззвъня почти незабавно. Този път беше Ан-Мари, момичето от рецепцията в офиса, за да съобщи, че е позвънила една от кандидатките за работа като домашна помощница и че Натали е предложила да прехвърли разговора на Оливия.

Не бе наемала помощница дори за почасова работа, камо ли на постоянно място. Но някои неща бяха направо очевидни. Прие разговора, разпита я за тези неща, направи бележки за Натали и ги сложи в папката с надпис „Домашна помощница“. Тъкмо се канеше да се върне към снимките от ранните години в Асконсет, когато се появи Карл.

— Хайде да се поразходим — предложи той. — Ще те разведа из винарната.

Всъщност не отидоха пеш, а се качиха на една от количките за голф, с които служителите на Асконсет се придвижваха из имението.

— Имението се простира на площ от шейсет и пет акра — обясни ѝ Карл с дълбокия си, бавен, вдъхващ доверие глас, докато умело управляваше количката по покрития с чакъл път. Оливия разбираше защо Натали бе намерила утеха в този глас в началото на живота си тук. Звучеше изключително мъжествено. — Петдесет от тях

са заети с грозде — продължи той. — Има малко царевица и картофи, а на останалите или е засадена гора, или са построени сгради — отби по един черен път, който лъкатушеше между дърветата, и я погледна развеселено. — Ето, караме си през гората и ти вероятно се питаш защо, за бога, не сме построили къщите по-близо една до друга.

Оливия се усмихна.

— Хрумна ми подобна мисъл. Но какво разбирам аз от производство на вино? Сигурно има основателна причина.

— Основателна ли? — снизходително възкликна той, докато завиваше. — Всъщност е по-скоро решение на Натали. Тя желаше Голямата къща да бъде нещо специално. Настояваше да се издига самичка на върха на хълма, над лозята. Искаше гостите ѝ да могат да усетят какво е представлявало имението, когато е било просто едно лозе — той се засмя. — Разбира се, то отдавна вече не е само лозе. Но нуждата от нови постройки се появи едва през последните двадесетина години. Когато стана това, Натали реши, че ще е добре да оформим отделни центрове за различните дейности. Тя смята, че всеки е важен посвоему и че това ще се изгуби, ако всички са на едно място. Затова настани деловия отдел в един преустроен гараж близо до пътя, а винарната — тук, близо до реката.

— А бараката? — попита Оливия. Беше само на три минути пеша от къщата. Нямаше нужда от количка за голф, за да се стигне дотам.

— Бараката е нещо друго — обясни Карл, без да откъсва поглед от пътя. — Тя и Голямата къща са построени много отдавна и оттогава само са били пристроявани. Ако бяхме започнали от нулата, Натали сигурно щеше да отдели повече място и за нея. Но твърди, че обича да я вижда. Казва, че бараката е толкова важна част от имението, че има право да се намира близо до Голямата къща.

Той замълча.

Оливия се любуваше на профила му и мислеше колко забележително изглежда за осемдесетте си години и колко приятно ѝ е да го наблюдава.

— Като стана дума за бараката, бих искал да ти се извиня — обади се Карл.

— За какво?

— За Саймън. Поведението му не е особено дружелюбно.

Оливия се усмихна и поклати глава, за да му покаже, че това изобщо не е проблем.

— Той се тревожи за гроздето, а ето че и днешният ден ще бъде влажен — дърветата ги предпазваха, но над главите им вече се трупаха облаци. — Като изключим това, той е много внимателен.

— Дори не може да се каже, че се е държал възпитано — възрази Карл и стисна кормилото с две ръце. — Можеше да се присъедини към нас на вечеря поне веднъж, откакто си пристигнала. Можеше да те разведе из имението. Трябваше да го направи, защото той отговаря за всичко. Държа да знаеш, че поведението му няма нищо общо с теб. Свързано е с него самия.

Оливия подозираше, че проблемът е свързан и с нея. Саймън знаеше, че тя е тук. Всеки ден вдигаше поглед към прозореца ѝ. Ако беше по-способна, по-успяла и по-интересна, със сигурност щеше да я потърси.

Не че това я интересуваше. Определено не беше така.

Но имаше и още нещо.

— Той ми каза за съпругата си.

Карл я погледна учудено. Количката забави ход.

— Кога стана това?

— През първата ми сутрин тук. Срегнахме се навън. Никой друг не беше станал — побърза да продължи, доволна от възможността открито да разкаже за всичко: — Разкри ми подозренията си, че Натали ме е довела тук заради него, и искаше да ми каже, че това няма да стане.

Количката спря. Карл изглеждаше ужасен.

— Наистина ли ти каза това?

— Отговорих, че аз също не го желя и предпочитам вие също да го знаете — държеше да го спомене, в случай че още някой имаше странни хрумвания. — Просто не съм жена за Саймън. Не съм онова, от което се нуждае той. А и изобщо не си търся мъж. Справям се прекрасно и сама. Достатъчно заета съм с Тес и работата си — тя не забрави, че Карл е баща на Саймън, затова добави: — Нали разбираш, това няма нищо общо със Саймън. Свързано е единствено с мен.

Карл отново насочи поглед към пътя. Подкара количката, но веждите му останаха склучени. Оливия се опита да го успокои:

— Сигурна съм, че Саймън е чудесен човек. Умен е и работи упорито. Всяка сутрин седя до прозореца си по изгрев-слънце, а той вече е станал и стои с кафето си в края на двора. Заслужава най-доброто след онова, което е преживял. Не мога дори да си представя как се чувства човек, след като е изгубил двете си най-любими същества.

— Трите — поправи я Карл.

Думата увисна във въздуха.

— Трите ли?

Той отмести погледа си от пътя за доста дълго време и Оливия забеляза как очите му забули тъга.

— В онази катастрофа Саймън изгуби трите си най-любими същества — Лора, Лиана и Ана.

— Ана — младата жена повтори името така, както го бе произнесъл Карл: съвсем отчетливо. Прозвуча толкова простичко, толкова красиво. — Ана. Коя е тя?

— Съпругата ми. Майката на Саймън.

Оливия притисна ръка до сърцето си. За миг то сякаш престана да бие, след това лудо заблъска в гърдите ѝ. След малко попита с дълбока въздишка:

— Значи и твоята съпруга е била на лодката?

Карл кимна. Това бе натежал от мъка миг, доказателство за това, че Саймън не беше единственият човек, който е преживял загуба. Внезапно пред нея се разкри съвършено непозната глава от историята на Асконсет, за която изобщо не бе подозирала. Беше насочила вниманието си изцяло върху Натали, но Карл също бе имал своя живот през всичките тези години. Разбира се, Саймън би трябвало да има и майка.

— Но това е ужасно — тихо каза тя. — Сигурно споменът е не по-малко болезнен за теб самия, отколкото за Саймън.

Количката за голф бавно продължи напред.

— Аз съм по-възрастен и мога да приема нещата по-мъдро от сина си. Двамата с Ана преживяхме чудесни години. Тя беше мила и отзивчива жена. Но не беше добре. Откриха ѝ рак година преди нещастния случай. Подложи се на мъчително лечение. Лекарите не ѝ даваха много време. Но тя обичаше да плава. Всички тук обичаме — усмихна се той и замълча.

— И Саймън ли?

— Най-много от всички. Той научи Лора да управлява платноходка — беше много добра. Умееше да се оправя с лодката. Всичко ѝ се удаваше.

— Тогава какво се случи?

Карл покара мълчаливо известно време, след това каза:

— Тя знаеше колко зле се чувства Ана и реши, че една разходка из слънчевия залив ще успее да повдигне духа ѝ. Затова трите сложиха предпазните жилетки, вдигнаха платната и отплаваха. Ана била щастлива. Така разказват хората, които са ги видели при тръгването. Облегнала се на перилата, а Лиана се сгушила в нея. Денят беше прекрасен за плаване — духаше, но вятърът не беше силен.

Оливия го наблюдаваше в очакване да продължи разказа си, когато количката излезе от гората. Около тях просветна — като контрапункт на мрачния му разказ.

Карл спря количката. Ръцете му се отпуснаха в скута. Впери поглед право напред и пое дълбоко дъх.

— Плаването вървяло толкова добре, че Лора влязла по-навътре, отколкото би направила друг път, и в това нямало нищо лошо. И други хора били постъпили по същия начин. Наоколо имало и други лодки. Всички искали да се възползват от прекрасното време — погледна към Оливия. — Имало една бързоходна моторна лодка — голяма дълга лодка. В нея имало двама мъже, доста дрогирани. Дори не разбрали, че се движат право към нашата яхта, докато не се оказали твърде близо. Опитали се да завият, но сетивата им били толкова замъглени, че се получило точно обратното.

— Мили боже! — прошепна Оливия.

— Разцепили платноходката надве и отпрашили. Така и не ги откриха.

— Господи!

— Хората от бреговата охрана твърдят, че от силата на удара всичко станало на пух и прах. Дори и облечени с предпазни жилетки, жените нямали никакъв шанс. Все едно да караш велосипед по релсите и някой локомотив да профучи покрай теб. — Той въздъхна, после отново пое дъх и се поизправи. — Но защо ли ти разказвам всичко това?

— Защото те попитах.

— Не говорим често за това. Няма смисъл.

— Но така ти олеква. Не си ли съгласен?

Той помисли над думите ѝ и въздъхна.

— Това дори не е толкова важно, колкото онова, което тежи на Натали. Тя го счита за важно, затова те нае. Нали знаеш какво е положението в семейството ѝ?

— Да.

— Познавам Сюзан и Грег от малки. Винаги съм ги харесвал. И те мен. Не бяха разглежени малки богаташчета, ако разбираш какво имам предвид.

Оливия кимна.

— Чувстват се несигурни — продължи той. — Не бяха подготвени. Това много ми тежи.

— Двамата с Натали обсъдихте ли как да им съобщите новината?

— Говорихме седмици наред. Натали се опитваше да подхване темата, но така и не успя да им каже всичко. Страхуваше се, че ще реагират точно така, както направиха. Затова се чудехме как да постъпим. Да ги посетим лично ли, да им се обадим по телефона ли. Нат ли да го направи или аз. Най-накрая решихме да го направим по най-лесния за нас начин. Могат да ни се сърдят, задето постъпихме така, но според мен те не биха приели добре новината — независимо как бихме им я съобщили. Все още преживяват смъртта на Алегзандър.

Оливия усети, че той има право.

— Натали явно приема реакцията им с разбиране.

— Тя е такава. Никога няма да я видиш да се вайка и да се оплаква. Приема фактите и продължава напред. Умее да оцелява. Човек на действието е. Затова те нае — многозначително каза той и я погледна. — Искам Сюзан и Грег отново да се приобщят към семейството, но разбирам колко сериозен е проблемът. Трудно могат да ме приемат по един начин, след като години наред са ме приемали по друг. Ти ще трябва да им помогнеш да го направят.

— Ще пробвам.

— Не се опитвам да заема мястото на Алегзандър — продължи Карл. — Той беше техен баща. Аз не искам да бъда това. Просто желая да направя майка им щастлива. Това е единственото, което някога съм искал.

— Обичаше ли я, когато бяхте деца?
— Разбира се.
— Тогава защо не се ожени за нея?
— Защото тя се омъжи за Александър.
— А защо не се омъжи за теб?
— Не ти ли е казала?
— Не.
— Ще го направи.
— Ти ми кажи — усмихна се Оливия.

Но той се надигна и отвърна:

— Не, това не е моя работа. Разказвачът е Натали. Аз просто управлявам винарната — издаде брадичката си напред и каза: — Ето, стигнахме.

Оливия се озова срещу голяма мелница.

— Майко мила! — учудено възкликна тя. — Това ли е винарната?

Беше си представяла нещо съвсем различно. Карл подкара количката.

— Да — гордо потвърди той, продължи още известно време по черния път и стигна до павиран паркинг. От другата страна до него водеше някакъв път. Спря до два паркирани автомобила и слезе. — Бих искал да ти кажа, че това тук са моите владения, но така ще си припиша твърде много заслуги. Аз съм възрастен. Обичам да си дремвам следобед.

— Това не означава, че не можеш да движиш нещата — възрази Оливия, защото Карл беше най-жизненият осемдесетгодишен човек, когото бе виждала. — Ти управляваш винарната. Натали се грижи за маркетинга и продажбите. Саймън отговаря за лозята — образът му изникна в съзнанието ѝ веднага щом спомена името му. А сега, след разказа на Карл, беше още по-жив. — Смяташ ли, че работи толкова много, за да не мисли за катастрофата?

Беше забелязала, че той работи от изгрев до залез-слънце седем дни в седмицата.

Карл застана до нея, когато тя слезе от количката. Докосна лакътя ѝ съвсем леко, за да я накара да го придружи.

— Възможно е. Но грижите за лозята са такива. То е като да бъдеш родител. Гроздето непрекъснато се нуждае от грижи.

Прекошиха паркинга и поеха по късата алея, която водеше към входа на винарната. Името и емблемата ѝ бяха изписани върху една плоча — по-малка от знака на пътя, — но Оливия я погледна просто мимоходом.

— Сигурно си взима отпуск понякога.

— Не е почивал от четири години. Какво да направи — да отиде на Карибите сам?

— Изобщо ли не излиза с жени?

— Засега не.

— Но как се развлича?

Възрастният мъж се замисли.

— Грижи се за гроздето — отвърна той и отвори вратата.

Оливия се озова в полукръгло фойе с каменни стени, които му придаваха вид на пещера. Коридорите, които тръгваха наляво и надясно, бяха тесни, но високи. Карл я поведе към голяма дървена врата в средата и отбеляза:

— Грижете за гроздето не са нещо лошо. Помогнали са ми да преживея много трудни моменти.

Оливия би желала да го попита какво точно има предвид, но моментът беше отминал, тя се огледа наоколо и се отказа. Намираха се в подобно на пещера помещение с огромни стоманени цистерни. Върху всяка бяха монтирани разни уреди и циферблати. На някои от цистерните бяха подпрени високи стълби, които се извисяваха на около трийсетина метра от пода до върха. Подът беше циментов.

Карл бе съставил конкретен план за тази разходка. Преведе я покрай цистерните към отдалечения край на помещението и там ѝ показва машината, която мачкаше гроздето. Обясни ѝ, че червеното вино се прави, като гроздето се оставя да ферментира заедно с ципата, а бялото — от ферментацията само на гроздов сок. Показа ѝ тръбите, които отвеждат сока от пресата към цистерните, където се извършваше ферментацията.

След това я въведе в друга зала, също прилична на пещера, но тук имаше множество подредени в редици дъбови бъчви. Тя изглеждаше някак по-приятно в сравнение със суровото излъчване на стоманата и бетона в помещението за ферментация. Светлината беше приглушена. Бъчвите бяха старателно подредени и заоблени. Миришеше на дърво.

— Тук отлежава виното — обясни й Карл. — Процесът зависи до голяма степен от самата бъчва — как е изработена, каква е формата ѝ, колко сезона е била използвана. Всичко това оказва влияние върху вкуса на виното. Другата променлива величина е времето, през което виното престоява тук.

Изглежда, това решение се взимаше от технолога. Той се казваше Дейвид Спърлинг, а кабинетът му представляваше подобна на лаборатория мансарда над помещението с бъчвите. Карл представи Оливия на Дейвид и на неговия помощник. На нея ѝ се искаше да поговори и с двамата, но Карл продължи нататък — към помещението за бутилиране. Тук имаше машини последна дума на техниката, закупени предишната година. Той гордо ѝ обясни как стерилизираните бутилки се придвижват навътре и навън, нагоре, надолу и на всички страни по време на пълненето, как се извършва поставянето на тапите и на етикетите.

Оливия остана очарована. Когато отново излязоха навън, тя бе готова още веднъж да повторят цялата обиколка. Карл се зарадва, когато му призна това, но имаше планове за следобед, които включваха спасяването на бъдещата му съпруга от срещата ѝ с рекламния агент.

— Друг път — обеща ѝ той.

Тя нямаше нищо против. Количката бавно прекоси гората и веднага щом излезе от нея и зави покрай Голямата къща, Оливия съзря Тес. Седеше на най-долното от петте широки стъпала на входа и тялото ѝ бе свито на топка.

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

Оливия седна на стълбите до дъщеря си.

— Здравей, миличка. Как прекара сутринта?

Отговорът на Тес се състоеше в потрепване на брадичката, което си беше истинско постижение, като се има предвид, че я бе облегла на свитите си колене. Очилата ѝ се бяха смъкнали до средата на носа и тя начумерено зяпаше лозята.

Оливия пхна една дълга кестенява къдрица отзад в плитката, която би трябвало да усмирява гъстите кичури. Чудеше се дали Тес е потисната от нещо по-определено, или отново е старата песен.

— Как мина урокът с госпожа Аделсън?

— Тя е много добра, но аз не съм. Не мога да се оправя с това, мамо.

Аха, старата песен. Сигурно ѝ е трудно да свикне с новата методика на обучение и с толкова високи очаквания.

— Ще се справиш. Просто ти е нужно малко време.

— Тя говори съвсем различни неща от възпитателите в училището.

— Знам. Двете с нея го обсъдихме.

Оливия се опитваше да говори със Санди насаме винаги когато имаше възможност. Чувстваше се виновна, задето бе позволила на предишните възпитатели да направят толкова малко, и искаше да бъде — ако трябва да си послужим с думите на Санди — активна.

— Но тя говори смислени неща, Тес. Може би госпожа Аделсън е точно онова, от което се нуждаеш.

Тес вдигна глава, обърна се и я изглежда така, сякаш си е изгубила ума.

— Имаш ли представа какво означава да визуализираш? Най-напред правиш карта на разказчето, после на буквите. Може да прекарам цяла година в правене на всяка карта, мамо. Това отнема ужасно много време.

— Така е сега, защото е ново за теб. Когато го усвоиш, ще го правиш лесно и бързо. Ще ти стане нещо като втора природа. Нали книгата ти харесва?

Четяха „Навременен полезен съвет“ от Маделин Лангле. Тя фигурираше в три от петте списъка с книги, които бяха проверили, и Санди остана много доволна. Беше работила с нея много пъти преди това и твърдеше, че е изключително подходяща за визуалните стратегии.

Тес измърмори жално „да“.

— Помисли си само колко напред ще бъдеш в сравнение с останалите деца от пети клас.

— Но ще трябва да прочета книгата още веднъж, когато започнем училище. А аз мразя да чета.

— Това е така само защото ти е трудно. След като приключиш обучението си с госпожа Аделсън, нещата ще се променят. Може дори да ти хареса.

Детето я погледна през очилата си, които придаваха на очите му още по-печално изражение.

— Ами ако отида в друго училище, където тази книга я няма в списъка?

Книгата беше в списъка на училището, в което преподаваше Санди Аделсън. Оливия се питаше дали да не се пробва да запише Тес там. В „Кеймбридж Хийт“ още не бяха взели решение — така й казаха, когато се обади предния ден. Не бързаха... навсякъде беше така. Можеше да се пренасочи към Провидънс, би могла да зареже местата, където вече бе опитала, и да разпрати молби другаде. Или пък да обиколи всички училища в радиус петдесет километра от града.

— Ако се случи така — обясни тя на Тес, — ти вече ще знаеш как да визуализираш и ще успееш да го прилагаш към книгите, които четеш. — Оливия прегърна детето през раменете и го притисна до себе си. — Хайде, Тес, всичко хубаво е трудно, но с течение на времето става все по-лесно. Според госпожа Аделсън, ти си едно от най-умните деца, с които някога е работила, а тя се занимава с деца с дислексия цели двадесет години.

— Да, ама не може да ми помогне с ветроходството. Погледнах книгата, която ни дадоха, мамо. Нищо не разбирам.

Естествено, че не разбираше. Вътре имаше неща като „фугшприт“, „погон“ и „фокмачта“ и това само в главата с терминологията. Те бяха пречка Тес да премине по-нататък.

— Опитал ли се да визуализираш думите? — попита я Оливия. — Опитал ли се да видиш тези термини като обикновени думи, като „риза“, „шорти“, „обувки“? — попита тя, посочвайки всяко едно от нещата.

Тес обидено въздъхна:

— Това са части на лодката. Но не мога да си ги представя, след като не знам какви са.

— Нали разгледахме рисунката?

— Това е просто картинка.

— Разстроена си. А това не ти помага особено.

— Тези думи нищо не ми говорят.

— Така е, защото не познаваш лодката, Тес. След като свържеш името със съответната истинска част, ще знаеш какво означава думата. Не съобщиха ли, че този следобед ще работите точно върху това?

— Да, но повечето други деца вече си го знаят.

Оливия си даде обяснение, че това е така, защото децата или бяха от семейства, които отдавна членуват в яхтклуба, или пък бабите и дядовците им са ги извеждали на плаване още от малки.

— Добре. Тогава ето какво ще направим. — Щеше да я научи как да се приобщи към групата. — Остави учителя да говори. Остави и другите деца да говорят. Задавай въпроси. Учи се от онова, което ти казват.

Тес я погледна, изпълнена със съмнение.

— Ами ако ме попитат нещо? Какво да им отговоря?

— Ако е свързано с частите на лодката, просто им кажи, че за пръв път в живота си виждаш яхта.

— Но това не е вярно — нали ходихме да гледаме китове. Плавахме по залез-слънце в Мейн.

— Не е същото, Тес. Хайде стига, много добре го знаеш — Оливия погледна часовника си, след това вдигна поглед към късчетата синьо небе, които се бяха появили горе. — Обядва ли?

— Да.

Оливия не бе обядвала, но можеше да мине и без храна. Беше дванадесет и половина. Трябваше да остави Тес в яхтклуба в два и след

това веднага да се върне тук, за да се заеме с работата, за която я бяха наели. Но всяко нещо по реда си.

— Слънцето се показва. Хайде да направим малко снимки.

— На какво?

— На гроздето. Ти ще го рисуващ, аз ще снимам. — Оливия наведе глава настрана: — Става ли?

— Не може ли и аз да снимам?

— Само след като го нарисуваш.

— Не е честно! Да натискаш копчето на апарата е по-лесно, отколкото да рисуващ с молив. Защо все ти правиш по-лесното?

— Защото никак не ме бива в рисуването — отвърна Оливия, обгърна с ръка вратлето на Тес и я целуна по главата. — Хайде да тръгваме.

Докато вземат фотоапарата, блокчето и въглена за рисуване, навън стана значително по-топло. Тес предпочете да рисува с въглен вместо с молив — просто за да покаже, че владее положението. Това я накара да тръгне с доста голямо желание, както бе предполагала Оливия. Обичаше да рисува, защото го правеше добре, но страхът ѝ от часовете по ветроходство не бе изчезнал, просто бе позабравен за малко.

Оливия изложи лицето си на слънце и вдъхна аромата на топли листа и изсъхваща пръст. Опита да се отпусне и да убеди сама себе си, че Тес ще се превърне в грамотно, пълноценно и независимо голямо момиче.

— Хайде да тръгваме — подкани я дъщеря ѝ.

Оливия отвори очи. Огледа се наоколо. От обиколките с Натали и от проучването на картата, което бе направила сама, вече се ориентираше. Саймън сигурно работеше при най-проблемните лози. Като се има предвид районът и какво беше лятото, това вероятно бяха червените сортове — или каберне, или пино ноар.

Посочи в противоположната посока към блока с ризлинг, но едва направиха няколко крачки — и Оливия се завъртя кръгом. Най-добре беше преди това да открият Саймън. Така щяха да разберат къде не трябва да ходят.

— Накъде, мамо?

— Натам — отвърна и пое по пътя, докато стигнаха до блока с пино ноар. Избраха си един ред и тръгнаха покрай него. Почвата под

краката им беше мека. Изглежда, бе прясно разорана. Лозите стигаха до първия тел от решетката, но някое и друго листо стърчеше над тях. Гроздето беше по-едро в сравнение от пристигането на Оливия и Тес, но като цяло зърната все още бяха мънички и твърди. Саймън не се мяркаше никъде.

Тес притича покрай нея.

— Тук светлината не е хубава. Твърде равна е. Винаги си казвала, че е най-хубаво при първите и при последните лъчи на слънцето.

— Така е, но това е времето, с което разполагаме — точно на обед. Пък и на теб ти е все едно: можеш да рисуваш, на каквато и да е светлина.

Точно пред тях малка птичка изхвъркна от укритието си под листата малко над земята. Само след секунди още една я последва.

Оливия спря. Огледа мястото, откъдето се появиха птиците, после бавно продължи напред.

— Тук има гнездо — тихо каза тя. — Виждаш ли?

Тес я изпревари и бързо се промъкна напред. Приблужи се на няколко крачки от гнездото и клекна.

— Гледай! — възторжено извика тя и Оливия също приклепна.

Гнездото беше мъничко и идеално кръгло — причудливо творение от изсъхнали треви и пръчки. Но истинското чудо бяха малките човчици, които зееха отворени сред валма мека перушина.

— Три бебета? — прошепна Оливия.

— Четири — също шепнешком ѝ отвърна Тес. Тя се отдръпна, повлече майка си и я пусна едва след като се отдалечиха на достатъчно разстояние от гнездото. После седна на земята. — Ако останем твърде близо, родителите им ще се страхуват да се върнат и птиченцата ще умрат — осведоми я тя и отвори блокчето си.

Оливия я наблюдава в продължение на няколко минути. Не преставаше да се чуди как е възможно дете с такъв сериозен зрителен проблем по време на четене да рисува с подобна лекота. Но Тес наистина успяваше. В рисунките може и да липсваха изящните светлосенки и нюанси, които идват с натрупването на опита, но тя възпроизвеждаше различните форми удивително точно и притежаваше съвършено чувство за перспектива. Рисунките ѝ бяха съвсем минималистични — като емблемата на Асконсет, но винаги сполучаваше да улови същината, при това с чувство.

И това от едно дете, което едва креташе в училище, което не успяваше да сложи кръгло парченце на кръгло празно място; което и до днес не би могло да подреди пъзел — дори и животът му да зависи от това, и което обичаше да учи нови неща, но смяташе четенето за истинско мъчение.

Тес беше права. Светлината беше твърде равна, за да станат интересни снимки на гроздето, затова Оливия снима дъщеря си. Изглеждаше прекрасно, седнала на земята със скръстени крачета и къдрици около лицето си. Погледът ѝ се местеше от гнездото към листа. Когато очилата ѝ се смъкваха, тя ги побутваше обратно с китка. Въгленът се движеше с лекота, някак възторжено.

Оливия улови концентрацията на Тес. Улови как решава да изтегли една линия, а след това променя намерението си. Запечатана върху лентата и вълнението ѝ, когато родителите на птиченцата се върнаха в гнездото. Улови и стреснатото ѝ изражение и ужаса, когато вдигна поглед и видя Бък.

— О, не, мамо! — тихо възкликна по детски Тес и се изправи на крака. — Котката ще изяде птичките.

Тя се промъкна напред, подмина гнездото и малкото ѝ телце застана между огромния котарак и новородените птиченца. Протегна ръка към Бък и приятелски занарежда:

— Ти си добро котенце, добро котенце.

Котаракът протегна пухкавата си главичка и се отърка в ръката ѝ.

— Добро момче. Добро момче. Знаеш ли какво? Струва ми се, че отгатък е много по-интересно. Искаш ли да ми покажеш? Ела, Бък. Хайде, котенце.

Котаракът я последва и прекоси няколко реда с лози. Оливия ги снима, но Бък ненадейно залегна, изпъна се и се шмугна под съседния ред, а опашката му се повлече подир него. Тес прие предизвикателството, погледна Оливия с широко отворени очи, хукна покрай реда, зави и се изгуби от погледа ѝ.

Младата жена се засмя. Преметна фотоапарата през рамо и ги последва с по-умерена крачка. Не виждаше Тес от лозите, но от време на време тя надаваше доволен писък и така я ориентираше за посоката.

Оливия следваше виковете, вървейки отстрани на блока, и оглеждаше редовете един след друг, за да открие детето и котарака.

Намери ги почти на последния ред, но групата не беше в същия състав. Бък стоеше до Саймън, който носеше тъмни очила и беше плувнал в пот. Беше клекнал и се занимаваше с листата на гроздовете пред себе си. Тес се бе кротнала самичка в края на реда.

Оливия се приближи зад гърба ѝ, защото смяташе, че сега, след като са го открили, двете могат да офейкат, но Тес стоеше на мястото си като закована. Очевидно играта не беше свършила.

Саймън ги удостои с бегъл поглед, който не издаваше нищо, с изключение на това, че те просто нямат място в живота му.

— Отново ли кастриш? — попита Тес.

— Да — отговори той, без да я погледне.

— Само това ли правиш?

— Не.

— Но аз само това виждам.

— Така е, защото ти си играеш, докато аз работя.

— Не си играя. Уча.

Ръката му остана известно време във въздуха, преди да хване едно листо и внимателно да го откъсне.

— Добре, щом казваш.

Тес се приближи към гроздовете. Наведе се напред и огледа малките зърна.

— Още са зелени. Кога ще започнат да приличат на истинско грозде?

Саймън погледна Оливия раздразнено. Тя вдигна ръце и поклати глава. Той беше възрастен човек, можеше да се погрижи за себе си. Освен това самата тя се чудеше защо гроздовете са толкова малки.

Мъжът оглежда грозда още известно време и откъсна следващото листо.

— През август.

— Защо чак тогава?

— Защото толкова време им трябва, за да узреят.

Тес още веднъж огледа грозда пред себе си.

— Сигурен ли си, че това наистина е грозде?

Той се изправи за момент и изтри потта от челото си. Гласът му прозвуча напрегнато:

— Да, сигурен съм.

— Въпросът ми е съвсем правомерен — отбеляза момиченцето. Това накара Саймън да я погледне.

— „Правомерен“ е много сложна дума. Твърде сложна за малко дете като теб. Не трябва да използваш думи, които не разбираш.

— Разбирам я, не съм някоя глупачка.

Оливия не виждаше лицето на Тес, но познаваше този глас. Заемаше отбранителна позиция. Движеха се по много тънък лед.

Котаракът също го усети. Местеше поглед от Тес към Саймън и обратно.

Оливия се питаше дали не трябва да се намеси и да уталожи нещата, но дъщеря ѝ съвсем спокойно попита:

— Какво друго правиш?

Саймън се премести на следващата лоза и най-напред се пресегна, за да намести по-високите листа по решетката.

— Работя с разрохвача на пръстта, върху която си стъпила.

— Какво е разрохвач?

— Машина, която обръща почвата и позволява да влиза повече въздух.

— Трябва ли да го правиш?

Той въздъхна:

— Колкото повече дупки има в почвата, толкова по-добре диша тя. Но ти си стъпила отгоре и тя отново се е слегнала. Обезсмисляш работата ми.

Тес остана неподвижна за минутка. После направи широка крачка и стовари стъпалото си точно до най-близката лоза.

— Тес — предупреди я майка ѝ, но тя вече бе набрала скорост.

— Как разбираш кои листа трябва да откъснеш? — попита детето Саймън.

Той изглежда предупредително Оливия, сложи ръце на кръста си.

— Просто знам.

— Как?

— Идва ми отвътре.

— Знаех си, че ще кажеш това. Бях сигурна, че няма правила. Избираш си, което листо искаш — заяви малката, пресегна се светкавично и откъсна цяла шепа листа.

— Тес! — изкрещя Оливия и този път пристъпи напред. Преди да стигне до детето, Саймън я беше изпреварил. Лицето му бе посивяло от гняв.

— Благодаря ти — каза той, измъкна листата от ръката ѝ и ги вдигна нагоре. — Знаеш ли какво направи току-що?

Тес отметна глава, за да го погледне право в очите.

— Подкастрих ти лозите.

— Току-що изтръгна сърцето на това растение.

— Мисля, че не го направи нарочно... — подхвана Оливия, но дъщеря ѝ я прекъсна и навири брадичка към Саймън.

— Ти правиш същото.

— Не по този начин, не с толкова много листа. Това е изкуство, но ти пък откъде да знаеш. Мислиш се за много умна, но не си.

— Саймън, моля те, недей... — опита се да го спре Оливия, но той я прекъсна, вперил гневен поглед в Тес.

— Не, никак не си умна. Това, което току-що направи, беше необмислено и лошо. Беше ужасно глупаво.

Детето не откъсваше поглед от него, дишаше учестено и се бореше с напиралите сълзи. Малко преди да изгуби битката, се завъртя на пети и се запъти обратно натам, откъдето бяха дошли.

— Ти си лош — викна му Тес. — Не ми пука, че ме мразиш — после отново се извъртя и каза: — Не те искам за свой приятел.

— Толкова по-добре — провикна се той, — защото и бездруго нямаше да стана. Искаш да имаш приятели ли? Защо не опиташ с усмивка? На бас, че не знаеш как се прави това, малка умнице.

— Саймън — примоли се Оливия.

— Знам как — кресна Тес, направо вбесена, — но няма да си хабя усмивките за теб. Ти си лош и... и... миришеш и играеш лошо тенис и... и... котката ти е дебела! — изкрещя тя, извъртя се и побягна.

Оливия тихо изруга и тръгна след нея. Но само след няколко крачки се обърна и застана с лице към Саймън.

— Това беше невероятно — слисано промълви тя. — Направо невероятно! Нея мога да извиня, защото е дете, но човек ще си помисли същото и за теб, като те гледа как стоиш и се препираш с нея.

Ако се съди по войнствения му поглед, той още не беше готов да отстъпи. Очите му все още бяха потъмнели от гняв, а челюстта му бе стегната.

— Видя ли я какво направи? Аз отговарям за гроздето. Ти как би се чувствала, ако накъса твоите листове и провали три дни от труда ти?

— Тя не знаеше какво прави. Може би, ако ѝ беше обяснил какво извършваш, вместо да се държиш толкова надменно, щеше да реагира по-разумно.

— Нямам време да обяснявам всяка дреболия, която върша. В случай че не си забелязала, върху плещите ми лежи отговорността за огромен бизнес.

— Забелязах, разбира се. Че как иначе? Ти работиш непрекъснато. Нищо чудно, че никак не те бива в общуването — закри лицето си с ръка, после я дръпна и извинително я вдигна: — Извинявай. В случая това не е важно. Важна е Тес.

— Тя е ужасно дете — заяви той и понечи да се обърне, но Оливия не възнамеряваше да остави нещата така.

— Не — отвърна майката и разгневено се наведе напред, — тя е дете с проблеми точно като теб. Твоят проблем е, че непрекъснато скърбиш, оставаш затворен в себе си, а може би дори се мислиш за мъченик, не знам. Нейният се нарича дислексия. На десет години е, а не може да чете. Тъкмо приключи една кошмарна учебна година с учителка, която я унижаваше, и деца, които ѝ се подиграваха. Да, би трябвало да се усмихва повече, но как да накараш едно дете да го прави, след като се чувства като пълен боклук? Смята, че е глупава, защото ужасно се старее, а не може да изкара повече от тройка, а понеже носи очила, мисли, че е и грозна. Пристигна тук с изключително ниско мнение за себе си. Смятах, че ще успее да си отдъхне поне през лятото, но ти прогони тази надежда просто с едно щракване на пръстите.

Метна поглед към Бък, който я гледаше слисано.

— Тес е права. Котката ти наистина е дебела.

След тези думи тръгна да търси дъщеря си. Изтича обратно до редовете лози, откъм които бяха дошли, зави на края на блока и се остави гневът бързо да я подгони към къщата. През цялото време се оглеждаше на всички страни, но нямаше и следа от малкото момиченце със зелена фланелка с надписа на Асконсет и избелели дочени къси панталонки. След няколко минути Оливия се уплаши да не би Тес да е изтичала към гората, да се изгуби там, да падне в реката и да се удави.

И тогава внезапно се закова на място, като едва си поемаше дъх.

— Тес? — неистово изкрещя тя. — Тес? Къде си? — заслони очите си с ръка и огледа хоризонта. Трябва да се обади в полицията. Ще вдигне тревога. Сигурно имаха звънец в Голямата къща.

Тъкмо се запъти натам, когато зърна едно зелено петно, което определено не се връзваше с рододендроните. Беше Тес, скрита в един храсталак пред Голямата къща и обърнала гръб на света.

Саймън забеляза Тес едновременно с Оливия и макар тя да вървеше по-бързо, неговите крака бяха по-дълги. Изпревари я още на трийсетина стъпки от детето и съвсем леко забави крачка.

— Аз ще поговоря с нея — каза той.

— Не, освен ако не си пораснал през последните две минути — тихо, но твърдо отговори Оливия.

Той си го заслужаваше и осъзнаваше това, но то не разрешаваше проблема.

Застана пред нея и я накара да спре:

— Бих искал аз да говоря с нея.

Очите на Оливия мятаха мълнии.

— Ако желаеш да намалиш чувството си за вина, задето се държа зле, не си прави труда. Тя знае, че на света има и безсърдечни хора.

Мъжът разбра колко силен е гневът ѝ. Щеше да го усети дори и нищо да не бе казала.

— Аз не съм от тях.

— Откъде да знам?

— Имаш думата ми. Аз забърках тази каша, аз ще се оправям с нея.

Срещна погледа ѝ и си помисли, че би трябвало да прилича на момче с тази коса, само дето не беше така. Гневът ѝ поутихна и наблюдението му се потвърди. Позволи ли си да прояви и най-малката слабост, Оливия изглеждаше невероятно женствена.

Но той се зачуди дали това е слабост? Или просто уязвимост? Може би объркване?

Както и да е, тя изглеждаше така, сякаш иска да му повярва, но не може. И притежаваше пълно право. В света наистина съществуваха

много безсърдечни хора. Но той не беше един от тях. Наистина. Поне не би желал да бъде.

— Моля те — каза Саймън.

Ожесточението се върна в погледа ѝ и той отгатна, че е готова да го скрита в топките, ако пак оплете конците. Посланието беше толкова красноречиво — толкова неприлично, — че за малко не се разсмя. За щастие успя да се въздържи.

Тихо се приближи към Тес. Когато тя се обърна и го видя до себе си, метна поглед към майка си, после отново към него. Тялото ѝ се напрегна. Пъхна краче под бедрото си и опита да се изправи.

Той побърза да се обади, изричайки думите тихо:

— Извинявай, не бях прав. Не трябваше да ти говоря така.

Тес зяпна в него.

— Бях ядосан.

Тя не помръдна.

— Трябваше да ти обясня какво правя с листата и защо. То си има причина.

Детето здраво стисна зъби.

Не го улесняваше особено, но си го заслужаваше. Само че беше много трудно. Не знаеше как е необходимо да се държи с едно десетгодишно дете, още по-малко пък умееше да угодничи.

— Свикнал съм да работя сам — призна с надеждата тя да разбере това.

— Аз съм причината — отвърна Тес и веднага всичко изплува на повърхността. Беше точно така, както смяташе Оливия — въпрос на самоуважение. — Ти ме мразиш.

Той се почувства ужасно.

— Не те мразя.

— Не си ми казал и една добра дума. Нито веднъж.

— Не те мразя. Как бих могъл? Та аз не те познавам.

— Аз те дразня. Само като ме погледнеш, и се сещаш за най-ужасните неща на света.

— Не — възрази той. — Като те погледна, си спомням за дъщеря си. Тя почина преди четири години. Много ми липсва.

Не искаше да каже това, не можеше да повярва, че го изрече. Тес беше още дете. Не можеше да разбере смъртта. Ами ако попита как е

умряла Лиана? Не можеше да ѝ каже за инцидента с платноходката. Не можеше. Направеше ли го, тя нямаше никога повече да се качи в лодка.

Оливия никога нямаше да му прости. А също и Натали.

Но Тес беше поомекнала. Поне го слушаше.

— Това не ме извинява — каза той. — Наговорих ти жестоки и неверни неща. Наказвам теб, защото изгубих нея. Не беше честно от моя страна. Много съжалявам.

Нерешително погледна към Оливия, за да види дали не е оплескал нещата, търсеше някакъв знак, но тя го фиксираше с очакване, сякаш желаше той да продължи.

Че какво повече можеше да каже? Никак не го биваше в тези неща. Сигурно е бил ужасен баща. Пъхна ръце в задните си джобове и отново се обърна към Тес:

— Ами това е. Просто исках да ти се извиня.

Чувстваше се неудобно и по-неловко от когато и да било, затова се отказа да говори повече и си тръгна.

Не се обърна назад, макар да усещаше погледа на Оливия в гърба си. Не искаше да срещне очите ѝ. Те го караха отново да чувства.

Продължи да върви към полето с пино ноар и не спря, докато отвсякъде не го обгърна миризмата на лозите, докато не чу — лекото прашене на единствените същества, за които знаеше как да се грижи. Тук го биваше. Засега щеше да се задоволи с това.

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Джилиан?

— Да?

— Обажда се Оливия Джоунс. Как си?

Джилиан Роудс беше студентката по право, на която Оливия бе дала под наем апартамента си в Кеймбридж.

— Благодаря, добре. Жилището ви е чудесно. Направо се влюбих в него.

— Опитях да ти се обадя по-рано, но никой не отговаряше. Сигурно те товарят с много работа.

— Те не мислят така — отговори момичето, — но не бива да се оплаквам. Плащат ми добре. Как сте двете с дъщеря ви?

— Благодаря, добре. Чудех се какво е пристигнало по пощата.

— Натрупала съм всичко на едно място. Почакайте за секунда.
— Нещо издрънча. Оливия си представи как слушалката пада, развива навития на спирала шнур и се удря в стената на кухнята. Това малко я поразсея от напрежението, с което очакваше да узнае какви писма има в онази купчина. — Ето ме пак — обади се Джилиан. — Изпратих ви сметките.

— Да, получих ги.

— Останалото не е нищо особено. Няколко каталога. Няколко молби за кредитни карти. Нещо специално ли очаквате?

— Писмо от училище „Кеймбридж Хийт“.

— Не, няма нищо такова.

— А от някой музей? — попита Оливия. — Или картинна галерия?

Последва пауза и после се чу:

— Има пощенска картичка от една галерия в Кармел. Покана за някаква изложба.

— Не, това би трябвало да е делово писмо.

— Няма, съжалявам.

И тук нищо. Оливия преглътна разочарованието си.

— Ами някакво лично писмо, написано на ръка, вероятно някъде от западните или от южните щати?

Кого заблуждаваше? Нямаше никаква представа къде се намира майка ѝ. Можеше и да е точно от другата страна на залива в Нюпорт, но Оливия нямаше как да научи.

— Не — отвърна Джилиан, — няма нищо подобно. Има едно писмо, което май е написано на ръка, но може и да не е така, защото аз току-що го намокрих, а мастилото не се размаза. Какво ли не правим ние, адвокатите. Но ви търсиха по телефона. Един и същ мъж. Сериозен, делови глас. Настоява да знае как да се свърже с вас, но не си казва името.

Оливия въздъхна:

— Това е Тед. Знае, че съм тук, но няма номера на прекия ми телефон. Когато се обади на централата, те отказват да го свържат.

— Какво да му кажа, когато се обади пак?

Кажи му да си гледа работата — искаше да извика Оливия. — Нали му обясних, че всичко е приключило. Дали не съм размислила? Не. Дали ми липсва? НЕ!

Но щеше да е истинска страхливка, ако натовари Джилиан с това. Реши, че все някога ще се наложи лично да позвъни на Тед.

— Просто го дръж настрана — каза тя. — Каквото и да става, не му давай номера, който имаш. Той е само за спешни случаи. Позвъни ми, ако се обади жена на име Керъл Джоунс. Обади ми се и ако позвънят от „Кеймбридж Хийт“. А също и ако някой друг ме потърси за работа. Става дума за някой музей или галерия.

— Разбрано — отвърна Джилиан.

— Здравейте, обажда се Оливия Джоунс. Може ли да говоря с Арнолд Чивети, моля?

Арнолд Чивети беше уредник на малък музей в Ню Йорк, който имаше голяма колекция от снимки. Отис ѝ каза, че от години обмислял възможността да назначи щатен реставратор и вероятно щял да го направи, ако срещне подходящия човек. Оливия му бе изпратила автобиографията си преди много време и веднага бе получила отговор в следния дух: *Благодарим ви, ще ви уведоим за решението си. Не ни търсете, ние ще ви се обадим.* Оттогава бяха минали три месеца.

Вече се измори да чака. Не трябваше ли да смаже скърцащото колело?

— Съжалявам — отговори ѝ мъжки глас с лек британски акцент, — но господин Чивети не е в страната.

— Бихте ли ме информирали кога ще се върне?

— Боя се, че няма да е преди четвърти. Мога ли аз да ви помогна с нещо?

В идеалния случай той би трябвало да каже: *Името ви ми е известно, госпожо Джоунс. Господин Чивети спомена за вас по телефона миналата седмица. Той е в Европа за три месеца, иначе щеше да ви се обади по-рано, но държи лично да разговаря с вас. Наистина имаме работа за човек с вашата квалификация. Пред мен е бележникът с графика на господин Чивети. Желаете ли да насрочим дата за среща?*

— Аз се занимавам с реставриране на снимки — обясни Оливия. — Обучих се при Отис Търман. — Изчака малко, но човекът не реагира на името на Отис. — Тъй като господин Търман се пенсионира, аз си търся друга работа. Изпратих писмо на господин Чивети през пролетта. Питам се дали не е обмислил нещата допълнително.

— Ние реставрираме снимките си навън.

— Да, знам това. В действителност направих някои от снимките, които изпратихте при Отис. Той бе останал с впечатлението, че господин Чивети би искал да наеме щатен реставратор.

От другата страна се разнесе тих смях:

— Съмнявам се. Средствата ни са по-ограничени от всякога.

— В такъв случай вероятно би могъл да ме има предвид за работа по поръчка — не беше най-доброто решение. Имаше нужда от здравна застраховка за себе си и за Тес, а щеше да ѝ струва цяло състояние, ако трябваше да се грижи за това сама. Но ако си намереше достатъчно работа на хонорар, сигурно би могла да се справи.

— Имате ли собствено студио? — попита мъжът.

— Да — отвърна тя. Отис щеше да ѝ позволи да използва оборудването му. Не се съмняваше в това.

— А как се казва то?

— „Джоунс и Бърк“ — изгърси тя първото нещо, което ѝ хрумна. Със сигурност не би трябвало да използва само името Джоунс. Беше

твърде разпространено и обикновено и не се запомняше. „Джоунс и Бърк“ звучеше добре. Всъщност звучеше малко британски. Дори някак познато. Защо ли си представяше кожени портфейли с двуцветни кожени каишки?

— Знаете ли — каза мъжът, — докато говорехме, преглеждах папката, но не открих автобиографията ви. Дали не бихте ни изпратили още една? Добавете и списък на някои от работите си. Ще го предам на господин Чивети, за да му хвърли един поглед.

— Много ви благодаря.

— За мен е удоволствие. Няма нужда да се обаждате отново. Ние ще ви звъннем, ако имаме нужда от услугите ви.

— Здравейте, обажда се Оливия Джоунс. Там ли е Лора Гудърл?

Лора Гудърл се грижеше за експонатите в един музей в Монпелие. Тя не наемаше служители, но познаваше Отис. Той ѝ бе казал, че ако има работа за реставратор на снимки, тя със сигурност ще знае.

— Аз съм Лора.

— О, здравейте. Писах ви предния месец за възможността да получа някаква работа. Аз съм помощничката на Отис Търман.

— Отис! — Оливия позна по гласа, че жената се усмихва. — Много мил човек. Дядо ми беше художник. Двамата с Отис бяха приятели. Как е той?

— Готви се за пенсия.

— Ето защо вие търсите работа. Наистина очакваме няколко неща, но не по-рано от октомври. Бихте ли ми изпратили автобиографията си?

Оливия вече го бе направила. Беше изпратила и бележка, с която уведомяваше за смяната на адреса си.

— Разбира се — отвърна тя и се опита да прикрие разочарованието си. — Веднага ще го направя.

— И ми се обадете отново някъде към края на септември, за да ми напомните за себе си, става ли?

Оливия обеща да го направи, но затвори телефона доста обезсърчена. „Няколко неща“ не звучеше многообещаващо. Ако се отвореше работа за нея, поръчките щяха да са на хонорар и

незначителни. В Деня на труда щеше да приключи в Асконсет. И тъй като приличното възнаграждение, което ѝ плащаше Натали, беше определено за обучението на Тес, налагаше се да се погрижи да посрещне разходите си по някакъв начин.

— Оливия Джоунс, ако обичате.

— Аз съм.

— Здравейте, обажда се Джилиан Роудс. Помислих си, че трябва да ви кажа — онзи мъж отново се обади снощи. Каза, че е от изключително голямо значение да се свърже с вас.

Ох, Оливия живо си го представяше. Беше точно в стила на Тед.

— Съжалявам за безпокойството — каза тя на Джилиан. — Не трябва да ти досажда така. Сигурно си въобразява, че ще успее да измъкне номера по-лесно от теб, отколкото от секретарката тук. Ще му се обадя. — Тя направи кратка пауза и попита: — Днес пристигна ли нещо по пощата?

— Не и това, което очаквате.

— Добре, благодаря, Джилиан.

— Тед?

— Оливия! Как си? Знаеш ли, точно си мислех за теб. Обаждането ти не може да е просто съвпадение. Това е съдба. Тъкмо се прибирам от работа. Вечерята ще бъде готова в микровълновата точно след четиридесет и две секунди... четиридесет и една... четиридесет... все едно че ще вечеряме заедно.

Тя се опита да запази спокойствие.

— Тед — внимателно му каза, — настоявам да престанеш да ми се обаждаш.

— Позвъних само веднъж.

— Моля те, не ме лъжи.

— Не те лъжа — настоя той и въздъхна. — Просто исках да те чуя. Защо не пожела да ми се обадиш?

Оливия не искаше да спори за броя на обажданията му.

— Защото няма никакъв смисъл. Вече не излизаме заедно.

— Това беше едната причина, поради която желях да поговорим. Тази седмица е Четвърти юли. Смятах да дойда да те навестя.

— Тед, чуй ме. Връзката ни приключи.

— Но си оставаме приятели — това не се променя само защото си там за през лятото. Ние сме добри приятели, можем да разговаряме за всичко.

— Ти говориш, аз — не. Не желая да се обаждаш, Тед.

Последва кратка пауза, след това удивеното му възклицание:

— Ти май сериозно го мислиш!

Оливия се чудеше как по-ясно да му го обясни, когато той раздражено рече:

— По дяволите, срещнала си някой друг! Така става всеки път, когато се запозная с някоя жена, която ми харесва. Кажи ми какво има той, което аз не притежавам.

Тя въздъхна:

— Няма друг мъж. Не излизам с никого. Тук съм с дъщеря си, за да работя. В момента нямам време за нищо друго.

— Тогава ще почакам до есента — ще се почувстваш освежена, когато се върнеш тук.

— Не, Тед. Всичко свърши. Нямам намерение да излизам с теб. Не искам да излизам с теб и през есента — едва ли можеше да бъде по-директна.

— Тогава ще се чувстваш по-различно, затова няма да споря с теб сега, но, боже, колко се радвам да чуя гласа ти. Липсваше ми, Ливи.

— Оливия. Казвам се Оливия. Мразя да ме наричаш Ливи и ти го знаеш, Тед.

„Оливия“ звучеше толкова изтънчено, а „Ливи“ беше жената, която се пребиваше от работа за семейство Уолтън.

— Знам, че ме харесваш, нищо, че твърдиш обратното.

На Оливия ѝ идеше да си оскубе косите.

— Не, Тед, не те харесвам. Така че, ако продължиш да ми звъниш, ще се обадя на телефонната компания. Вече има специални отдели, които се занимават с телефонния тормоз.

— Обадох се само веднъж и никого не съм тормозил. Това е неоснователно обвинение. Знаеш ли какви неприятности можеш да ми

причиниш, ако ме обвиниш в тормоз?

— Знам много добре. Въпросът е дали на теб ти е известно. Ако е така, моля те да се замислиш следващия път, преди да вдигнеш телефона и да набереш номера ми — заяви Оливия и затвори.

Оливия продължи да се любува на всяко утро от своето местенце до прозореца. Донесе в стаята си малко бързоварче и си правеше по чаша кафе. Не можеше да си представи по-добро начало на деня от смесената миризма на черно кафе и на утринната роса по лозите.

И Саймън. Не успяваше да забрави това. Беше част от цялата сцена, частица от картината, която носеше в мислите си. Всеки ден той се появяваше точно на същото място по едно и също време, досущ като мъжа от рекламите на „Марлборо“, но без шапката, коня, планините и цигарата. Оставаше само суровото мъжествено излъчване, което Саймън притежаваше в изобилие.

Не че Оливия си падаше много по него. Правеше всичко възможно, за да го избягва през деня, и за щастие той все още нито веднъж не беше вечерял с тях, което ѝ се струваше доста странно. Но определено беше част от сутрешната идилия.

Човешкият елемент в нея. Едва ли би използвала тази дума преди фиаското с Тес. Но оттогава непрекъснато свързваше човечността с него.

Сега отново ѝ хрумна, когато той вдигна очи към нея. Досега просто ѝ хвърляше поглед през рамо, колкото да ѝ покаже, че знае за присъствието ѝ. Но този път се извърна напълно, застана с лице към къщата и срещна погледа ѝ.

— Здравей — прошепна тя, обгърна коленете си с ръце и се почувства странно изтръпнала. — Какво ви става, колене?

Притаи дъх и се запита дали ще ѝ махне с ръка, но не го направи. Просто стоеше, както винаги, пренесъл тежестта си на единия крак, и гледаше към нея.

Е, какво ѝ оставаше да направи, освен също да го гледа? Нямаше да му достави удоволствие и да се обърне. Имаше право не по-малко от него да бъде тук. Пък и от къде на къде ще се кара на Тес, че не се усмихва, когато самият той никога не го правеше! Ако нямаше смелост

да направи това — или поне да вдигне ръка за поздрав, — проблемът си беше негов.

Но очевидно проблемът беше и неин, защото слабостта в коленете ѝ не изчезна. Премести се право в стомаха ѝ, където подхвана тиха, чувствена песен.

Е, какво можеше да очаква, като го наблюдава там ден след ден, облечена само по нощница и току-що станала от леглото?

Но нямаше намерение да помръдне. Въпрос на принципи. Отпиваше от кафето си, ала ръцете ѝ продължаваха да обгръщат коленете, стиснали всички свободни нишки на желанието. Отвърна на погледа му и се запита дали той изобщо усеща нещо.

Желанието не беше сред темите, които обсъждахме, докато растях. По-скоро бих ограбила местната банка, отколкото да говоря за секс с майка си — и не защото смятах, че родителите ми не го правеха. Разбира се, че го правеха. Но не говореха за това.

Днес нещата стоят съвсем различно, нали? Днес всичко е на показ. Но според мен вие изпускате нещо. Сексът изгубва част от очарованието си, когато е толкова явен. Има нещо специално в това да мислиш за него и да очакваш. И да не го обсъждаш непрекъснато.

Двамата с Карл също не разговаряхме за желанието, но го чувствахме силно. На дванадесет години получих първия си месечен цикъл и мога да се закълна, че той забеляза разликата още на следващия ден. Никога няма да го забравя. Беше посред зима и нямаше много сняг — никога не вали много, защото сме близо до брега. Беше студено, ветровито и влажно. Всички бяхме навлечени добре на път за училище, носехме вълнени шапки и шалове, от които лицето ми едва се подаваше. Той току поглеждаше към мен, а на челото му се бе врязала тънка бръчка.

— Какво има? — попитах аз най-накрая.

— Нищо. Просто изглеждаш различна.

— Не знам защо — отвърнах аз, но бузите ми почервеняха и това не се дължеше на студа. Направо пламнах.

Но това си беше чисто признание. Двамата с Карл разговаряхме за толкова много неща, че отказът ми да споделя за

това, плюс изчервяването и чисто женския ми вид, както го определи той впоследствие, са му подсказали достатъчно.

През целия ден и през всички следващи дни Карл се държало изключително грижовно. Не ме попита как се чувствам и дали ме боли, но се кълна, че винаги разбираше кога тялото ми реагира като тяло на жена. Гласът му ставаше някак по-мек, очите — по-нежни.

А аз? Аз бях влюбена до ушите. Донякъде просто продължавах да го боготворя, защото беше четири години по-голям от мен, по-умен и по-зрял в полово отношение, но освен това имаше и още нещо, което ме караше да мечтая за бъдещето. Всичко бях планирала. Щяхме да се оженим веднага щом завърши училище и да си раждаме по едно дете всяка година, докато не решим, че вече имаме достатъчно. Щяхме да си построим къща на хълма с изглед към океана, да отглеждали онова, което Карл умееше да отглежда, и да прекарваме остатъка от живота си, като танцуваме под навеси от лозови клонки и други подобни неща.

Вече не желяех да се връщам в Ню Йорк. Животът ми там се бе превърнал в далечен и дори мрачен спомен. Тук, във фермата, струеше светлина дори и по време на Депресията — поне за мен беше така. Докато стана девойка, вече бях уловила ритъма на растежа на лозите. Познавах плодородния мирис на пролетта, богатите аромати на лятото, горчивата миризма на есента. Когато полето оголееше и почернееше, разбирах, че земята спи, но знаех и това, че пролетта ще се върне. И Карл ще бъде още тук. Аз ще съм с една година по-голяма. И ще бъдем още по-близо до мига, в който ще се съберем.

— Карл знаеше ли за тези планове? — попита Оливия.

— Не съм сигурна, че разбирам добре въпроса ти.

— Ти разговаря ли с него за къщата и за децата?

Натали се замисли.

— Не, смятах, че е ясно от само себе си.

— А откъде си сигурна, че той е изпитвал същото?

— От начина, по който ме гледаше. По който ме докосваше.

— Докосвал ли те е?

— Беше невинно, но нежно.

— Къде те докосваше — по ръката или някъде другаде? — попита Оливия, после се сепна и добави: — Или не биваше да питам.

— Не биваше да питаш — отвърна Натали и скръсти ръце в скута си. Отмести поглед. Изглежда, водеше борба със себе си и леко сви рамене. Стисна устни, след това отново ги отпусна. Когато взе решение, погледна Оливия и заговори бързо, като че ли се страхуваше да не се откаже: — Докосвахме се. Учеше ме на разни неща.

— Целувахте ли се вече в киното?

Последва пауза, после Натали тихо каза:

— Да, вече бях на шестнадесет години, а той — на двадесет. После аз на седемнадесет, а той — на двадесет и една. — Сложи ръка на гърдите си и вдигна пълните си със сълзи очи някъде над главата на Оливия. — Само като го погледнех, сърцето ми спираше.

Очевидно споменът продължаваше да ѝ въздейства по същия начин. Оливия внезапно се почувства като натрапница. Като воайор.

— Не трябваше да питам.

Натали пое въздух и бавно издиша. Сведе поглед към скута си. Помълча известно време, след това вдигна глава и пророни:

— Напротив. Нали затова те наех.

— Но тези неща са прекомерно лични. Аз... се чувствам неудобно, когато ми ги разказваш. Не ми се струва правилно.

— Защото съм на седемдесет и шест години ли? Защото не желаяш дори да си помислиш, че сексът все още интересува майка ти, още по-малко пък баба ти?

— Никога не съм познавала баба си — отвърна Оливия — и съм сигурна, че майка ми все още е полово активна.

— Нали беше израсла в къща, в която непрекъснато имаше върволица от мъже. — Но ти си различна. Ти си дама.

Натали внезапно се ядоса:

— Съществува ли някаква причина, поради която една дама да не може да изпитва страст? Да не може да обича и с тялото, освен със сърцето си? — тя рязко отметна глава и гневът изчезна от лицето ѝ. — Не искам да го описваш с подробности. Тъй и няма да ти ги разкажа. Но смисълът на това, което правим, е да разкрия пред семейството си какво съм чувствала тогава. Преди да ме критикуват за сегашното ми поведение, трябва да научат за миналото. Карл беше всичко за мен, целият ми живот. Той беше първата ми мисъл сутрин и последната,

преди да заспя. Освен когато бяхме на училище, ние прекарвахме цялото останало време заедно. Той се опитваше да ме предпазва от тежката работа, винаги ми възлагаше леките неща, но аз непрекъснато бях до него. Бях толкова влюбена, че просто не знаех какво да правя със себе си.

— Но какво се случи? — попита Оливия. — Защо не се омъжи за него?

— Била ли си някога влюбена?

— Не по този начин.

— Обичаше ли бащата на Тес?

Оливия се бе запознала с Джаред в един магазин за кафе в Атланта, където живееше по онова време. Той беше там за някакъв научен симпозиум и изглеждаше направо великолепно с пригладената си с гел коса и с очилата си. Говореше някак стеснително, което издаваше уязвимостта му. Това също очарова Оливия.

— Така си мислех — каза тя на Натали, — но сега, като те слушам, вече не съм сигурна. Знам, че го харесвах. Беше добър човек. Да, мисля, че бях влюбена.

Но Джаред си тръгна много преди раждането на Тес и макар присъствието му да липсваше на Оливия по време на бременността, след като роди бебето, напълно забрави за него.

Е, беше ли го обичала? Или обичаше мисълта, че е така?

Натали я гледаше с почти родителска загриженост и Оливия не можа да се стърпи да не ѝ разкаже още.

— Джаред толкова се задълбочаваше в работата си, че дори не забелязваше присъствието ми. А аз държах да ме вижда. Искях да бъда отмората, която да очаква с нетърпение. Но това никога не се получи — горчиво се усмихна тя. — Той ми даде Тес. А това беше повече, отколкото съм искала.

Натали се усмихна:

— Тя е била само твоя. Обичта ѝ ти е гарантирана, защото никога няма да те напусне. Никога.

Младата жена се замисли над думите ѝ и бавно кимна:

— Да, така е. Точно така се чувствах.

— В такъв случай разбираш какво изпитвах към Карл. Никога не съм се съмнявала в любовта му. Никога не съм се бояла, че може да ме напусне. Винаги беше до мен и бях отчаяно влюбена.

— Но родителите ти са били до теб. А също и брат ти.

— И ти си имала тези неща.

Оливия се почувства като измамница и се облегна в креслото. Не трябваше да лъже за семейството си, поне не чак толкова.

— Не бях напълно честна по отношение на семейството си. Четиримата братя са просто една мечта. Винаги съм смятала, че би било много забавно. В действителност... имах само един.

— Един брат ли?

Е, тази лъжа не беше толкова голяма.

— Но той наистина прекаляваше с грижите си. А родителите ми още повече. Брат ми беше момче. Можеше да прави каквото си поиска. А аз бях момиче. Глезеха ме и гледаха да ме държат повече у дома. Отнасяха се различно с всекиго от нас. Наложих се да напусна дома си, за да им докажа, че не съм безпомощна — усети се виновна и спря да бърбори. — Но ти не отговори на въпроса ми.

— На кой въпрос? — попита Натали.

— Какво стана с Карл? Ако си го обичала толкова много, защо не се оженихте още тогава?

Баща ми не се справяше добре. Краят на сухия режим сложи край и на черния пазар, а с това секнаха и доходите ни от продажбата на вино. Но кризата продължаваше. Благодарение на някои от програмите на Новия курс, селското стопанство в някои части на страната се оживи. Пазарът ни беше местен и вървеше добре. Оправяхме се и без помощта на държавата. Успяхме да се изхранваме и да се обличаме. Но не успяхме да постигнем нищо повече. Не можехме да изпреварим останалите, а баща ми се нуждаеше точно от това. Той беше бизнесмен. Знаеше колко важно нещо е растежът. Тъкмо затова купи съседните ферми. Намерението му бе да направи голямо стопанство, да го продаде, да възстанови загубите си от срива на борсата и да се върне в Ню Йорк.

Странно, но човек лесно губи реална представа за нещата. Ние не притежавахме достатъчно земя, а и реколтата изобщо не бе в състояние да се сравнява с добивите в Средния запад или на юг. Продажбата на Асконсет никога нямаше да ни донесе достатъчно пари, за да му позволи завръщане в Ню Йорк, поне не на нивото, където се намираше преди. Малко по малко той се отказа от тези

мисли. Работеше на полето от зори до мрак и се напрягаше до краен предел, но това не водеше доникъде.

Беше потиснат. Понякога дори халюцинираше. Джеремая и Карл го прикриваха, когато не беше в състояние да работи.

Продължаваше да отглежда грозде, но нямаше достатъчно пазар за местните сортове, а той харчеше твърде много пари за лози от Франция, които кретаха година-две и след това загиваха. Но не се отказваше. След като отглеждането на картофи, царевица и моркови не успяваше да ни направи богати, той се вкопчи в мисълта, че ще постигне целта си с гроздето. Продължи да го отглежда дори и когато губехме пари, от които не можехме да се лишим.

Беше нещо като хазарт. В един момент си изгубил толкова много, че трябва на всяка цена да продължиш да играеш в очакване на джакпота. Парите толкова ти трябвават, че просто не е възможно да се откажеш.

Това представляваше лозарството за баща ми. Беше убеден, че трябва само да попадне на подходящия сорт грозде. Това се превърна в негова идея фикс.

Опитай се да си представиш положението. Силите на баща ми бяха изчерпани — отслабна, прегърби се. Говореше малко и никога не се усмихваше. По цяла нощ седеше с молив и лист в ръка и се опитваше така да нагласи цифрите, че да получи някаква печалба от труда, който бяхме положили. Очакваше твърде много, но без никакви основания.

В същото време светът около нас направо полудя. Хитлер вършеше из Европа и завземаше държава след държава. Най-напред Австрия. След това Чехословакия и Полша. Още от самото начало стана ясно, че се стреми към световно господство, но беше трудно да го вземеш на сериозно. За нас той беше един странен дребосък с правоъгълни мустачки, обзет от манията да завладява съседните нему страни. И в това нямаше нищо необичайно. Историята изобилства от подобни случаи.

След това започнаха да пристигат новини за онова, което прави в окупираните от него страни. Беше чудовищно.

Стъпка Полша, а малко след това Норвегия, Финландия, Холандия и Белгия. Това ни накара да се замислим. Вечер се скупчвахме около радиото и слушахме новините.

Но Хитлер беше там, а ние — тук. Помежду ни лежеше Атлантическият океан. Чувствахме се защитени. Освен това си имахме твърде много собствени грижи. Тъкмо се свързвахме от Депресията.

След това Париж падна в плен на Третия райх, а Хитлер започна да бомбардира Англия и изведнъж ние престанахме да се чувстваме толкова откъснати от събитията. Мили божже, всяка вечер в дневната ни Едуард Мъроу съобщаваше с изключителния си глас: „Говори... Лондон.“ Чувахме сирените на противосамолетната отбрана и експлозиите, когато бомбите улучваха целта си. Вие, младите, сте свикнали с репортажите на живо, но дотогава ние не бяхме преживявали подобно нещо, поне не по този начин. За нас това беше ново и ужасяващо.

Рузвелт се съгласи да снабдява съюзниците с оръжия и суровини, но Америка се включи във войната едва след като японците бомбардираха Пърл Харбър.

Хората от вашето поколение помнят къде са били, когато са научили новината за смъртта на Даяна, принцесата на Уелс. Моята дъщеря помни къде се е намирала, когато е научила новината за убийството на президента Кенеди. А аз и моите приятели не можем да забравим къде узнахме новината за бомбардировката на Пърл Харбър.

Беше неделя. Сутринта ходих с родителите си на църква и се прибрахме за обяд. След това отидох да се видя с Карл. Винаги правех така. В неговия дом беше много по-весело, отколкото в моя. А и нали той беше там. Бях влюбено седемнайсетгодишно момиче.

Джеремая и Брайда следяха новините за бомбардировките на Хитлер над Великобритания. Имаха роднини и приятели в Ирландия и се надяваха въздушните атаки да не стигнат чак дотам. Те подкрепяха материалната помощ, която Америка оказваше на другите страни във войната срещу Хитлер. Този ден съсредоточено слушаха речта на Рузвелт, който съобщаваше за бомбардировката над Пърл Харбър.

Бяхме в дневната. Ние двамата с Карл — на пода до креслата, в които седяха родителите му. Опитвахме да се приближим колкото е възможно по-близо до радиото и същевременно с това — по-близо един до друг. Помня как още щом чух гласа на президента, веднага

разбрах, че нещо не е наред. Двамата с Карл не свалихме поглед един от друг, докато той говореше. Сякаш още тогава знаехме, че случилото се завинаги ще промени живота ни.

Мисълта на Оливия избърза напред и тя се опита да си представи каква е била промяната, която е застанала между Натали и Карл.

— Той постъпи в армията, така ли? — попита тя.

— Във флота.

— Независимо че не е американски гражданин?

— О, но той беше американски гражданин. Той и родителите му бяха получили поданство години преди това. Гордееха се, че са американци.

— Но той е бил единственият им син. Имали са нужда от него, за да им помага във фермата. Не е ли било възможно да го освободят от военна повинност?

Натали я изгледа развеселено.

— Нима споменах нещо за военна повинност? Не го призоваха. Той отиде доброволец. Защо изглеждаш толкова учудена, Оливия? Това не говори добре за твоето поколение.

— Просто... ако наистина те е обичал...

— Съществуваха стотици хиляди двойки като нас. Но какво значение има да си влюбен, докато семейството и домът ти се намират под заплахата от някакъв луд, който затваря хората в концентрационни лагери и ги избива като мухи, и от страна, която за един трагичен ден на бомбардировки отнема живота на две хиляди и петстотин войници на родината ти? Ти принадлежиш към щастливо поколение. Вие не сте преживели война, поне не такава, която да представлява пряка заплаха за собствената ви страна. Бяхме сигурни, че Хитлер никога няма да успее да излезе извън континента, но ето че той бомбардира Англия. След това дойде и нашият ред. Изолационистите у нас изведнъж млъкнаха. Вече имахме общ враг. А що се отнася до Карл — продължи тя, — той не изпитваше никакви съмнения. Беше в разцвета на силите си и искаше да се сражава за родината си. Беше въпрос на чест. И не беше единственият. Мъжете се записваха доброволци, защото честта им го изискваше. Не си търсеха извинения, за да не участват във войната и да си останат у дома. Имаше един човек в града, бащата на Санди Аделсън, ти я познаваш. Беше на възрастта на Карл, но бе напълно глух. Когато военните отказаха да го вземат, почувства се

страхотно унижен. Наистина можеше да помогне на страната си по много други начини и точно така и направи. Но до деня на смъртта си не спря да повтаря, че най-лошото нещо, свързано с глухотата, е това, че не му е позволила да участва във войната.

— Брат ти записа ли се?

— Да. Направи го още преди да бомбардират Пърл Харбър. Той предусети настъпването на войната.

Погледът на Натали блуждаеше. Веждите ѝ се склчиха под меката бяла коса и Оливия внезапно отгатна какво се бе случило.

— Загинал е във войната, нали?

Това дори не беше въпрос — отговорът беше повече от очевиден.

Натали се надигна от креслото и се приближи до прозореца. Макар от мястото си да виждаше само върховете на дърветата и облаците, Оливия знаеше, че пред погледа на възрастната жена се простират безкрайни редици лози чак до океана. Беше поредният мъглив ден в Асконсет. Здравето на лозниците беше под въпрос, както и празненствата по случай Четвърти юли.

Натали загърби прозореца и застана зад креслото, от което бе станала. Сложи ръка на облегалката и тихо каза:

— Историята разказва най-напред за Пърл Харбър. Когато научихме за бомбардировката, останахме ужасени. Но изпитавме и известно облекчение. Брад не беше там. Беше на островите Мидуей.

Оливия се опитваше да си припомни всяко нещо, което беше чела за войната, когато Натали каза:

— Точно когато ние облекчено въздишахме, японските бомбардировачи удряли други бази.

— Мидуей?

— Тя била само една от тях. Научихме новината няколко дни по-късно, флотът бил толкова удивен от бързината и силата на нападението, че настъпил истински хаос. Разбира се, най-напред се опитали да осигурят медицинска помощ за ранените. За мъртвите нищо не могли да направят.

Оливия започваше смътно да си представя какво се бе случило. По време на войната във Виетнам беше твърде малка, за да разбира какво се случва там, още по-малко пък да има приятели, които са на фронта. Двама от съучениците ѝ в гимназията бяха участвали в операция „Пустинна буря“, но се върнаха невредими, а при всичките ѝ

мечти за баща и братя, които да служат във флота, никога не си бе представяла, че някой от тях загива.

Но имаше дъщеря. Просто отхвърляше представата, че ако има друга война, Тес също може да бъде призована на основание на факта, че жените имат равни права с мъжете. Като майка щеше направо да обезумее.

— Родителите ти сигурно са били съсипани.

— Съсипани ли? — покрушено я погледна Натали. — Брад отдавна беше напуснал дома ни. Посещавахе ни няколко пъти годишно за по няколко дни, но баща ми продължи да се надява. И изведнъж — край на надеждата. Тя просто... изчезна — удари веднъж облегалката на креслото, сякаш слагаше точка на разговора, и пое дъх, за да се овладее. — При това положение, дори и без патриотични подбуди, Карл беше длъжен да замине. Трябваше да отмъсти за Брад.

— Патриотизъм — повтори Оливия. Представи си откъса от филма „Музикантът“, когато Робърт Престън и неговият оркестър, облечени в парадни униформи, започват да свирят „Седемдесет и шест тромбона“, за да намери някаква утеха от покрусения поглед на Натали. Това я трогна дълбоко. Оливия не искаше да преживее нова война. Не искаше да изгуби човек, когото обича. В това нямаше и помен от романтика. Натали се усмихна.

— Патриотизмът е още едно нещо, което твоето поколение схваща по различен начин.

— С мен не е така — възрази Оливия.

— Напротив. Когато кажа думата „патриотизъм“, аз се сецам за Джордж Скот в ролята на генерал Патън или за това как Мери-Лу Ретън спечели олимпийското злато. За теб това е просто събитие. За нас е състояние на духа. Когато издигаме американското знаме пред домовете си, правим го с чувство на гордост. Когато ветераните маршируват на военните паради, правят го с чувство на гордост. Когато вършим нещо в името на националния ни флаг, това е проява на същата тази гордост. Дори и утрешният ден. Четвърти юли е част от друг период от нашата история, но нещата са свързани. Войната за независимост ни донесе свободата и ние ценим това. Твоето поколение го счита за даденост. Ние — не. Ние сме деца на Голямата депресия и не приемаме нищо за даденост. Може и да не сме живели в

благоденствие, но искахме свободата си. Затова се сражавахме по време на Втората световна война.

— И ти ли?

— Питаш дали се записах в армията? Бях тук по време на войната, но това не означава, че стоях със скръстени ръце. Военната мобилизация обхвана всички. Не беше нужно да носиш униформа, за да служиш на каузата. Не познавам човек, който да не е допринесъл с нещо.

— Ти какво направи? — попита Оливия.

Представи си как Натали работи на поточна линия в някой военен завод, който произвежда бомбардировачи. Беше толкова драматично.

— О, много неща.

Но скромността и не беше достатъчна за младата жена.

— Например?

— Бях цивилна доброволка — въздъхна Натали, — наблюдател. Разполагах с илюстрирани инструкции и наблюдавах небето за вражески самолети. Тъй като живеем на Източното крайбрежие, аз си представях, че първа ще зърна самолет на Луфтвафе. За щастие не се появи нито един немски самолет.

— Какво друго правеше? — продължи да се интересува Оливия. Този път си представи как Натали навива бинтове за Червения кръст или се грижи за ранените, които са се завърнали у дома. Не беше толкова романтично, колкото е сглобяването на бомбардировачи, но би било много трогателно.

Натали издърпа една снимка от купчината върху бюрото. На нея имаше хора, които работеха на полето.

— Асконсет се превърна в голяма градина на победата. Тъй като огромна част от обичайните провизии заминаваха за фронта, малки ферми като нашата задоволяваха нуждите на местно ниво.

— Но тук всички са жени.

— Само ние бяхме останали. Джеремая ни обясняваше какво трябва да правим и ние изпълнявахме. Това са все жени от околността. Една от тях гледаше децата, а другите работехме.

Децата. Оливия бързо пресметна нещо наум, докато се изправяше и взимаше друга снимка от бюрото. На нея се виждаше Натали с едно бебе.

— Кога е правена тази снимка?

— Преди тази — отговори Натали и посочи към жените на полето. — Това е синът ми Брад. Роди се през четиридесет и втора и както се досещаш, беше кръстен на брат ми. Сюзан се роди през четиридесет и четвърта, а Грег — през шейсета.

— Брад не се е обаждал, откакто съм тук — отбеляза Оливия.

— Не. Не е.

Младата жена реши, че Брад се е отделил от дома също като чичо си, но в този момент Натали погледна към вратата, сепна се и учудено се усмихна.

— Колко се радвам — възкликна и прекоси стаята, за да прегърне току-що влязлата руса жена, приблизително на възрастта на Оливия. Беше малко по-висока от Натали и бе облечена в памучни панталони и плетена блуза, с големи златни обеци в комплект с колие и два блестящи диамантени пръстена.

Натали лекичко отдалечи жената от себе си и отбеляза:

— Изглеждаш малко бледа, но си красива, както винаги. Всичко наред ли е?

Жената се поколеба.

— Какво има? — намръщи се Натали.

— Нищо — усмихна се насила новопристигналата. — Нищо чак толкова лошо — сниши глас тя. — Двамата с Грег имаме някои проблеми. Помислих си, че бих могла да поостана тук за известно време.

Натали въздъхна дълбоко. Отне ѝ няколко секунди да възприеме думите на Джил Сийбринг и най-сетне каза:

— Правилно си решила, мила. Настани се във вашата стая, както обикновено, и остани колкото искаш. Довечера в яхтклуба ще има коктейл, а утре тук ще организираме угощение на открито. След това можеш да си почиваш, ако, разбира се, не би желала да помагаш в офиса. Но най-напред се запознай с моята помощница.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Джил Сийбринг допадна на Оливия още от пръв поглед. Нямаше представа дали се дължи на непринудената ѝ усмивка, докато се запознаваха, на огорчението в погледа ѝ, което не успяваше да прикрие, на близостта им по възраст или на простия факт, че се появи на алеята следобед, облечена в рокля, която много приличаше на роклята на Оливия. Но двете без никакъв проблем седнаха в една и съща кола на път за яхтклуба.

— Не съм сигурна, че ми се ходи — меко каза Джил. — Денят беше много дълъг. Направо съм изтощена.

Оливия шофираше. Тес седеше на задната седалка заедно с новата домашна помощница, която беше едва на осемнадесет години. Натали твърдеше, че момичето е било поне десет пъти по-въодушевено по отношение на работата от най-сериозната си съперница. Тепърва щяха да видят дали ще успее да се справи.

— Една от нас винаги може да те откара рано у дома — каза Оливия. Началото на коктейла беше обявено за пет часа. — Колко време продължават тези неща?

Тес се наведе напред между двете седалки. Беше облечена в бели шорти и синя фланелка със знака на Асконсет. Стъклата на очилата ѝ бяха чисти. Косата ѝ беше прилежно сплетена на плитка.

— Ще има и фойерверки. Няма да започнат, преди да се стъмни.

— Запозна ли се вече с децата тук?

— Някои от тях посещават курса по ветроходство.

— Е, значи ще бъде забавно.

— Не знам. Не ги познавам добре.

— Сигурна съм, че ще се забавлявате — настоя Джил и увереността ѝ също допадна на Оливия.

— Ти къде живееш? — попита Тес Джил.

— Във Вашингтон.

— А съпругът ти защо не е тук?

Оливия си помисли, че е трябвало да предупреди Тес за това какво е положението, но Джил ѝ предложи съвсем логичен отговор:

— Той е много зает. Винаги прекарвам тук повече време от него.

— Работиш ли? — попита Оливия.

Всичко в тази жена говореше, че е истинска професионалистка: като се започне от лъскавата руса коса, която лесно се приглаждаше зад ушите, непретенциозността на втория чифт големи обици и се стигне до отсъствието на часовник или каквото и да е друго на китките ѝ, което би могло да ѝ пречи, докато работи с документи.

— Официално не.

— Какво означава това? — полюбопитства Тес.

Джил ѝ се усмихна.

— Означава, че не ми плащат — обясни ѝ тя и се обърна към Оливия: — Отговарям за връзките с обществеността на благотворителни фондове. Помагам им с планирането и публичността.

— А защо не ти плащат? — попита Тес.

— Тъй като нямат пари.

— Имаш ли деца?

— Още не.

Спряха на паркинга на яхтклуба до колата на Карл. Малко след това третата кола от Асконсет се плъзна до Оливия не забеляза Саймън сред хората вътре, което означаваше, че той или не бе почувствал нищо тази сутрин, или отказваше да си го признае. Надяваше се да дойде. В крайна сметка вечерите в трапезарията на Голямата къща са едно — Оливия би го разбрала, ако те му се струват прекалено интимни, — но тук бяха доста по-голяма група, а на коктейла като цяло присъстваха повече от сто души. В това нямаше нищо интимно.

Може пък да бе решил да пристигне с камионетката си.

Не смяташе да пита Натали и Карл за него. Не искаше да дава надежди за нещо, което нямаше да се случи.

Затова разпита други хора, като започна с Дона Гомес, дясната ръка на Саймън и поради това жената, която би могла да го придружава тук. Дона имаше здраво и слабо тяло, тъмна коса, мургава кожа и беше почти на възрастта на Оливия, макар да имаше две вече поотраснали деца. Съпругът и децата ѝ бяха с нея и Дона ѝ обясни, че това е традиция в Асконсет.

— След като е традиция — попита Оливия, — къде е началникът ти?

— Саймън ли? — попита Дона. — Сигурно си е у дома. Той не излиза много.

— Откакто почина съпругата му ли?

— Дори и преди това. Доста е затворен. Тя общуваше повече.

Технологът Дейвид Спърлинг потвърди това мнение при разговора с Оливия малко след това. Двамата се любуваха на пусналите котва лодки.

— Виждаш ли тази там? — показва ѝ той един красив катер с кабина под палубата. — На имението е. Имахме и яхта, но сигурно си научила за онзи нещастен случай.

— Но това е станало преди четири години. Учудена съм, че не са купили друга яхта.

— Алегзандър искаше, но държеше да е нещо голямо — отговори Дейвид и ѝ посочи друга лодка. Беше яхта, доста по-дълга и голяма от катера. — Тази има грот мачта и кливер. Алегзандър искаше нещо повече от това.

— Мога да се досетя защо — отвърна Оливия, като си спомни разказа на Карл за инцидента. — Една голяма яхта не би била толкова уязвима.

— Причината не беше тази — каза Дейвид с доволна усмивка. — Желаете нещо, което да привлича погледите.

— Той добър моряк ли беше?

— Не особено. Но за щастие го съзнаваше. Когато извеждаше хора с лодката, поставяше Саймън на щурвала. Саймън беше най-добрият. Но след инцидента кракът му не е стъпвал на лодка. Всъщност оттогава не е идвал дори в клуба.

— Но какво прави? Как прекарва свободното си време?

На този въпрос ѝ отговори Ан-Мари Фрайър, момичето от рецепцията на офиса. Оливия всеки ден разговаряше с нея. Беше приятна и бърлива, вероятно малко повече, отколкото би трябвало в този случай, но нали в крайна сметка Оливия беше довереното лице на Натали.

— Чете — каза Ан-Мари. — Непрекъснато си купува книги, най-често чрез Интернет. Сигурно така му харесва. Дори не се налага да

ходи до книжарницата. Пакетите пристигат при нас, ние му звънваме и идва да си ги вземе. Сигурно къщата му е пълна с книги.

— А къде живее? — попита Оливия. Знаеше, че е в Асконсет, съвсем близо до лозята, но на нито една от картите не бе отбелязано къде се намира домът на Саймън. Беше проверила най-подробно. Докато бягаше следобед, бе обиколила всички пътечки в имението и все още нямаше и най-малка представа.

— В югоизточния край на имението.

— Но там няма нищо.

— Има, но не можеш да го видиш, ако не застанеш отгоре. Съществува един тесен път, отбелязан със светлоотразител на едно дърво. Къщата се намира на по-малко от километър оттам. Това е същото място, което бащата на Натали дал на бащата на Карл веднага след пристигането му тук.

Оливия знаеше, че Карл притежава къща в града, затова бе сметнала, че родната му къща е била съборена и земята е станала обработваема.

— Саймън живее в дома на родителите си, така ли?

— Не съвсем — отвърна Ан-Мари, очевидно доволна да сподели малко вътрешна информация. — Събориха я и я построиха отново. Два пъти по-голяма.

Оливия тъкмо се канеше да попита още нещо, когато забеляза Тес. Беше с група деца от класа по ветроходство. Е, не съвсем. По-скоро се мъкнеше подире им и не изглеждаше особено доволна.

Приятели ли? — беше казал Саймън. — *А защо не опиташ с усмивка?*

Имаше право. Нищо у момиченцето, което Оливия видя в този момент, не би привлякло останалите деца.

Усмхни се, опита се да й нареди мислено тя, като напрегна всичките си сили, разчитайки на мозъчните вълни да предадат посланието, и — направо невероятно! — Тес се обърна към нея. Но само се начумери още повече. Отривисто махна с ръка, за да покаже на майка си да не я гледа по този начин. След това се обърна и последва останалите деца, които напуснаха площадката и влязоха в клуба.

Ан-Мари вече бе подхванала разговор с друг човек, а Натали махаше на Оливия да се присъедини към нея. Трябваше да се запознае с няколко нейни приятелки, някои от които живееха в Асконсет много

преди Натали, а една от тях можеше и да се окаже тайнствената жена от онези ранни снимки. Сега всички бяха около седемдесет-осемдесет годишни, а това я затрудняваше да открие приликата. Оливия се вглеждаше внимателно, но напразно. Тъкмо се канеше да попита Натали, когато започнаха да сервират храната.

Младата жена никога не бе виждала подобно нещо. Поднесоха задушена риба и задушени миди със сметана и масло. Имаше салата от раци, раци със сос „Нюбърг“ и опашки от раци. Скариди на шиш. Пържоли на скара и царевица, печена върху каменни въглища. Подредиха и най-различни сандвичи, салата от зеле, картофена салата и фасул с меласа.

Оливия взе чинията си и отиде да види какво прави Тес. Тя ядеше един хамбургер на дока, застанала в самия край на групичка деца. Стоеше с гръб към Оливия, което вероятно беше добре. Майчиното сърце сигурно би се скъсало от мъка, ако можеше да види увисналите надолу крайчета на устните ѝ или нещастното ѝ изражение.

В този момент Оливия с радост би върнала времето назад, когато Тес беше още бебе. Тогава би могла да ѝ се притече на помощ. Но сега нямаше как да го направи. Дъщеря ѝ беше достатъчно голяма.

Оливия опита да се пребори с безпомощността си, намери си място на палубата в групата от Асконсет и това ѝ достави истинска радост. Харесваше тези хора. Вписваше се в техния кръг. Натали я държеше близо до себе си и я караше да се чувства желана и потребна.

Но някъде в подсъзнанието си усещаше как я разяжда някаква болка, която успя да идентифицира с доста усилия.

Едната причина беше съвсем очевидна. Беше свързана с Тес.

Втората беше по-необикновена. Беше свързана с онова, което Натали ѝ бе казала днес. Нещо от последната част от историята, която ѝ се струваше някак по-истинска от останалите. Сигурно защото в разказа се намеси и смъртта. В смъртта нямаше нищо романтично.

Тя почти не познаваше Брад. Той не играеше съществена роля в младежките години на Натали. Оливия беше слушала много повече за Карл, отколкото за Брад. Но въпреки това смъртта му я покрусил.

В действителност онова, което я потисна най-силно, беше мъката в погледа на Натали. Точно това я измъчваше.

Но още по-удивителна беше третата причина за тъгата ѝ. Беше свързана със Саймън, който беше изгубил семейството си и сега седеше някъде съвсем сам.

Е, той желае така, напомни си тя, но от това не се почувства по-добре.

Не ѝ помогна и появата на Тес в момента, когато всички отново се запътиха към бюфета, за да напълнят чиниите си отново. Облегна се на стола на Оливия и очевидно смяташе да остане при нея.

— Как върви, миличка? — попита я майка ѝ.

Тес сви рамене.

— Хапна ли нещо?

Детето кимна.

— Къде са другите деца?

Тес кимна с глава в неопределена посока, но погледът ѝ остана зареян другаде. Оливия го проследи и видя, че към тях се приближава Санди Аделсън. Носеше дълга разкроена рокля и бе закичила цветете в косите си. Държеше за ръка момче, което Оливия не бе виждала досега. Беше с няколко сантиметра по-високо от Тес, имаше права тъмна коса и сериозни очи.

Дъщеря ѝ промърмори с ъгълчето на устата си:

— Ако го води тук като утешителна награда, никога няма да ѝ простя.

— Усмихни се — прошепна ѝ Оливия и се надигна от стола. Стори ѝ се съвсем естествено да прегърне Санди. След това се отдръпна и впери поглед в момчето. — Но това е най-красивият кавалер тук — бузите на момчето поруменияха, а тя му подаде ръка. — Аз съм Оливия.

— Това е внукът ми Сет — гордо го представи Санди. — Благодарим ти за комплимента.

Тя потупа момчето по бузата и когато то вдигна глава към нея, каза:

— Оливия работи в Асконсет, а това е дъщеря ѝ — Тес. Живеят в Кеймбридж. Тук са само за лятото.

Момчето кимна и им махна с ръка.

— Сет и родителите му живеят в Конкорд — обясни Санди. — Намира се близо до, Кеймбридж. Дойдоха за почивните дни. Надявам се Сет да поостане малко.

Момчето гледаше Тес така, сякаш искаше да каже нещо, но не се осмеляваше. Едва когато потупа ръката на Санди и ѝ направи някакъв знак, Оливия разбра, че е глухонямо.

Не посмя да погледне към Тес, за да не ги обиди.

— Сет пита дали знаеш къде се намира „Бордър кафе“.

— Знам — отговори Тес.

Сет отново ѝ направи някакъв знак. Санди преведе:

— Това е любимият му ресторант — когато момчето вдигна поглед към нея и отново започна да жестикулира, тя му отвърна също със знаци. — Пита за десерта — обясни Санди. — Кълна се, че това е единствената причина Сет да дойде. Правят страхотни мелби с най-различен сладолед и всякакви невероятни украси. Искаш ли да дойдеш с нас и да си вземеш? — попита тя Тес.

Тес докосна корема си и отговори:

— Боя се, че няма да мога. Направо преядох.

— Ами тогава по-късно? Баща ми — прадядото на Сет — има красива стара яхта „Крис Крафт“. Ще излезем с нея и ще наблюдаваме фойерверките от морето.

Оливия се канеше да приеме поканата, когато от другата страна на площадката се разнесе шум. Там се бе появил един мим, който стоеше на един крак на най-горната дъска на дока и изглеждаше така, сякаш е стъпил на тънка тел на десетки метри над земята.

Санди се усмихна развълнувано на Оливия и помъкна Сет натам.

Младата жена тъкмо се канеше да ги последва, но Тес я дръпна.

— Аз няма да дойда.

— Защо не? — попита майка ѝ. — Ще бъде много забавно.

— Така ли? Но той е глух.

Оливия примигна насреща ѝ.

— Е, и? Какво общо има това?

— Не мога да си говоря с него. Той не чува.

— Няма нужда да разговаряш с някого, докато гледаш фойерверките. Това не е среща, Тес, а просто разходка с лодка.

— Да, но тя ме покани, само защото другите деца не го направиха.

— Мисля, че не е така. Просто ни кани да сторим заедно нещо привлекателно.

— На мен не ми изглежда така. Според мен просто събира болната от дислексия с глухия. Не съм чак толкова отчаяна.

Оливия впери поглед в дъщеря си.

— Не искам да повярвам, че каза това.

Тес не оттегли думите си.

Оливия притисна с ръка гърдите си.

— Не мога да повярвам на ушите си.

Внезапно усети, че я обзема огромен гняв. Успя да се овладее, да грабне Тес за ръката и да я замъкне на паркинга, но с това въздържаността ѝ се изчерпи. Обърна се към нея и каза:

— Направо съм ужасена, Тес. Ужасена съм! Какво против имаш това момче?

Дъщеря ѝ бутна очилата си нагоре.

— Той е глух.

— А ти имаш дислексия. Аз пък пиша бавно. Санди е със свободен дух. Натали е на седемдесет и шест години. На това момче му няма нищо, с което четенето по устните и жестовете да не успеят да се справят. С нищо не е по-лошо от останалите. Поне не повече от теб. Нали точно на това се опитвам да те науча през всичките тези месеци, през всичките тези години? Останалите с нищо не те превъзхождат. Учиш по-различно от другите деца, но това не те прави по-лоша. Крайният резултат ще бъде същият. Ще пораснеш, също както и те, ще отидеш в колеж и ще си имаш професия. Какво значение има, че това момче говори по-различно от останалите? То ще порасне и ще прави същите неща като теб. Господи, Тес! Ти би трябвало най-добре от всички да знаеш, че няма причина да се държиш високомерно с някого, който е по-различен от околните.

Тес вече не изглеждаше толкова наперена. Ръцете ѝ бяха плътно долепени отстрани на тялото. Брадичката ѝ не беше толкова вирната.

— А да си чувала за състрадание? — извика Оливия. — Това малко момче не може да чува. Не чува думи. Не чува песни. Не би могло да чуе и чуруликането на онези малки птиченца в лозето. Не може да чуе как Анри мърка. Събужда се в тъмното посред нощ и разчита единствено на очите си, за да разбере дали в стаята няма и още някой. Трябва да полага два пъти повече усилия от теб, за да се справи с живота.

Брадичката на Тес увисна още по-надолу. Очите ѝ надзъртаха печално иззад очилата.

— Исках да съм с другите деца.

— Защото са популярни ли? Това не е достатъчна причина. Популярността е нещо повърхностно, Тес. Единствено същината има значение.

— Не и на моята възраст — изломоти Тес.

— На всяка възраст! — възрази ѝ Оливия. Прокара пръсти през косата си, извърна се, след това отново застана с лице срещу дъщеря си и се наведе към нея. — В сравнение с това дете ти си истинска щастливка. Не го ли разбираш? Не, защото си твърде заета да се самосъжаляваш — Оливия се поизправи. — Чуй ме, Тес. Имаш избор. Можеш да си стоиш тук, да се оплакваш и да си въобразяваш, че всичките ти проблеми се дължат на това, че четеш бавно. А можеш и да продължиш напред. Не дислексията е причината за трудностите ти с тези деца. Те не знаят, че я имаш. Виждат само това, че се държиш изключително предизвикателно и недружелюбно.

Внезапно Оливия се почувства изтощена. Пое си дълбоко дъх и ръцете ѝ увиснаха до тялото.

— Обичам те, Тес. Обичам те с цялото си сърце. Ако ми беше казала, че Сет не ти е симпатичен, защото е надут, самонителен или дори странен, щях да ти повярвам. Но да изтърсиш, че не го харесваш, защото е глух — не! — бавно и категорично поклати глава тя.

След това затвори очи и дълбоко въздъхна. Когато отново погледна към Тес, детето изглеждаше изпълнено с разкаяние.

— Разбра ли какво се опитвам да ти кажа?

Изчака, без да сваля поглед от нея, докато дъщеря ѝ тихо каза:

— Да.

Не чувстваше радост от победата. Беше изтощена. Отново пое дълбоко въздух и каза:

— Мисля, че приключихме. Какво ще кажеш да си вървим? — направи на Тес знак да я последва. — Хайде да се обадим на Натали.

Малко преди да стигнат до вратата на клуба, се появи Джил. Изглежда, изпита облекчение, като ги видя.

— Притесних се, че сте си тръгнали.

— Тъкмо се канехме. Исках само да предупредя Натали. Изглеждаш уморена.

— Малко — съгласи се Джил и седна на една дървена пейка. — Ще ви почакам тук.

— Няма да се бавим.

Оливия потърси Натали. Все още беше много ядосана на Тес и дори не я погледна, докато минаваха покрай хората, които чакаха, за да си направят мелба по свой вкус. Това би допаднало на дъщеря ѝ. Заслужаваше да го пропусне.

Натали и Карл седяха сред приятели на външната тераса. Слънцето вече бе ниско над водата, но докато мръкне, щеше да мине най-малко още един час.

Оливия клекна до стола на Натали.

— Ние ще си тръгваме — тихо каза тя. — Просто трябваше да ти благодаря. Прекарахме чудесно.

— Няма ли да останете за фойерверките?

Младата жена усмихнато поклати глава:

— Уморена съм. Ще откарам и Джил. Изглежда, че за нея денят е бил доста дълъг.

— Не искаш ли да я оставиш и да се върнеш? — с надежда попита Натали.

Искреността ѝ трогна Оливия. Беше толкова приятно да се чувстваш желан — толкова приятно, че се изкуши дали да не промени решението си. Но Натали беше сред своите приятели, хората от имението — сред техните, а Оливия май продължаваше малко, съвсем мъничко, да се чувства чужда.

— Благодаря, но няма да се върна — деликатно отвърна и тъкмо се изправяше, когато се появи Санди Аделсън.

— А, ето къде си била — възкликна тя. — Тес каза, че си тръгваш. Имаш ли нещо против тя да дойде с нас? С удоволствие ще я докарам до вас после.

И, разбира се, Тес стоеше от едната страна на Санди, а Сет — от другата.

Отначало Оливия понечи да отклони поканата от името на дъщеря си. Тес не заслужаваше да гледа фойерверките, още по-малко пък от палубата на яхтата на тези хора. Не и след всичко, което беше казала.

Но явно тя наистина се разкайваше — лицето ѝ бе засрамено, когато вдигна глава към майка си — и се чувстваше несигурна. А и Сет

я гледаше с такова очакване.

— Много бих искала да отида на яхтата — изрече Тес така, сякаш бе убедена във всяка думичка.

За миг през ума на Оливия премина грозното подозрение, че между лодката и ядосаната си майка Тес избираше по-малкото зло. Но в действителност искаше дъщеря ѝ да отиде на яхтата.

— Наистина ли няма да те затрудни да я докараш у дома след това? — попита тя Санди.

— Ни най-малко — усмихна се Санди и прегърна двете деца през вратлетата. — Ние отплаваме.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Е, какво мислиш за Натали и Карл? — попита Оливия Джил, докато се прибираха към имението.

Джил беше облегла глава на седалката.

— Смятам, че са чудесни — отвърна тя, но звучеше изтощено. — Това не е предателство към Ал. Той е мъртъв. Натали има право да се омъжи повторно — после изсумтя: — На мен ми е лесно да го кажа. Нали не бе мой баща.

— Що за човек беше той?

— Беше забавен, много общителен. Имаше невероятен дар слово. Ако нещата стояха по друг начин, сигурно е щял да стане политик — говореше с обич. — Притежаваше страхотна памет за имена и лица. Можеше да забрави годишнината от собствената си сватба, но беше в състояние да разпознае човека, да се приближи до него, да го назове по име и да се ръкува с него, дори и да го е срещнал преди пет години.

— Това е удивително умение.

— Виждала съм да го прави неведнъж. Често ни посещаваше във Вашингтон. Седим в някой ресторант, той зърва познато лице, зарязва ни и отива да го поздрави. Ако човекът се окаже ветеран, толкова по-добре. Ал можеше с часове да говори за войната, ала разговорът се превръщаше предимно в монолог. Повечето мъже, които са воювали в окопите, не искат да си го припомнят. Но Ал страшно се гордееше с това. Не че беше стъпвал в окопите.

— Не е ли? — участието му във войната сякаш се подразбираще. Натали още не й бе разказала за този период, но Оливия беше виждала снимки на Алегзандър, облечен във военна униформа. Да, наистина изглеждаше изпълнен с гордост — със смелост и гордост.

— Бил е в разузнаването — отвърна Джил и мисълта й се насочи в друга посока. — Обичаше щедрите жестове. Ако зависеше от него, по-скоро щеше да построи замък, отколкото мелница за винарната.

— Кой реши да бъде мелница?

Джил изви глава върху облегалката и погледна Оливия.

— Натали. Тя е движещата сила за всичко.

— Грег каза, че е Карл.

— Това може да се очаква от Грег — промърмори Джил и отново се обърна напред.

Бяха засегнали деликатна тема. Оливия умираше от желание да попита какво не е наред с брака им, но то изобщо не беше нейна работа. Не познаваше Джил, затова продължи:

— Натали е на седемдесет и шест години. Какво ще стане, ако започне да губи скорост?

Джил се засмя:

— Не мога да си представя, че това някога ще се случи. Имението е нейният живот. Но ако се чудиш дали Грег ще поеме нещата в свои ръце, той категорично отказа.

— Той се обади вече няколко пъти — осмели се да отбележи Оливия. — Разстроен е от бъдещия й брак с Карл.

— Така е, защото няма власт върху положението. Дразни се, когато хората поемат по свой път и правят каквото искат, без да се съобразяват с неговите желания.

Друга деликатна тема. Оливия побърза да я избегне:

— Може би Сюзан ще поеме имението. Какъв човек е тя?

Джил се усмихна:

— Аз я харесвам. Грег смята, че те двамата са много различни поради разликата във възрастта, но тя винаги се е държала добре с мен. Накара ме да се чувствам добре дошла, като че ли наистина се радваше да бъде част от семейството.

— Може би иска ти да поемеш имението.

— Съмнявам се — Джил погледна към Оливия. Усмивката беше изчезнала от устните й. — Изглежда, много те интересува кой ще поеме нещата. Натали добре ли е?

— О, да, доколкото ми е известно. Притежава невероятна енергия и силен дух. Възприемам я като жена на средна възраст, но когато започне да ми разказва за трийсетте години, осъзнавам, че е доста по-възрастна.

— Грег е убеден, че е изгубила здравия си разум. И ти ли така смяташ? С всички си ли е?

— Напълно.

Но защо тогава Оливия се безпокоеше за здравето ѝ? Защото Натали не беше на средна възраст и защото, опреше ли до семейството, тя беше съвсем сама. Беше въвлякла нея в цялата история, сякаш копнееше за близък човек, и това страшно допадаше на Оливия. Но Натали имаше Сюзан, Марк, Грег и Джил, а също и двама внуци.

— Наблюдавах я в яхтклуба, заобиколена от приятелите си и техните семейства, и сякаш цяло едно поколение липсваше около нея.

— Възможно е да се дължи на отсъствието на Саймън — каза Джил. — Ти се запозна с него, нали?

Оливия зави по пътя за имението.

— Да.

— Смяташ ли, че има апетити към Асконсет?

— Не — готова бе да заложи дори главата си. — Според мен той обича това място. Вероятно ще се радва да прекара остатъка от живота си тук. Дали иска да притежава имението? — поклати глава тя. — Според мен иска да отглежда грозде. Обожава тази работа.

Тъй като Саймън беше последното нещо, което двете с Джил обсъждаха, преди да се разделят във фойето на Голямата къща, мисълта на Оливия продължи да кръжи около него. Представяше си го сам в дома му, докато всички останали празнуват Четвърти юли в яхтклуба. Убедена бе, че никой не бива да остава сам на този празник.

Преоблече се в шорти и фланелка, завърза гуменките си и загреа близо до колата. След това хукна по алеята към залязващото слънце. Преди да излезе на главния път, Оливия зави наляво и пое с умерено темпо. От океана долиташе бриз, който я разхлаждаше, когато започна да загрева, но натоварването ѝ се отрази добре.

И преди беше тичала по този маршрут. Беше правила пълен кръг около Асконсет, но никъде не беше виждала никакъв отразител, който да сочи към дома на Саймън. Вероятно не бе гледала достатъчно внимателно.

Този път държеше очите си отворени на четири и намаляваше темпото, когато мястото ѝ се стореше възможно за започването на някакъв път. Дори пое по един, който я отведе само до паркинга пред къщата от другата страна.

И тогава нещо проблесна и привлече погледа ѝ. Последните слънчеви лъчи осветиха рефлектор, поставен на дърво в началото на един черен път — две бразди, между които растеше трева. На десетина метра по-нататък пътят ставаше павиран, но се губеше между дърветата. Това определено беше път към дома на човек, който не искаше да го безпокоят.

С разтуптяно сърце Оливия зави по него. Стигна до началото на павираната част, помисли си за мъжа, който не желаше да го безпокоят, зави обратно и отново пое по главния път. Но след това си помисли за мъжа, който бе съвсем сам. Продължи да тича на място известно време и си го представи. Отново зави и пое по павирания път.

През по-голямата си част се изкачваше нагоре — не беше най-лесният маршрут за жена, посветила живота си на това да се установи на тихо и спокойно местенце. Задъхана, Оливия дори спря за миг, наведе се и постави ръце на коленете си, като се питаше дали няма да получи сърдечен пристъп.

По-скоро беше пристъп на паника. Саймън бе човек с доста труден характер.

Но тя искаше да разбере къде живее той. И тъй като вече се стъмваше, той можеше изобщо да не забележи присъствието ѝ. А дори и да я видеше — какво от това? Щеше да се оправи с него. Нали точно така се случи, когато нещата опряха до Тес? Нима не се бе справила с Тес по отношение на Сет? Умееше да поставя хората на място. Притежаваше твърдост.

Изправи се и продължи нататък, докато пътят внезапно свърши. Да, там наистина беше паркиран опръсканият с кал пикап на Саймън. До него се виждаше малка къща.

Къща ли? По-скоро хижа. Покрив със сиви керемиди, а от броя на прозорците личеше, че вътре има не повече от три или четири стаи. Постройката беше така разположена, че да е с гръб към всеки, който би дръзнал да досажда. Това несъмнено беше къщата на Саймън.

Намали темпото и спря.

Но когато надникна задъхана от крайчеца на предната веранда и съзря откриващата се оттам гледка, Оливия реши, че самата би ориентирала къщата точно по този начин. Не бе усетила, че се е изкачила толкова високо. Оттук океанът се виждаше съвсем ясно. Под

притъмнялото небе повърхността му изглеждаше тъмносива и на места лилава под обагрените в същия цвят облаци.

Сложи ръце на кръста си, успокои малко дишането си и се зачуди какво да направи. В къщата не светеше. Чуваше се единствено ритмичната песен на щурче. Ако не беше видяла пикапа, щеше да помисли, че Саймън не си е у дома.

Нещо рунтаво се блъсна в крака ѝ. Тя уплашено изпищя и се дръпна назад, защото си представи, че може да е невестулка, пор или дори малко мече, но това беше просто Бък.

Приклекна и погали котето по главичката. Но присъствието на Бък не означаваше, че и Саймън е тук. Може някой приятел да е минал да го вземе и да е излязъл. Може би дори бе излязъл с жена. Да, да, той не искаше да има никакви връзки, но мъжете невинаги смятат секса за връзка. Доколкото беше чула — доколкото всички знаеха, — доста често се срещаше с някаква жена в красива малка къща в центъра на града.

Разбира се, съществуваше и друга възможност: Саймън да е докарал жената тук и двамата да се забавляват вътре. Това би обяснило присъствието на пикапа му и тъмната къща, пред която колата стърчеше самотно.

И Оливия съжаляваше този човек?

Тъкмо бе започнала да се изпълва с възмущение, когато откъм верандата долетя шум, който я накара да застине на място. Скърцането на стол бе последвано от движението на боси стъпки върху дърво. Тя се изправи и притаи дъх.

— Мен ли търсиш? — попита Саймън изпод потъналия в сумрак навес на верандата.

Почти нищо не успяваше да види, защото дърветата препречваха пътя на последните слънчеви лъчи. Светът на Саймън беше пурпурен и всеки миг щеше да потъне в черен мрак. Но Оливия се чувстваше като в светлината на прожекторите. Нямаше смисъл от опит да скрие присъствието си.

— Да — отговори тя, — но явно идвам в неподходящ момент. Ще се видим утре. Довиждане — избъбри и тръгна да си върви.

— Защо не си в клуба? — заинтересува се той.

Тя се замисли за миг и се обърна. Ако се опитваше да отвлече вниманието ѝ, ако наистина с него имаше жена, която в момента

навличаше дрехите си някъде в тъмното, вече бе твърде късно за отстъпление. Оливия бе длъжна да приеме положението откъм забавната му страна.

— Това би трябвало да е моя реплика — отвърна тя. — Аз бях там. Вечерята беше страхотна и ти ни липсваше.

Той се подсмихна:

— Едва ли. Ако не си забелязала, аз не съм душа на компанията.

— Всъщност не бях забелязала. Единственият път, когато съм те виждала с други хора, беше онзи първи ден с Натали.

— И с Тес.

Ако не грешеше, той се опитваше да подхване тази тема. В присъствието на любовницата си? Едва ли.

— Справи се много добре — каза Оливия.

— Тя прости ли ми?

— Е, не бих стигнала чак дотам. Извинението ти помогна. Тес не ми изглежда особено потисната.

Тя отново се стресна, но този път от някакъв гърмеж. Погледна към океана точно навреме, за да види как едно красиво розово цвете разцъфва в небето. Дъхът ѝ спря, когато около него се появиха и по-малки жълти цветя.

— Нямах представа, че има подобен проблем — каза Саймън, когато цветовете се разтвориха в небето.

— Няма и причина да знаеш — отвърна Оливия, но не откъсна очи от пристанището. Последва втори гърмеж, после трети и четвърти. Небето проблесна ярко в червено, бяло и синьо, а после и в зелено, жълто и розово.

— Сериозно ли е? — попита той, без да се впечатлява особено от фойерверките.

— Достатъчно сериозно, за да ѝ пречи да общува нормално. А това е много важно за дете на нейната възраст. Не ѝ е леко.

— Да общува с другите деца ли?

— Да.

Поредният изстрел. Този път фойерверките бяха многоцветни и се гърчеха на тъмното небе като малки червейчета.

Тес се намираше под това небе и наблюдаваше фойерверките от палубата на една яхта. Оливия се запита дали е постъпила правилно, като ѝ е позволила да остане. Никога не би си простила, ако Тес се

държи грубо със Сет. Хрумна й, че може би не е зле за всеки случай да се навърта близо до телефона.

Тъкмо отново се канеше да си тръгне, когато един пищен фойерверк с цветовете на американското знаме се пръсна над пристанището.

— Ооо! — неволно възкликна тя.

— Кога разбра, че детето има проблем? — попита Саймън.

Рогът на изобилието се разпадна. Оливия реши, че няма да се случи нищо лошо, ако поостане още малко, защото точно Саймън поддържаше разговора, и вдигна поглед към верандата. Благодарение на поредната демонстрация на пиротехниката различи очертанието на вдигнатата му ръка, подпряна на една гредка отгоре, и стройното му тяло на фона на синьото небе.

Кога е разбрала, че Тес има дислексия ли? Помнеше всяка подробност от този кошмар.

— Когато тръгна на училище и не успяваше да се справи. Започна да я боли стомахът, да плаче и се занизаха непрекъснати срещи с учителите. Длъжна бях да се досетя по-рано. Ако го бях направила, щях да й осигуря помощ още от самото начало. Но такива неща не се забелязват лесно. Знаех, че не се оправя добре с някои играчки, но и аз самата не обичам пъзелите. Затова си играехме с неща, в които я биваше.

— Четеше ли й, докато беше малка?

Разнесе се друг изстрел, но Оливия не вдигна поглед към небето. Нещо в гласа на Саймън я накара да си представи как чете на дъщеря си — Лиана. Отвори уста да го попита за това, но не изрече нищо и се укори: *Опасна територия, не навлизай там, Оливия Джоунс.*

Вместо това прие въпроса му като чиста монета.

— Непрекъснато. И все още го правя. Когато беше малка, й четях всички приказки, които не бях слушала като дете. Мразех да чета, когато бях дете. Просто не можех да се справям. А когато се научих, вече бях твърде голяма, за да се занимавам с приказки, затова го правех заради Тес — беше много забавно и ми служеше като оправдание да го правя — все още беше така. — Сигурно ми е доставяло много по-голямо удоволствие, отколкото на нея. Трябваше да й покажа буквите и да я науча да чете. Ако бях опитала, сигурно щях да открия, че има проблем. Но аз не го сторих. Боях се да не объркам нещо. Все смятах,

че се учи сама. Четяхме книжка след книжка, а после тя започна сама да чете по една страница. Редувахме се: аз — една страница, тя — следващата. Смятах, че е направо блестяща. И все още смятам така. Наистина е много умна. Но си въобразявах, че ще е много по-напред от останалите деца в класа. Че кой родител не би искал да си мисли такова нещо? И тогава, една вечер, както си четяхме, аз случайно отгърнах две страници, а Тес продължи да рецитира текста от страницата, която бях прескочила. Така разбрах, че тя всъщност не чете. Беше научила наизуст цялата книжка. Дори и тогава просто реших, че е много умно дете. Не успях да разгадая значението на признаците.

Оливия потърка късата си коса, засрамена, че се е поддала на глупостта да се подстриже по този начин.

— Май не очакваше толкова подробен отговор? — усмихна се тя.

Откъм пристанището се разнесе още един изстрел, но зад Саймън все още не се дочуваше никакъв шум. Очевидно беше сам. Това също я накара да се почувства глупаво.

— Аз те попитах — каза той.

Бък измяука. Големият му тъмен силует застана помежду им. Бързо се стъмваше, а пурпурното зад Саймън ставаше все по-наситено. Оливия знаеше, че ще трябва да се връща по тъмно и реши, че ще е по-добре да тръгне, докато все още има някаква светлина. Въпреки това не успя да помръдне, загледана в къщата.

— Значи тук живееш? — попита тя. Зачуди се как ли изглежда къщата отвътре.

— Това не е къщата, в която живеях със семейството си. Изгорих я след смъртта на съпругата и на дъщеря си.

— Изгорил си я? Защо го направи?

— Построих я за тях, а тях вече ги нямаше.

— И ти я изгори?

— До основи.

— И не подпали гората?

Къщата бе отвсякъде заобиколена с дървета.

Той издаде неопределен звук, който би могъл да мине за смях, учуден, че всъщност не изгарянето на къщата я притеснява. Видя го как поклати глава в тъмното. Бък отново измяука.

— Да не би да се опитваш да ме уплашиш? — попита тя.

— Успявам ли?

— Не. Не се интересувам от теб. Няма никаква опасност.

— И не ти пука, че съм способен на насилие?

Оливия се сети как бе крещяла на Тес пред яхтклуба.

И това ако не беше насилие! Наистина не ставаше дума за физическо насилие. Пък и причината, предизвикала Саймън, беше много по-сериозна от моментното ѝ разочарование от дъщеря ѝ.

— Не мога да си представя какво бих направила аз, ако изгубя всичко, както се е случило с теб. Ако не можеш просто да продължиш нататък, вероятно следващото най-добро решение е да унищожиш всичко, което ти напомня за миналото.

Отначало той не отговори. Профилът му се очерта на фона на небето, когато се обърна към океана. Имаше още фойерверки, но едва ли ги забелязваше. Беше потънал в собствения си свят отпреди поне четири години.

Оливия реши, че е време да си тръгва.

След това той заговори и тя се отказа от тази мисъл. Гласът му не звучеше толкова уверено, а бе изпълнен с болка:

— Не биваше да го правя. Бях извън себе си от ярост. Чувствах се безпомощен и трябваше да извърша нещо. Затова унищожих всяка следа от живота си с тях. Болезнените спомени си заминаха заедно с хубавите. Изгорих всичко до основи. Остана само пепел. Това е.

— Нищо друго? Дори снимки?

— Карл има няколко. А също и Натали. Все се опитват да ми ги дадат. Нужно ми е известно време, преди да съм в състояние да ги погледна. Все още ми е трудно. Част от мен ми нашепва, че всичко, от което действително се нуждая, са спомените ми.

Да, спомени притежаваше в изобилие. Обграждаха го от всички страни като ров и държаха Оливия на разстояние. Тя беше тук — и той беше тук заедно с мъртвите си съпруга и дъщеря.

Благодарна, че мракът прикрива грозната ѝ коса и потното ѝ тяло, Оливия каза:

— Виж, ако Тес отново ти досажда, просто ѝ кажи да се махне.

— Това би било гадно.

— Обясни ѝ, че си зает. Че пръскаш с нещо опасно и че не трябва да идва на полето. Ще се опитам да не ѝ позволявам да ходи там, където си ти — Бък отново измяука. — Той добре ли е?

— Нищо му няма.

— Не се ли притесняваш, че скитосва из горите?

— Той е мъжко момче.

— А няма ли и по-големи мъжкари от него тук?

— Не много. Вече не излизаш сутрин.

На Оливия ѝ бе нужно време, за да реагира на смяната на темата. Обгърна кръста си с ръце и каза:

— Не. Това е твоето време. Твоето място.

— Чудех се дали няма нещо друго.

Той я гледаше. Усети прямотата в гласа му, а заедно с нея и някакво предизвикателство. Веднага пое хвърлената ръкавица:

— Какво например?

— Виждам те как седиш на прозореца си. За какво си мислиш?

— Колко ми провървя, че дойдох тук.

— Само това ли?

— А какво друго?

Той не отвърна нищо, но тя усети отговора му както всяка сутрин — в основата на стомаха си. Беше лека болка, нежелана и дразнеща, но бе там.

Направи крачка назад и вдигна ръка:

— Ей, ако мислиш, че има и още нещо, проблемът си е твой. Що се отнася до мен, аз съм чиста пред себе си. Нали уточнихме, че ако някой си въобрази за нещо подобно, страшно греши. Няма нищо. Абсолютно нищо — бързо пое въздух. — А дори и да имаше, щях да го запазя само за себе си. Ако още не си разбрал, Тес ми създава предостатъчно проблеми — Оливия започна бавно да отстъпва назад към пътя. — Аз съм преди всичко майка. Това не означава, че нямам и други чувства. Разбира се, че имам. Но всичко спира дотук — вече тичаше заднишком и гласът ѝ звучеше на пресекулки: — А даже и ти да ме привличаше, нещата са доста смътни. Може и да си падам по хубави крака, но не съм мазохистка.

Тя се обърна, постепенно набра скорост и се съсредоточи в усилието си да следва пътя в тъмнината.

Но нещата не бяха приключили. На следващата сутрин при изгрев-слънце тя кацна на мястото си до прозореца, след като бе спала

по-малко от пет часа. Тес се прибра у дома едва в десет и половина. В продължение на два часа разговаряха за чувствителността, за уважението към околните и за силата на майчината обич. След това Оливия полежа будна известно време, преди накрая да се унесе в сън, но въпреки това отвори очи заедно с първите слънчеви лъчи.

Сети се, че днес е Четвърти юли и Саймън би могъл и да спи до късно.

Но той беше там, съвсем по график, излезе от навеса и отиде до края на вътрешния двор. Но в ръката му нямаше чаша с кафе. Тя любопитно го наблюдаваше как слага ръце на хълбоците си. Огледа лозята, както много пъти преди това. Стоеше с изправен гръб и опънати крака. Днес не си позволяваше да се отпусне небрежно на един крак. За нея това означаваше, че нещо не е наред, и се питаше какво ли би могло да бъде.

След това той погледна към нея през рамо, кимна с глава по посока на лозята и тръгна по пътя.

Сърцето ѝ лудо заби. Жестът му беше покана — в това нямаше никакво съмнение.

Да поговорят ли искаше? Или да ѝ покаже нещо?

Продължи да наблюдава пътя, защото предполагаше, че той може да се върне и да ѝ подсказе за какво става дума. Но не стана така и тя бързо взе решение. За секунди свали нощницата си и облече шортите и фланелката си. Грабна някакви чехли, прекоси банята, за да надникне при Тес, след това се върна в стаята си и слезе по стълбите тихо и на бегом.

Скоро беше валяло. Камъните в двора все още бяха влажни. Обу чехлите си и тръгна.

Юлският въздух беше наситен с влага, а що се отнася до дъжда, той едва ли се е харесал на гроздето. Вероятно тъкмо нежеланият дъжд беше причината за напрежението на Саймън. Кимването с глава, което бе взела за покана, може да е било просто израз на безпомощността му.

Но тя стигна до пътя за лозята и продължи да шляпа с чехлите си, като надничаше между всеки два реда, чудейки се къде може да открие Саймън. Изведнъж си призна, че сигурно е постъпила много глупаво, като е излязла така. Разумно беше да си остане на прозореца. Изобщо не трябваше да става от леглото.

Но въпреки това продължи напред. Тъкмо стигна до един блок лози, когато го забеляза в края му. Облегнат на стар клен с огромен ствол, стоеше със скръстени ръце и крака.

Чакаше я. Приблужи се бавно на десетина крачки от него и пхна ръце в джобовете си.

— Повика ли ме? — мило го попита.

Той изръмжа нещо, отмести поглед встрани и почти се усмихна.

Оливия тъкмо си каза, че след като една полуусмивка ѝ причинява такава слабост, пълната сигурно направо ще я разтопи, когато той със свит показалец я подкани да се приближи още.

С разтуптяно сърце тя направи една-единствена крачка към него и спря.

Той разтвори крака, отблъсна се от дървото и скъси разстоянието помежду им. Очите му сериозно се вглеждаха в нейните. Само след секунди обхвана главата ѝ и вдигна лицето ѝ към своето за целувка.

В тази целувка нямаше никаква нежност. Беше груба и жадна и говореше единствено за неудовлетворено желание.

Оливия почувства това желание чак до върховете на пръстите на краката си. Толкова пъти му се бе любувала, бе наблюдавала плавната му походка, бе гледала как силните му ръце повдигат или дърпат нещо. У него имаше нещо тайнствено, което подсилваше желанието ѝ.

Освен това у Саймън имаше и нещо забранено. Целувката му беше още по-вълнуваща, защото не би трябвало да се случва.

Той не беше голям майстор. В начина, по който я прегръщаше или целуваше, липсваше изисканост, но първичното желание няма нищо общо с финеса. Въпреки това Оливия не обръщаше внимание: много повече копнееше за жаждата в ласките му. Обгърна с ръце шията му и отвърна на целувката. Внезапно си представи дъщеря си и се усмихна наум. Да, Тес беше права, той наистина миришеше — ухаеше прекрасно на чисто и на мъжка сила. Косата му беше влажна и гъста, шията му беше топла, а раменете — силни. Плъзна ръце по гърдите му, но бързо ги върна около врата му. Имаше нужда от опора. Краката не я държаха.

Смяташе, че само тя се чувства така. Мислеше, че само тя усеща тръпките, които преминаваха по тялото ѝ, докато го наблюдаваше всяка сутрин, но сега усещаше друго. Неговото тяло също бе стегнато и напрегнато.

Мислеше си, че твърде дълго е бил съвсем сам, затова всяка жена би произвела подобен ефект върху него. Когато откъсна устни от нейните, той я придърпа към себе си и я притисна, обхванал с една ръка шията, а с другата — задните ѝ части. Беше силно възбуден. За една жена това бе невероятно чувство. Дали всяка жена би го предизвикала?

Не знаеше. Но и не си падаше по анонимния секс. Не искаше да бъде нечий заместител.

Но той промълви нейното име с дрезгавия си пресеклив глас и прикова очите ѝ със своя поглед. Взря се в тях и откри там изненада и объркване. Съзря плам. Дишането му беше учестено, веждите му бяха влажни. Четвъртитата му челюст беше току-що избръсната и от тъмната брада бе останала само лека сянка. Устата му беше полуотворена, а очите — тъмносини.

Те бяха широко отворени и внимателни. Да, той осъзнаваше, че това е Оливия. Беше направо невероятно, още повече че тя не беше някоя русокоса сексбомба, но той наистина знаеше, че е тя.

Това направи втората му целувка още по-сладка, по-нежна и вкусваща, а не поглъщаща. Езикът му потърси нейния — ту се плъзваше напред, ту се оттегляше. Ласките му станаха бавни, възбуждащи и много изкусителни. Обзе я болезнено силно желание.

Предаде се на тази болка, размърда тялото си до неговото, за да намери облекчение, и отчаяно се вкопчи в устните му. Но тя не обичаше не само анонимния секс, не обичаше и връзките за по една нощ — или за по една сутрин, — а нещата, изглежда, отиваха точно натам. Беше страшно възбуждащо, много плашещо и абсолютно невъзможно.

Леко се отблъсна от раменете му, прекъсна целувката и се отдръпна назад. Задъхана, загледа се в него.

Не по-малко задъхан, той отвърна на погледа ѝ.

Този път не ѝ стигнаха силите да го принуди пръв да сведе очи. Наведе глава, притисна с юмрук разтуптяното си сърце и пое дъх, за да се успокои. Не беше достатъчно. Направо щеше да се пръсне отвътре. Отново пое дъх, после още веднъж. Не погледна към него, само вдигна отбранително ръка.

Трябваше да изчака още малко. Краката ѝ се подкосяваха. Но се боеше, че може да промени намерението си и да си открадне още една

целувка, а не биваше да става така.

Тя беше жена и можеше да овладее положението. Сама определяше кога иска да бъде целувана и кога — не, а в този момент не желаше.

Обърна се, петата ѝ се плъзна извън чехъла, но тя се овладя, вирна брадичка и се отдалечи с достойнство, доколкото е възможно за жена, чиито крака треперят.

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Защо не се омъжи за Карл през 1942-а?

— Защото се омъжих за Александър.

Оливия изгледа Натали за минутка, после поклати глава и се усмихна:

— Защо ли не съм изненадана от този отговор?

Натали също се усмихваше:

— Защо е така? Кажи ми.

— Тъй като според теб чашата винаги е наполовина пълна. И защото не обичаш да засягаш болезнени теми.

— Или пък неудобни.

— Неудобни ли? Такава ли е причината да се омъжиш за Александър вместо за Карл? — Оливия можеше да се сети за една-единствена причина, която би заслужавала да предизвика неудобство — това, че е била бременна от Александър. Но отхвърли шанса да се, е случило подобно нещо. В никакъв случай. Натали обичаше Карл.

— Да, неудобна.

— Защо?

Натали извърна очи. Когато отново се обърна към Оливия, в тях блестяха сълзи. В усмивката ѝ се бе прокраднала стеснителност.

— Защото... — подхвана тя, но млъкна. Надигна се от плетеното кресло и започна да събира картонените чинии и чаши от съседната маса.

Беше късно следобед на Четвърти юли. От газовия грил се носеха горещи вълни, докато в него догаряха остатъците от сандвичи и хамбургери. Мадалена и Жоаким върнаха в кухнята салати, рула и подправки. Дузината приятели, които бяха дошли тук на обяд, вече си бяха тръгнали. Карл покани Тес и Джил да ги почерпи сладолед.

Саймън не се появи. Питаха Карл за него, но по-скоро се интересуваха как я кара, а не къде е. Очевидно никой не бе разчитал на присъствието му — и макар това да се стори тъжно на Оливия, изпита

и страхотно облекчение. Все още се опитваше да разбере какво точно се бе случило сутринта под онова дърво.

Беше й много по-лесно да се съсредоточи върху работата си.

Надигна се и помогна на Натали да разчисти. Картонените съдове, в които се виждаха петна от горчица или кетчуп, някое и друго парченце картоф или крайче от хлебче за сандвич, бяха в цветовете на националния флаг: червено, бяло и синьо.

— Защо е била неудобна?

Натали изсипа остатъците от плодовия пунш в една чаша, а празните пяхна в друга под нея.

— Може би неудобна не е точната дума. По-редно би било да се каже, че се чувствах засрамена — хвърли тя на Оливия бърз поглед. — Не че взех неправилно решение или че Алегзандър беше лош човек. Беше добър и аз го харесвах. Постепенно дори го обикнах. Живяхме добре заедно. Ако отново попадна в същата ситуация и имам възможност за избор, щях да извърша точно това, което направих тогава.

Приповдигнатостта я напусна. Тя се намръщи и започна да си играе с чашите.

— Какво е то? — деликатно настоя Оливия. — Какво направи?

— От съвременна гледна точка, постъпката ми изглежда лишена от смисъл. Прилича на първокласно предателство. Изглежда твърде прагматично.

Едно-единствено нещо хрумна на Оливия:

— Омъжила си се за Алегзандър за пари?

Пожарите току-що бяха угасени, телата бяха отнесени и преценявахме пораженията, нанесени в Пърл Харбър, а всеки годен за военна служба мъж в града възнамеряваше да се запише доброволец. Карл бе един от първите, беше твърдо решил да го направи. Без да успее да се опомня и да му кажа, че трябва да се оженим, преди да замине, той вече бе в униформа и се готвеше да отплава за Европа.

Беше в началото на четиридесет и втора. Мразовит февруарски ден. Осми февруари — никога няма да забравя тази дата. Двамата с Карл решихме да не ходя на гарата. Щеше да бъде твърде болезнено. Цяла нощ лежахме будни в бараката за тракторите и се притискахме един в друг. Не обръщахме внимание на студа. Нямаше къде другаде да отидем.

Слънцето изгря — жестоко слънце в такъв печален ден. Полетата бяха голи. Стъбълцата на мъртвите тревички и растения бяха сковани от лед и биха ми се сторили много красиви, ако обстоятелствата бяха по-различни.

Не говорехме. Нямахме какво да си кажем. Той възнамеряваше да изпълни дълга си, а аз го подкрепях. Но щяха да го изпратят кой знае къде и щеше да преживее един бог знае какво. До този момент не се бяхме разделяли.

Три пъти стигаше до вратата и три пъти се върна. Но вече беше време. Отиде там за четвърти път, постави ръка на голямото желязно резе, отпусна другата до тялото си и се обърна. Помня подробностите толкова ясно, колкото и първата ни среща, когато бях на пет години. Дрехите му бяха големи, но с изключение на панталоните вместо гащеризона, бе облечен почти по същия начин — същата шапка и сако, същите ботуши. Косата му падаше над веждите. Знаеше, че щяха да го подстрижат още същия ден. Ризата му се бе измъкнала от панталона — скоро и на това щеше да се сложи край. Очите му ме прегръщаха, докосваха, обичаха. След това наведе глава и прекрачи прага.

Сърцето ми тръгна с него. Изтичах до вратата и го наблюдавах как се отдалечава. Колкото повече се отдалечаваше, толкова по-дребна ставаше фигурата му, докато накрая зави по пътя към дома си и се изгуби от погледа ми.

Свякох се на пода и се разридах. Ако не знаех колко много държи да направи това, щях да изтичам след него и да го помоля да остане. Но това нямаше да помогне на никого от двама ни. Аз просто... си седях там... и... плачех.

— Не. Добре съм... дай ми само минутка. Това беше... о, боже... ужасно мъчителен момент. Така. Добре съм. Но не това желаеш да научиш. Интересува те защо не се оженихме, преди Карл да замине.

Ако искаш вярвай, но той не ме помоли за това. А и аз не отдадох голямо значение на този факт. Събитията се развиваха бързо. Днес беше тук, а на следващия ден вече бе заминал. Просто реших, че ще се оженим, когато се върне. Ако се върне. Да, аз наистина съм оптимистка по природа, но тогава не ми беше толкова лесно. Хитлер беше чудовище. Тогава не знаехме всички подробности, които са ни известни днес, но усещахме злото.

Кой беше Карл, че да се сражава с това? Той беше благ човек, не обичаше насилието. Казвах си, че е силен и решителен и че тези качества ще му помогнат да преживее войната и да се върне у дома невредим. Но навсякъде се сипеха бомби. Всяка нощ слушахме съобщенията по радиото. Как би могъл Карл да се защити от една бомба?

Бях на седемнадесет години и ужасно се страхувах за него. Да, иска ми се да ми бе предложил брак, преди да замине. Така щях да имам причина да не се омъжа за Александър, но не ме разбирай погрешно. Александър наистина беше добър човек. Но аз обичах Карл.

— Дали му се сърдех, задето не ми бе предложил? Не.

— Всъщност — да. Следващите дни бяха толкова бурни за мен, че гневът, който изпитвах, беше нещо съвсем естествено. Но, Оливия, това е много важно, аз не се омъжих за Александър като реакция на случилото се. Имаше други причини.

Изпреварвам събитията. Нека се върнем на причините, поради които не се омъжих за Карл. Както вече ти разказах, в суматоката около неговото заминаване просто не се замислих за това. Но го направих, след като замина. Някои от момичетата, които познавах, се омъжиха за приятелите си. Внезапно осъзнах, че ние също сме можели да го осъществим, и отчаяно закопнях за това. Но Карл не бе поискал. Години наред се опитвах да разбера защо. Попитах го съвсем наскоро — толкова много време ми беше нужно, за да събера смелост.

Отговорът му ме учуди. Бях решила, че единствената причина са обстоятелствата: моята младост и бързината, с която той постъпи в армията. Но основанието той да не ми предложи брак е било съвсем различно. Той беше католик, а ние — протестанти. Неговите родители бяха имигранти, а моите принадлежаха към висшето общество. Той нямаше образование, не притежаваше земя. Чувстваше се много по-нископоставен от онова, което представляваше баща ми в разцвета на силите си. Каза, че през всичките години, през които родителите ми са го познавали и са се държали мило с него и със семейството му, нито веднъж не са погледнали на него сериозно като на бъдещ зет.

И беше прав. Родителите ми дадоха ясно да разбере това, когато Александър ми предложи брак.

Но тогава не осъзнавах всички подробности. Бях много влюбена в Карл и предполагах, че родителите ми знаят какво изпитвам към него и какво желяя. Нямаше причина да говорим за това. Бях само на седемнадесет години. Не бях завършила дори гимназия.

Но родителите ми бяха обсъждали бъдещето ми помежду си. В месеците преди нападението над Пърл Харбър, докато аз съм изживявала моминските си трепети с Карл, те са кроели други планове. Александър Сийбринг беше син на преуспяващ бизнесмен. Семейството му прекарваше лятната ваканция в Нюпорт, както правехме и ние преди време, затова аз познавах Ал, но не бяхме приятели. Той беше с десет години по-възрастен от мен.

Есента преди Пърл Харбър семействата ни доста се сближиха. Спомням си всички приготовления: цялото чистене, миене и лъскане, предизвикано от желанието да впечатлим гостите. Бях удивена, че домът ни може да изглежда толкова приятно. Майка ми често боледуваше и не обръщаше голямо внимание на подредбата, затова бях свикнала с доста по-простица обстановка. Но когато всичко приключи, къщата изглеждаше доста добре.

Но аз не му отдадох голямо значение дори и когато семейство Сийбринг дойдоха на посещение. Александър помагаше на баща ми. Сийбринг бяха в обувната индустрия, което означаваше, че Александър често пътуваше до Европа. Помагаше на баща ми да открие най-подходящия сорт грозде.

Често разговарях с Ал за тези пътувания. Можеше да говори с часове и го правеше много увлекателно. Изобщо не ми хрумна, че родителите ни насърчават тези разговори с надеждата да прераснат в нещо по-дълбоко.

Виждах, че баща ми се чувства по-добре, когато ни гостуваха семейство Сийбринг. След като си заминеха, той отново изпаднаше в депресия, а това беше много преди страната ни да влезе във война. След Пърл Харбър и след смъртта на Брад депресията му се задълбочи. Минаваха дни, без да продума, оставяше работата на полето на Джеремая и на нас, а той седеше и крееше заедно с лозите си.

Майка ми изпадна в паника. Не можеше да говори за Брад, защото скорошната му смърт все още бе твърде болезнена тема, а състоянието на баща ми се влошаваше с всеки изминал ден. Нейното

също. По-късно установихме, че онова, което приемахме за хронично лошо храносмилане, всъщност е било тумор. Тогава виждах само, че е болезнено слаба и става все по-крехка.

Нямаше и месец от заминаването на Карл, когато майка ми предложи да се омъжи за Александър. Беше толкова отчаяна, че дори не се опита да скрие истинските причини. Каза, че се нуждаем от пари. Александър имаше достатъчно. Обясни ми, че ако се омъжи за него, той ще осигури много пари за лозята. Баща ми щеше да закупи много повече растения и този път да успее. Имаше отчаяна нужда от това. В противен случай щеше да умре.

Да, така ми каза. Ако не се омъжех за Александър, ако той не вложеше пари в имението, баща ми щял да умре. Аз лично смятах, че смъртта на майка ми беше по-близка, а ако това бе последното ѝ желание, нима бе възможно да ѝ откажа?

Александър също се записа доброволец. Искаше да се оженим, преди да замине на фронта. Имах на разположение една седмица, за да взема решение.

— Сигурно е било истински кошмар за теб — каза Оливия и за пръв път се запита дали наистина би държала да преживее онези времена.

Бяха приключили с раздигането на масата в двора, и тръгнаха на разходка из лозето. Натали явно се нуждаеше да усеща растенията около себе си, докато разказваше тази част от историята си. Те играеха главна роля в събитията — при това бяха толкова красиви. Оливия забелязваше промяната, която бе настъпила с идването на юли. Листата бяха много по-тъмнозелени, все повече от тях стигаха до най-горните пръчици на решетката и макар зърната все още да бяха зелени и твърди, силното слънце от днешния ден беше многообещаващо.

— Всичко стана толкова бързо — каза Натали под напора на силни чувства.

— Къде беше Карл по това време?

— В Гуадалканал.

— Знаеше ли какво става?

Отначало Натали не отговори. Отклони се от пътеката и тръгна покрай ред лози, като от време на време се пресягаше да откъсне по някое листо.

— Разбра чак след сватбата — най-сетне рече тя.

— Опити ли да се свържеш с него?

Натали я погледна.

— Защо да го правя? Той не бе споменал и дума за сватба — нито преди да замине, нито след това в писмата си. Майка ми ме притискаше. Баща ми ме притискаше. Алегзандър ме притискаше.

Романтичка докрай, Оливия отрони:

— Но ти си обичала Карл.

— Бях на седемнадесет години и бях объркана. Бях сама. Когато най-силно се нуждаех от подкрепа, най-добрият ми приятел, другарят ми по душа, другата ми половинка, беше заминал. Майка ми твърдеше, че ако не се омъжа за Алегзандър, с Асконсет ще бъде свършено и баща ми ще умре. Самата тя отпаднаше с всеки изминал ден, а бяха загубили и Брад. Аз бях единственото, което им оставаше. Единствената им надежда.

Оливия съзираше безмерната болка в погледа ѝ дори и в този момент. Внезапно очите ѝ се превърнаха в очи на стар човек, изпълниха се със скръб и погледът ѝ натежа от десетилетията на изживяваното в самота страдание. За пръв път Натали изглеждаше на годините си.

Тя явно осъзна това, почувства се неловко, задето чувствата ѝ бяха толкова очевидни, и извърна очи. Но продължи да разказва:

— Молах се майка ми да разбере колко се измъчвам, но самата тя страдаше твърде силно. Послужих си с обичайните доводи: че почти не познавам Ал, че съм твърде млада да се омъжвам, че той е твърде възрастен за мен. Най-сетне Ал настоя да получи отговор, аз направо обезумях и казах на майка си, че обичам Карл. Заявих ѝ го направо, а тя дори не трепна. Попита ме къде е сега Карл, когато се нуждаем от него, и дали ще е в състояние да ни даде достатъчно пари, за да оправи нещата. Нямах отговор. Алегзандър ме притискаше да се оженим до една седмица. Не знаех какво да правя.

— Ами Джеремая и Брайда? — попита Оливия. — Те не се ли опитаха да защитят Карл?

Натали се усмихна тъжно и обгърна с ръка един все още зелен грозд.

— Говорих с Брайда, но те се намираха в неизгодно положение. Работеха за баща ми. Той им осигуряваше покрив над главите и храна на трапезата. Осъзнаваха това и му бяха благодарни. Брайда страдаше

от много лош артрит. Не беше възрастна, но влажният въздух направо съсипа ставите ѝ. Вече не успяваше да се справя с част от задълженията си, но никой не ѝ каза и дума. Затова Джеремая и Брайда изпитваха особена преданост към родителите ми.

— Ами към собствения си син? — удиви се Оливия.

— И към него — каза Натали и замълча.

— Тогава?

— Те ме обичаха, но в Ирландия имаше едно момиче, дъщеря на техен много близък приятел. Винаги си бяха мечтали двамата с Карл да се оженят.

— Той беше ли я виждал някога?

— Не.

— Значи това е било просто мнима причина — реши Оливия.

— Така ли? — усмихна се Натали. — Откъде знаеш?

Младата жена я погледна за миг, замълча и въздъхна:

— Не знам.

— Трябва да призная — меко призна Натали, — че аз също неведнъж се питах дали Брайда не си съчини цялата тази история, за да ме улесни при вземането на решение. Тя беше много умна жена. Знаеше, че се намирам между чука и наковалнята. Обичаше ме, но обичаше и родителите ми. Беше убедена, че наистина имаме нужда от парите, а доброто положение на Асконсет означаваше и добро положение за семейството ѝ. Освен това историята ѝ не беше измислена. В Ирландия наистина имаше такава млада жена. Но Карл се замисли за брак години след войната и не се ожени за нея.

— И така ти се съгласи да се омъжиш за Алегзандър — каза Оливия, като се постара да не звучи осъдително.

Натали зае отбранителна позиция:

— Опитвах се да спечеля време. Заявих, че трябва да го оставим да замине и да планираме сватбата за някоя от отпуските му. Надявах се, че може би Карл ще се върне преди това и ние ще се оженим, че междувременно баща ми ще открие мечтания сорт грозде и вече няма да се нуждаем от парите. Но се лъжех. Момичетата навсякъде около мен се женеха. Беше нещо като патриотичен акт — да дадеш на бойците още една причина да се стремят към победа. Затова се съгласих да се омъжа за Алегзандър. Сватбата стана веднага. Едва

казах „да“ — и вече стоях в малката църква в градчето и се кълнях да обичам Алегзандър вечно, в добри и лоши времена.

— Какво изпитваше към него тогава? — попита Оливия.

Натали не отговори. Вървеше между редовете с лози и говореше нежни думи на плодовете. Саймън не се виждаше никъде. Оливия чу далечното боботене на някаква машина и реши, че той е на другия парцел. Не можеше да стои със скръстени ръце. Щеше да работи дори на празника. Тя познаваше такива хора.

Не беше като Тед. Неговият работохолизъм не беше добър. Но Саймън беше различен. Той бе отдаден на работата си.

Освен това, ето че и Оливия работеше на празника. Само дето не се чувстваше като на работа.

— Натали?

По-възрастната жена спря. Разгледа гроздовете по лозниците и след това попита Оливия:

— Знаеш ли какъв сорт е това грозде?

— Да, нарича се гевюрц траминер.

— Но не беше чувала това име, преди да дойдеш тук.

— Не — призна Оливия.

— Много хора не са. Думата „gevürz“ означава подправка. Виното, което произвеждаме от този сорт, е с богат и лек аромат. Това е един от първите сортове, които отгледахме успешно. Гевюрц траминерът обича хубавия климат. Отглежда се най-много в Елзас, Франция. Баща ми взе корена точно оттам.

— С парите на Алегзандър ли?

Натали насмешливо се усмихна:

— Не... съвсем.

— О! И защо?

Тя дари младата жена с една крива усмивка:

— Това е друга история. Още не сме приключили с тази. Нали ме попита какво съм изпитвала към Алегзандър? — Намръщи се: — Отговорът е доста сложен.

Дълго време остана смълчана и Оливия реши да ѝ помогне:

— Как премина сватбеният ти ден?

Бях като вцепенена. Задушавах се. Случвало ли ти се е да те повлече някоя огромна морска вълна? Или тълпа хора? Беше нещо подобно. След като дадох съгласието си да се омъжа за Алегзандър,

могъщата вълна на събитията направо ме помете. Преди да осъзная какво се случва, вече стоях пред олтара, облечена в бяла рокля, а до мен беше Алегзандър в чисто новата си униформа. Бяхме красива двойка. Казвам това без капка надменност. Мога да си го позволя на моята възраст.

Ти си виждала снимките. Аз се усмихвам, нали? Не изглеждам ли щастлива? И наистина бях. Всяко момиче мечтае за деня на сватбата си. Омъжвах се за добър човек от добро семейство. Омъжвах се за зрял човек. Той щеше да се грижи за мен — щеше да се погрижи за всички нас, след като се върне от войната. Той беше отговорът на молитвите на моето семейство.

Дали мислех за Карл на този ден ли? Не. Не можех. Би било твърде болезнено. Не си позволих това през цялата седмица. Просто... го изпъдих от мислите си.

Какво друго ми оставаше? Решението беше взето. Брактът ми беше свършен факт. Нямаше никаква полза да се чудя къде е Карл в този момент и за какво мисли.

Не се гордея с моето признание. Това, че можех да го прогоня от мислите си и да се усмихвала на друг мъж по време на сватбената си церемония, не говори добре за чувствата ми към него. Често си задавам въпроса как съм успяла да го направя. Карл ме попита за същото, когато най-сетне разговаряхме, но това се случи четири години по-късно. Едва тогава се уволни от армията. Но аз отново избързвам.

Сватбата ми през онзи мартенски ден не беше много голяма: Родителите ми не бяха в състояние да си го позволят, а скорошната смърт на Брад и войната им послужиха като идеално извинение. Имаше служба в църквата, а след нея — обяд у дома. Двамата с Алегзандър отидохме в Бостън на двудневно сватбено пътешествие и той замина за фронта.

И така, какво изпитвах към съпруга си? Чувствах се като всички останали момичета, които се омъжваха тогава, в началото на войната. Бях млада. Избързвах със сватбата заради войната, но вярвах, че постъпвам правилно. Бях младоженка и много се вълнувах. Просто приех новата си роля. Имах съпруг и ново име. Хранех големи надежди за бъдещето, въпреки че той заминаваше на война — приемах нещата философски. Съпругът ми щеше да се сражава за

родината ни. Гордеех се с него. Провесих от прозореца американското знаме в знак на това, че къщата има войник на фронта.

Останах при семейството си в Асконсет. Много момичета постъпваха по този начин, когато съпрузите им заминаваха на война. Алегзандър искаше да се установим в Асконсет. Семейството му притежаваше обувни заводи в Ню Белфорд и Фол Ривър — и двата недалеч от нашата ферма. Обеща, когато се върне, да построи за двама ни нов дом. Междувременно трябваше да завърша гимназия, така че останах близо до училището, а и родителите ми се нуждаеха от мен.

В началото пишех на Алегзандър по едно писмо всяка нощ. Всяка вечер, след като запечатвах този плик, се опитвах да пиша и на Карл. Нощ след нощ се борех с думите. Най-сетне осъзнах, че не съществуват подходящи думи за онова, което трябваше да му съобщя. Затова просто излях мислите си. Беше едно прямо, непресторено и искрено писмо. Но тогава вече бях много ядосана. Започвах да осъзнавам какво се е случило в действителност. Бях омъжена. Бях обвързана с друг мъж до края на живота си. Така повеляваха законът и религията. Ставаше дума за нещо постоянно. А той трябваше да бъде Карл.

И тъй като не беше той, в мислите си аз го превърнах в лошия герой. Реших, че е предпочел патриотичния си дълг пред чувствата си към мен. Егоистично отсъдих, че с незабавното си записване в армията като доброволец, без да се замисли за моето положение, той ме е предал — точно както го бях предала и аз. Тази моя увереност се засилваше от писмата, които получавах от него всяка седмица. Приличаха на военни комуникета, които разказваха за мъжете в неговата част, храната и проливните дъждове. Нямаше нищо лично. Не бяха любовни писма.

Двамата с него си говорехме за това миналата седмица. Той смяташе, че несъмнено е писал и за любов, защото си спомня, че точно такива са били мислите и чувствата му. Но аз му доказах, че греши. Показах му писмата. В тях нямаше нищо такова. Намръщи се — Господ да го поживи, наистина остана смаян — и каза, че може би се е боял да не би цензорите да зачертаят всички лични неща.

Не съм сигурна, че японците биха се захванали да събират сведения за някой конкретен войник, но му оставих утехата на съмнението.

Както и да е, през 1942 година аз му изпратих това писмо. През шестте месеца, откакто Карл беше заминал, бях получила шест писма от него. След това не получих нито едно.

— Нито едно? — попита Оливия. Връщаха се към къщата и вървяха бавно под зловещото сиво небе. — Нито дори кратка поздравителна бележка?

Натали бе склонила ръце зад гърба си и от позата ѝ лъхаше безсилие.

— Нищичко. Това беше наказанието ми. Бил е ядосан и наранен. Унищожил е всяка следа от съществуването ми, която е носел със себе си.

— Като Саймън, когато е изгорил къщата си ли? — попита Оливия.

Натали я изгледа с любопитство.

— Кой ти каза?

— Саймън — отвърна Оливия и осъзна грешката си, когато Натали повдигна вежди. — Нали ме познаваш — продължи тя с кисела усмивка, — спомене ли човек нещо за миналото, не мога да се въздържа и направо го засипвам с въпроси. Разпитах го за съпругата и за дъщеря му. Това не му допадна особено.

— На него много хора не му допадат. Не се отказвай.

— А, това не е за мен. На един психоаналитик сигурно ще му трябват години, за да развърже езика на Саймън. Аз съм тук само за лятото и не съм психоаналитик.

— Той заслужава да бъде щастлив.

— Но това се отнася за всички нас, нали? — отсъди Оливия и смени темата. — Какво изпита, когато видя Карл за първи път?

— След войната ли? — попита Натали. — Беше трудно, но не толкова, колкото си представях.

— Защо?

— Защото ние имяхме нужда от него. Тук беше настанал истински ад. Джеремая се опитваше сам да се справя с всичко и отчаяно се нуждаеше от помощ.

— А къде беше баща ти?

— В къщата. Почти не ставаше от леглото след смъртта на майка ми.

— Кога се случи това?

— Една година след сватбата ми. Вече бях родила първото ни дете и понеже Алегзандър си дойде в отпуск, до края на войната родих и второто. Грижех се за къщата и за децата, гледах баща си, работех с Джеремая, който също не се чувстваше никак добре. — Стигнаха до вътрешния двор и спряха. — Артритът на Брайда я направи почти инвалид. Не бе в състояние да прави почти нищо, макар ужасно да се стараеше. Колкото повече се опитваше и колкото по-безуспешни ставаха усилията й, толкова по-мъчително бе за нас, околните. Джеремая трябваше да се грижи и за нея, освен всичките си останали задължения. Просто не успяваше да се справя с всичко.

— А къде беше Алегзандър?

— В Англия.

— Искам да кажа, след войната.

— В Англия — повтори Натали. — След това във Франция. През следващите пет години отсъстваше почти през цялото време. Все още смятам, че работата в разузнаването му харесваше повече от всичко останало. След победата над Германия и Япония момчетата започнаха да се прибират у дома. Но не и Алегзандър. Той остана още, за да събира доказателства за предстоящите трибунали.

— Но ти си имала нужда от него тук — възрази Оливия.

— Карл се върна.

Карл се върна. Сякаш това казваше всичко. Според Оливия обаче не беше така.

— Как се почувства след неговото завръщане?

— Отначало странно — отвърна Натали след кратък размисъл. — Не знаехме какво да си кажем. Трябваше отново да определим какви ще бъдат отношенията помежду ни.

Оливия се опита да си представи как ли се е чувствал Карл.

— Учудена съм, че се е върнал в Асконсет. За него е било болезнено да те види отново.

— Той беше предан на каузата. Това беше главното за Карл. За него Асконсет не беше просто работа. Беше начин на живот. Искрено вярваше, че някой ден ще станем прочути лозари и винари. Искаше да

ни помогне да успеем. Освен това желаше да бъде близо до родителите си.

— Романтичката у мен ми подсказва, че се е стремил да бъде близо и до теб.

Натали погледна към къщата точно когато оттам се появи Мадалена и Жоаким.

— Вероятно е съществувало и подобно съображение — разсеяно промърмори тя. След това замълча и разтревожено се провикна: — Мадалена? Излизате ли някъде с Жоаким?

Оливия не ги беше виждала облечени по този начин. Не носеха работните си дрехи. Не бяха пременени и за църква. Бяха се приготвили за... пътуване.

По лицето на Мадалена се четеше вина.

Със своя силен акцент Жоаким обяви:

— Сестра ми е болна. Заминаваме за Бразилия.

— За Бразилия ли? — удивено пое дъх Натали и се приближи към тях. Пое ръката на Мадалена в своята. — За колко време?

Мадалена погледна съпруга си.

— Сестра ми има седем деца и дванадесет внуци — каза той.

— Знам това, Жоаким. От години им изпращаме дрехи.

— Сега е болна и се нуждае от помощ.

— Възможно ли е да наемем някого? С удоволствие ще поема разходите.

— Тя очаква близките си.

— За колко време? — отново попита Натали. Когато никой от двамата не отвърна, тя каза: — Вие ме напускате. Напускате заради сватбата ми. Така е, нали?

Отговорът отново дойде от Жоаким:

— Вече е крайно време. Уморени сме.

— Добре — кимна Натали, — разбирам това. Но поне изчакайте да мине сватбата.

Жоаким поклати глава:

— Тя ми е сестра.

— Тогава заминете за една седмица. Или останете до края на юли. Но се върнете през август — те не обелиха и дума и Натали се обърна към Оливия: — Моля те, опитай се да ги убедиш.

Оливия впрегна собствената си убедителност. Каза, че никога не е яла нещо по-вкусно от печената патица на Мадалена, че никой не може да се грижи за розите по-добре от Жоаким. Обясни, че Тес не вкусвала салата, докато не опитала чесновия сос на Мадалена, и че старата ѝ тойота не е вървяла толкова добре, както след ремонта на Жоаким. Каза, че Асконсет никога досега не се е нуждаел от тях двамата, както в този момент. Попита ги дали проблемът е в парите.

— Не — отсякоха двамата толкова категорично, че Оливия осъзна безполезността на опита си. Погледът ѝ към Натали ясно го показваше.

Но съдейки по примиреното изражение на Натали, тя вече го бе усетила. Притисна с пръсти слепоочия, за да събере мислите си. След това, държейки се като дама докрай, тя каза:

— Елате, нека влезем вътре. Ще ви платя онова, което ви дължим.

Оливия остана във вътрешния двор не толкова, понеже очакваше Натали да се върне, а защото се чувстваше неспокойна.

Неспокойна ли? Не, не беше това. Беше разочарована. Разбираше защо Натали се е омъжила за Алгзандър. При тези обстоятелства самата тя би постъпила по същия начин. Но дали не би съжалявала? Дали не би мислила за Карл денем и нощем? Способна ли бе да направи това? Възможно ли бе такава любов някога да приключи?

Отпусна се в стола, облегна глава, затвори очи и се замисли за мъжете в своя живот. Преосмисли отново всяка връзка и се опита да открие нещо, което е пропуснала навремето. Нито една от тях не приличаше на връзката между Натали и Карл.

Беше готова да пожертва дясната си ръка за подобна любов. Ако някога обикнеше някого по този начин, никога не би се отказала от него.

— Изоставих те.

Оливия се стресна. Не беше усетила кога Натали се е върнала.

— Не, просто се бях замислила. Заминаха ли Мадалена и Жоаким?

— Да.

— Съжалявам, че моята намеса не помогна. Явно бяха твърдо решили.

— Дори си бяха опаковали багажа. Безполезно бе да ги убеждаваме. Но ако смяташ, че приех това толкова лесно, колкото загубата на Карл — че просто се примирих и продължих нататък — грешиш.

— Не си мислех това.

— Но беше нещо подобно. — Натали се наведе към шезлонга. — И децата ми смятат така. Въобразяват си, че съм погребала Алегзандър и продължавам напред просто ей така — каза тя и щракна с пръсти. — Това не е вярно. Никога не е било вярно. Онова, което чувствам в сърцето си, невинаги е в съгласие с това, което става тук — рече и докосна главата си. — Може да осъзнаваш, че постъпваш правилно дори и когато го правиш с нежелание. В този случай знам, че Мадалена и Жоаким трябва да си заминат. Сестра му наистина е болна и той иска да ѝ помогне. Съмнително е, че избрах точно този момент, но, честно казано, ако не са доволни от брака ми с Карл, няма смисъл да остават. Карл е направил за това имение твърде много, за да оставим тук хора, които не го ценят.

— Ами Сюзан и Марк? — двамата определено попадаха в тази категория.

— При тях е различно. Те са моето семейство. Щеше да ме разбереш, ако беше близка със своите роднини.

Оливия се почувства ужасно зле. Натали споделяше съкровени неща и ѝ отговаряше откровено дори когато казаното не я представяше в най-добрата светлина, а тя вече два пъти я бе излъгала за собствения си живот. Внезапно това ѝ се стори повече от грешно.

— Истината е — тихо промълви Оливия, — че бих разбрала, ако изобщо имах някакво семейство. Всъщност сме само двете с майка ми. Искаше ми се да имам и баща. И братя, дори само един. Но нямам.

Чертите на Натали се смекчиха. Не изпитваше гняв, задето е била измамена, а единствено състрадание.

— Често ли я виждаш?

Оливия поклати глава.

— Виждала ли си я скоро?

Оливия замълча. Не беше трудно да изрече още някоя дребна лъжа — просто за да се представи в по-благоприятна светлина. Но не желаше повече да лъже Натали. Нямахше намерение да лъже и самата себе си. Отново поклати глава.

— Къде е тя? — попита Натали.

— Не знам.

— Мога да я намеря. Мога да наема човек да я открие. Никой не изчезва безследно от лицето на земята.

— Не, не го прави — побърза да възрази Оливия. — Според мен тя просто не желае да бъде открита. Бях трудно дете. Привързах я за себе си с години. Заслужава свободата си.

— Но ти се нуждаеш от майка и от баба за Тес.

— Не и ако тя самата не го желае. Ами ако я открием и тя откаже да ни приеме? Това би било още по-лошо.

— О, въпрос на преценка — каза Натали с нежна усмивка. — Готова си да се откажеш от нея, защото ако узнаеш със сигурност как стоят нещата, има шанс да се окаже по-лошо от незнанието. Истината може и да бъде по-болезнена от неведението. Сега знаеш как се чувствах аз. Искаше ми се да опаковам любовта си към Карл и да я оставя на склад, защото не бих издържала да го виждам всеки ден.

— Но ти се е наложило да направиш точно това. След войната той се е върнал тук. Нима е било възможно да не мислиш за всичко, от което е трябвало да се откажеш?

— А какъв бе смисълът да го правя? — разпалено попита Натали. — Нищо не би се променило, дори да разсъждавах върху това денонощно. Освен това няхах време да потъвам в такива мисли. Как би си го представила по цял ден да седя в плевнята и да се отдавам на сладостни мечти при вида на човека, за когото съм смятала да се омъжа. Имах две деца, болен от кататония^[1] баща и се налагаше да се грижа за домакинството, готвенето и бизнеса. Опитай се да намериш нещо романтично във всичко това, Оливия Джоунс. Бях заета от сутрин до вечер. Това не означава, че не се връщах към онова, което бях изгубила. Разбира се, че размишлявах. Аз съм човешко същество.

Натали се надигна от стола и отиде в другия край на вътрешния двор, постоя малко, обхванала с длани тила си и обърнала гръб на младата жена.

Тя я последва, обзета от чувство за вина.

— Прости ми! Не трябваше да те притискам по този начин.

— Обижда ме не това, че ме притискаш, а че ме обвиняваш.

— Не, нищо подобно. Как бих могла? Ти не каза нищо, когато те излъгах за семейството си. Как бих могла аз да те обвинявам?

— Направи го — каза Натали. Когато се обърна, в очите ѝ проблеснаха сълзи. — Самата аз се обвинявам. Аз предадох Карл. Отказах се от нещо толкова красиво, че дъхът ми и сега спира, като си помисля. Но аз изкупих вината си. Страдах така, както никой не би могъл да предполага.

Тя замълча и изтри ъгълчетата на очите с дланта си. Внезапно ръката ѝ се стори набръчкана и разтреперана, ръка, която издаваше възрастта ѝ.

— Много съжалявам — прошепна Оливия.

— Недей — промърмори Натали и окуражаващо я потупа по рамото. — Правиш това, за което съм те наела. Не обичам да разказвам за страданието си. Не заслужавам ничие съчувствие. Проблемът е в това, че според моите деца житейският ми път е бил обсипан с рози.

— Нещата не се ли оправиха, след като съпругът ти се завърна? — попита Оливия.

Натали я погледна.

— Точно тогава, извини ме за израза, нещата страшно се размиришаха.

---

[1] Психично разстройство, проявяващо се във вид на пълна неподвижност, вцепененост или двигателно и говорно напрежение. — Б.пр. ↑

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Оливия не искаше да се среща със Саймън. Не знаеше как да се справи с чувствата си. Изпитваше чисто физическо привличане без никакви чувства, а точно в този момент от живота ѝ това бе крайно неподходящо. Но Натали имаше право; мислите на една жена невинаги са в унисон с тялото ѝ.

В действителност Натали бе имала предвид мислите и сърцето на жената, но резултатът беше все същият. Оливия просто не си вярваше. Следващите няколко сутрини тя остана в леглото, докато Тес не се появи през вратата на банята, следвана от една-две котки. А дотогава Саймън отдавна бе напуснал вътрешния двор. Мислеше ли за него?

Нямаше време за това. Когато не вдигаше телефона в кабинета, пишеше, вперила поглед в екрана на компютъра, препрочиташе написаното и непрекъснато го променяше. Разказваше си на глас и натискаше клавишите, като се опитваше думите да потекат гладко, но това беше само едната страна на нещата. Думите можеха да означават едно в даден контекст и съвсем друго — в следващ. Трябваше просто да предаде вярно всеки обрат на чувствата.

Натали бе казала истината. Оливия нямаше право да я съди, но и обратното също не беше добре. Ако направеше историята твърде сладникава, щеше да я лиши от автентичност.

Трябваше да намери златната среда. Затова пишеше, редактираше и отново преправяше текста. Работеше в кабинета — дори след като Тес си легнеше — и държеше до възглавницата си бележник, за да нахвърля мислите, които ѝ хрумваха нощем.

Бъркотията в къщата също ѝ помагаше. Уволниха една прислужница и назначиха друга, а това означаваше, че новата има нужда от обучение, което не би било трудно, ако Мадалена бе останала, за да се справи с проблема, но двамата с Жоаким отдавна си бяха заминали. В тяхно отсъствие в кухнята настана истински хаос. Натали провеждаше интервюта с техни евентуални заместници, но

още не се бе спряла на никого. Междувременно бяха минали на свободен режим. Вечеряха навън. Поръчваха си обяд по телефона. Всеки сам се грижеше за закуската си или поне така трябваше да бъде, а Оливия обичаше да закусва. Това беше единственото нещо, което умееше да приготвя. Един ден направи цяла камара палачинки, на следващия — омлети; после — препечени филийки. Наряза един банан в овесените ядки и свари цяла кана кафе. Много ѝ допадаше да прави това, докато на четвъртата сутрин Джил не слезе долу и не обяви, че иска само чаша чай и една препечена филийка.

Отначало Оливия си помисли, че нещата, които е приготвила, просто не са вкусни. Но после интуицията ѝ подсказа друго.

— О, боже! Сигурно си разговаряла с Грег.

Джил заинтригувано се усмихна:

— Как позна?

— Доста си пребледняла.

Това беше твърде слабо казано. Лицето на Джил беше бяло досущ като халата, в който бе облечена. Русата ѝ коса беше мека, пъхната зад ушите по начин, който подсказваше, че няма сили да направи с нея каквото и да било друго.

— Понякога е много трудно с Грег — призна тя и пусна пакетче чай в една чаша. Напълни я с вода и я пъкна в микровълновата печка.

— Разстроен е, задето си тук ли?

— Не, доволен е, че съм тук. Щом аз съм тук, няма нужда той да идва — нагласи часовника и включи печката. — Така ми се иска да дойде. Не съм го виждала повече от месец. Сякаш сме разделени.

— А така ли е? — попита Оливия и се осмели да навлезе малко по-дълбоко в личните неща, отколкото би си позволила с Джил преди време, но ѝ се щеше да вярва, че са станали приятелки.

Вероятно и Джил смяташе така, защото отговори, без да се колебае:

— Не... формално. Известно време останах при майка си. Желаех да поговоря с нея. Искях да посплаша Грег. Е, той настоява да се върна при него във Вашингтон — тя отвори хладилника. — Но преди това трябва да поговорим за някои сериозни проблеми. Боя се, че ако се върна, ще попаднем в плен на предишната рутина.

Джил извади отвътре едно хлебче със стафиди и сложи филийка в тостера.

— А той иска ли да поговорите?

— Така казва — Джил се облегна на плота и скръсти ръце. — Работата е в това, че той разбира този разговор по-различно. Не обича да задълбава в нещата.

— Може пък това да е черта на семейство Сийбринг — предположи Оливия, като си мислеше за Натали. — Трудно е да се говори за някои неща.

— Трудно е да се говори ли? — микровълновата печка извъня. — Още по-трудно е да мислиш за тях — каза Джил, извади чашата и започна да разклаща в нея торбичката с чай. — Какъвто бащата, такъв и синът. Алегзандър не си падаше много по мисленето.

— Но не и Натали. Просто не обича да споделя мислите си.

Джил изхвърли пликчето в кофата и стисна чашата с две ръце. Погледна Оливия над ръба ѝ.

— Наистина ли обича Карл?

— Още от петгодишна — отвърна Оливия.

Натали ѝ бе позволила да разговаря със снаха ѝ открито. Всъщност дори настояваше за това.

— Наистина ли? — попита Джил, искрено изненадана.

— Наистина.

— Много интересно — смръщи вежди тя. — Това представя нещата в нова светлина. Повдига толкова много въпроси. Например за верността.

— Натали е била вярна на Алегзандър — каза Оливия, но не беше сигурна в това. Дори не беше питала, а и Натали не бе споделила нито дума по този въпрос, ала смяташе, че човек е невинен до доказване на противното.

— През всичките тези години? — попита Джил филийката изскочи от тостера. — След като е била влюбена в друг? — зачуди се тя и взе филийката.

— А той беше ли ѝ верен?

Джил отгриза ъгълче от хлебчето.

— Не знам.

— Опитай се да отгатнеш.

— Но ще си остане между нас, нали? — сниши глас тя. — Не. Според мен е криввал встрани. Обичаше да говори, да пътува, обичаше

да бъде център на внимание. Прекарваше във Вашингтон много повече време от необходимото. Според мен там имаше някаква връзка.

Оливия се почувства дълбоко засегната.

— Какво не е харесвал в жена си?

— Ако питаш децата му, те ще ти кажат, че не е била достатъчно интригуваща. Според тях прекарваше твърде много време тук, на Роуд Айланд. Струваше им се твърде ограничена.

— Но тя е невероятна жена — възрази Оливия.

— Двете с теб го оценяваме, но ние не сме от семейство Сийбринг. Удивително е колко сляп може да бъде човек по отношение на най-близките си. Сюзан и Грег не виждат онова, което забелязваме ние. Погледът им върху нещата се формира според собствените им нужди. Искали са Натали да им отдаде всичките си грижи, докато са били малки, а тя е била непрекъснато заета. Сюзан идваше тук с децата си и очакваше Натали да ги гледа, но тя нямаше време. Ала по ирония на съдбата обсипваше с грижи Алегзандър. Задоволяваше всичките му нужди и въпреки това той я унижаваше. Доставяше му наслада да го демонстрира пред външни хора. Казваше неща от сорта на: „Не са ли прекрасни тези салфетки? Натали е майсторка в сгъването на салфетки“. Ей — махна с ръка Джил, стиснала филийката си, — не омаловажавам умението да сгъваш салфетки, но Натали прави много повече неща. Задържа ли се у дома за повече от един уикенд, веднага ме впряга на работа, и то не за да организира някое мило тържество, а за да направи обществено достойние бизнес за милиони долари. Удивително е обаче, че когато не съм тук, успява да се справи и сама.

— Наистина ли се оправяше с всичко? — попита Оливия. Знаеше, че Натали носи повече от една диня под мишница. Разбра това, след като пое телефонните ѝ разговори дори за един ден. Но да се грижи сама за всичко беше нещо свършено различно.

Джил не отговори точно на въпроса ѝ:

— Алегзандър я унижаваше, защото не успяваше да се примири с факта, че тя е много способна жена. Това представляваше заплаха за него. Затова оставяше Натали да се грижи за ежедневните неща в Асконсет, а той се представяше за лицето на Асконсет и обираше всички лаври. Не бих се учудила, ако е срещнал някоя жена, която да подхрани нараненото му самолюбие — в очите на Джил се появи болка. — Защо мъжете тъй трудно приемат силните жени? Нима егото

им е толкова крехко? Съпругът ми много внимава да не обсъжда с мен важните неща — имам предвид политиката и въпросите, свързани с любовта и отговорността. Винаги казваше, че му е омръзнало да говори за това на работа и аз дълго време му вярвах. Но това е просто извинение. Истината е, че се бои от моето мнение. Не желае и да си помисли, че то може да се различава от неговото, защото съществува вероятност аз да съм права.

Оливия остана запленена. Не се бе надявала да научи толкова много. Но Джил не беше приключила:

— Аз съм на тридесет и осем години. Преди да се омъжа за Грег, винаги съм работила, но той искаше да престана и аз сметнах това за много мило. Впоследствие обаче осъзнах, че става дума за установяване на превъзходство. Боеше се, че кариерата ми може да се окаже успешна. Той е мъжът. Трябва да изкарва прехраната на семейството. Той би трябвало винаги да има право. Да ръководи нещата. Същото правеше и баща му — внезапно доби покрусено изражение. — Дали и Грег си няма някоя, която да подхранва нараненото му самолюбие?

— Така ли е? — попита Оливия, готова недвусмислено да заклейми мъжа, ако това бе истината.

Джил вдигна поглед.

— Боже, надявам се да не е така!

След това въздъхна дълбоко, постави ръка на шията си и тихо изруга. Затвори очи и пое въздух през носа. Преглътна веднъж, след това още веднъж. Лицето ѝ сякаш позеленя.

Оливия се приближи до нея.

— Добре ли си?

След известно време и след като преглътна още няколко пъти, Джил я дари с печална усмивка:

— Зависи какво имаш предвид под „добре“. Ако да си бременна от своя безчувствен, нищо неподозиращ любим, но отчужден съпруг е „добре“, значи съм добре.

Очите на Оливия се разшириха:

— Ти си бременна? И той не знае?

— Нито пък Натали. Засега държа нещата да останат така.

Поласкана от доверието на Джил, Оливия показва с жест, че устните ѝ са заключени, и каза:

— Гроб съм.

Саймън копнееше да зърне Оливия. Не желаше да разговаря с нея, дори не искаше да я целуне още веднъж. Е, всъщност искаше. Но това бе от второстепенно значение. Засега се молеше просто да я зърне. Да я погледа малко. Трябваше да узнае дали е свежа и различна или... просто странна.

След като не се появи на прозореца три поредни сутрини, след като нито веднъж през следващите дни не я видя да седи във вътрешния двор по изгрев-слънце или да се разхожда из лозята, той разбра, че тя го избягва.

Но това не важеше за Тес. Докато той късаше листата и внимателно откриваше гроздовете или пък работеше с косачката, надянал работните си ръкавици и без да сваля зоркия си поглед от лозниците, тя се появяваше пред него най-неочаквано, изневиделица — като малък призрак, който го наблюдава как работи.

Нямаше време да си играе с нея. След напускането на Паоло трябваше сам да се справя с допълнителната работа, а и времето никак не му помагаше. Тъй като нямаше достатъчно слънце, се налагаше допълнително да подкастрира лозите и да контролира всеки филиз. А заради дъждовете идваше принудата още веднъж да разрохка почвата с браната. Искаше допълнително да натори земята и да напръска отново, но влагата не му позволяваше. А и непрекъснато трябваше да късат листата, лоза по лоза, ред по ред, блок след блок. Беше твърде зает, за да прослушва кандидати за заместници на Паоло, още по-малко пък имаше време да ги обучава.

Но ето че Тес стоеше и го наблюдаваше през наполовина смъкнатите си очила.

Наполовина смъкнати очила. Майка му казваше така, когато беше малко момче. Сега носеше контактни лещи, но още помнеше онова време.

Помнеше и друго, свързано с майка си. Тя мразеше кучета. Преди много време имаха жълт лабрадор. От него се очакваше да бъде най-добрият приятел на мъжа, но той се увърташе все около майка му. Така и не разбраха защо. Тя не го къпеше, нито го хранеше. Дори не го галеше. Но колкото повече го гонеше, толкова по-близо до нея се

промъкваше кучето. Най-накрая тя се предаде и му позволи да върви по петите ѝ. Малко след това на него му омръзна.

Саймън се чудеше дали няма да стане същото и с Тес. Работеше с косачката, когато я видя за пореден път. Остави машината на свободна скорост и ѝ направи знак с ръка да се приближи. Тя поклати глава и избяга.

Но на следващия ден се върна. Бък, изглежда, много я харесваше. Клечеше до нея и я зяпаше, докато тя наблюдаваше Саймън.

Този път Саймън не караше машината, а беше стъпил на земята.

— Приближи се — провикна се той. — Няма да те ухапя.

— Мама ми забрани — викна тя в отговор.

Предположи, че Оливия е забранила на детето да ходи при него, а това означаваше, че изобщо не би трябвало Тес да е на полето. Сигурно не би останала доволна, ако знаеше къде се намира дъщеря ѝ. Тревожеше се да не би той отново да нарани детето.

Не би го направил. Все още се чувстваше зле заради онзи път.

Тъкмо се канеше да каже на Тес, че желае да ѝ покаже какво прави, когато тя избяга.

Хрумна му, че е възможно да подмами майката, ако понаучи детето на някои неща, свързани с лозарството. Но Тес не го доближаваше, а и какво можеше да заинтригува Оливия? Ела да видиш лозите ми? Не е ли превъзходна тази косачка? Искаш ли да порботиш на нея?

Не умееше да започва, нови връзки. С Лора това не му се бе наложило. Запознаха се в университета „Корнел“ и още от самото начало тя прояви интерес към работата му. Преди това момичетата просто... сами идваха. Не му се налагаше той да завързва запознанства.

За жена от града, каквато беше Оливия, неговата работа вероятно бе ужасно досадна. Задълженията му може и да се меняха през различните сезони, но продължаваше да води все същото сиво ежедневие ден след ден, година след година. Според него красотата на професията му се криеше в това, че работата не беше еднообразна. Лозите никога не се разлистваха на една и съща дата в две поредни години. Очакването, зоркото наблюдение и вълнението при внезапната поява на бледозелените листа беше... неописуемо. Същото се отнасяше и за критичните дни, когато се появяваха цветовете.

Всъщност тогава направо настръхваше. Спомняше си някои години, когато изгубваха цял блок лози, защото вятърът и студът съсипваха цветовете, преди да е извършено опрашването. Реколтата беше нещо безценно, което зависеше от редица променливи — като времето, възрастта на дадена лоза, броя на японските бръмбари. Лозарството се променяше много бързо и той непрекъснато опитваше по нещо ново, но работата му като цяло оставаше една и съща. Обичаше да наблюдава как гроздовете се наливат и узряват и не преставаше да усеща прилив на радост, когато установеше, че балансът между сладост и киселинност е добър, и взимаше решение да се обере реколтата.

Не, работата му изобщо не беше скучна. Просто в нея не се налагаше да подхваща нови запознанства.

И тогава какво би могъл да направи? Да се мотае из двора? Не си падаше особено по това.

Можеше да отиде да закуси или обядва заедно с всички, или пък да излезе на вечеря с тях. Но нали цели четири години го беше избягвал. Стореше ли го сега, значи да развее червено знаме под носа на Натали, защото независимо от думите на Оливия, знаеше, че Натали иска те двамата да се съберат. Същото важеше и за Карл, който се опитваше да не дава израз на това. Но един от коментарите му за Оливия беше достатъчно красноречив за Саймън.

Единствената друга мисъл, която му идваше, беше да я покани да излязат заедно. Но това щеше да си бъде чиста среща.

Нямаше да излиза на среща с нея. Искаше просто да я погледа. Беше толкова забавна.

В крайна сметка решението дойде от само себе си и нямаше нищо общо с голямото мислене, което му дръпна той. Всичко се дължеше на Бък и се случи посред нощ. Саймън беше задрямал на канапето, очилата висяха от ръката му и книгата стоеше отворена на гърдите му, когато се разнесе странен шум, който го разбуди. Той спусна крака на пода, изправи се, разтри очи и сложи очилата си.

Отново долови шума. Беше печално мяукане, каквото никога досега не бе чувал от Бък, и се разнасяше откъм спалнята, а котаракът никога не бе стигал толкова далече. В малкото коридорче към спалнята

имаше три панера от раката. Първият беше пълен с още непрочетени книги. Във втория бяха мръсните дрехи за пране. А в третия панер, поставен между първите два, бяха изпраните дрехи. Бък много умно бе избрал точно този панер, за да направи... онова, което вършеше.

Саймън го изглежда невярващо. Котаракът продължи да мяучи умолително и на няколко пъти го изглежда сърцераздирателно, но мъжът не може да определи дали в погледа му се чете объркване, болка или неистова паника. Горката котка молеше за помощ, но това не беше по силите на Саймън.

Смаян, той се приближи до телефона, но осъзна, че това няма да реши въпроса. Само щеше да разтревожи точно онези, които не искаше да тревожи. Все едно да развее червеното знаме, за което споменахме преди малко.

С фенерче в ръка хукна напърно през гората към Голямата къща. Влезе през портичката на вътрешния двор, изкачи по две стълбите към крилото, в което живееше Оливия, и тръгна по коридора.

Вратата беше затворена и под нея не се процеждаше светлина. Тя спеше.

Но случилото се заслужаваше да я събуди. Такова нещо става веднъж в живота.

Почука тихичко, облегна се на рамката на вратата и насочи фенерчето към пода. След малко Оливия се появи на прага. Вдигна фенерчето, за да ѝ покаже, че е той, но лъчът освети и нея. Беше по нощница, косата ѝ стърчеше на всички страни, възглавницата се бе отпечатала върху бузата ѝ, а в сънените ѝ очи се четеше изненада.

— Трябва да видиш нещо — прошепна той и направи жест към съседната врата. — Събуди Тес.

Тя го изглежда така, сякаш беше изгубил ума си.

— Минава един.

— Знам, но това е направо невероятно. Бък ражда.

Известно време тя не продума и остана с вперен в него поглед. След това внимателно попита:

— Какво ражда?

— Котенца.

Още една пауза, последвана от смутеното:

— Бък?

Саймън отмести поглед към стената:

— Да. Е, май сме сгрешили.

— Ние ли?

— Добре де, аз. Побързай! Искаш ли да го видиш или не?

— Не знаех, че носиш очила.

— Когато свалям лещите. Слушай, видях го... я... как ражда първото, но явно се кани да ражда още. Не знам колко ще бъдат, нито дори дали ще позволиш Тес да гледа, но това е направо забележително, а тя обича котки. Не смятам, че раждането ще продължи още дълго. Ако искаш Тес да види това, по-добре ще е да побързаш.

— Искам да види... как Бък ражда котенца. Разбира се, че искам.

Без повече приказки или обещания, че ще побърза, тя затръшна вратата под носа му. Той чу шумоленето вътре — тропота на тичащите нозе, приглушените гласове, изщракването на вратата на банята — и отгатна, че двете ще дойдат.

„Бък, дяволче такова“, помисли си той и се зачуди дали не беше по-редно да остане с котката в този труден момент. Не че знаеше какво трябва да направи, ако възникнеха проблеми. Но нали бяха приятели. Присъствието му щеше да бъде знак за подкрепа.

Изгарящ от нетърпение да се върне, той погледна часовника си. Бяха минали десет минути, откакто бе излязъл от дома си. Облегна се на стената, скръсти ръце и опита да не се вълнува повече, отколкото изискваше фактът, че котката му ражда малки.

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Саймън беше длъжен да признае, че Оливия се справи с невероятна бързина. Едва ли я бе чакал в коридора повече от една-две минути. Навличането на фланелка и шорти наистина не отнемаше много време, но когато отново отвори вратата, тя беше напълно облечена. Но само като погледна Тес, той едва се сдържа да не се разсмее. Ако косата на майката стърчеше, положението с къдрите на детето беше направо трагично. Сънливото ѝ лице направо се губеше сред тях.

Вероятно така беше по-добре. Изглеждаше толкова сладка.

За съжаление Тес веднага се разсъни и се притесни, когато го видя. Но какво да се прави — не можеше да ги остави сами да се лутат из гората посред нощ.

Направи им знак да го последват, насочи фенерчето зад себе си и пое надолу по стълбите към вратата. Прекоси вътрешния двор и ги поведе по горския път, като от време на време се обръщаше назад, за да се увери, че при тях всичко е наред.

Нямаше луна. В гората, която по това време на годината беше най-гъста, беше тъмно като в рог, като се изключи светлината от фенерчето. Почти бяха стигнали просеката, когато зърнаха светлината от къщата му.

Отвори вратата и ги пропусна да влязат, след това отново ги поведе към мястото, където се намираше Бък. В коридора цареше сумрак — единствената светлина се процеждаше откъм дневната, но стигаше за едно раждане и беше повече от достатъчна, за да го наблюдаваш.

Тес притаи дъх, тихо извика от задоволство и се приближи на пръсти до кошницата. Оливия незабавно я последва, бързо клекна, омагьосана от случващото се.

А Саймън? Той виждаше единствено купчината мръсни дрехи в съседния на Бък панер. Като се стараяше да не се пречка, той го избута с крак в спалнята и затвори вратата. След това погледна котката по-

внимателно. В панера вече имаше три котенца, а съдейки по внезапно възобновилото се мяукане и по поредния умолителен поглед, който Бък им метна, явно и четвъртото беше на път.

— Божичко, мамо — тихо възкликна Тес, — толкова са мънички — тя се примъкна още по-близо. — Дори не приличат на котенца — протегна малката си ръчичка и посочи някъде в близост на едно от котенцата. — Виждаш ли тези издатини? Според мен са уши. А очите им още са затворени. Кога ще прогледнат?

— Вероятно след около три дни — отговори Оливия и погледна въпросително Саймън. — Нали?

Той се намираше на по-малко от една ръка разстояние, както се бе привел и наблюдаваше раждането.

— Мен не ме питай — отвърна той. — Нали аз смятах, че котаракът е мъжки.

— Виж, мамо.

— Ближе ги, за да ги почисти.

— Не, ето там — показва Тес към другия край. — Мисля, че ражда още едно.

— Изглежда, имаш право.

— Цялото е омазано.

— Нищо няма да отиде на вятъра — предположи Саймън. — Бък яде на практика всичко.

— Страхотно, няма що! — каза Тес и седна върху петите си. — Според вас още колко ще роди?

— Не знам — отговори Оливия. — Ще трябва да почакаме и да видим.

Тес обърна лице към Саймън. Стори му се, че недоверието в погледа ѝ е понамаляло.

— Ти откъде разбра, че ражда?

— Чух мяукане и проследих откъде идва звукът.

— Ти ли я сложи тук?

— Не. Но мястото е великолепно избрано. Пълно е с памук. Топло, удобно и чисто. Стените на коша няма да позволяват на бебетата да излизат, докато майка им сама не ги пусне.

— А кога ще стане това?

— След седмица-две — сви рамене той. — А може би три или четири.

— Прекрасен отговор — засмя се Оливия.

— А ти знаеш ли?

— Че защо аз? Котката не е моя.

— Кой е бащата? — попита Тес Саймън.

— Не знам.

— Бас ловя, че е Бърнард. Не, Максвел. Той е голям почти колкото Бък. Как така не разбра, че котката е женска?

— Не ми се е налагало да го разбирам досега. Той... тя не е тук отдавна, едва ли има и година. Освен това не съм само аз — заяви той, завладян от необходимостта да сподели с някого вината, за да не изглежда толкова глупаво. — Натали го кръсти Бък.

— Сега разбирам защо беше толкова дебела — заяви Тес.

— Вярно е — кимна Саймън.

Детето седна на пода и скръсти крака.

— Може ли да поддържа едното?

Саймън тъкмо си мислеше, че е твърде рано за това, но не искаше той да го казва на Тес. Точно в този момент се обади Оливия:

— След няколко дни, миличка. Още са много мънички.

Тес се замисли.

— Помниш ли как по телевизията гледахме за един човек, който сложил в една торба четири малки котенца и се опитал да ги удави? — гласът ѝ стана по-силен. — Как може човек да направи такова нещо? Те са бебенца. Децата на Бък. Би било ужасно някой да постъпи така и с тях!

Саймън разбра намека ѝ:

— Аз няма да им навредя.

— А какво ще ги правиш, когато пораснат?

— Не знам. Ще измисля нещо.

— Да не ги пуснеш в гората?

— Няма, те имат нужда от дом — той се изправи. — Жаден съм. Искате ли нещо?

Явно последният му отговор се бе понравил на Тес, защото попита:

— Какво има?

Той прерови наум съдържанието на хладилника. Нямаше кой знае какво, подходящо за деца.

— Портокалов сок. Доматен сок. Вода.

— Няма ли кола?
— Няма.
— Нито гроздов сок?
— Съжалявам.
— Нали работиш тук, как е възможно да нямаш гроздов сок?
— Тес — намеси се Оливия, — дръж се възпитано.
— Тя има право — намеси се Саймън. — Просто не съм свикнал тук да има деца. Ти си първата.
— Най-първата? — веждите на Тес се извиха чак над рамките на очилата ѝ.
— Да.
— Ами къде живееше дъщеря ти?
— Тес — прошепна Оливия.
— Всички живеехме в друга къща — обясни Саймън, като се чудеше дали няма някакъв шанс момиченцето да спре дотук с въпросите. Що се отнася до любопитство, то го притежаваше в неимоверни количества досущ като майка си и може би точно това бе причината за мълчанието на Оливия в момента. Не бе възможно двете да бърбят едновременно. Освен ако причината не беше друга, например Оливия да е уморена. Или да изпитва неудобство. Може би просто не беше нощна птица.
Сутринта беше силното ѝ време. Знаеше го от опит.
— А нямаш ли вино в хладилника? — попита Тес.
Той се усмихна с облекчение, понеже тя не продължи да го разпитва за Лиана.
— Не и за теб — отвърна Саймън и погледна Оливия. Можеше да се закълне въпреки сумрака, че тя изглежда слисана. — Какво има?
Жената го изглежда за кратко, след това поклати глава и отново впери поглед в кошницата.
— Искаш ли малко вино?
— Вода, ако обичаш.
— За мен портокалов сок — заяви Тес. — Но без месото на плода. Мразя го.
— Мразела месото — измърмори под носа си Саймън на път за кухненския бокс в другия край на дневната. Наля чаша вода и започна да прецежда портокаловия сок, когато се появи Оливия и застана до него.

— Не е необходимо да го правиш — меко каза тя.

Той разклати цедката, за да потече сокът.

— Нали мрази месото.

— Може да мине и без сок. Достатъчно направи за нея, като ѝ позволи да наблюдава как Бък ражда котенцата. За нищо на света няма да се отлепи от кошницата.

Саймън остави цедката в мивката и се обърна към Оливия. Главата ѝ стигаше точно до раменете му. Косата ѝ беше във всички нюанси на русото. В действителност изглеждаше съвсем естествено.

— Преди малко се учуди на нещо — каза той.

Тя му отправи кратък поглед и сви рамене.

— На какво?

Тя отново сви рамене:

— Ти се усмихна и цялото ти лице се промени.

За момент беше готов да се закълне, че прочете по лицето ѝ стеснение, но после реши, че вероятно тъмнината просто придава мекота на чертите ѝ.

— Благодаря, че ни повика — каза Оливия, извърна се, облегна се на плота и се загледа навън. — Това място е прекрасно.

Той се опря на плота до нея.

— Малко е, но не исках да строя къща, където да се чува ехото.

— Няма такава опасност с всичките тези книги. Никога не съм виждала толкова много на едно място. Бас ловя, че няма нито една по въпросите за отглеждането на малки котенца.

— Дай ми само три дни — каза той, подаде ѝ водата и рече тихо, за да не го чуе Тес: — Не съм те виждал от известно време.

Тя отпи от чашата.

— Спя до късно.

— Нарочно ли?

— Работя нощем. Понякога до доста късно. — Оливия впери поглед в ръба на чашата си. Най-сетне вдигна очи и срещна неговите. Лицето ѝ бе напълно открито. — Не знам как да се оправям с това. Не съм дошла в Асконсет по тази причина.

Искреността ѝ направо преобърна вътрешностите му.

— Беше просто една целувка.

Тя вдигна вежди и стрелна с поглед слабините му:

— А на мен ми се стори, че е нещо повече.

И отново стана така. Просто от само себе си. Само един неин поглед беше достатъчен, за да предизвика издайнически приток на кръв в слабините му. Смутен, той сви крак и вдигна стъпалото си на вратата на шкафа. Дотук с мекотата.

— Работата е в това — подхвана тя и отново огледа стаята, — че наистина мисля това, което казах. Тук съм само за лятото и след това си заминавам. Това място... лозето... за мен е просто един оазис.

— Неподходящо сравнение. С всичкия този дъжд прилича по-скоро на кална дупка.

Тя загрижено вдигна поглед към него.

— Има ли опасност да унищожи реколтата?

— Винаги съществува такава опасност. Но не се случва често. По-скоро виното става хубаво или не толкова хубаво.

Тес влетя в стаята с разширени очи:

— Ражда още едно. Петото. Представете ли си какво е да имаш пет бебета?

— Не и аз — отвърна Саймън.

Оливия се изкиска, но Тес неочаквано се вгледа в него.

— Вечер съм с тях.

— Ами през деня? Лещи ли носиш?

— Да.

— И аз ще си сложа лещи, но се налага да почакам, докато очите ми престанат да се променят. Ти кога сложи лещи?

— На четиринадесет години — отвърна той и ѝ подаде сока.

— Не мога да чакам толкова дълго — заяви Тес и надникна в чашата.

— Няма месо — увери я той още преди да го попита. — Замина в канала.

— А, добре.

Тя стисна чашата в лявата си ръка, направи някакъв знак с дясната ръка и се отдалечи.

— Тес! — подвикна майка ѝ подире ѝ.

— Казах го със знаци — викна в отговор детето.

— А! — възкликна Оливия и обясни на Саймън: — Внукът на Санди е глух. Не съм сигурна, че прави знака правилно, но поне се е сетила какво се очаква от нея. Благодари ти за сока.

Саймън прекоси дневната и излезе в коридора при Тес. Опита се да си представи, че вместо нея Лиана наблюдава как Бък ражда котета, пие сок и не забравя да благодари.

— Тъкмо бяхме започнали да се учим на тези неща — обясни той на Оливия и я покани с жест да се настани на някое кресло, но внезапно се сети, че тя може да иска да наблюдава Бък. Смени жеста си, показа с палец натам и въпросително вдигна вежди.

Тя поклати глава отрицателно и се настани в едно дълбоко меко кресло. Облегна се назад, изу гуменките си и сви крака под себе си. Изглеждаше на не повече от шестнадесет години.

— Пречи ли ти това, че Тес е там? — попита тя.

Той погледна към детето и към кошниците в коридора, след това се обърна назад. Бутна настрана книгата и седна на ръба на канапето, за да обмисли въпроса. Дали му пречи присъствието на Тес в къщата ли? Не го бе предизвикал нарочно. Не бе и очаквал, че ще доведе тук коя да е от двете. Но Бък му беше предоставил златна възможност и ето че те бяха тук.

Дали му пречи това? Сигурно би сметнал, че ще бъде точно така. Предишния път умишлено не бе поканил Оливия да влезе. Това беше неговото убежище. Нямаше място за жени и деца.

Но странното бе, че Оливия и Тес не бяха за него просто кои да са жена и дете. Те не бяха само... майка и дъщеря. Оливия и Тес — всяка от тях имаше своя собствена индивидуалност и външност. Бяха съвършено различни от собствената му съпруга и дъщеря.

— Или не трябваше да питам? — обади се тя.

— Не, присъствието ѝ тук не ме притеснява. Опитвам се да си представя каква би била Лиана на възрастта на Тес, но истината е, че в мислите ми тя е само шестгодишна, каквато беше, когато я загубих. Винаги ще остане така. Тес е различна — не в лошия смисъл. Просто е по-голяма. С нея може да се общува повече. Някак житейски мъдра е.

— Това да не е евфемизъм за „отракана бърборана“? — подсмихна се Оливия.

— Понякога е такава, но от това, което ми каза, съдя, че си има причини. Как върви обучението ѝ?

Младата жена кимна, но не изглеждаше много убедена.

— Санди е великолепна. Тес започва да схваща в какво се състои методът ѝ на преподаване. Би било чудесно, ако успее да я запиша в

частно училище, което го прилага. Кандидатствахме в едно в Кеймбридж — гласът ѝ се сниши до шепот, — но неотдавна ми съобщиха с писмо, че нямат свободни места, и аз още не съм събрала смелост да ѝ кажа.

— Толкова ли много настоява да учи там? — също шепнешком попита той.

— Всъщност не иска да се върне в предишното си училище за нищо на света. Подадох документите ѝ в още няколко училища, но сигурно ще разберем резултата едва в последния момент. Страшно изнервящо е.

— Няма ли приятели в предишния си клас?

— Никой не ѝ се обаждат. В случай че не знаеш, това е много показателно.

О, той знаеше, при това прекалено добре.

— Някои неща никога не се променят. А на теб кой ти се обаждат?

— На мен ли?

Не смяташе да ѝ задава подобен въпрос, но ето че го стори.

— Онзи ден бях в офиса, когато те потърси някакъв мъж. Ан-Мари едва успя да го убеди, че те няма.

— Сигурно е бил Тед — изсумтя Оливия. — Кълне се, че не ме търси тук, но няма кой друг да бъде. В Кеймбридж се срещаме. Той държи връзката ни да продължи, но аз — не.

— Защо?

— Защото е много педантичен. Вижда проблеми дори когато не съществуват. Не мога да се оправям с това. Имам си предостатъчно истински проблеми. Освен това си мисли, че тук просто се излеждам по цял ден на плажа и се тъпча с грозде. Само ако... — въздъхна тя уморено и облегна глава назад. — Би трябвало книгата на Натали да е почти готова в началото на август. Искаше семейството ѝ да я прочете преди голямото събитие, но не е предвидила всички трудности.

— Тя е много заета жена.

— Да, вече добре го знам. Вероятно би трябвало да съм ѝ благодарна. Притеснявах се, че не ще успея да смогвам. Аз също не пиша бързо.

— Но се справяш, нали?

Тя се усмихна и усмивката ѝ го учуди — точно както неговата бе въздействала на Оливия. Беше ведра и слънчева. Щастлива.

Заразителна. Гордееше се със себе си, но без капка излишно самомнение.

— Да, успявам да се справям. Всъщност умирам да науча цялата история. Въпросът е в това дали ще подейства по същия начин на Сюзан и Грег. Или по-скоро, дали изобщо ще я прочетат.

— Мисля, че ще го сторят. Те не са лоши хора.

— Ако е така — ясно пролича съмнението в гласа ѝ, — къде са те? Защо не са тук? Лятото е прекрасно. Ако това място беше мое, не бих се откъсвала от него — тя сниши гласа си. — Като стана дума за място, тази вечер ти почука на правилната врата. Знаеше коя е моята стая.

— В това няма нищо странно — отвърна той и се постара да премахне подозренията ѝ още в зародиш. Не желаше да ѝ внушава, че се интересува от нея. — Натали винаги настанява гостите си в това крило, затова бях сигурен, че ще си там. Нали ме наблюдаваш от прозореца. Само една от тези стаи има ниша до прозореца.

— А кой живее в Голямата къща? — уж равнодушно попита Оливия, сякаш през цялото време се е интересувала единствено от нея. — Едната стая е на Натали. Другата — на Джил. Сигурно третата стая е за Сюзан и съпруга ѝ. Какво се крие зад заключената врата?

Саймън не знаеше как точно се чувства, след като една заключена врата бе предпочетена пред него. Известно му беше какво има там, но ако някой трябваше да каже на Оливия, това беше Натали.

— Спомени. Трофей. Стари книги и семейни реликви.

— Къде е Брад?

— Братът ли? — попита той.

— Не, синът. Само той не се е обаждал. Натали каза, че няма и да го направи. Според мен зад това се крие голям разрыв, а за човек като мен е трудно да го подмине. Душата си давам да имам семейство. А тези хора го притежават и не го ценят. Защо не искат да имат нищо общо с Асконсет? Или просто сватбата е причината?

— Това лято е заради сватбата.

— Но това е толкова невероятна любовна история! Знаеш ли... Карл споделял ли ти е...

— Че са били влюбени още като деца ли? Да.

— Винаги ли си знаел?

— Не. Той обичаше майка ми. Отнасяше се добре към нея. Работеше с Натали, но винаги се връщаше у дома при майка ми.

— И я е обичал — замисли се Оливия.

— Да.

— Значи смяташ, че е възможно човек да обича две жени едновременно?

— Обичаше ги по различен начин.

Лицето на Оливия придоби съсредоточено изражение, когато се замисли над думите му. Той я наблюдаваше как се навежда напред и обгръща коленете си с ръце. Най-накрая тя се облегна назад и видът ѝ не подсказваше, че изгаря от нетърпение да си тръгне, макар да беше почти два часа през нощта. Изглеждаше доволна.

Този факт достави удоволствие на Саймън. Явно не сбърка, като ги доведе тук. Наистина се чувстваше добре в къщата си без деца и жени, но някои неща трябваше да бъдат споделени. Като родилните мъки на Бък. Като тишината на нощта.

В този момент усети, че всъщност е прекалено тихо. Намръщи се, примъкна се напред и погледна към коридора. Тес беше положила глава на ръба на панера.

— Добре ли е? — попита той.

Оливия се усмихна:

— Сигурно е заспала. Обикновено се оказва така, когато толкова време не се обади.

Тес наистина беше заспала. Събуди се едва когато Оливия докосна рамото ѝ. Взе я в ръце, сякаш възнамеряваше да я пренесе по този начин чак до Голямата къща, но Саймън пое детето от нея.

— Ти вземи фенерчето — прошепна ѝ и пхна ръце под тялото на детето.

Навън ръмеше. Първата му мисъл беше за гроздето и той тихо изруга.

— Да вземем колата ли? — попита Оливия, разбрала погрешно недоволството му.

— Не, пеш е също толкова бързо, а и тя не тежи. Дъждът е слаб и няма да проникне през короните на дърветата известно време, така че няма да ни намокри. — Той се насочи към пътеката и поспря, за да пропусне Оливия напред. — Прогнозата наистина предвиждаше дъжд, но се надявах да не са познали.

— Не е студено и не духа.

— Нямаме нужда от студ. От вятър се нуждаем, стига да не е силен. Така гроздовете ще изсъхнат по-бързо. В противен случай влагата ще се задържи.

Дъждът меко трополеше по листата над главите им, но те не се намокриха, докато не излязоха от гората и не хукнаха към къщата. Саймън притисна Тес до гърдите си и така я предпазваше с тялото си, докато тичаше. Когато се озоваха под тентата във вътрешния двор, той внимателно я подаде на Оливия и отвори вратата.

Не си казаха нищо и той не можа да намери подходящите думи, преди Оливия и Тес да изчезнат от погледа му. Докато се връщаше обратно през гората, почувства задоволство.

Освен това, преди да се пъкне в леглото, усети, че е силно възбуден, но въпреки това беше доволен.

ДЕВЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Сюзан чу звъна на телефона, докато превърташе ключа в ключалката. Нямаше нищо против интересен телефонен разговор, затова побърза да отвори вратата и да изключи алармената система, захвърли нещата си на един стол и вдигна слушалката точно преди разговорът да се прехвърли на телефонния секретар.

— Ало?

— Здравей, Сюзан. Саймън се обажда.

Е, не беше точно поканена за обяд в „Палио“, както се бе надявала, но въпреки това обещавахе да бъде интересно.

— Саймън. Бъдещият ми доведен брат. Как си?

— Не се оплаквам, а ти?

— Страхотно, никога не съм била по-добре. Не съм те виждала, откакто родителите ни съобщиха голямата новина. Е, какво смяташ?

— Смятам, че е прекрасно.

Разбира се, че какво друго. Баща му се женеше за богата жена. Това щеше да подобри и собственото му положение, да не говорим за сигурността в работата му.

Но тя не беше справедлива. Винаги бе харесвала Саймън повече от всички приятели на брат си от детството. Той беше лоялен към Грег — а също и към родителите й, като се отчита времето, което посвещаваше на лозята. Не биваше да го съди прибързано.

— Ти не се ли учуди? — попита тя. — Или знаеше, че нещата вървят натам?

Сигурно е знаел. Нали всеки ден беше в Асконсет. Вероятно е забелязал промяната у Натали и Карл — някой скришом разменен поглед, стискане на ръцете, въздушна целувка. Не може да не са му се доверили.

— Не, честно казано, нищо не усетих. Но и нищо такова не съм търсил. Напоследък съм доста зает.

Сюзан мигновено се разкая и каза по-меко:

— Разбирам.

Независимо от това каква роля е изиграл или не е изиграл Саймън за съюза между техните две семейства — била тя невинна или не, — той бе преживял истинска трагедия със своето собствено семейство.

— Натали и Карл изглеждат щастливи — каза той. — Само това е важното.

— Това означава ли, че ти не се радваш?

Не бе допускала подобна ситуация. Че какво би могло да не му допада от неговата собствена гледна точка?

— Напротив, много се радвам. Винаги съм ценял високо Натали.

— Както и тя теб — със завист отговори Сюзан. — Искаше й се някой от семейството да поеме имението. Сега желанието й ще бъде изпълнено.

Саймън беше олицетворение на здравия разум.

— Не. Тя държеше ти или Грег да поемете нещата. И все още го иска. Освен това, аз няма нищо да поема. Управител съм на това имение от цели шест години и не смятам да променям този факт.

— Засега, но кой знае какво ще стане в бъдеще.

Трябваше да му го каже, защото наистина предполагаше така.

Саймън замълча, после предпазливо каза:

— Нямам нужда от това, Сюзан.

— От какво? Да притежаваш Асконсет ли? Или да обсъждам с теб този въпрос?

— И от двете — малко по-разпалено отвърна той. — Направо се скъсвам от работа, за да осигуря добра реколта, а и времето не ми помага особено. Нямам време да водя подобни телефонни разговори.

Тя също не умираше от желание за подобно нещо.

— Тогава защо се обаждаш?

— Защото Натали се нуждае от теб. Твърде много й се струпа. Реших, че е редно да го знаеш.

— А, искаш да дойда.

И Марк бе на мнение, че тя трябва да отиде в Асконсет. А също и децата й.

— Смятам, че би било чудесно някой от семейството да й помогне.

— Но нали има нова помощничка? — мило попита Сюзан. — Тя не може ли да помогне?

— Помага й, но Натали се нуждае от теб.

— Да не би това да е единствената ми грижа?

Винаги се стигаше до този момент.

— Знам, че ти също си заета — въздъхна Саймън, — но как може да се тревожиш за това кой ще поеме имението, след като двамата с Грег изобщо не стъпват тук?

— Обади ли се и на него? Съобщи ли му, че трябва да дойде там?

— Не. Не съм убеден, че това ще му се понрави.

Сюзан настръхна:

— Защото той работи, а аз просто си седя и нищо не правя, така ли? Аз също имам своите задължения, Саймън. Твърде много неща, с които да се занимавам. Майка ми винаги е постъпвала, както намери за добре. Във всеки случай не ме попита, преди да реши да се омъжи повторно. За какво бих ѝ притрябвала сега? И ако се нуждае от мен, защо не вдигне телефона и не ми се обади?

— Не знам. Вероятно просто не ѝ е присъщо да моли за помощ. Винаги се е справяла сама.

— Точно така. Натали преди всичко.

— Не се изразих правилно, Сюзан. Искан да кажа, че би предпочела да се справи сама, вместо да моли за помощ.

— Значи вече я познаваш по-добре от мен? Много интересно, Саймън. Много показателно. Я ми кажи, нима това е твоя работа?

Последва дълга пауза, след която Саймън съвсем тихо призна:

— Не е. Права си. Не е моя работа. Тя е твоя майка, не моя. Моята почина. Нищо чудно това да ми пречи да виждам ясно нещата. Ужасно ми липсва. Ако можех да си я върна, бъди дяволски сигурна, че щях да сторя всичко по силите си, за да направя старостта ѝ по-лека.

Докато трополеше надолу по стълбите от кабинета си, Саймън беше направо бесен. Не разбираше защо хора, които притежават толкова много, съзнателно се лишават от него. По този въпрос споделяше мнението на Оливия. Асконсет беше най-красивото място, което беше виждал, а той бе пътувал доста. В живота му имаше един период — много кратък период, докато учеше в колежа и обичаше да пътува на автостоп, — когато се замисли дали да не се премести някъде другаде. Но нито едно от местата, които видя по време на пътуването си, не успяваше да се мери с Асконсет — нито по красота, нито по лозарските си практики.

Не че много искаше Сюзан или Грег да се навъртат наоколо, ако щяха да се отнасят към него и баща му като към жадни за богатство хора. Той не се стремеше към парите. Те не бяха всесилни. Със сигурност не бяха в състояние да възкресяват мъртвите.

В склада на долния етаж той ядосано си взе инструментите, макар тел и работните ръкавици. Най-горните опорни телове на един от редовете с шенан блан имаха нужда от поправка. Листата вече бяха стигнали дотам. Веднъж вече ги бяха подрязвали и трябваше отново да го направят. Но най-напред, реши той, трябва да се оправи горната тел. Беше приятна и ненатоварваща работа.

Сложи си ръкавиците и тъкмо освобождаваше с клещите старата тел, която все още се крепеше на един пирон, когато забеляза Тес.

Снощи беше едно, а днес — друго. Петната по някои гроздове красноречиво говореха за проблеми и нямаше настроение да се оправя и с едно дете.

Естествено, понеже не го искаше, тя се приближи, но изглеждаше по-скоро предпазлива, отколкото нападателна.

— Къде е Бък?

— У дома — отговори той и се върна към работата си. — Не се отделя от котенцата си.

— Роди ли още някое, след като си отидох?

— Не. Пет са.

— А ти какво правиш?

— Поправям телените опори.

— А те какво правят?

— Поддържат лозите. — Това беше възможно най-простият отговор. Опита да се държи по-мило от преди и добави: — Насочвам растежа им вертикално, а не хоризонтално. Искам лозите да растат нагоре, а не настрани.

— Защо?

— Защото, ако растат настрани, ще скрият гроздовете и те няма да получават достатъчно слънце и вятър. Ако не са достатъчно изложени на слънце, няма да узреят. А ако не ги духа лек вятър, няма да изсъхнат. А ако не изсъхнат, ще загният.

— Ще загният! — повтори Тес, явно заинтригувана от думата.

На него обаче тя никак не му харесваше.

— Наричат го плесен или мухъл. Лоша работа. — Той погледна часовника си. Тя явно възнамеряваше да поостане малко. Нямаше време да я забавлява. — Не трябва ли да имаш уроци сутринта?

— Госпожа Аделсън е болна. Може ли да отида да видя Бък?

— Не сега. Имам работа.

— Няма нищо. Ти си работи, а аз ще отида да го видя.

— Но аз нямам време да те закарам дотам.

— Ще отида пеш. Само ми посочи откъде започва пътеката.

— Къде е майка ти?

— В кабинета, но няма нужда да я питам, ако ти ми позволиш.

Той я огледа от глава до пети. Беше чистичка и спретната, но денят едва сега започваше.

— Да не ти е забранила да ходиш?

— Каза ми да не се пречкам. — Изражението ѝ стана по-меко. Или за момент забрави за войнствеността си, или просто го манипулираше. Във всеки случай беше много убедителна. — Ако ти си тук, а аз — там, няма да ти се пречкам. Не смяташ ли, че не е добре Бък да бъде сама цял ден? Тя ме познава и ме обича. Сигурно желае да се похвали с бебетата си. Освен това искам да видя котенцата, за да мога да разкажа на всички в класа по ветроходство.

Ах! Копнеж за приятели.

— Обаче се усмихни.

— Моля?

— Трябва да се усмихваш, докато разказваш на децата от класа по ветроходство за котенцата. Така ще им покажеш, че наистина се вълнуваш, а не се опитваш просто да ги впечатлиш.

— На бас, че те нямат котенца.

— И ти нямаш — заяви той и веднага съжали, защото лицето ѝ помръкна. — Не е така, имаш — поправи се и свали ръкавиците си. — Ти първа забеляза колко дебела е Бък. Хайде. Ще те заведа до пътеката. Но не трябва да се отклоняваш от нея. Направиш ли го, ще се изгубиш, а в тези гори има мечки.

— Няма — скастри го тя, явно разбрала, че се шегува. — Има норки и миещи мечки, сърни и фазани, но те се страхуват от мен повече, отколкото аз от тях. — Тя подтичваше, за да не изостава. — Нали?

— Точно така. Добре. Ето там. Виждаш ли пътеката до стария клен?

— Да — потвърди тя и хукна.

— Чакай! — провикна се той след нея. — А какво да кажа на майка ти, ако те потърси?

Тя се обърна и продължи да тича заднишком.

— Кажи й, че ти си ме поканил. То така си и беше, нали?

Можеше да поспори по този въпрос, но не го стори.

— Кога е нужно да се върнеш?

— Часът ми в клуба е в два.

— И какво трябва да правиш, докато разказваш на децата за котетата?

Тес оголи зъби в някакво разкривено подобие на усмивка и отпраши.

Сюзан прекара цял час, измъчвана от тежкото бреме на вината, че вгорчава живота на майка си на стари години, после вдигна телефона и позвъни в службата на Грег.

— Моментът не е подходящ — заяви той, но тя не му позволи да я отпрати. Нейното време не беше по-малко ценно. Душевното й спокойствие — също. Освен това за Грег всеки момент беше неподходящ.

— Току-що ми се обади Саймън — каза тя. — Твърди, че мама се нуждае от помощ. Знаеш ли нещо по този въпрос?

— Каква помощ?

— Не знам. Каза ми само, че малко подкрепа няма да й е излишна.

— Има я. Джил е там.

— Така ли? Не знаех. Това е добре, но защо тогава Саймън ми се обади?

— Слушай, след дваайсет минути започва заседанието ми, а преди това трябва да прегледам двадесет страници с данни.

— Ти ще отидеш ли при Джил там?

— Не, ако успея да го избегна.

— Може би един от нас трябва да отиде. Да видим с очите си какво става.

— Ти върви. Разполагаш с повече време от мен.

— Но съпругата ти е там. Така ще разполагаш с извинение да отидеш.

— Защо ти е извинение? Просто кажи, че се тревожиш.

— Ти се тревожиш повече от мен — възрази му тя. — Смяташ, че семейство Бърк искат да поемат имението в свои ръце. Би могъл да разговаряш с Карл, ако отидеш.

— Сюзан, нямам време за всичко това.

— Нито пък аз — сопна му се тя. — Ами ако се случи нещо? Ти си мъж. Занимаваш се с бизнес. Веднага ще надушиш, ако се мъти нещо.

— Сюзан, срещата ми е след... осемнайсет минути.

— Стига, моля те — каза тя. Беше ѝ омръзнало да я считат за маловажна. — Нима работата е по-важна за теб от семейството ти? Моля те да ми помогнеш с всичко това, Грег.

— Няма да отида в Асконсет — с внезапна категоричност заяви той. — Ако Джил иска да поговорим, знае къде да ме намери.

Сюзан се слиса и каза по-тихо:

— Да не би двамата да имате проблеми?

Той изръмжа в отговор:

— Нищо, за което да не могат да се погрижат времето и малко свобода. Сюзан, забрави, че съм ти споменал за това. Ужасно съм изморен и живея под страхотно напрежение. Джил искаше да отиде в Асконсет и аз не успях да я разубедея. Обади ѝ се. Попитай я какво смята. Ако отговорът ѝ не те задоволи, отиди и виж със собствените си очи. Аз не мога. Не сега. Просто не мога.

ДВАДЕСЕТА ГЛАВА

— Понякога наистина не съм в състояние да разбера тези семейни истории — потъна в размисъл Натали. Мълчанието продължи и Оливия й даде известно време, преди внимателно да се намеси:

— Какво точно имаш предвид?

Възрастната жена изглеждаше разтревожена.

— Че кръвта вода не става — отвърна тя и погледна през прозореца. — Винаги съм смятала, че в това се крие положителен смисъл, нали разбираш, че семейните връзки са по-силни и по-дълбоки от всичко останало. Но в действителност човек би могъл да го тълкува и по различен начин. Възможно е да се отчита, че лошите неща също се предават в семейството. — Погледът й потърси този на Оливия. — Вземи лудостта например. Понякога разсъждавам върху това.

Понякога ли? Оливия го правеше много по-често. Тъй като майка й не беше около нея, беше по-склонна да го прави. Но Натали сама бе отгледала децата си и все още ги подкрепяше.

— Дали не трябва да опиташ отново да им позвъниш — предложи Оливия.

— Не, още са разстроени.

— Но те трябва да прочетат какво съм написала.

— Все още не си написала най-хубавата част. Дори не си я чула.

Бюрото беше покрито със снимки, направени по време и веднага след войната. Някои от тях бе реставрирала тя — по-официалните, които показваха елегантния начин на живот на семейството, така дълбоко запленил въображението й. Други, които виждаше за пръв път, бяха по-ежедневни. Натали не бе пожелала да ги реставрира.

Възрастната жена взе една от тези снимки. На нея тя държеше двете си деца — по едно върху всеки крак. Алегзандър я бе прегърнал през рамо и беше широко усмихнат. Той беше единственият човек на снимката с усмивка на уста.

Алегзандър остана отвъд океана след края на войната и раздялата ни продължи близо пет години. Пускаха го в отпуск, но за

съвсем кратко време. Не бе достатъчно, за да разгадаеш добре един човек. Като добавиш към това и факта, че аз не го познавах добре дори когато се оженихме, ще разбереш, че когато се прибра у дома, осъзнах, че живея с напълно непознат човек. Децата също не бяха свикнали с него и се държаха зле, което правеше нещата още по-трудни. Но поне си беше вкъщи. Всичко щеше да се оправи. Алегзандър щеше да спаси Асконсет. Нали точно затова се бях омъжила за него.

Алегзандър щеше да спаси Асконсет. Нали точно затова се бях омъжила за него.

Често си повтарях това през годините, докато го нямаше, когато Карл ми липсваше много повече, отколкото Алегзандър. Бе ужасно лечителен период за мен и аз наистина страдах. След като вълнението от сватбата премина и положението тук се влоши, започнах да изпитвам нужда от Карл.

Но Алегзандър щеше да спаси Асконсет. Нали точно затова се бях омъжила за него.

Започнах да си повтарям тези думи като заклинание. Само това ми вдъхваше сили през тези толкова мрачни дни.

Мрачни ли?

Вероятно това не е точната дума. Времената, бяха трудни. Бяха изпълнени с работа и тревоги. Непрекъснато се надявахме да получим писмо. Пощальоните разнасяха най-напред писмата от фронта — донасяха ги веднага щом пристигнеха, а това ни държеше в непрекъснато очакване. Разбира се, възможно бе ненадейно да ни посети и пасторът. Точно от това се бояхме. Веднъж вече го бяхме преживели. Всяка нощ се скупчвахме пред радиото във всекидневната и слушахме новините от фронтовата линия. Изтръпвахме всеки път, когато научехме, че е загинало някое местно момче.

За мен това бяха дни на салюта. Децата бяха твърде малки, за да ми бъдат утеха. Нямаше с кого да разговарям, на кого да се оплача, от кого да потърся помощ. Бях съвсем сама.

Но Алегзандър щеше да спаси Асконсет. Нали точно затова се бях омъжила, за него.

И къде бяха парите?

Много уместен въпрос. Не че го зададох. Не беше моя работа. Аз бях жената. Дъщерята. Баща ми бе длъжен да го направи. Нали

тъкмо той сключи тази сделка.

— Ще дойдат след войната — мрачно изръмжа той единствения път, когато се осмелих да попитам. И аз продължих да се уповавам на това. Алегзандър щеше да спаси Асконсет след края на войната. По този начин щеше да спаси и живота на баща ми. Просто трябваше да издържим дотогава.

И ние наистина издържахме — Джеремая и аз. Продължихме да се оправяме с всичко, докато не се върна Карл и не пое част от отговорностите. За мен това беше и добре, и зле: добре, защото имаше някой да ни помага, и зле, защото този някой беше Карл. Налагаше се да го виждам всеки ден. Трябваше да си припомням какъв би могъл да бъде животът ни и най-сетне да му обясня защо никога нямаше да се получи така.

Алегзандър щеше да спаси Асконсет. След като се върне от войната, щеше да инвестира в лозите и да даде на баща ми нов стимул за живот. Асконсет щеше да се прочуе като винарско имение, както не бе успял да се прочуе като ферма.

На теория Алегзандър не ни даде напразни обещания. Семейството му притежаваше две много успешни фабрики за обувки, които — независимо от трудностите по време на Депресията — успяха да оцелеят и да се развият добре. След това избухна войната и вместо да произвеждат обувки за цивилното население, Сийбринг започнаха да правят ботуши не само за американските войници, но и за съюзниците. Не можеха да смогват, толкова голямо беше търсенето.

Да, войната сложи край на Депресията. Колкото и ужасно да звучи, това беше истината, фабриките на семейство Сийбринг бяха само едни от благодетелстваните. Нашите бойци се нуждаеха не само от дрехи, но и от храна. Трябваша им и оръжия. А също и превозни средства по земя, въздух и вода. Бизнесът на мнозина, които изпитваха затруднения, процъфтя. Случаят със семейството на Алегзандър не беше никакво изключение.

След това войната приключи и хората, които бяха успели да спасят парите си от сянката на Депресията, бяха изпълнени с оптимизъм и разполагаха с бели пари за черни дни. Фабриките, които произвеждаха униформи, започнаха да шият цивилни костюми или рокли, с които жените да се появяват на празненствата по случай

победата. Заводите, които доставяха военни ботуши, започнаха да правят обувки.

Така би трябвало да стане и с фабриките на семейство Сийбринг. Ако нещата бяха тръгнали по план, те щяха да се пренасочат към мирновременното производство и да процъфтяват.

Какво се случи в действителност? Бащата на Алегзандър почина по средата на войната и нямаше кой да се погрижи за работите му. Алегзандър упълномощи свое доверено лице, което да поеме нещата, докато той се върне. Но започна да си играе на разузнавач и остана зад граница много по-дълго, отколкото ми се искаше.

Не. Не е честно от моя страна да твърдя подобно нещо. Не го пиши, Оливия. Алегзандър не си играеше на разузнавач. Правеше нещо, което бе редно да се свърши. Събирането на доказателства за престъпленията, извършени по време на войната, бе нещо важно. Жестокостите на Третия райх трябваше да бъдат наказани.

Но присъствието на Алегзандър там остави празнина тук. Ако се беше върнал след края на войната заедно с останалите войници, фабриките му щяха да бъдат спасени. Но когато си дойде, злото вече бе сторено. Надзорникът бе офейкал с парите от печалбата и разговорът ни, който трябваше да стъпи върху процъфтяването на предприятията след войната, така и не се състоя. Когато Алегзандър се върна, фабриките вече вяха закрити.

Така. Разказах ти за първата си среща с Карл. Както и за деня, когато той замина на война, и за деня, когато се омъжих за друг. А сега нека ти опиша деня, когато стана ясно, че съм сторила това напразно и че напразно съм се отказала от него.

Беше неделя. Алегзандър се беше върнал преди месец, но почти всеки ден се занимаваше с фабриките си. Всички смятахме, че те са напълно готови за експлоатация и че трябва просто да ги постегне. Той не ни бе казал за попечителя, нито за това, че са закрити. Сутрин излизаше с усмивка на уста и вечер се връщаше по същия начин.

В действителност точно в онзи момент ние сме били най-малката му грижа. Беше изгубил семейния си бизнес. Нищо не бе останало. Отне му около месец да събира остатъците и да се опитва да спаси нещо, докато най-сетне прие истината. Налагаше се да съобщи новината и на нас. А какъв по-подходящ ден за това от

неделя? Неделята е ден за почивка. За посещение в църквата, за разбиране и прошка.

И така ние отидохме на църква и се прибрахме за обяд. Баща ми беше твърде слаб, за да ходи на църква — вече рядко напускаше къщата, — но този ден се присъедини към нас на масата. Александър изчака да привършим с храната. Децата се качиха горе за следобедния си сън. Аз чистех кухнята.

Ал слушаше радио заедно с баща ми. Веднага щом се присъединих към тях, той изключи радиото. Върна се на стола си, наклони се напред и известно време остана с наведена глава.

— Трябва да ви съобща някои лоши новини — подхвана той и ни разказа какво е направил попечителят. Подробно ни разказа за опитите си да поправи вредата от стореното. Преповтори пред нас разговорите си с тамошните работници. Запозна ни с безполезните усилия на полицията и призна, че изпитва гняв и безпомощност.

Слушах внимателно, но ми трябваше известно време, за да осъзная какво казва. Нали в края на краищата Александър щеше да спаси Асконсет. Щеше да даде на баща ми онова, от което се нуждаеше най-силно. Точно затова се бях омъжила за него, а не бях чакала Карл.

Само че Александър нямаше никакви пари. Не беше в състояние да спаси Асконсет.

Баща ми пребледня като платно. Три пъти безуспешно опита да се изправи и едва на четвъртия успя с моя помощ. Беше толкова печално прегърбен и слаб и трепереше толкова силно, че аз започнах да говоря каквото ми хрумне, само и само да му вдъхна увереност.

— Ще намерим пари — опитах се да го убедя аз, — ще набавим твоите лози. Не се безпокой. Ще открием начин. Просто си лежи и събирай сили, за да може да кажеш на Джеремая къде искаш да ги засади, когато пристигнат.

Той не продума. Беше извърнал глава настрани, а погледът му беше празен. Знаех, че това е краят. Беше се предал.

Болеше ме заради него. Беше ми баща и аз го обичах, а се топеше пред очите ми. Помогнах му да си легне и останах при него, докато децата се събудиха. Александър отново бе възвърнал обичайния си жизнерадостен облик.

Но не и аз. Трябваше да помисля. Имах нужда да остана сама.

Помолих го да наглежда децата, но той каза, че има среща със свой боен другар в Нюпорт.

Затова облякох добре децата. Брад беше почти на пет години. Обикновено тичаше най-отпред. Носех Сюзан на ръце. Беше само на две годинки.

Запътих се към океана. Вървахме ли, вървахме. Беше свеж септемврийски ден — слънчев, но хладен. Когато стигнахме до брега, се изкачихме на една скала, откъдето можехме да наблюдаваме прибоа, без да ни пръска пяната.

Спомням си, че бях направо ужасена от могъществото на вълните, които се удряха в скалите, от техния грохот и от красотата им. Но красотата беше последното нещо, което усещах дълбоко в сърцето си. Чувствах се празна и потънала в мрак. Чувствах се безсилна. Както си седях върху скалите, отчаянието върхлетя отгоре ми.

Помислих си дали да не скоча.

Наистина беше така — за един кратък миг тази мисъл мина през главата ми.

След това Брад уви ръчички около шията ми. Океанът го плашеше. Нуждаеше се от утеха.

Това възвърна здравия ми разум.

Преди мисълта отново да ме върхлети, грабнах децата и се запътихме обратно. Чудно ми е откъде намерих сили да нося и двамата, но го направих. Когато се прибрах у дома, в мен зрееше нова решителност. Това бе знаменателно преживяване.

„Това бе знаменателно изживяване“ — написа Оливия и се облегна назад. Винаги се бе удивлявала на оптимизма на Натали. Но оптимистите не мислеха за самоубийство.

Изправи се и се наклони към прозореца. Виждаше Натали в далечината — изящна фигура, която вървеше между два реда лози. С нея беше и художничката, която щеше да изработи новите етикети за вината на имението. Бяха там вече близо час. Натали държеше жената да почувства атмосферата на това място, преди да направи първите си скици.

Знаменателно изживяване. Оливия погледна в речника, за да провери как точно се пише думата „знаменателен“. Едновременно с това провери и значението. Това беше преживяване, което те осенява с някакво прозрение. Дори проста случка, заредена с важно значение, може да се нарече знаменателно събитие. Събитието, което променя нечий живот, несъмнено е точно такова.

Тя желаше да научи още подробности. Натали бе обещала да се върне, но все още беше заедно с художничката.

Тес щеше да иска да обядва, преди да отиде в яхтклуба. Бе постъпила нова готвачка — мило момиче от някакъв ресторант — и се бе отказала още същия ден, защото работата ѝ се видя твърде много. Натали се опитваше да наеме друг човек. Междувременно, след множеството сандвичи, поръчани от магазинчето на кръстовището, Оливия реши, че не е трудно да приготви поне сандвичи с риба тон. Натали и Карл ги обичаха.

Намери консерви с риба тон в килера и майонеза в хладилника, разбърка ги и намаза филийки със сместа. Добави маруля и ги разреза на две. Нищо особено. Никакво кулинарно чудо. Обедите не бяха нейната стихия.

Преглеждаше вестника в очакване на Тес, когато се появи Саймън. Щом я видя, той поспря за момент, след това се приближи до хладилника, отвори бутилка минерална вода и я изпи цялата.

Беше плувнал в пот. По фланелката му се виждаха мокри петна, а по кожата му блестяха капчици влага. Косата му беше мокра и изглеждаше по-тъмнокастениява. Макар да бяха силно загорели, бузите му бяха зачервени.

Кръвта на Оливия забушува във вените. Питаше се защо химията на привличането работи при някои мъже, а при други — не. Този несъмнено я привличаше.

— Навън е доста горещо — отбеляза той, след като изправи глава. Съгледа сандвичите и попита: — Кой ги направи?

— Аз — отвърна тя и остави вестника. — Опитай ги на собствена отговорност. Не съм добра готвачка.

А така ѝ се искаше да беше обратното. Мечтаеше да може да приготвя невероятни гозби. Мъжете обожаваха домашно приготвената храна. Но те обичаха и дългите руси коси, а тя не притежаваше нито едно от двете.

Той надзърна под едната филийка.

— Човек не може да сгреши с рибата тон.

— Така е, но може да постигне с нея много повече от мен. Мадалена правеше чудеса. Не искаше да ми разкрие тайната.

— Добавяше чилантро.

— Чилантро значи.

— Счукано в майонезата.

— Аха.

Оливия неловко скръсти ръце, след това ги разтвори и ги отпусна в скута си. Саймън я наблюдаваше. Макар и потен, беше неотразим. Самата тя се чувстваше доста невзрачна и точно в този момент си мечтаеше косата ѝ да е дълга поне до раменете.

— Как са котетата? — попита тя, нетърпелива да избегне неловкия момент.

— Мънички. — Той посочи с брадичка към сандвичите. — Може ли да си взема?

— Заповядай.

Чилантро. Не знаеше как изглежда то, но нямаше проблем да узнае. Можеше да го счука и да го добави към майонезата. Но със или без чилантро, Саймън ядеше от нейните сандвичи.

Тя понечи да запълни мълчанието, за да не остане той с впечатлението, че очаква да чуе от него някой комплимент:

— Натали много се зарадва, че Бък е момиче.

— Да, знам. Каза ми го вече поне три пъти. Сигурно никога няма да успее да забравя срама си — отвърна той, но не изглеждаше особено разстроен. В действителност явно се забавляваше. И макар да не се усмихваше, изглежда, всеки момент щеше да го направи.

Тя изчака с надежда да зърне усмивката му.

След това неговият поглед се спря върху устните ѝ и тя забрави, че очаква усмивката му.

— Къде е Натали? — попита тя, за да отклони вниманието му. — Все още ли е навън?

— Да — отговори той и си взе още половин сандвич.

Оливия погледна към часовника.

— Къде ли се бави Тес?

Въпросът беше риторичен, затова остана учудена, когато той отвърна:

— У дома. Искаше да види котенцата. Заведох я до пътеката в гората.

— Ох! Не е било много умно от твоя страна. Сигурно ще остане там повече, отколкото би желал. Направо е очарована от тези котета. Само за тях говореше на закуска.

— Защо не вземеш едно, когато могат да излизат навън? Дори две, ако искаш. Или всичките пет.

— Не, няма да можем. Ние нямаме собствен дом. Дори не знам къде ще бъдем през есента. Някои хазяи не обичат котки.

— Значи разполагаш с шест седмици да решиш — каза Саймън. Взе сандвича и се запъти към вратата. — Вкусно е. Истината е, че аз много не обичам чилантро. Благодаря за обема.

„Това беше знаменателно събитие“, прочете Оливия на глас, за да подсети Натали докъде са стигнали. Отдалечи се от компютъра и се настани в едно от креслата с бележника и молива си. Беше нахранила Тес и я бе закарала до клуба. Беше прогонила от главата си мислите за Саймън. Сега трябваше да работи.

— Наистина ли мислеше за самоубийство?

Натали приглади лепените си къси панталони, но в същия миг една бръчка се появи над веждите ѝ.

— За момент. Само за миг. Чувствах ужасна болка, празнота и усещах огромна загуба. Бях изтощена и уплашена.

— От какво?

— От бъдещето. През цялото време, докато Алегзандър отсъстваше, си бях представяла какъв ще бъде животът ни след това. Картината може и да не бе съвсем розова, но така се опитвах да компенсирам загубата на Карл. Онова, което щях да получа, трябваше да осмисли тази загуба. Внезапно се оказа нещо съвсем различно. Цялата картина просто... просто... — Тя неистово размаха ръце. — ... се разпадна.

Ръцете ѝ паднаха като покосени. Върху лицето ѝ се изписа споменът за тази отдавнашна болка.

Оливия също познаваше страданието. И тя бе изпитвала празнота и болка, умора и страх. А колко по-силни би трябвало да са

чувствата на Натали, след като ѝ бе хрумнала дори мисълта за самоубийство.

Но тя осъзна, че разликата е в степента. Натали бе преживяла крайностите. Беше съвсем естествено човек като нея, изпитал такова щастие, каквото беше нейното с Карл, да намери за непоносима болката от напълно измамените илюзии.

— Както и да е — продължи по-възрастната жена, — беше само за един момент и след това изчезна. През онзи ден, докато вървах на път за вкъщи, понесла децата си, аз напълно преосмислих възгледите си за живота. Дотогава бях възлагала всичките си надежди на други хора. Бях разчитала на баща си, после на Карл, сетне на Алегзандър. Бях послушала майка си и бях постъпила неправилно. В крайна сметка решението беше мое. Държа това да стане съвсем ясно от написаното от теб. Майка ми не ме накара насила да се омъжа за Алегзандър. Сама реших да постъпя по този начин — заяви Натали и направи кратка пауза.

— Да? — подкани я Оливия.

— Но истинското решение взех през онзи ден. Седнала на скалите под силния напор на вятъра и грохота на вълните, които изпращаха пръски във въздуха, аз се намирах на кръстопът. Избрах да живея. И не как да е. Избрах да живея добре. Заклех се да го постигна.

Оливия предусещаше, че иде ред на следващата част от историята, но не бързаше да подтиква разговора.

— Замисляла си се да поискаш развод?

— Не. Омъжих се за Алегзандър по собствена воля.

— Но си го направила въз основа на лъжливите обещания, които е дал.

— Не бяха лъжливи, когато ги даде. Той наистина смяташе да изгради лозарското имение с парите от обувните фабрики. Не ни беше лъгал.

— Но всъщност ви е подвел — каза Оливия. — Не беше ли ядосана?

— Ядосана ли? На положението — да, но не на Алегзандър. — Нима можеш да се разсърдиш на човек, който действа с най-добри подбуди? На човек, който също е изживял огромна загуба? Бях разочарована. Смятах, че е ловък бизнесмен, а се оказа обратното, но наистина той имаше добро сърце.

— Не спомена ли, че е останал в Европа по-дълго, отколкото се е налагало?

— Не — търпеливо я поправи Натали. — Казах само, че нещата биха могли да бъдат различни, ако не беше останал толкова за дълго. Но не е стоял там със скръстени ръце. Работата му наистина беше важна.

— А какво стана с баща ти? Нали майка ти бе казала, че без допълнителни средства и без нови сортове лози той ще умре. Не обвиняваш ли Алегзандър за неговата смърт?

Натали тъжно се усмихна:

— Алегзандър няма нищо общо с парите, които баща ми изгуби при срина на борсата. Това беше началото на неговото падение, но сам си беше виновен. Той беше директор на банката. Важните решения минаваха през него. Алегзандър нямаше нищо общо с грешките на баща ми като фермер, а що се отнася до закупуването на новите сортове от Европа, донесе само онова, което баща ми му беше заръчал. Не беше виновен, че те не са подходящи за тукашния микроклимат. Не той съветваше баща ми да влага все повече и повече пари в лозарството. Освен това — леко пое въздух тя, — баща ми не почина. Той живя още доста години, вероятно благодарение на Алегзандър.

— Оживя ли? — смая се Оливия.

— Да. И Алегзандър беше много мил с него. Обичаше да седи и да разговаря с него, а когато Алегзандър говореше, човек просто слушаше със зяпнала уста, усмихваше се и му вярваше. Казваше му, че Асконсет е на върха на славата си и че новите сортове ще родят грозде, което направо ще удари другите в земята. Сочеше му бутилка френско вино и твърдеше, че е въпрос единствено на време и нашата продукция да стане също толкова търсена. Повечето от приказките му си бяха чиста измислица — призна Натали с нежна усмивка, — но баща ми вече не излизаше на полето, така че нямаше как да узнае истината. Слушаше го и от това му ставаше по-добре. Алегзандър дори го водеше в града, което аз никога не бих направила заради крехкото му здраве, а Карл — защото беше много зает. Но Ал разполагаше и с време, и с търпение, затова просто го взимаше на ръце и го местеше. Помагаше му да излезе от колата и го настаняваше в инвалидна количка в магазина „Пиндмън“. Разбира се, и Алегзандър имаше полза

от това. Баща ми беше негов верен слушател: Така, по свой собствен начин, Ал успя да му вдъхне нов живот.

— Радвам се.

— Но все още не можеш да разбереш защо не се разведох с него и не се омъжих за Карл.

— Не е така — побърза да отвърне Оливия с убеденост да не дава оценки. — Имала си причини. Просто не съм сигурна, че аз бих постъпила по същия начин.

— Това е така, защото времената се менят. Днес вие лесно се решавате на развод. Вестниците, телевизията и книгите непрекъснато говорят за това. Разводът стана нещо съвсем обикновено. Затова и при най-малкия проблем един от двамата съпрузи просто прекратява брака. За хората от моето поколение беше различно. Тогава наистина развод се получаваше по-трудно, но не това беше причината да остана с Алегзандър. Не беше и заради децата, макар че, ако не бяха те, двамата с Ал сигурно щяхме да се отчуждим. Не, останах с него, защото той беше мой съпруг. Тогава хората изпитваха уважение към брачната институция. Вероятно този факт имаше нещо общо с войната. Съпрузите ни се бяха сражавали за нашата свобода. Бяха рискували живота си. Бяха виждали ужаси, които дори не можехме да си представим. Дължахме им вяност. Немислимо бе и да се издума за развод.

— Дори и ако съпругът се държи лошо?

— Е, Ал не беше такъв. Не пиеше. Не играеше хазарт. Беше добър човек, на когото липсваше предприемачески дух.

— Но изобщо ли не ти хрумна възможността да се разведеш?

— Това не беше реална възможност — настоя Натали. — Обичах Карл. Ако бе възможно да върна времето назад, щях да избира него за свой съпруг. Но не можех да променя нищо. Бях омъжена за Алегзандър. Дължна бях да приема този факт. И да извлека най-доброто от него. Вгледай се в себе си. Нима ти не си постъпила по същия начин?

Оливия остана учудена от внезапната промяна на ракурса:

— Аз ли?

— Искала си майка ти да те обича, но тя е поела по свои неведоми пътища. Желаела си бащата на Тес да те обича, но той не е отвърщал със същите чувства. И така в един момент си останала, без

каквато и да е подкрепа от семейството си и с дете, което зависи напълно от теб. Не си можела да промениш нещата. Не си можела да помолиш майка ти да се погрижи за детето, докато ти се бориш с живота. Не си можела просто да... наемеш друг мъж, който да осигури хляба на трапезата и да бъде баща на Тес. Затова си започнала работа. Сама си поела грижите за детето и аз те уважавам за това.

— Наистина ли? — с усмивка попита Оливия.

— Наистина. Това е една от причините да те наема. Не бях запозната с всички подробности, но усетих, че си независима жена.

Усмивката на Оливия угасна:

— Да си самостоятелен невинаги е толкова забавно. Имам чувството, че през целия си живот съм търсила човек, на когото да се облека.

— Но дори и без него си успяла да се справиш.

— Така е. Бях длъжна. Имах Тес и тя се нуждаеше от мен.

— Точно както аз имах Асконсет и той се нуждаеше от мен.

Мисля, че това ми вдъхваше сили повече от всичко останало. Обичах децата си, но знаех, че те ще пораснат дори и без мен. Така става с децата. Независимо от желанията на родителите си, те стават възрастни със свой собствен характер. Асконсет беше нещо различно. Той нямаше свой разсъдък. Не можеше да функционира самостоятелно. Ако престанехме да правим каквото и да е, имението щеше да загине. Искахме ли да расте, някой трябваше да се заеме с това.

Кой би успял да го направи? Баща ми беше слаб и болен. Джеремая се грижеше за Брайда. Алегзандър беше безпомощен, щом въпросът опираше до пари, а Карл отказа да работи в негова полза.

Оставах само аз. Бях се грижила за фермата по време на войната и познавах цялостната дейност. Така че имах и познания, и цел, която не беше свързана с отглеждането на картофи и царевица. Желаех да отглеждам грозде. Нали точно заради гроздето се омъжих за Алегзандър. Какъв по-добър начин да оправдая този брак от това да превърна Асконсет в цветущо лозарско имение?

Но не можехме да закупим винени сортове. Нямахме пари.

Е, не и с парите, които бяхме очаквали, но все пак с нещичко разполагахме, фабриките на Сийбринг бяха пусли и мрачни, но бяха

солидни постройки на хубаво място наред индустриалната зона. Все някой трябваше да пожелае да ги купи от нас.

Александър не се решаваше да ги продаде. Та нали те носеха името на Сийбринг. И досега смятам, че частица от него се надяваше един ден те отново да заработят и да процъфтят. Не ме питай как точно си представяше той да стане това, но Александър никога не е обичал да взема решения. Обичаше да мечтае. Освен това беше горд човек. Докато притежаваше тези фабрики, все пак имаше някаква собственост.

Убедих го, че да притежава Асконсет не е по-малко престижно. Чертаех му мащабни картини за това как би изглеждало имението, ако вложим в него всичките си сили. Казах му, че ще пътува из Европа, за да купува лози, както бе правил и за баща ми, само че този път ще правим избора по-внимателно. Показах му карта на фермата и на местата, които според мен бяха подходящи за лозарство, и му обясних защо.

Откъде знаех всичко това ли? Баща ми имаше книги. Имаше писма. Разполагаше с написани на ръка трудове по лозарство.

За съжаление той беше банкиер. Беше математик и добре боравеше с цифрите, но не умееше да прочете тези материали и да ги приложи в съответствие с нашите земи. Карл обаче можеше и го направи. После ми даде бележките си и аз също разбрах за какво става дума. Логично бе сорт грозде, който вирее добре в долината Напа, да не се развива добре тук. Нито пък сортовете, които растяха в по-топлите райони на Франция и Италия. Това са места със средиземноморски климат. Те са по-стабилни, с продължително топло и сухо лято и със студена и дъждовна зима. При нас нещата стоят другояче. Климатът е континентален и прилича на винарските райони в Бургундия, Шампан и Рейн, където е по-хладно и времето на растеж е по-кратко. Нуждаехме се от сортовете, които се отглеждат по тези места, защото климатът там е сходен с нашия.

Обясних това на Александър и той разбра. Видя шанса за успешно развитие на лозарството и в нашите земи. И което е още по-важно, много му допадна начинът, по който очертах неговата роля във всичко.

Затова се предаде. Срећна се с неколцина местни банкери и изложи пред тях моите аргументи за сградите, земята и оборудването. Убеди ги, че тези фабрики ще се окажат доста ценна придобивка за предприемач, решил да заложи на икономическия подем, който настъпи след войната. Говореше разпалено и убедително. Това беше неговата стихия. Освен това беше добър играч на покер и умееше да блъфира.

Успя да продаде фабриките петдесет процента по-скъпо, отколкото се бяхме надявали — което не беше бог знае колко, но представляваше добро начало. Останалата част от необходимата сума взе назаем от една банка.

Ние ли? Не. Алегзандър се оправяше с това сам. Той беше мъжът, а аз — жената. Когато става дума за заем от банките, това е съществена разлика.

Дали това ме притесняваше? Не. Най-важно от всичко беше, че получихме парите. Не се бях захванала с всичко от гордост. Правех го в имението на Асконсет.

Освен това на мен ми провървя. Повечето от моите познати жени бездействаха. Бяха се включили в работните бригади по време на войната, когато мъжете бяха малко, а имаше какво да се прави в изобилие. Но ето че мъжете се върнаха у дома и жените останаха без работа. Това беше несправедливо. А аз бях изпитала единствено раздразнение. Разликата е съществена.

Освен това Алегзандър имаше нужда да се чувства значим. Остави зад гърба си закриването на фабриките и се захвана здраво с имението, сякаш първото е било задължителна мярка за улесняване на второто. Да, той действително беше горд човек. Егото му беше огромно.

Моля те, Оливия, внимавай, когато пишеш тези редове. Възможно е да прозвучи критично, а аз не го усещам така. Сюзан и Грег много уважаваха баща си и той го заслужаваше. Онова, което правеше, го вършеше добре. Беше много влиятелно обществено лице на Асконсет. Никога не бих могла да се справя с това като него. То просто не ме интересуваше. Бях най-щастлива у дома.

Питаш ме защо? Дали не е заради Карл?

Не. Заради лозята. След като собствените ми деца пораснаха, гроздето зае тяхното място.

Но да се върнем на Александър. Не само той имаше силно самолюбие. Много мъже се нуждаят от ласкателства. Ние, жените, трябва да успеем да проумеем това и да го използваме за собствена полза.

Изглеждаш ми учудена. Защо? А, смяташ, че това звучи манипулативно, нали?

Не е така, Оливия. Просто въпрос на здрав разум. Александър беше добър в някои неща. Искаше да вярва, че го бива и за други. Ако му помогнеш да стане така, щеше да се чувства по-добре. А когато се чувстваше добре в кожата си, не само се справяше превъзходно и с нещата, които му се удаваха, но и животът с него ставаше по-лесен.

Това облекчаваше собствения ми живот. Толкова е просто. След като задоволях самолюбието му, той охотно ми позволяваше да правя каквото пожелаех. А вършех ли това, държах нещата под контрол. Ние взаимно се подкрепяхме.

— Но това е игра — отбеляза Оливия. — Защо е необходимо да постъпваме така?

— Не е — отвърна Натали. — Но ако играем, имаме шанс за победа. Ако откажем да участваме, изгубваме всякакъв шанс да победим.

— В такъв случай феминисткото движение е чиста загуба на време!

— Не съвсем. То научи жените да се стремят към нещо. Отвори очите им за възможностите пред тях. Но не успя да им покаже истинския начин да ги оползотворят. В един идеален свят жените имат равни права с мъжете, но нашият свят не е идеален. Да бъдеш реалист — означава да задвижваш системата. Да разбираш психиката на останалите хора в нея и да я използваш. Вземи например Саймън.

Оливия стрелна учудена усмивка към Натали.

— Какво общо има Саймън с всичко това?

— Той е много сложна личност. Жените искат от него да бъде сърдечен и открит, но той не е такъв. И за това си има причини. Ако ги разберем, можем да ги използваме, за да достигнем до сърдечността и откритостта у него.

— Сигурно имаш предвид съпругата и дъщеря му.

— Отчасти. Той бе направо съкрушен от смъртта им. Не иска отново да изпита същата болка, затова издига стена около себе си.

Оливия беше виждала тази стена. Нали сам я бе натикал под носа ѝ, когато пристигна в имението.

— А каква е другата причина?

— Детството му. Майка му беше прекрасен човек. Беше местна жена, която се омъжи късно, но знаеше какво желае. Искаше съпруг и дете. Подозирам, че бе отгатнала за чувствата на Карл към мен, но беше достатъчно умна да се омъжи за него въпреки това. Така получи съпруга и сина, които искаше, а те наистина я обичаха. Като го казвам, не съм сигурна дали тя напълно повярва в това. Част от нея остана завинаги затворена за нас.

— И смяташ, че Саймън също е склонен към подобно нещо?

— Възможно е.

— Така ли постъпваше с Лора?

— Предполагам. Тя беше кротка жена. Не бе в природата ѝ да го притиска.

Натали погледна Оливия и се усмихна малко по-дълго от обикновено.

Младата жена също ѝ отвърна с усмивка.

— Но е в моята, нали? — попита тя и бавно и многозначително поклати глава.

— Разбира се — настоя Натали. — Нали непрекъснато притискаш мен.

— Нямах това предвид. Опитваш се да ни сватосаш.

— Нищо подобно. Просто ти доверявам някои истини за мъжете.

— Нали говорехме за жените?

— Така е. Работата е в това, че жените биха се справили много по-добре с мъжете, ако ги разбираха. При мен нещата се оправиха, след като осъзнах, че трябва да галя Алегзандър с перце. Саймън не е такъв. Него някой трябва да го ръчка.

— Не и аз — каза Оливия и взе писалката си. — Искаш ли да ми разкажеш още нещо или предпочиташ да седна да пиша?

ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

Лятото преваля наполовина. Тази мисъл не напусна Оливия през нощта. И как иначе, като се има предвид накъде започнаха да бият въпросите на Тес? Четяха „На бреговете на Плъм Крийк“, една от книгите на Лора Инголс Уайлдър, които Тес обичаше да взима преди лягане, но мислите ѝ се въртяха все около котетата. Точно по средата на главата тя вдигна поглед към майка си и за пореден път я попита дали не могат да задържат едното. Оливия повтори разсъжденията си за котките и квартирите под наем.

— Можем да се преместим — настоя Тес — и да си вземем квартира, където разрешават котки. Кога ще разберем дали ще се местим?

— Когато разбере къде ще работя.

— И кога ще стане това?

— Скоро.

— А кога ще науча в кое училище ще ходя?

Оливия не знаеше отговора на този въпрос. И внезапно питанията на Тес събудиха тревога в сърцето ѝ. Докато ѝ оставаше още доста време в Асконсет, тя се чувстваше спокойна. Опитваше да се убеди, че все нещо ще изникне, че нещата ще се подредят от само себе си, че наесен тя ще има работа, а Тес — училище.

Но вече беше средата на лятото, а нямаше ни едно от двете. Трябваше здраво да се залови за работа, защото иначе нищо нямаше да се получи.

Ето защо на следващата сутрин стана още на зазоряване и отиде в кабинета, като внимаваше да не събуди никого. Запали лампата, след това пусна компютъра. След няколко минути вече сърфираше в Интернет. Този път нямаше да заложи всичко на една карта. Нито дори на десет. Разпечата на принтера имената и адресите на всички музеи, които успя да открие, после направи същото и с галериите. Пъхна в компютъра своята дискета и принтира съответния брой молби за постъпване на работа и автобиографии. Тъкмо съчиняваше ново

придружително писмо, когато вратата се отвори. Сърцето ѝ се преобърна в гърдите — най-вече от облекчение, защото този път поне бе облечена — още преди да види кой стои на прага.

Беше Саймън. Тя тихо каза:

— Защо бях сигурна, че си ти?

— Защото — отвърна той и затвори вратата — никой друг не е луд да става толкова рано. Видях, че свети. Какво правиш?

Той се приближи, застана зад гърба ѝ и погледна в екрана.

Тя понечи да го закрие с ръце, но се въздържа. Би било твърде детинско от нейна страна.

— Не го чети. Това е само чернова. Пиша с ужасно много грешки и разчитам на компютъра да ги поправа. Ако прочетеш това писмо, сигурно ще се учудиш как, за бога, пиша книгата на Натали, но завършеният продукт винаги е...

— Шшшт! — каза той и положи ръка върху рамото ѝ. Тя замълча. Ръката му остана на мястото си дори и след като беше привършил с четенето и се бе изправил.

— Трябва да си намеря работа — меко каза тя, без да сваля поглед от екрана. — Натали ме нае само до Деня на труда.

— Ще успееш ли да приключиш дотогава?

— Да.

— Къде искаш да отидеш?

— Където и да е. Хората в моето положение не могат да си позволят да избират.

Ръката му се размърда. Ласка ли беше това или просто утешително потупване?

— Защо говориш така? Имаш дарба. Ти си човек на изкуството.

— Хората на изкуството обикновено живеят на ръба на жизнения минимум. А аз трябва да се обличам, да се храня и да дам образование на Тес. — Оливия си пое дълбоко дъх, лепна на устните си усмивка и се изправи. Ръката му падна от рамото ѝ и това ѝ позволи да говори полесно. — Ще си намеря работа. Може да опитам нещо съвършено различно.

— Какво например?

— Да стана портиер.

— В някой хотел ли? — развеселено попита той.

— Защо не? Аз съм общителен човек. Мога да уреждам лимузини и билети за театър. Да казвам на хората кои забележителности си струва да видят и кои да пропуснат. Мога да препоръчвам ресторанти и да правя резервации. — Тя се усмихна и позволи на въображението си да се развихри: — Няма ли да е забавно лично да посетя всички ресторанти, за да знам кои да препоръчвам?

— Според мен повечето препоръки се купуват.

— Гледаш твърде цинично на нещата. Аз не бих портиерствала по този начин и ще го заявя недвусмислено пред управата на хотела. Никакви подкупи по време на моята смяна. Ще казвам на хората истината.

— Ами ако вкусът им се различава от твоя?

Тя сви рамене:

— Е, ще има и такива случаи. Не е реално човек да се хареса на всички едновременно. Бихме могли да живеем в хотела. Представяш ли си? Тес ще бъде една малка Елоиз. Господи, как обича подобни истории! Искаше да отиде в Париж, след като прочете „Елоиз в Париж“. Но си мисля, че няма да има нищо против Ню Йорк. Би било чудесно да живеем в „Плаза“...

Саймън я прекъсна с целувка, не съвсем изненадващо, като се има предвид, че от няколко секунди наблюдаваше устните ѝ, но това не я подготви кой знае колко. Нито пък приказките ѝ за Ню Йорк успяха да заглушат обзелото я чувство. Беше топло и пухкаво, някак познато, а не би трябвало да е така само след една целувка.

Оливия обичаше топлите и пухкави усещания. Така изглеждаше пожълтяла снимка на току-що изваден от фурната ябълков пай, поставен в порцеланов съд, използван поколения наред. Беше като треперливото пламъче на огъня, на който съхнат вълнените ръкавички с нечие избродирано име. Или пък като чаша с горещо какао с огромна топка разбита сметана отгоре. Топла и пухкава е целувката, която е толкова сладостна, че ти иде направо да се стопиш — да се притиснеш и да се сгушиш до другия човек, — а тя да продължава още дълго, без да губи от топлината си. Целувка, в която се вкопчваш и искаш никога да не свършва, а когато това се случи, оставаш слисан, защото изобщо не си усетил кога е станало.

Саймън изглеждаше не по-малко слисан, но това не даваше отговор на въпросите, които напираха у тях.

— Какво става? — прошепна тя.

— Нямам думи — промълви той в отговор. Притисна я до себе си с една ръка и прокара пръстите на другата през косите ѝ. Беше пораснала, но не достатъчно.

— През май беше дълга до под раменете. Изглеждаше красиво, но ми държеше топло. Една вечер ми писна и я отрязах. Винаги съм била такава — нетърпелива и импулсивна. Вероятно точно в това е проблемът.

Саймън бавно прокара палеца си по устните ѝ и това съвсем не беше импулсивен жест. Подейства ѝ възбуждащо по невероятен начин — горещо, досущ като целувката му. И тогава той направи нещо страхотно. Следейки с поглед собствената си ръка, я спусна по шията ѝ, обърна я с дланта навън и я прокара по гърдите ѝ.

Оливия почти не бе в състояние да диша. Хвана ръката му, притисна я силно до тялото си, затвори очи и облегна глава на гърдите му.

— Какво става? — прошепна тя.

— Какво става наистина? — долетя глас, но не беше на Саймън.

Оливия вдигна поглед, видя, че неговият е вперен във вратата, и се уплаши, да не би да ги е сварила Натали. Но на вратата не стоеше Натали. Приликата беше голяма — същият ръст, същият силует, същата забележителна осанка и прозрачна бяла кожа. Дори прическата беше същата, но цветът на косата беше топло кестеняв, а не бял. Оливия се почувства така, сякаш вижда Натали отпреди двадесет години.

Сюзан развеселено се усмихна:

— А аз си мислех, че мама е станала рано и работи върху списъка с гостите. Май се изчерви, Саймън?

— Ти също — отвърна той със забележително самообладание и застана пред Оливия, сякаш искаше да я предпази. — Не знаех, че ще идваш.

— И мама не знае. Пристигнах късно снощи. Надявах се просто да вляза през тази врата и да я изненадам.

Погледът ѝ се премести към Оливия и тя въпросително изви вежди.

Оливия вече беше излязла иззад гърба на Саймън. Нямаше нужда от закрила — що за тайно желание е това у мъжете, — макар че

самообладанието му наистина ѝ послужи за пример. Протегна ръка и се представи:

— Аз съм Оливия.

— Така и предположих — отвърна Сюзан, но независимо от сухия тон, ръкостискането ѝ беше сърдечно. — Другата възможност бе да сте новата прислужница, новата счетоводителка или новото попълнение за работа на полето. — Замълча и се отдръпна. — Още някой да е напуснал напоследък?

— Мадалена и Жоаким — отговори Оливия и забеляза как веждите на Сюзан се извиха нагоре и погледът ѝ се стрелна към Саймън.

Той отново застана пред Оливия.

— Натали вече им намери заместници.

— За втори път — поправи го Оливия и се изравни с него. — Жената започва следващата седмица. Изглежда многообещаваща. Работила е в ресторант в Потъкет. Готвачката преди нея умееше да приготвя единствено бързи закуски. Една обилна вечеря не беше по силите ѝ.

Но Сюзан, изглежда, не я чу. Гневният ѝ поглед беше вперен в Саймън.

— Негодник такъв! Значи затова ми се обади. Каза, че Натали се нуждае от помощ. Явно по-скоро се нуждае от готвачка.

— Няма по-добра от теб, но не затова те повиках — отвърна той. — Вече си имаме готвачка.

— Ще повярвам, когато го видя — измърмори Сюзан. Пъхна ръце в джобовете си, както Оливия бе виждала Натали да прави десетки пъти, погледна я и каза: — Така, значи ти и Саймън...

— Не — отвърна Оливия. — Между нас няма нищо.

— Нищо — потвърди и той.

— Тук съм само за лятото. Нямам нужда от сериозна връзка.

— Сексът не означава задължително сериозна връзка — отбеляза Сюзан, но това засегна Оливия.

— Напротив. Не би трябвало да е така.

— Това, което видя току-що, не беше секс. Беше само...

— Прегръдка — помогна му Оливия. — Бях отчаяна, защото все още не съм си намерила работа за есента, и поради това работя толкова рано сутрин. Саймън се опитваше да ме утеши.

— Не се и съмнявам — рече Сюзан. — Бих казала, че сте намерили съвършено ново предназначение на тази стая, но вече знам, че е служела за любовно гнездо от години. Пие ми се кафе — заяви тя, излезе и затвори вратата след себе си.

Оливия откри Сюзан в кухнята. Вече бе сложила кафеварката.

— Съжалявам — каза тя. — Не би трябвало да се натъкваш на подобни сцени в дома си.

Сюзан отвори шкафа, където държаха тестените изделия.

— Значи признаваш, че имаше нещо?

— Да — отвърна Оливия, защото беше абсурдно да отрича, — но не мога да кажа какво, дори и животът ми да зависеше от това, а и не желая да се случва отново. — Докосна брадичката с опакото на ръката си. — Имам си достатъчно сериозни занимания и без Саймън. Трябва да знаеш, че никога преди не сме били заедно в онзи офис, а не смятам, че и майка ти е лудувала там с Карл.

— Но не си сигурна, нали? — попита Сюзан, стиснала вратата на шкафа. Лицето ѝ се изкриви в гримаса: — Да лудува ли? Абсурдно е да се твърди такова нещо за жена на възрастта на майка ми.

— О, не — позволи си да се усмихне Оливия, — няма нищо абсурдно. Надявам се да мога да правя такива неща, когато стана на нейната възраст. Представяш ли си свободата да бъдеш на седемдесет и шест години? Честно казано, най-напред трябва да бъдеш здрав, за да ѝ се насладиш пълноценно. Но дори и да не си, положението си има своите добри страни. Не е необходимо да се тревожиш за това какво мислят хората. Можеш да правиш каквото си пожелаеш.

— Това ли са добрите страни? — попита Сюзан. — А какво ще кажеш за хората, които нараняваш по този начин?

Тя порови в шкафа, извади отвътре брашно, овесени ядки и захар и затръшна вратичката по-силно, отколкото бе необходимо.

— Нямах предвид Натали — каза Оливия. — Просто говорех за възможността да... носиш яркорозово, когато си на осемдесет и пет години.

— Това по-различно ли е, отколкото да сменяш съпрузите на всеки шест месеца? — Сюзан вече бе отишла до хладилника и

преценяваше съдържанието му. Оливия не отговори и тя възкликна: — Тук те хванах натясно, нали? — и извади отвътре яйца и мляко.

Оливия се облегна на ръба на един от столовете покрай плота.

— Трябва да прочетеш историята на Натали. След като го направиш, шест месеца няма да ти се струват толкова кратко време. Ако желаеш, мога да ти дам да прочетеш какво съм написала до този момент.

Сюзан извади големи купи от шкафа под плота.

— Благодаря, но имам предостатъчно четива.

— Там нещата са обяснени.

— Ако майка ми иска да обясни нещо, може да го направи лице в лице.

— Трудно ѝ е да говори за някои неща. Налагаше се непрекъснато да я притискам и разпитвам — усмихна се Оливия. — Толкова ще се зарадва на пристигането ти! Съпругът ти с теб ли е?

Сюзан извади мерителна чаша от чекмеджето.

— Не. Той работи.

— А децата ти ще дойдат ли?

— Не — отвърна тя и сипа мазнина в тигана. — И те работят. Ако не си разбрала още, аз единствена не работя. В днешно време да бъдеш домакиня не се счита за работа.

Тя разнесе мазнината с една книжна салфетка.

— Е, това показва, че хората нищо не разбират — заяви Оливия. — Грижете за дома са най-древната професия на света.

— Смятах, че това е проституцията.

— Не, професията на домакинята. Помисли си: неандерталците ходели на лов, а жените им правели... какво? Поддържали пещерата чиста, готвели, отглеждали децата. Ако не са вършели всичко това, мъжете им са щели да измрат от глад. Нали не биха могли да ядат месото сурово? Ако пък няма кой да се грижи за децата, щели да останат без потомство, а това щяло да означава незабавен край на рода им. Би ли било възможно тези мъже да имат деца без нас? Не. Телата им са напълно непригодни за това. А ние? Ние сме в състояние да правим каквото си пожелаем. Можем да чистим, да готвим и да отглеждаме деца. Можем да шием дрехи и да ги продаваме — дори да се занимаваме с маркетинга. Ако се върнем на моята аналогия, бихме могли да ходим и на лов — макар че не знам за теб, но аз не съм

способна да убия сърна например. Разбира се, досега не ми се е налагало да правя избор между лова и това да умра от глад. Вероятно при такава дилема бих опитала дори да ловувам. Майка ти го е правила.

Сюзан спря, както се канеше да загребе брашно с мерителната чашка.

— Избирала е между лова и това да умре от глад? Моята майка?

— Е, не точно между тези две неща, но в живота си е изпадала в подобни крайности. И аз не бих го предположила. Когато пристигнах, смятах че всичко в Асконсет винаги е било изискано и луксозно, но не е така.

— Известно ми е — заяви Сюзан и отново се зае с работата си. — Имението потръгна трудно, но не смятам, че на Натали ѝ се е налагало да ходи на лов за яребици, за да ги сготви за вечеря.

— Тук има ли яребици? — попита Оливия, но преди Сюзан да успее да отговори, на вратата се появи Натали.

— Чух гласа ти — обърна се тя към дъщеря си и се приближи с усмивка на лицето и с широко разтворени ръце. Изчака Сюзан да избърше мръсните си ръце с една кърпа и я прегърна. — Много се радвам да те видя — отдръпна се от нея и укорително попита: — Кога пристигна? Нали не си шофирала през нощта?

— Пристигнах в полунощ. Вратата ти беше затворена и не исках да те безпокоя.

— Бях сама — дяволито, но добронамерено отвърна Натали и отново се усмихна. — Виждам, че вече си се запознала с Оливия.

— О, да. Беше в кабинета ти, когато отидох там, за да те изненадам. Последва ме тук и ме накара да говоря така, както никога не правя с непознати.

Оливия ѝ бе безкрайно признателна, задето не спомена за сцената в кабинета. Не ѝ се щеше да дава обяснения.

— И на мен ми помага точно по този начин — каза Натали и направи крачка назад, за да огледа дъщеря си.

— Изглеждаш прекрасно, Сюзан. Млада, млада, млада. Харесва ми косата ти. Как са децата? Мелиса? Брад?

Оливия остана още само минутка. Не че не желаше да чуе, но това беше разговор между майка и дъщеря. Тръгна си и не преставаше

да се чуди как общуването между две жени, разделени от такава сериозна преграда, може да бъде толкова приятно.

ДВАДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Мисълта за Саймън не я напусна. Остана някъде дълбоко у нея и до края на деня я теглеше ту насам, ту натам. Беше като дърпане на въже, от едната страна, на което беше физическото привличане, а от другата — разумът.

Победи разумът. Независимо от привличането, Оливия не можеше да позволи някой да я отклони от пътя ѝ към целта — и точно това му съобщи на следващата сутрин. Излезе навън веднага щом той се появи във вътрешния двор и макар моментално да усети привличането помежду им, гмурна се в него просто с едно „здравей“. Изслуша я, без да мигне, и в отговор спокойно попита:

— А каква е целта ти?

— Не знам. Точно това е проблемът, но трябва да бъда максимално гъвкава, което ще рече да не се обвързвам с никого. Длъжна съм да се съсредоточа върху Тес и върху себе си. Намирам се на кръстопът в кариерата и в живота си. Моментът е много важен за мен.

Вървяха по пътеката, която разделяше сортовете каберне совиньон и шенан блан. Слънцето вече се показваше върху безоблачното лятно небе.

— За какво мечтаеш? — попита той.

— За какво мечтая ли? Имаш предвид в работата?

— Освен да живееш в „Плаза“ и да бъдеш портиер — подразни я той и известно време тя не отговори. Не бе очаквала подобно нещо от мъж, който отначало се бе държал толкова студено. Отиваше му да бъде мил, но това не ѝ помагаше особено да изпълни задачата си. Би предпочела той да направи нещо нескопосано — например да се почеше или да оригне. Това би ѝ помогнало да вземе решение.

— За какво мечтая ли? — повтори тя, за да набере смелост. — Сериозно?

Той кимна.

— Бих искала да ми отпуснат средства, за да направя фото разказ за възрастните хора.

Той любопитно се подсмихна:

— За възрастните хора ли?

Тя кимна.

— Нашето общество е насочено само към младостта и красотата. Възрастните хора остават извън класацията, но те могат много да допринесат с опита си. Изписано е по лицата им, ако притежаваш търпение да четеш между редовете. Техните лица са изключително изразителни. Мога да запечатам това върху лентата. — Почувства се неудобно, задето бе проявила такова въодушевление, и се усмихна: — Това си е просто мечта.

Но Саймън не се смееше.

— И с лозите е така. Колкото повече остаряват, толкова повече добиват свой характер. Една лоза трябва да расте четири години, преди да започне постоянно да дава продукция, а след това е като виното — колкото повече остарява, толкова по-хубава става. По време на сезона на растежа държим лозите силно подкастрирани, затова човек не може да добие представа за тяхната индивидуалност. Това става през зимата. След като опадат листата, веднага забелязваш, че всяка от тях е уникална.

Оливия искаше той да не спира да говори, дори и само за да продължи да усеща вълнението в гласа му.

— А не изглежда ли пусто тук след падането на листата?

— Не, не е точно така. Зимният сън е много важен. Тогава лозите си почиват от работата по време на сезона и събират сили за следващия. Тогава ги подрязваме. Това също е много важна дейност. Цялата реколта може да се съсипе, ако подрязването не се извърши правилно.

— Сам ли правиш всичко?

— Дона ми помага. Паоло също ми помагаше. Наесен ще наема нов човек, но през първата година ще е нужно да отделя повечето време, за да го обуча.

В погледа му се появи отнесено изражение, а на устните му — лека усмивка.

— Какво? — попита Оливия, заинтригувана от тази усмивка.

— Звукът е удивителен.

— Звукът ли?

— Да, гласът на лозята през зимата. Проскърцват на вятъра. Дървото пращи, когато режем някоя издънка, после се чува тупване и ехото му, когато я хвърляме върху купчината. Въздухът е мразовит, от устата ти излиза пара. Слънцето е слабо, но е достатъчно силно за лозите. — Нежността от усмивката му се пренесе в погледа заедно с някакво очакване. — След това се разпукват пъпките. С нетърпение очакваш това, чудиш се дали ще се случи, ставаш рано всяка сутрин, поглеждаш навън, готвиш се за него още от зимата... — В гласа му се прокрадна напрежение. — И най-накрая то идва. Просто ей така. Може да се случи по изгрев-слънце, в десет часа сутринта или в два следобед — пъпките се появяват от обвивките си и вече можеш да ги видиш. Сякаш някаква бледозелена мъгла се разстила над лозята. Листните пъпки са толкова мънички, толкова светли и крехки — страшно крехки. Ако в този момент падне слана, може да унищожи реколтата.

— Цялата ли? — попита Оливия.

— Чувал съм за подобни случаи, но тук никога не сме имали този лош шанс. Океанът смекчава климата, така че, когато се стопли достатъчно за разлистването на пъпките, рядко пада слана. Но понякога студеният въздух се задържа. Губили сме по няколко реда в подножието на хълма заради студа. Достатъчно е температурата да падне само с един-два градуса. Затова внимаваме къде засаждаме. Някои сортове са по-устойчиви към студа от други. Някои растат по-добре на високо, други — на ниско, някои виреят по-добре на места с източно изложение, отколкото с южно, други — на места с южно изложение, отколкото със западно.

— Откъде знаеш кое къде трябва да се засади?

— По метода „проба и грешка“.

— Мили боже! Доста скъпа практика.

— Невинаги. Когато решихме да отглеждаме шенан блан, засяхме по няколко корена на различни места. — Той хвърли поглед на редовете отстриани. — Тук се развиха най-добре, затова поръчахме още и засадохме цял блок. Имаме го вече над десетина години.

— Наложил ли се да изкорените нещо друго, за да освободите място?

— Не и в този случай. Опитвахме да садим тук гевюрц, но не се получи. Вместо това се разви добре ей там, отстриани. Не е

задължително онова, което се отразява добре на един сорт, да се отразява добре и на друг. Така нещата се балансират. Освен това климатът също е от значение. Той се променя. Даден сорт може да вирее добре на определено място няколко години, а през следващите две микроклиматът там да се окаже крайно неподходящ за него. Ако една лоза изсъхне и загине, значи си я засадил на погрешното място в погрешното време.

Продължиха да се разхождат по-скоро безцелно. В ушите ѝ все отекваха думите му: „На погрешното място в погрешното време.“

— Като нас — тихо рече Оливия.

Той спря и кимна.

— На погрешното място в погрешното време — обясни тя.

— Да.

Саймън зарея поглед в подножието на хълма. Докато го наблюдаваше, ѝ се стори по-красив от всякога с току-що измитата си кестенява коса, с прясно избръснатата си четвъртита челюст и с широките си мускулести рамене, отпуснати и готови за работа.

— Нищо чудно да се случи след пет години — пошегува се тя, за да прекъсне тягостния момент, — когато съм прочут портиер в „Плаза“, а дъщеря ми дотолкова е очаровала това място, че репортерите се тълпят пред вратата ѝ и я молят да опишат преживяванията ѝ. Може да стане следващата Елоиз. Е, тогава ще бъде на петнадесет години, но това няма значение. Има достатъчно пазар за юношеските приключения — или поне глад за тях. Може да напише „Дневникът на Тес Джоунс“, а аз ще ѝ помагам. Ще получим огромен аванс, който ще ни позволи с години да пием капучиното си в най-прочутите кафенета, така че аз ще се оттегля от работа, ще се пренесем тук и ще престана да се тревожа как да си намеря работа и къде да пратя Тес на училище...

Би могла да продължи да рисува подобни картини, ако Саймън не се беше разсмял, не бе обхванал с ръка шията ѝ, не бе я притиснал до себе си и не бе я повел обратно към къщата. Това беше жест на близък приятел, в който нямаше никакви скрити помисли — жест, от който Оливия можеше да се влюби за броени секунди.

Оливия си взе душ, унесена в мисли за Ромео и Жулиета, и се облече, мислейки за Антоний и Клеопатра. Разсъждаваше за Скарлет и Рет Бътлър, докато си подбираше закуска от изобилието, приготвено от Сюзан. Запъти се към кабинета на Натали, потънала в мисли за Гуинет и Брад.

Двамата със Саймън не бяха трагични герои, но тази сутрин бе изпитала някаква тъга. Не ѝ помогна и фактът, че работеше сама и че бе заета с реставрацията на част от най-скорошните снимки на Натали. Четките и мастилата ѝ бяха подредени върху бюрото. Оливия обичаше работата си, но тя не се нуждаеше от концентрацията, която изисква писането. Мислите ѝ непрекъснато блуждаеха. Все си блъскаше ума върху това, което е и което би могло да бъде.

Натали веднага го забеляза, когато се присъедини към нея на обяд.

— Изглеждаш ми разтревожена. Мога ли да ти помогна?

Оливия затвори шишенцата с мастилата и въздъхна:

— Не, просто се замислих къде ще отида наесен. Лятото преминава твърде бързо. — Избърса четките си и промени темата: — Радвам се, че Сюзан дойде.

Ако Сюзан си мислеше някои неприятни неща за Оливия и Саймън — или за Оливия и Натали, — тя не им бе дала никакъв израз. Държеше се приятелски при всяка среща.

— Готви великолепно.

— Със сигурност е по-добра от мен — каза Натали. — Готвех, докато децата бяха малки, но бях по-скоро практична, отколкото голям гастроном. Готвенето беше просто едно от задълженията в натоварения ми график.

— Но нали си имала готвачка? — попита Оливия, доволна, че може отново да се потопи в живота на Натали.

— Не и когато децата бяха малки. Тогава трябваше да се справям съвсем сама. Боя се, че твърде често прибягвах до консервираните храни. Децата ми отраснаха на американско-френски спагети. Момчетата нямаха нищо против, стига да имаше достатъчно, но според мен Сюзан още като малка си обеща да храни децата си по-добре и точно така направи. Все още е така. За нея готвенето е изкуство. За мен е просто досадно задължение. Наех готвачка още преди да можем да си го позволим, но просто бях отчаяна. Имах да върша толкова други неща.

Първите години след войната бяха тежки. С парите от продажбата на фабриките и от заема от банката си позволихме да решим кои сортове грозде ще отглеждаме тук. Алегзандър замина за Европа, за да купи каквото му поръчахме, но все още няхахме никаква печалба. Експериментирахме. Живеехме с мечти за бъдещото благополучие и продавахме картофи и царевица, за да си набавяме храна, олио и машини. В някои отношения съществуването ни беше толкова оскъдно, колкото и по време на Голямата депресия.

Но разликата беше в настроението. По време на Депресията хората бяха отчаяни. През войната съзнанието за това колко крехък е животът ги държеше на нокти. След това, с радостта от победата и с парите от военното производство, които се вляха в мирновременните дейности, се появи и оптимизмът.

Вдишвах го с пълни гърди. Няхах друг избор. Сега аз бях основният движещ фактор в имението. Моя беше отговорността то да започне да процъфтява.

Дали Алегзандър признаваше това? Не. Той считаше себе си за главното действащо лице. Беше готов да поеме отговорността, ако засадим някой сорт грозде и претърпим провал. Но в действителност двамата с Карл изживявахме неуспеха много по-дълбоко.

Алегзандър желаше Асконсет да се прочуе. Карл и аз искахме просто да накараме тези лози да растат.

— Алегзандър никога ли не заподозря чувствата ти към Карл? — попита Оливия.

— Не.

— Явно добре си се прикривала.

— Да съм се прикривала ли? — учуди се Натали. — Причината двамата с Карл да бъдем толкова близки беше съвсем основателна, затова Алегзандър я приемаше безрезервно. Всъщност нямаше какво да приема. До средата на петдесетте години Карл управляваше фермата. Правеше всичко, с което на Алегзандър не му се занимаваше. Присъствието на Карл тук позволяваше на съпруга ми да обикаля Европа, да ходи да опитва вина в Ню Йорк или да прекарва времето си в Нюпорт с приятели. Алегзандър харесваше Карл. Имаше му доверие. Не беше подозрителен. Не му давах причини за подобно нещо.

Ето това беше големият въпрос.

— Аха! — възкликна Натали. — Виждам, че има нещо, за което не се осмеляваш да попиташ.

Оливия вдигна ръката си и поклати глава:

— Няма да нагазвам в това.

— Но се чудиш.

— Мисля, че и децата ти ще се чудят.

Оливия не просто смяташе така, а беше напълно убедена. Нима Сюзан не бе споменала за изневеря съвсем открито?

— Отговорът е „не“ — каза Натали и вирна брадичка. — Никога не съм изневерявала на съпруга си. Нито веднъж през всичките тези години. Може и да прекарвах повече време с Карл, отколкото с Алегзандър, но беше по работа. Двамата с Карл действахме в името на една и съща цел, така да се каже. Децата ми може и да ме обвиняват за това, но аз не измених на дадените клетви.

— А не ти ли се искаше? — попита Оливия. Сега се връщаше към Саймън, към непреодолимото привличане помежду им, и смяташе, че същото са изпитвали Натали и Карл.

Натали се замисли над въпроса ѝ. В един момент се намръщи и поклати глава, но гримасата отмина, а тя продължаваше да мълчи. Най-сетне въздъхна и каза:

— Не си позволявах да го искам. Просто привикнах да гледам на Карл като на делови партньор.

— Целомъдрен брак по служба.

— Не — побърза да възрази Натали, но после направи пауза и се замисли над думите на Оливия. — Е, може би беше така. Но никога не съм гледала на отношенията ни по този начин. Поне имахме повод да сме заедно, а това беше по-добре от нищо. Свикнахме да се задоволяваме с него. — Очите ѝ потърсиха тези на младата жена. — Но никога не съм престъпвала клетвата си — повтори тя. — Бях твърдо решила бракът ми да потръгне.

— Получи ли се?

— Да, но не беше лесно. Алегзандър бе в стихията си по време на войната. Говореше за това при всяка възможност, най-вече за разузнаването. Реших, че точно това му е допадало най-много — секретността и вълнението. Но съвместният ни живот ме научи, че става дума и за още нещо. Харесваше му подредеността на тази работа, регламентираността ѝ, идеалната чистота. Харесваше му да

бъде висш офицер — заяви тя и дари Оливия със съзаклятническа усмивка.

— Мили боже! Той е искал и семейният му живот да бъде такъв! Как успя да се справиш?

— Шегувах се с това. Поддържах къщата чиста, доколкото можех, и въвеждах колкото е възможно по-строен ред в живота ни. Сервирах му закуска във всекидневната със сгънат до нея сутрешен вестник. На обяд сипвах първото парче месо на него и се стараех децата да не вдигат шум, докато той си подремва следобед. Те сигурно си го спомнят. Все се оплакваха, като че ли вината беше моя, а аз бях само посредникът. Оставих Алегзандър да раздава заповедите, но съзнавах много добре, че скоро след това той ще се захване за нещо друго и ще забрави. Да, наистина приличаше на игра, но даваше резултат. Той беше доволен, а аз можех да работя заедно с Карл, за да организираме имението по възможно най-добрия начин. — Облегна се назад с усмивка. — Останалото, както се казва, е история.

Оливия изчака известно време мълчаливо, след това учудено се засмя:

— Нали няма да спреш дотук?

Изречението на Натали остана спокойно.

— Е, вече знаеш най-важното. Аз обичах Карл, но Алегзандър изобщо не го узна. Винаги съм се съобразявала с нуждите му. Той почина със съзнанието, че е центърът на живота ми. Ако децата ми разберат това, вероятно ще намерят в сърцето си достатъчно доброта, за да приемат брака ми с Карл сега.

— Но ти не си ми разказала за петдесетте години — възрази Оливия.

— Какво искаш да знаеш?

— Как се е развило имението? Какъв е бил твоят принос за това и какъв е бил този на Карл? Искам да науча нещо и за шейсетте години. Нужно ми е да разбера как се е разраснала Голямата къща и кога сте решили да построите винарната. Искам да знам дали децата някога са участвали в работата и ако не са — защо. Как са приемали факта, че ти работиш във времена, когато повечето жени не са го правили. Искам да знам какво се е случило между теб и Брад.

Оливия замълча. Натали умолително притискаше пръст до устните си.

Младата жена продължи малко по-тихо:

— Искам да знам защо той не е поканен на сватбата.

Очите на Натали плувнаха в сълзи и Оливия беше готова да се откаже. Но темата ѝ се струваше твърде важна.

— Какво се случи? — прошепна тя.

Натали остана неподвижна известно време. Влагата в очите ѝ не се превърна в истински сълзи. След това пое дълбоко дъх, поизправи се и дръпна ръка от устата си. Заби поглед в кокалчето на единия си пръст и каза:

— Това беше много отдавна.

Телефонът извъня, но Оливия не му обърна, внимание.

— Няма го на по-новите снимки. Преди смятах, че просто не си е бил у дома.

Натали се изправи, за да погледне една от снимките, върху които работеше Оливия. Когато телефонът отново извъня, тя я помоли:

— Би ли се обадила вместо мен?

Оливия се обърна и вдигна слушалката:

— Ало?

— Оливия, обажда се Ан-Мари. Приятелят ти отново позвъни. Настояваше, че има нещо наистина много важно, което трябва да ти съобщи, и страшно се разстрои, когато отказах да го свържа.

Оливия потърка челото си. Не ѝ се щеше да повярва, че Тед продължава да настоява дори и след като му бе обяснила нещата съвсем открито. Нямахте кой друг да я търси.

— Сигурна ли си, че е същият мъж?

— Да, познавам гласа му.

— Заплаши ли, че ще дойде тук?

— Не, но вероятно просто е въпрос на време. След като знае телефонния номер, лесно може да открие и адреса. Да се обадя ли на полицията?

Оливия веднъж бе заплашила, че ще направи точно това, но в един момент се бе почувствала ужасно виновна. И сега, както и тогава, не беше готова да излага на опасност кариерата на Тед. Все още не.

— Тед е досадник — обясни тя на Ан-Мари, — но не е опасен. Ако се обади пак, просто му затвори телефона.

— Твоят таен обожател? — попита Натали, след като Оливия затвори слушалката.

— Моят досаден обожател. Горкичкият Тед. Обажда ми се дори в работно време, но сигурно не откъсва поглед от часовника... — Погледът ѝ пробяга до часовника върху бюрото на Натали. — Божичко! Късно е! Трябва да закарам Тес до яхтклуба.

Ужасена, задето е изгубила представа за времето, извинително се обърна към Натали. Възрастната жена само махна с ръка:

— И бездруго не ми се говореше повече.

— Ще се върнем на това — предупреди я Оливия на път към вратата.

Натали не отговори. Просто стоеше и я гледаше умолително, което само допълнително засили любопитството на Оливия. Ако не закъсняваше толкова, би настояла да чуе подробностите. Но Тес имаше предимство пред всичко останало. Отговорните майки не позволяват децата им да закъсняват за уроците.

Подтиквана от чувство за вина, тя се понесе надолу по стълбите към алеята и се питаше защо Тес не бе дошла да я повика. Реши, че дъщеря ѝ най-вероятно я чака в колата — освен ако нарочно не бе закъсняла. Ветроходството ѝ допадаше, но отношенията ѝ с децата в класа все още я измъчваха.

Тес не беше на каменните стъпала отпред. Нямаше я и в колата. Нито пък сред рододендроните.

Оливия огледа пътя. И там не се виждаше. Нямаше я и сред лозята, но и бездруго не би я забелязала там, защото лозите бяха много по-високи и разлистени. Саймън също никакъв не се мяркаше, което беше добре.

— Сюзан я закара — провикна се Джил, отвори мрежата на вратата на верандата и се запъти надолу по стълбите.

Оливия я посрещна в основата им.

— Сюзан ли? Мили боже, не е трябвало да го прави.

— Всъщност тя много се зарадва — поясни Джил и седна. — Така или иначе трябваше да отиде да напазарува, това просто ѝ даде посока. Каза: „Точно като в доброто старо време.“ Готова е за внуци.

— Тес сигурно си мисли, че съм я забравила.

Джил се усмихна:

— Обвинихме Натали. Информирахме Тес, че ние би трябвало да я развеждаме, след като Натали те държи там горе при себе си.

— Като че ли си нямате друга работа — отбеляза Оливия и седна до нея. — Ти по цял ден работиш в офиса.

— Аз пожелах. Така не ми остава време да размишлявам.

Оливия се чувстваше близка с Джил, понеже и двете не бяха от семейство Сийбринг, бяха в средата на тридесетте години и се опитваха да превъзмогнат проблемите си с мъжете.

— Говори ли с Грег?

— О, говорим, но всъщност нищо не си казваме. Нали разбираш?

— Това е типично за семейство Сийбринг. Бях със Сюзан, когато Натали узна за пристигането ѝ. Поздрави я много сърдечно. Изобщо не стана дума за неразбирателството помежду им или за лоши чувства. — След това Оливия попита по-меко: — Ти как си?

— Всъщност съм по-добре. Понякога ми прилошава, но тук е много спокойно.

— Макар да работиш в офиса?

— Да, въпреки това. — Погледът на Джил се насочи към лозята от двете страни на пътя. — Винаги съм харесвала това място.

— А Грег не го ли харесва? Поне малко?

— Харесва го, но едновременно с това го мрази — тъжно отбеляза Джил. — Усещал е някакъв натиск върху себе си, докато е растял тук.

— Какъв натиск?

— Да блести. Да бъде най-добрият. Нали знаеш, че родителите правят това понякога.

— Всъщност не знам — отвърна Оливия. — Майка ми бе убедена, че аз няма да блестя. Изобщо не се надяваше един ден да се гордее с дъщеря си. Затова ме изостави.

— Вероятно скритият смисъл е, че ако беше най-добрата, тя е щяла да остане. Аз бих нарекла и това натиск.

Оливия не гледаше на нещата по този начин.

— Но при нас беше различно. Двете с майка ми бяхме съвсем неизвестни. А това семейство е прочуто. Колкото по-известно е името, толкова по-голям е натискът.

— Не съм съгласна. Всички ние се стремим да получим одобрението на родителите си. Известността тук няма никакво значение. Ние желаем да доставим радост на родителите си. В това отношение Грег е бил като всички деца. Твърди, че от него са

изисквали твърде много, особено Натали, но той не е първият син, комуто се е налагало да върви по стъпките на по-големия си брат.

— На Брад ли?

— Да, на Брад.

— Ти познаваше ли го?

— Аз ли? Дори Грег не го е познавал. Те имат осемнадесет години разлика. Брад си е отишъл още преди раждането на Грег. И какво? Това само влошава нещата. Според мен Натали е поставила пред Грег един непостижим идеал.

— Натали ли? Ами Алегзандър?

Джил се намръщи.

— Не — бавно каза тя, — била е Натали. — Вдигна поглед, когато чу шума на приближаваща се кола. — Ето я и Сюзан.

Оливия забеляза, че Сюзан кара микробуса с емблемата на имението, а не своето беемве. Реши, че това е доста показателно.

Стана от стълбите и застана до вратата, когато Сюзан я отвори.

— Извини ме, Сюзан. Напълно изгубих представа за времето. Благодаря ти, че закара Тес.

Сюзан просто махна с ръка:

— Няма проблем. И бездруго отивах натам.

Приблужи се до багажника и го отвори. Беше пълен с продукти.

— Тя разсърди ли се, че ме няма? — попита Оливия и вдигна една торба.

Сюзан взе друга торба и отговори:

— Не. Разстрои се, защото не й позволих да дойде на покупки с мен. Изглежда, ветроходството не е любимото й занимание.

— Не, ветроходството й харесва. Просто още не е свикнала с останалите деца.

Джил се приближи към колата и се протегна също да вземе нещо, но Сюзан я перна през ръката.

— Нищо не вдигай — нареди й тя и несигурно погледна към Оливия.

— Тя знае — призна Джил и си избра една от по-леките торби. — Закле се да пази тайна. Тъкмо си говорехме за Брад.

— А — въздъхна Сюзан. — Свети Брад! — Подаде още една чанта на Оливия със свободната си ръка и самата взе втора торба. — Не ходеше по вода, но умееше почти всичко останало.

Оливия погледна първо едната жена, после другата:

— Не е тук, но непрекъснато усещам присъствието му.

— Винаги е било така — отвърна Сюзан и поведе групата към къщата. — На мен това не ми се отрази толкова зле, колкото на Грег. Аз бях момиче. Никой не очакваше от мен да бъда като Брад — или той като мен. Него никой не го караше да мие чиниите, да оправя леглата или да глади дрехите. Боже, колко сме се карали заради това. Мама винаги го държеше малко настрани — съвсем малко по-нагоре от нас. Ненавиждах това.

— Но си кръстила сина си на него — напомни ѝ Оливия, докато се изкачваха по стълбите.

Сюзан не изглеждаше изпълнена със съжаление.

— Трябваше да постъпя по този начин — нали разбираш, първородният син на всяко едно от три поколения носи това име, — но те уверявам, че моят Брад умее да мие съдове. Не знам дали съм го научила на нещо друго, но на това успях. — Сюзан прекоси верандата и се обърна към Оливия: — Джил се кълне, че не може да вкуси никаква храна, затова ти избери. Какво да направя за вечеря: мариновани пържоли, картофи с чесън и салата или печена съомга, ориз и зеленчуци?

Оливия се засмя.

— Печена съомга — каза тя и се почувства почти като сестра на Сюзан. Това много ѝ допадна.

Съомгата беше превъзходна — сочна и ароматна, красиво поднесена върху легло от ориз, заобиколена от ситно нарязани зеленчуци с подправки и жълта тиква. Сюзан поднесе и шардоне от бялата серия на Асконсет. Десертът беше гладък шоколадов мус.

Оливия настоя двете с Тес да раздигат и да измият съдовете в знак на благодарност, задето Сюзан бе откарала детето, но имаха нужда от още помощ. След като всички плотове бяха почистени и светлината в кухнята бе намалена, тя прибяга до кабинета, взе папката с онова, което беше написала досега, и изтича обратно. Сюзан използваше приглушената светлина в кухнята, за да планира менюто за следващия ден.

Оливия остави папката на плота до нея.

— Ето, това е, което досега съм успяла да запиша от историята на майка ти. Сигурно се нуждае от още редактиране, но и така може да се чете. Хвърли му един поглед, ако искаш.

Излезе, преди Сюзан да успее да ѝ отвърне, но когато по-късно слезе в кухнята, за да вземе чаша мляко за Тес, папката и Сюзан бяха изчезнали.

ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

Времето се оправи. С приближаването на август слънцето се показваше по-често, смекчаваше морския въздух и правеше дните по-топли. Лозите станаха по-високи и по-тъмнозелени, а косата на Оливия беше достатъчно дълга, за да изглежда разрошена от вятъра, а не разчорлена.

— От слънцето и топлината е — каза тя малко стеснително, когато Саймън отбеляза този факт един ден. — Кое е полезно за главата, полезно е и за лозите.

— Добре си осведомена — отвърна той.

Ако беше вярно, дължеше го на него. Натали знаеше много неща, но тя беше по-заета от всякога с основните приготовления за приближаващата сватба, а Карл, вместо да разговаря за лозята с Оливия, подаваше лесни топки на Тес на корта. Явно му беше приятно не по-малко, отколкото на нея, особено откакто бе понапреднала. Вече посрещаше успешно повечето топки и дори от време на време принуждаваше Карл да се затича, за да ѝ върне някоя. Той признаваше, че трябва да влезе във форма, а Тес се чувстваше обградена от грижи. Уроците продължаваха много по-дълго от уговореното време. Често пъти играеха и след часовете ѝ в яхтклуба, а понякога и след вечеря. Дните все още бяха достатъчно дълги.

А този още от ранно утро обещаваше да бъде ужасно горещ.

Оливия се питаше защо Саймън се появи в момент, когато е толкова уязвима. Защото са приятели, реши тя и това я поуспокои малко. Разговорът вървеше без усилие. Как напредва търсенето ѝ на работа, уроците на Тес или котетата на Бък. Но най-много обичаха да говорят за гроздето.

Не че изкушенията бяха изчезнали напълно. Щом времето се задържа слънчево, кожата на Саймън загоря, както през юни. Носът и раменете му се белеха и това бе някак мъжествено и мило. Бе вдигнал тъмните си очила на главата, готов за работа, а очите му бяха тъмносини като небето на запад в този момент.

Да, все още усещаха привличане един към друг, при това понякога толкова силно, че тя трябваше нарочно да затвори очи и да насочи мислите си другаде, но Саймън ѝ съдействаше. Не отправяше взор нито към устните, нито към гърдите ѝ. Гледаше я в очите или забиваше поглед в земята.

— Август и септември са месеците на най-усилния растеж — каза той, докато вървяха между редовете. — Ако е достатъчно слънчево и топло, може да успеем да компенсираме студа и дъждовете от юни и юли.

— Значи дъждът няма да се отрази на виното? — попита Оливия, за да го окуражи да продължи да говори. Обичаше да го наблюдава, докато обсъжда работата си, която очевидно много обичаше. Чертите на лицето му ставаха меки, а сините му очи — удивително топли.

— Всичко се отразява на виното. Затова всяка година продукцията е различна. Дъждът няма да се окаже опасен, ако има достатъчно слънчеви дни. Но ако гроздето узрее наполовина, това е друга работа.

— Какво ще правите в този случай?

— Розе. Или гроздов сок.

— Ами ако не завали нито веднъж отсега чак до прибирането на реколтата?

— Цели два месеца? Това би представлявало сериозен проблем. Ако земята изсъхне прекалено, листата затварят порите си, за да съхранят влагата. А за фотосинтезата е необходимо въглеродният диоксид да влезе през порите. Ако те са затворени, няма да се извърши фотосинтеза, а без нея листата няма да произведат захар, за да я изпратят в зърната. — Той спря, за да отметне няколко листа. — Виждаш ли този прът?

Оливия го забеляза само защото той ѝ го показва. Беше висок около метър, тесен и толкова близо до подпората на телената мрежа, че почти не се виждаше.

— Това е капкова напоителна система — обясни той. — Извлича прясна вода от реката. Ако почвата изсъхне прекалено, можем да я напояваме, без да мокрим гроздовете. Не ни се налага да я използваме често, но като се има предвид какъв пазар снабдяваме, по-безопасно е да я притежаваме.

— Ами силната топлина? Тя може ли да навреди на реколтата?

— Възможно е. Засадили сме сортове, които се развиват добре на хладния климат в нашия крайбрежен район. Обикновено те узряват и се берат по-рано. На това се надявам, за да мога да се справя.

— С какво точно можеш да се справиш? — попита Оливия и се зачуди какъв толкова може да е проблемът.

— С ураганите — незабавно отвърна той. — Говори се, че няма да ни отминат през този сезон.

— Тук ли?

През седемте години, които Оливия бе прекарала в Кеймбридж, беше духал умерен вятър, и то само няколко пъти. Но, разбира се, Роуд Айланд се намираше на брега на океана. И все пак Нова Англия си е Нова Англия.

— В Карибско море вече имаше два.

— Но обикновено вие тук нямате проблеми, нали?

— О, имаме. Не че си търся белята... — иронично я погледна той, — но понеже попита.

— Как предпазваш лозите от ураганите?

— Не е възможно да бъдат опазени. Просто се стараем да са здрави, а това означава да правим онова, което обикновено вършим през август. Подкастряме ги. Подреждаме листата по телената опора. Следим за вредители. Отсега нататък трябва да внимавам с пръскането. Някои отрови не трябва да се употребяват известно време преди брането на реколтата. Ако реколтата узрее рано, а употребата на даден химикал е забранена в рамките на шейсет и шест дни преди това, значи вече е редно да си отварям очите.

Оливия си помисли за гроздобера и за кратко съжали, че няма да бъде тук, за да го види с очите си, да бъде част от него.

— Как разбираш кога е дошло времето да се бере гроздето?

— Опитвам на вкус и използвам рефрактора. Това е апарат, който регистрира захарното и киселинното съдържание. Берем гроздето, когато е налице оптимален баланс между двете. Ако това стане в даден блок преди останалите, обираме само него.

— Използвате ли машини при брането?

— Ако се боим от ранни слани, използваме, но аз предпочитам да берем ръчно. Наемаме допълнителни работници. Тази година ще бъдат повече, защото двама души от екипа ми напуснаха. — Той я

погледна, преди да продължат обиколката. — Като стана дума за това, как е новата готвачка?

— Сюзан ли? — попита Оливия шеговито, но само наполовина.

— Не. Истинската готвачка.

— Имаш предвид Фиона. — Отне ѝ минута да намери точните думи. — Млада... категорична. Гордее се, че умее да готви и не обича Сюзан да ѝ се меси, но Сюзан е много по-добра от нея. Опитва се да я научи на някои неща, но Фиона се опъва. Истината е, че според мен няма да се задържи дълго в Асконсет.

— А Сюзан? — внимателно попита Саймън.

— Ами не споменава нищо за заминаване. Мисля, че ѝ е приятно. Но едва ли ще го признае.

— Остава по-малко от месец до сватбата. Грег обаждал ли се е?

— Говорих с него снощи — каза Джил на Сюзан, когато тя я попита. Закуската беше приключила. Седяха във вътрешния двор и бавно пиеха кафето си. — Отишъл е при някакъв клиент в Далас.

Сюзан облегна глава назад. Жегата я правеше ленива.

— Ще дойде ли тук?

Вече не ставаше въпрос за това да го накара да поеме част от вината. Престана да се чувства виновна. Беше тук, беше много заета и, честно казано, прекарваше великолепно. Дните ѝ бяха изпълнени с онова, което най-много обичаше да прави, но поне веднъж в живота си имаше хора, които го оценяваха по достойнство. Но това удовлетворение не бе достатъчно за Джил.

— Още не.

— Ще дойде ли за сватбата?

— Твърди, че няма — отвърна Джил. — Смятам, че не е прав, но ако се осмеля да го намекна, той заема отбранителна позиция. А ти как се чувстваш?

Марк ѝ бе задал същия въпрос преди по-малко от час.

— Ако ме питаш дали приемам сватбата по-лесно, като гледам мама с Карл, отговорът е „не“. Двамата изглеждат добре заедно и се обичат — повече от очевидно е. Но това само окарикатурява отношенията ѝ с баща ми. Не, ще остана, докато се оправи проблемът с готвачката.

Джил се наведе напред:

— Фиона няма да се справи.

Сюзан го знаеше.

— Може би аз съм нейният проблем. Възможно е, след като си тръгна и тя поеме нещата в свои ръце, всичко да се оправи.

— Тя може и да се почувства по-добре, но дали това ще се отнася и за нас? Откъде ѝ хрумват подобни комбинации? Агнешко, поръсено с кардамон? Скариди върху варени смокини? Подсладено пюре от киви със счукани фъстъци? Да си изобретателен е едно, но ако стигнеш твърде далеч, нещата просто не стават за ядене. Вероятно съществува основателна причина да закрие ресторанта си. Мисля, че се налага да останеш известно време, Сюзан.

Част от Сюзан искаше да направи точно това. Когато децата ѝ бяха малки, прекарваше по-голяма част от лятото в Асконсет. Те обичаха да бъдат на открито, да се радват на топлото време и на морския бриз. Обожаваха да си играят с дядо си.

Да си играят с дядо си. Но не и с баба си, каза си Сюзан. Алегзандър ги носеше „на конче“ и подхвърляше топка с тях. Наистина правеше го посвоему строго и веднага налагаше дисциплина, ако нещата излезеха извън контрол, но тъкмо той ги водеше в яхтклуба и им купуваше сладолед в „Пиндмън“. Децата вероятно щяха да продължат да прекарват летата си тук, ако Сюзан не се бе оттеглила. Но тук тя не можеше да си почине, защото нейният жив пример — Натали, никога не почиваше. Ако не работеше в градината, Натали подреждаше шкафовете заедно с Мари или си намираше работа в бараката, или се срещаше с новия счетоводител, или обядваше с приятели. Винаги намираше с какво да се заеме, за да стои настрана от Сюзан и децата. А това караше Сюзан да се чувства излишна.

Очевидно някои неща никога не се променяха. Откакто бе пристигнала, Натали не бе прекарала наведнъж повече от двадесет минути с нея. Наистина не ходеше да се среща с приятели в яхтклуба, нито пък организираше предсватбени тържества. Ако не беше в кабинета, намираше се на полето, често говорейки по клетъчния си телефон. Добре, уреждаше почистването на килимите или подрязването на рододендроните, но все пак Сюзан беше нейна

дъщеря и бе дошла тук заради нея. Защо да остава, ако Натали не ѝ обръща внимание?

— Ще остана само докато Фиона влезе в крачка — заяви тя. — Мама не е в състояние да ѝ помогне. Не е достатъчно съсредоточена.

— Притеснява се за новите етикети. Това е много важен пазарен ход. Твърде ангажирана е с него, Сюзан.

— Е, поне ѝ харесва да смята, така — измърмори тя.

— Наистина е заета — настоя Джил. — Всеки ден съм в офиса. Тя е основният движещ фактор в маркетинговите операции, при това много преди смъртта на Алегзандър. Винаги е участвала активно. Прочете ли нещо от написаното от Оливия?

Сюзан затвори очи и изложи лицето си на слънце.

— Не.

— А би трябвало. Ще ти отвори очите.

— Едностранчиво е. Баща ми не е тук, за да изложи своята гледна точка.

Остана довольна, когато Джил не ѝ отговори, но задоволството ѝ не трая дълго. Когато Джил най-сетне ѝ отвърна, гласът ѝ беше по-сериозен, отколкото би се понамирало на Сюзан.

— Това не е двубой. Никой не взима ничия страна. Натали не клевети Алегзандър. Просто разказва каква е била нейната роля в израстването на Асконсет. Защо винаги сме знаели толкова много неща за Алегзандър и толкова малко за нея? Истината е, че той говореше, а тя — не. Сега е решила да се разкрие. Смятам, че е редно да прочетеш историята ѝ, Сюзан.

Отначало вървеше бавно. Известно време сякаш просто буксувахме на едно място. Където и да отидехме, Алегзандър създаваше в представите на слушателите си едно истинско лозарско имение, но в действителност все още експериментирахме и се молахме.

Външният изглед беше нещо важно. Алегзандър изтъкваше това и аз бях съгласна. В началото на петдесетте построихме горните етажи на Голямата къща, може би, преди да успеем спокойно да си го позволим, но имахме нужда от място заради двете си деца. Освен това, трябва да призная, че домът ни наистина изглеждаше добре. Добавихме снимка на къщата към търговските си материали. Отново си давахме вид на преуспели хора, преди

действително да сме спечелили право, но нямаше нищо лошо. Нали точно към това се стремяхме. Действително можехме да продаваме грозде.

Първият сорт, който окончателно се установи, беше шардоне. Засадохме един акър, след това два и после четири през следващите години. Не смятахме да произвеждаме виното сами. Дори не мислехме да се издържаме от това. Искяхме просто да увеличим обработваемите земи и същевременно да открием и други сортове, които виреят тук. Затова продавахме сока от нашето грозде на винарни в Европа.

Защо те учудва това? Европейските лозя също имат своите добри и лоши години. Днес всички прибягваме до различни трикове, за да намалим вредата от лошите години, но през петдесетте лозарството не разполагаше с толкова съвършени методи. Ако годината беше слаба, винарната смесваше сока от нашето грозде със своя и произведеното вино ставаше доста добро. А ако използваша продукта от нашите лозя за недотам добрите си вина ли? И това ни устройваше. Плащаха ни за онова, което им предоставяхме. За нас това означаваше пари за нови сортове грозде.

Как се издържахме ли? От царевица и картофи.

Да, права си. Това не беше достатъчно. Не и за да се грижим за голямото си семейство. Не и за да плащаме за пътуванията на Алегзандър. Не и за да купуваме машини, торове, пестициди и фунгициди.

Как се оправяхме ли? Изгубих много безсънни нощи, за да намеря решение на този проблем, а когато го открих, изгубих още толкова нощи от вълнение дали ще успея. За щастие успях. Вече беше време да се реализира идеята за градските покрайнини.

Нека се върна малко по-назад. В града имаше един човек, който бе отраснал заедно с брат ми и Карл. Той ни посети, когато Брад загина, след това също замина на война, но го раниха и се върна още същата година. Беше изгубил зрението на едното си око и макар да се кълнеше, че въпреки това може да се бие, беше демобилизиран. Срецахме се в „Пиндмън“. Аз споделях с него мечтите си да създам лозарско имение, а той ми доверяваше плановете си да построи град.

Да, град. Хенри Селиг наистина мислеше мащабно, но съществуваха хора, които му се присмиваха. Аз не го направих, за да

не би и той да се присмее на моята мечта. И двете звучаха доста нереално по онова време.

Когато войната приключи, загубих следите му. Бях заета да подреждам собствения си живот, а той замина за Ню Йорк. Но скоро разбрах, че се е върнал, и внезапно идеята му ми се видя доста разумна. Като се огледаше около себе си, той навсякъде виждаше войници, които се бяха върнали от войната, много от тях с образование от колежа благодарение на армията, повечето дори със съпруги, семейства и добре платени служби. Тези мъже искаха да си купят къщи, където децата им да играят на открито, а съпругите им да отглеждат цветя.

Хенри разбираше от строителство на къщи. Знаеше как да планира градче със стотина постройки и знаеше къде желае да го построи. Недалеч от Провидънс бяха разположени малки градчета и огромни терени, които очакваха някой да ги купи. Крайградските зони вече се появяваха в другите щати. Според него нямаше никаква причина да не се появят и в Роуд Айланд.

Имаше нужда единствено от пари, за да купи земята и да финансира закупуването на строителните материали.

Аз притежавах пари. Не бяха много — щях да бъда само един от многото инвеститори, — но ги бях заделила настрани от заема от банката. Тогава още не знаех защо. Вероятно за сигурност. Бях живяла по време на Голямата депресия. Харесваше ми да знам, че съм скътала нещо настрани за всеки случай. Не. Алегзандър не знаеше за това.

А защо не?

О, боже, как да ти обясня! Може би смятах, че все пак заслужавам нещо, след като бях така жестоко измамена. А може би се тревожех, че той ще ги похарчи и изгуби. Да, вероятно е въпрос на доверие. Трябваше да знам, че има нещо, което е единствено мое.

Не казах на Алегзандър за деловото предложение на Хенри Селиг. Не споделих дори на Карл. Работех наравно с мъжете в Асконсет, за да преуспее имението. Смятах, че тези пари ми се полагат.

Оказа се далновидна инвестиция. Само след година първите няколко къщи вече бяха построени и продадени до една. Вложениите от мен средства се върнаха в петкратен размер. Затова внесох

първоначалната сума и малко повече в сметката си в банката, а останалото инвестирах в следващата фаза от проекта на Хенри. Оказа се още по-успешна. Отново добавих част от парите към сметката си в банката, инвестирах останалите и Хенри нито веднъж не ме подведе. От строителство на къщи той се пренасочи към строителство на административни сгради, а след това — на магазини. И до ден-днешен получавам дивиденди от някои от вложенията си.

Дали се страхувах? През първия етап бях направо ужасена. Разумът ми подсказваше, че ходът ще се окаже успешен, но ако не станеше така, всичко отиваше по дяволите. Едва след като се убедихме колко успешна може да бъде една строителна компания, ние престанехме да се страхуваме.

Е, веднъж се уплаших. По време на престоя си в Ню Йорк Хенри попаднал в артистичните среди — драматурзи, режисьори, актьори и актриси. Вече се бе върнал в Роуд Айланд — с част от моите пари в ръка, — когато Джо Макарти и неговата комисия разпитваха хората от тези кръгове за прокомунистически настроения. Спомена се и името на Хенри. Говореше се, че ще го извикат да даде свидетелски показания. В действителност така и не го разпитаха. Вероятно бяха решили, че дори и да има ляво ориентирани приятели, самият той е толкова явен капиталист, че присъствието му само ще превърне в посмешище техния лов на вещици. Но положението остана страшно цели няколко месеца. Хората биваха обвинявани дори само заради приятелите си. Сочеха Хенри с пръст само защото бе близък с други сочени с пръст, а аз пък бях близка с него.

Но, както се казва, всичко е добре, когато свършва добре. Макарти беше разкритикуван, Хенри забогатя, а аз се сдобих с пари, за да променя живота ни, докато очаквахме някой от сортовете ни да предизвика фурор. Отново разширихме Голямата къща и този път я декорирахме. Наехме готвачка и започнахме да посрещаме гости. Наехме работници за полето, разоряхме нови земи и засадихме три пъти повече нови лози. Купихме съвременни машини и разширихме бараката. Започнахме и да бутилираме вино.

Не казвам, че не бихме могли да направим това и без моите пари от недвижими имоти, но съм убедена, че щеше да е по-трудно и несъмнено щеше да ни отнеме повече време. Тези пари се оказаха от

огромно значение. Те бяха малкият стимул, от който се нуждаехме. Радвам се, че успях да направя това за Асконсет.

Натали се облегна назад със загадъчно изражение.

— Странно, отдавна не се бях сещала за това. Не е нещо, върху което съм размишлявала или съм обсъждала с Алегзандър дори години по-късно.

— За да пощадиш самолюбието му ли? — попита Оливия.

— Защото това нямаше значение. Можех да наля в имението десет пъти повече пари, но ако не бяхме посветили часове усилна работа да садим и да се грижим за тези лози, да разработваме нови методи за поставяне на опорните телове и да експериментираме с нови пестицидни програми, едва ли щяхме да получим нещо повече от бурени — каза тя и замълча.

Мълчанието беше обичайна част от разговорите им. Оливия бе свикнала да го използва, за да събере мислите си. За разлика от друг път, сега остана с впечатлението, че нещо липсва. Разлисти бележките си назад, но не можа да разбере какво. Затова помоли Натали:

— Опиши ми един най-обикновен ден.

Натали се усмихна:

— Няма обикновени дни, когато отглеждаш деца и грозде. Не и когато си пробиваш път опипом и градиш бизнес, а всъщност не знаеш почти нищо за това как се гради бизнес.

— И го направи ти, а не Алегзандър?

Натали се позамисли.

— Ако трябва някак да подредиш нещата, би могло да се твърди, че аз измислях какво да се прави, а Карл казваше как да се направи. Алегзандър беше нашето лице. Той пътуваше. Разнасяше името ни. Докато започнем да бутилираме достатъчно вино, за да излезем на пазара, вече знаехме точно накъде да се насочим. В това отношение Алегзандър беше просто великолепен. Не го биваше да работи с пари, не умееше и да оре, да плеви или да присажда, но беше изключително добър при осигуряване на популярността ни.

— Държеше ли се добре с децата? — попита Оливия и внезапно осъзна, че точно това липсваше в разказа на Натали — личният елемент.

— Отнасяше се прекрасно с тях — отвърна Натали, но усмивката ѝ бързо угасна. — О, отначало беше трудно. Вече ти казах. Когато се

върна у дома след войната, той бе непознат за тях и те за него. Но след година-две, когато децата поотраснаха и свикнаха с него, нещата се промениха. Според мен той осъзна, че те не са много по-различни от възрастните. Ако си играеше с тях, те го харесваха. Нека ти припомня, че той искаше у дома да се спазва ред, но аз давах нарежданията. Аз бях лошата, а той — добрият. Вероятно това, че той пътуваше, помагаше, защото, когато се прибереше у дома, беше истинско събитие. Никога не забравяше да им донесе някоя играчка или сувенир. — Въздъхна и отново се усмихна. — Те го обожаваха и това го правеше щастлив, а щом Александър беше щастлив, животът ми ставаше по-лесен.

— Труден ли беше животът ти?

— Труден ли? Във физическия смисъл?

— Имам предвид живота, в малка ферма на брега на океана.

— През петдесетте години стана по-лесно. Появиха се пералните и сушилните. И миялните машини. Имахме прахосмукачка, нафтова печка и термостат. Притежавахме две коли. Три телевизора. Всъщност животът ни не беше никак лош.

— Беше ли щастлива?

— Бях много щастлива.

— Беше ли истински щастлива?

— Бях... — отвърна Натали, но някак по-замислено. — Питаш се какви бяха чувствата ми към Карл по онова време, нали?

— Към Карл. Към Александър. Към децата. Ти ми разказваш само за развитието на имението. Държа да чуя нещо за емоционалната страна на нещата.

Възрастната жена остана замислена.

— Съдбата на имението много ме вълнуваше. То винаги е било извор на радост за мен. И до ден-дневен настроението ми се оправя само като се разходя между редовете.

— С Карл?

— Със или без Карл — отвърна тя. После добави: — Но с него е по-приятно. Той също обича това място. Вложи много труд и се гордее с постигнатото.

— А ти го обичаш.

— Да.

— Ами Александър? Как вървеше бракът ви?

Натали се замисли за момент, после бавно заговори:

— Беше трудно. Двамата с Ал имахме съвсем различни възгледи за нещата. През повечето време приемах това. Но понякога ме безпокоеше. Неведнъж просто се чувствах напълно безпомощна с него. Искаше ми се той да е... да е...

— Да прилича повече на Карл?

Въздишката на Натали потвърди това.

— Но той не беше такъв. Никога не би могъл. А ако внезапно станеше, щеше да ме извади от релси. Бях подредила живота ни така, че да удовлетворява и неговите, и моите нужди. — Замълча, намръщи се и стисна устни. — Понякога отношенията ни бяха доста напрегнати. Но тези моменти отминаваха. Като цяло бракът ни вървеше добре — Натали вдигна сериозните си очи към Оливия. — Наистина бях щастлива, Оливия. Алегзандър не беше Карл, но Карл присъстваше в живота ми. Имах най-доброто и от двамата. Да, изпълнявах задълженията си по отношение на повечето неща, които харесваше Алегзандър, но някои от тях допадаха и на мен. Обичах да ходя на партита. Обичах да излизам на вечеря. Обичах да ходим на театър в Ню Йорк. Не желая да се превръщам в мъченик с тази книга.

— Беше ли щастлива като майка? — попита Оливия, защото се сети, че Натали нито веднъж не бе казала подобно нещо.

Но и Натали не знаеше. Дълго време погледът ѝ остана втренчен в скута, преди най-сетне да вдигне очи. В тях се четеше смут.

— Обичам децата си. Страдам, когато страдат и те — гласът ѝ потрепери. Пое дъх и възвърна самообладанието си. — Но с течение на времето се отдалечихме едни от други.

— Защо?

Натали отново сведе поглед към скута си и изви вежди:

— Вероятно защото се занимавах с толкова много други неща. Социалният ни живот беше по-активен през петдесетте и шейсетте години. Станахме членове на яхтклуба и започнахме да даваме приеми в дома си. Аз активно участвах в дейността на църковната община. Всичко това отнемаше време, а трябваше да се грижа и за имението. Колкото по-големи ставаха децата, толкова по-малко имаше нужда да ги наглеждам и можех да се отдам на други неща.

— Но си била тук с тях всяка сутрин и всяка вечер — настоя Оливия. Би дала всичко, ако би могло и нейната майка да бе правила

това за нея. — Присъствала си тук.

Натали не се поддаде:

— Физически присъствах, но мислите ми бяха другаде. Аз... си давам сметка, че не им отделих времето и грижите, от които се нуждаеха. Смятам, че и досега изпитват горчивина поради тази причина.

Тук Оливия беше съгласна с нея. В действителност Сюзан беше споменала нещо и за по-специално отношение към едно от децата.

— Ами Брад?

Натали неспокойно се размърда в креслото. След това отново се намести и сякаш се посъвзе.

— Брад беше най-големият.

— Знам това.

— Беше първородният ми син.

— Да.

— Грег се роди осемнадесет години по-късно. Тогава животът ни беше съвсем различен. Бяхме по-заможни.

— Появата на Грег изненада ли беше?

— Не, искахме да имаме още едно дете.

Но имаше нещо в начина, по който произнесе тези думи, някаква колебливост.

Натали сякаш сама долови това и побърза да каже:

— Аз обичам Грег. Обичам го от мига, в който се роди. Следя кариерата му, без дори да подозира.

Оливия се опита да прочете между редовете.

— Но не си била съгласна да имаш трето дете?

Измина една дълга минута, преди Натали да продължи. Тя кимна и каза:

— Бях на тридесет и шест години. И дните ми бяха абсолютно запълнени.

— Тогава защо?

— Двамата с Александър изживяхме един от онези периоди на напрежение, за които ти споменах.

— И сте си родили дете, за да спасите брака си?

Натали се оживи:

— Знам, знам. Хората на твоята възраст смятат, че това е най-ужасната причина, за да си родиш дете, но не е така, Оливия. Не е.

Алегзандър желаше да имаме още едно дете. Твърдеше, че не е успял да изживее първите години от детството на другите две. Беше щастлив, когато забременях, а това направи и мен щастлива. Така се реших да родя Грег.

Грег, който не познаваше по-големия си брат. Оливия се наведе напред и тихо попита:

— Какво се случи с Брад?

За момент Натали остана напълно неподвижна. След това устните ѝ се раздвижиха — ту се стягаха, ту се отпускаха. Навлажни първо едното им ъгълче, след това другото и вдигна поглед към Оливия. Тъгата в очите ѝ бе направо сърцераздирателна.

Брад се роди през онези мрачни дни в началото на войната, когато мъжете заминаваха на фронта. Родилното отделение беше учудващо пълно за онези обстоятелства. Много момичета бяха в моето положение — раждахме децата си млади и малко уплашени, а бащите ги нямаше. Сприятеливахме се помежду си и в действителност поддържахме връзка години след това.

Имах родилни болки почти през целия ден преди да се роди Брад, но от този момент нататък той се превърна в истинска наслада за душата ми. Беше кротък и сладък. Усмиваше се още когато беше на един месец. Не, усмивката му си беше истинска. Готова съм да се закълна, че той усещаше колко се нуждая от усмивка през онези дни на тревоги и страх.

Винаги е било така — Брад отгатваше желанията и нуждите ми. Когато се чувствах самотна, той най-силно се гушеше в мен. Когато бях тъжна, той се усмиваше с уста, пълна с оризова каша. Как да не се засмееш заедно с него? Как да не си помислиш, че поне едно нещо на света е както трябва? Това дете беше Божи дар за мен. Не една неделя съм седяла в църквата и съм благодарила на Бога за него.

Сюзан се роди две години по-късно. Раждането мина много по-леко и вече знаех как трябва да се грижа за едно бебе, затова тя просто от само себе си влезе в семейството и Брад я прие добре. Нямаше никакви изблици на ревност, никакви буйства, за да привлече вниманието ми. Разбира се, той и бездруго го получаваше.

Сигурно според Сюзан се е радвал на прекалено голямо внимание. Може би има право. Вероятно нея просто приех за даденост. Не беше

капризна. Безропотно правеше онова, което се искаше от нея: хранеше се, спеше, растеше. Винаги съм смятала, че прилича на мен. Бях убедена, че като порасне, ще прави същото, което и аз.

Брад беше различен. Той беше мъж. Пред него стояха много възможности. Искях всяка една да е отворена за него, а и беше много надарено дете. Научи се да чете на четири години, беше отличник в училище, но не се възгордя. Притежаваше някаква вродена скромност и открита доброта, които го правеха любимец на всички. Беше капитан на всички отбори на игрището. Имаше страшно много приятели. Беше мил. Всички деца се тълпяха около него.

Тук трябва да отбележа нещо. Не мисля, че Сюзан има поглед върху цялостната картина. Възможно е и да съм покровителствала Брад. Нищо чудно и да съм приемала нея за даденост. Но след като първоначалното отчуждение между нея и баща ѝ се стопи, тя се превърна в негова любимка. Алегзандър беше много по-строг със сина си, отколкото с нея. Ако Брад беше тук сега, щеше да потвърди думите ми.

Но той не е сред нас и ти искаш да узнаеш защо. Дай ми една минута. Едва ли има нещо по-болезнено за един родител от това да изгуби детето си. Винаги ми е било трудно да говоря за това.

Стана толкова неочаквано. Брад беше олицетворение на здравето. Винаги. Никога не е имал колики. Никога не е страдал от настинка. Беше здрав и силен, висок и самоуверен за деветдесетгодишната си възраст. След това навърши единадесет години и само месец по-късно вдигна висока температура.

Страхът ме обзе мигновено. Наоколо се ширеше епидемия от полиомиелит. Изпратихме Сюзан при едни приятели, които нямаха деца. Молахме се Богу да грешим.

Треската продължи цели шест дни и тогава забелязахме друг симптом. Това ни ужаси, защото вече знаехме със сигурност. Знаехме. Нашето здраво момче — нашето силно момче — не можеше да вдигне главата или краката си от леглото. Беше класически случай на тази болест. Стоях при него през целия ден, слагах топли кърпи на краката му, когато мускулите се гърчеха в спазми, но не беше достатъчно. Не беше достатъчно. Когато се появиха и проблемите с дишането, го откарахме в болницата.

Никога няма да забравя как изглеждаше детето ми, включено към изкуствените дробове. Никога няма да забравя колко безпомощна се почувствах, когато той ме погледна с мълчаливата молба да му помогна да оздравее. Знаеше какво му е. Известно му бе какво може да се случи. Беше достатъчно голям.

Помниш ли онази ужасна самолетна катастрофа неотдавна, когато самолетът се понесъл надолу без очевидна причина? Всичките тези хора са загинали след смъртоносната спирала, по време на която несъмнено са знаели, разбирали са какво ще последва. Помисли си какво преживяват близките на всички жертви при мисълта за скъпите си същества, които са знаели, че умират, но не са били в състояние да си помогнат.

Изживях това с Брад. Той отпаднаше все повече и повече. Едва дишаше, едва успяваше да отвори очи, но до самия край знаеше какво го очаква. Тялото му се предаде преди мозъка. Това беше... най-трагичното събитие през живота ми.

Натали замълча. Постоя няколко минути, а лицето ѝ бе сгърчено от болка. След това стана и без да промълви нито дума, напусна кабинета.

Оливия дълго остана неподвижна, а когато се размърда не бе, защото искаше да запише чутото. Остави листовете и писалката върху бюрото до компютъра и тръгна да търси Тес.

ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

За Натали загубата на Брад беше като загубата на Лиана за Саймън — още по-трагична, защото ставаше дума за дете. През живота си всеки човек се сблъсква със смъртта. Но смъртта на едно дете — такава невинност и надежда!

Оливия изпитваше непреодолима нужда да прегърне Тес. Едва когато се озова навън до пилоната със знамето, се сети, че дъщеря ѝ е на урок по ветроходство, но дори и тогава необходимостта да я докосне остана толкова силна, че се замисли дали да не отиде до яхтклуба и да я почака на пристана. Сигурно точно така щеше да направи, ако Сюзан не бе отворила стъклената врата и не я бе извикала:

— Оливия, на телефона!

Заради настроението, в което се намираше, Оливия отначало предположи, че сигурно в клуба е станал нещастен случай. Втурна се към къщата, изкачи на бегом каменните стъпала и вероятно е изглеждала ужасена, защото Сюзан я успокои:

— Просто Ан-Мари.

Просто ли? Мислите на Оливия се насочиха към Тед, а това не ѝ подежда никак успокояващо. Ако отново се обаждаше, щеше да ѝ се наложи да действа.

Тя неспокойно се шмугна покрай Сюзан и вдигна телефона във входното антре:

— Какво има?

— Онзи човек е тук. Казва, че трябва да те види.

Главата на Оливия клюмна. Силно стисна очи и потърка веждите си.

— Висок около метър и осемдесет, малко суховат, с тъмна къса коса?

— Не — тихо отговори Ан-Мари. — Малко по-висок е, набит, около шейсетгодишен. Той се обаждаше. Познавам гласа му.

Оливия се сепна. Ако не беше Тед, сигурно бе някой негов приятел.

— Как се казва?

— Не иска да съобщи.

— Няма да разговарям с него, ако не си каже името.

Ан-Мари заговори на човека, който очевидно стоеше до нея.

Оливия не чуваше голяма част от разговора, изви вежди и с недоумение погледна към Сюзан, която стоеше наблизко. И двете вдигнаха поглед, когато Натали заслиза по стълбите, но Оливия не забеляза колко е пребледняла, защото Ан-Мари отново се обади:

— Каза, че името му не ти говори нищо. Твърди, че има нещо за теб от майка ти.

Сърцето на Оливия бясно заблъска в гърдите. Това ли беше човекът, който я бе търсил?

— Попитай го откъде е. Поискай му някакъв документ за самоличност.

Оливия нервно загриза бузата си и поглеждаше неспокойно ту към Натали, ту към Сюзан, които сякаш усещаха важността за този разговор.

— От Чикаго е — отговори Ан-Мари. — Казва се Томас Хоуп. Държа шофьорската му книжка в ръка.

— Веднага идвам — отвърна Оливия с разтреперан глас и затвори телефона. — Той познава майка ми — обясни на Сюзан и Натали на излизане, но когато стигна до колата си, те също се качиха. Започна да протестира, но осъзна, че имат право да са тук. Бяха разкрили пред нея някои от най-съкровениите тайни на семейство Сийбринг. Беше напълно в реда на нещата те също да споделят този толкова съкровен за нея момент — да не говорим, че присъствието им ѝ носеше утеха. Независимо дали беше от Чикаго и въпреки че бе показал шофьорската си книжка, Оливия не знаеше дали би могла да има доверие на този човек. Нищо чудно да бе измамник или пък някой второразреден актьор. Може дори да е крадец.

Тя умееше да се защитава. Имаше опит, беше силна. Но желанието на двете жени да бъдат до нея я трогна.

Никой не продума по време на краткото пътуване надолу по хълма към главния път и на изток към офиса. Ръцете на Оливия трепереха. Тя здраво стисна волана и се опита да отгатне какво би могла да е изпратила майка ѝ. Искаше едно-единствено нещо, но

когато спря на паркинга до една кола с регистрационни номера от Илинойс, вътре нямаше никаква жена.

Паркира и влезе право в офиса. Томас Хоуп се намираше в малката приемна, където беше бюрото на Ан-Мари. Гледаше през прозореца, но щом влязоха, веднага се обърна към тях.

Наистина беше огромен мъж, но не изглеждаше заплашително. Изпитваше по-скоро досада, отколкото гняв, но дори и това се стопи, когато я погледна.

— Аз съм Оливия — някак предизвикателно обяви тя.

— Не бих ви объркал — отвърна мъжът с тънък глас. — Приличате на нея. А притежавате и същата упоритост, след като успяхте да ме накарате да дойда чак дотук. Не приемахте обажданията ми, а аз ѝ обещах да се свържа с вас.

Той ѝ подаде някакъв плик.

Оливия се вторачи в него. В такъв плик можеха да се крият планове за цяла седмица ваканция. Може би Керъл искаше да се срещне с тях на някое прекрасно място като Сан Франсиско или пък на някое забавно място като Дисниленд. Такъв плик можеше да съдържа няколко глави от мемоари като онези, които Оливия пишеше за Натали. Може би Керъл искаше да ѝ разкаже някои неща — неща, които Оливия би имала шанс да прочете още преди седмици, ако не беше толкова твърдоглава в увереността си, че я търси Тед. Такъв илик можеше да съдържа схемата на огромно родословно дърво с множество разклонения. И много имена.

Уплашена, неспособна да протегне ръка, тя обгърна талията си с ръце.

— Защо не го донесе лично?

— Майка ви почина преди два месеца. Отне ми известно време, за да открия телефонния ви номер...

Сърцето на Оливия сякаш спря да бие.

— Починала е?

— Имаше болен черен дроб. Звънях на два различни телефона в Кеймбридж — на едното място не знаеха къде се намирате, а на другото няхаха желание да ми кажат.

— Тя е мъртва? — попита Оливия, независимо от факта, че мъжът вероятно бе шофирал цели два дни, за да ѝ съобщи новината.

Томас Хоуп побутна плика към нея.

— Вътре е некрологът заедно с банковата ѝ книжка и всичките ѝ документи. В колата имам и няколко кашона — каза мъжът и понеже тя не посегна да вземе плика, той го остави върху бюрото на Ан-Мари. Заобиколи жените и се отправи към вратата точно когато влезе Саймън.

Кой е този? — попита той и се обърна.

Внезапно Оливия поиска да узнае същото. Тя изтича покрай него и излезе на паркинга. Томас Хоуп тъкмо отваряше багажника на колата си.

— Вие откъде я познавахте? — попита тя, без да се стеснява от любопитството си. Чувстваше се в правото си да знае, след като той бе пуснал бомбата.

— Живеехме заедно.

— Женен ли бяхте?

Той извади една малка кутия.

— Не за Керъл.

— За друга жена?

— Съпругата ми отказваше да ми даде развод — обясни той, постави по-малката кутия върху една по-голяма и вдигна двете заедно. — Керъл го знаеше. Не съм я лъгал. Аз съм пряк човек. Къде желаете да отнеса това?

— Болест на черния дроб ли казахте? Каква точно?

— Онази, от която човек се разболява, когато твърде много пие. Знаехте ли, че тя има проблем с алкохола?

— Не. Тя получаваше ли писмата ми?

— Всичко, което е получила, е в тези кутии. Къде искате да ги оставя?

— Аз ще ги взема — обади се Саймън и пое товара от ръцете му.

— Защо не ми писа в отговор? — попита Оливия.

Томас Хоуп се пресегна към следващия кашон.

— Защото, когато беше трезва, смяташе, че няма право да го направи.

Нямала право ли? Какво право? Една майка винаги има право!

— Знаеше ли за Тес?

— Да, знаеше.

Оливия беше изумена.

— Как е възможно да е знаела и да не е искала да я види?

Саймън пое втория кашон и изчезна. Мъжът затвори багажника.

— Това е всичко. Сама го подреди, преди да почине. В тези кашони са поставени някои снимки и книги. Когато беше трезва, плетеше, така че вътре са и някои от нещата, които е изработила. Мисля, че би държала да ги имате. — Той извади ключа от джоба си. — Не направи завещание. Трябва да се задоволите с честната ми дума, че тук е всичко, което притежаваше.

Той отвори вратата, качи се в колата и запали двигателя.

Почакай! — щеше ѝ се да му извика Оливия, но краката ѝ сякаш бяха от олово. — *Каква беше тя? Какво правеше? Работеше ли? Смееше ли се? Говореше ли за мен? Вие обичахте ли я?*

Но думите просто не идваха. Тя вцепенено го наблюдаваше как излиза от паркинга и потегля. Объркано вдигна поглед към Саймън, който стоеше до нея.

— Може да е някакъв номер — каза тя. — Сигурно просто проверява как ще реагирам.

Натали се приближи с плика в ръка.

— Той каза, че вътре има некролог.

Оливия се поколеба, преди да поеме плика, а след това се поколеба доста дълго, преди да го отвори. Изрезката от вестника беше закрепена с кламер за най-предния документ — малка, четвъртитата, несръчно изрязана. Съобщението беше кратко. Тес и Оливия бяха посочени като единствени наследници.

Оливия препречете текста. Изведнъж се почувства опустошена и изгубена и успя да промълви единствено:

— Винаги съм смятала, че може да има и още някой.

Натали утешително положи ръка върху рамото ѝ.

— Мога ли да помогна с нещо? — попита Сюзан. Оливия се опита да се сети за нещо такова, но не ѝ предстоеше да организира погребение. Не трябваше да се обажда по телефона. Налагаше се само да каже на Тес, но дали щеше да бъде толкова трудно? Тес не познаваше баба си. Керъл никога не бе била част от живота им. Оливия я бе споменавала само между другото. Никога не бе подхранвала у Тес напразни надежди, не бе споделила с нея мечтата си един ден всички да се съберат заедно — три поколения от едно семейство, заедно и щастливи.

Но мечтата ѝ вече не можеше да се осъществи. Когато осъзна това, изпита отчаяна необходимост да направи нещо — каквото и да е. Изглежда като обезумяла първо Саймън, а след това Натали и Сюзан.

— Мисля, че... трябва да потичам.

И отиде до колата си.

Саймън я последва и надникна през прозореца, когато тя се качи вътре.

— Добре ли си? — попита той с нежност, която я разтърси.

Насили се да се усмихне през сълзи:

— Да, добре съм.

Запали колата и го изчака да се отдръпне, преди да даде на заден и да излезе от паркинга. След няколко минути се върна в къщата, на бегот изкачи каменните стъпала и се втурна през фойето и вътрешните стълби към пристройката. След няколко минути отново се запъти надолу, облечена с потник, шорти и маратонки. Пое по алеята пред къщата, без изобщо да загрее, и хукна.

Затича се с бърза крачка и ускори темпото, когато зави по шосето. Въздухът беше топъл, а следобедното слънце — силно. От земята се надигаше топлина, която я удряше на талази при преминаването на някоя кола.

След малко я заболяха дробовете, после — краката, но не обърна внимание. Реши, че болката е за предпочитане пред вцепенението, и отново ускори крачка. Цялата плувна в пот и избърса върха на носа си с опакото на ръката.

Маратонките ѝ ритмично потупваха по паважа, тя подмина пътя за дома на Саймън и продължи да навърта миля след миля. Когато стигна пътя, който водеше надясно към брега на океана, Оливия пое по него, за да измине третата си миля. Тук маратонките ѝ отекваха по-глухо по пръстта. Звукът утихваше още повече, когато се доближи до водата, и бе напълно заглушен от рева на прибоя, когато Оливия изостави пътеката и пое по скалистия нос.

Стъпваше от камък на камък, докато не достигна доста широка пропаст. Продължи да тича на място, задъхана и обляна в пот. Виждаха се няколко яhti. Чудеше се дали Тес не е в някоя от тях — надяваше се да е така — и ѝ се искаше да остане там още известно време, защото все още не бе готова да говори, да ѝ обясни, да се справи с чувствата си. Вълните с грохот се разбиваха в скалите долу, но солените им

пръски стигаха чак до нея. Подействаха ѝ освежаващо разхладително и незабавно се смесиха със солта на потта и сълзите ѝ.

Намали темпото и най-сетне спря. Задъхана, наведе се над скалата. Когато учестеното ѝ дишане се превърна в ридания, зарови лице между коленете си.

Не можеше да си спомни кога за последен път е плакала. Беше ѝ толкова неприсъщо — а може би ѝ бе неприсъща дълбочината на обзелото я чувство. Риданията се изтръгваха от дъното на душата ѝ. Бяха дълбоки и разтърсващи и изразяваха чувства, които не би трябвало да изпитва, но въпреки това я терзаеха.

— Оливия!

Извърна се настрани от Саймън, но не можеше да спре да плаче. След като сълзите рухнаха, явно вече не успяваше да контролира нито тях, нито болката, от която извираха.

Той не каза нищо повече, просто седна до нея, обърнат на другата страна, прегърна я през гърдите и я притисна до себе си. Тя сгуши лице в ръката му и продължи да плаче с все същите раздиращи ридания.

След малко стоновете ѝ утихнаха, но само защото силите ѝ се изчерпаха. Болката остана все така разкъсваща. Не можеше да се владее, намираше се под въздействието на първична и силна емоция. Дишаше пресекливо. Беше изтощена — физически и емоционално — и бе безкрайно благодарна, че може да се облекне на Саймън.

— Боже, наистина тичаш бързо — каза той и тя би се разсмяла, ако не беше толкова изморена. Ръката му беше мокра, но кой знае дали от потта му или от сълзите ѝ.

Дишането ѝ беше все така накъсано.

— Не трябваше да умира... преди да сме си поговорили.

Той я погали по главата и прокара пръсти през косата ѝ.

— Искях Тес да се запознае с нея и да я обикне. Желаех самата аз да я обикна. Щеше ми се да ме види като възрастен човек и също да ме хареса.

— Знам.

— Вероятно е имало още много неща, които са били неизвестни за мен. Не подозирах, че пие.

— Всичко свърши, Оливия. Не трябва да се измъчваш.

Но тя се измъчваше.

— Каква пропиляна възможност! — извика, почти толкова ядосана, колкото и ограбена.

Не ѝ възрази, просто продължи да я гали. Когато се извърна с лице към него, той подпря главата ѝ отзад. Нуждаеше се от тази опора. Това я предпазваше от болката.

— Тя не умееше да ме обича.

— Не е така — каза Саймън.

— Откъде знаеш?

— Нима е възможно една майка да не обича детето си? Понякога просто не може да го изрази.

— Но защо?

— Защото си има свои проблеми.

— Аз бях единственият ѝ проблем. Родих се в неподходящото време и правех все неподходящи неща.

— Причината не е била в теб.

— Откъде си толкова сигурен?

Той я отдалечи от себе си и внимателно се съгласи:

— Не съм. Нямам съм шанса да познавам майка ти. Знам само, че майките са създадени, за да обичат. Погледни себе си и Тес. Ти я обичаш, макар тя да не е свършена, макар понякога да е опърничава, но не би я заменила за нищо на света. Такава е майчината обич. Майка ти те е обичала. Ако не е можела да го покаже, проблемът е бил в нея, а не в теб.

Оливия искаше да му повярва. Очите му бяха сини като небето преди изгрев-слънце. Толкова много искаше да му повярва!

— Вероятно, ако разполагаше с възможност сега да ме види каква майка съм, как работя и за какви хора се трудя, би могла най-сетне да ме заобича...

Но Керъл Джоунс беше мъртва. Така пишеше в некролога. Така ѝ каза Томас Хоуп. Оливия нямаше причина да не им повярва. Този път не можеше дори да се престори. Мечтите нямаше да ѝ помогнат. Не бе в състояние да се сети за нито една история, която да промени истината.

Болката бе сковала и мислите, и сърцето ѝ. Изпитваше силна нужда да прегърне Тес.

— Трябва да се връщам — прошепна тя. Отдели се от Саймън и с две ръце изтри следите от сълзите по лицето си. Когато се изправи,

краката ѝ трепереха, но Саймън беше до нея и присъствието му ѝ носеше утеха досущ като това на Натали и Сюзан в колата малко преди това.

Просто се предаде на скръбта. Нищо повече.

Същата вечер двете с Тес отвориха трите кутии. Намериха снимки на Керъл и на Оливия и само на Оливия. Там бяха и бележниците на Оливия от училище — вероятно само най-добрите, защото имаше петици, а не четворки. Откриха и едно картонче от болницата с толкова тясно ластиче, че бе трудно човек да си представи как някога е обхващало глезена на Оливия. Вътре беше и гипсът от счупената ѝ ръка, когато е била на седем години.

Имаше и един колосан корсаж, над който младата жена проля малко сълзи. Беше го носила с абитуриентската си рокля, която Керъл нито ѝ бе помогнала да си купи, нито пък бе виждала да носи, макар Оливия да не каза това на Тес.

— Не мога да повярвам, че го е запазила! — смаяно възкликна детето. — Толкова е мило!

Оливия не възрази. Размишляваше върху думите на Саймън — за това, че Керъл е желала да бъде с дъщеря си, но собствените ѝ проблеми не са ѝ позволявали да го стори. Може и да беше така. След като Керъл е пропуснала собствения си абитуриентски бал, защото е била бременна с Оливия, за нея вероятно е било твърде мъчително да присъства на бала на дъщеря си. Ако беше така, фактът, че е запазила корсажа ѝ през всичките тези години беше, както каза Тес, много мил.

Имаше ли нещо лошо да вярва в това? Лошо ли бе да позволи и на Тес да вярва в същото?

Оливия я придърпа към себе си и я прегърна.

— Да, наистина е мило. Много мило.

— Не плачи, мамо, моля те! Мразя да си тъжна.

— Толкова съм щастлива да те имам.

— Ох, много силно ме стискаш.

— Извинявай — каза Оливия и неохотно охлаби прегръдката си.
— Какво още има?

Намериха и две плетени одеяла — синьо и зелено. Оливия изтръпна и се запита откъде Керъл би могла да знае, че това са

любимите ѝ цветове. Потърси бележка на дъното на кашона, но такава нямаше.

Вместо това попадна на малка, затворена с цип торбичка, в която имаше бижута. Не бяха ценни, но Тес направо се влюби в тях. Тя тържествено сложи на китката си един малък часовник „Таймекс“.

Откриха и дневник с олющена ламаринена закопчалка и Тес отново ококори очи.

— Отвори го, мамо.

Оливия нямаше намерение да го прави пред дъщеря си. Боеше се от това какво може да е написала Керъл, затова пхна дневника под бедрото си. Малко по-късно собственото ѝ любопитство надделя и отново го измъкна. Закопчалката лесно се отвори. Разгърна бележника и попадна на празна страница. След това втора, трета... прелисти страниците, за да намери нещо писано върху тях.

— Нищо ли няма? — удивено попита Тес.

Оливия отново прелисти страниците, след това се върна на най-първата. С прилежен почерк и с мастило там пишеше „Керъл Джоунс“, но това бяха единствените думи, написани в дневника.

— Защо е притежавала дневник, след като не е желала да пише в него? — попита Тес.

Оливия се замисли над този въпрос. Беше жесток номер, който в един миг ги изпълваше с надежда, а в следващия им я отнемаше. Не ѝ се щеше да повярва, че Керъл може да бъде жестока.

В съзнанието ѝ прозвучаха думите на Саймън: *Майка ти те е обичала. Ако не е можела да го покаже, проблемът е бил в нея, а не в теб.*

— Може да е имала дислексия — каза Оливия. — Ти нали мразиш да пишеш.

— В дневника си бих писала.

Внезапно миналото ѝ се стори твърде съмнително. Един празен дневник е тъжно нещо, но от него може да излезе и нещо добро.

— Вероятно точно затова го е сложила в кутията. Искала е ти да пишеш вътре.

Очите на Тес блеснаха.

— Така ли мислиш?

Оливия не бе в състояние да си представи по-добро наследство.

— Да, така мисля.

Усмихната, Тес притисна дневника до сърцето си.

Стоплена от това крехко щастие, което бе поникнало от цялата болка, Оливия извади последната вещ от кашона. Беше малък кожен албум, който побираше само съвсем малки снимки. Снимките вътре наистина бяха такива. Бяха подредени по две на всяка страница.

Тес притихна.

— Кои са тези хора?

Оливия нямаше никаква представа. Не беше виждала нито едно от лицата преди — нито докато растеше, нито на снимките на Натали — и изведнъж мисълта, че е роднина на Натали, ѝ се стори глупава. Време беше да застане с лице към фактите.

— Може би това е моята баба?

— И дядо ти? В деня на сватбата им?

И Оливия смяташе така, но вниманието ѝ привлякоха не толкова дрехите, колкото лицата. И двете бяха нежно усмихнати.

— Изглеждат много мили — отбеляза Тес.

Младата жена кимна. Гърлото ѝ се бе стегнало.

— Дали са все още живи?

Оливия преглътна и успокои дишането си.

— Не и според некролога на баба ти. Но дъщеря ѝ не се предаваше.

— Може би в плика има някакъв адрес. Ако е така, ще успеем да отидем и да ги намерим.

Пликът беше единственото нещо, което не бяха отворили. Оливия не бе поглеждала вътре, откакто следобед бе прочела некролога. Сред останалите неща нямаше никакво адресирано до нея писмо. Ако Керъл ѝ беше писала, бележката би трябвало да е тук.

Вероятно там би имало някакви обяснения — думи на обич или ѝ съобщаваше името на баща ѝ.

Оливия отчаяно се нуждаеше от тези три неща, толкова силно, че замалко да реши да остави плика в сейф, докато се реши да го отвори. Така винаги щеше да се надява, че вътре има писмо, дори и да не беше така.

Но здравият разум надделя, защото просто не бе в състояние да се преструва повече.

Отвори плика и извади отвътре шофьорската книжка на Керъл и картата за социалната ѝ осигуровка. Извади и спестовна книжка,

съдържаща банкова сметка, закрыта преди три години. И няколко изрезки от вестници. Първата беше репортаж за изложба от фотографии, „реставрирани от Отис Търман и Оливия Джоунс“.

Оливия едва успя да се съвземе от това, когато измъкна отвътре и известията за смъртта на родителите на Керъл — починали през шест години един след друг, но и двамата през изминалото десетилетие. Това означаваше, че са били живи, когато се е родила Тес.

Ядосана на Керъл и заради това, Оливия извади и последното нещо от плика. Беше лист хартия, сгънат на три — със сигурност писмо. Но листът беше празен. Просто с него бе увита още една банкова книжка.

Този път сметката не беше закрыта. Последното известие за натрупаните лихви бе отпреди три месеца, т.е. месец преди смъртта на Керъл. Но вниманието на Оливия не се задържа дълго върху датата. То бе привлечено от последния ред на влога.

Тес стоеше до лакътя ѝ.

— Сто петдесет и три долара?

Изумена, Оливия тихо проговори:

— Не, миличка, сто петдесет и три хиляди долара. И някакви по-дребни.

Тес вирна глава и побутна очилата си по-високо.

— Ау! Това е ужасно много!

— Да, така е — Оливия притисна гърдите си с ръка. Премигна и се вгледа в цифрите, но те не се промениха. Остави книжката, обви с ръце Тес и я притисна до себе си. Затвори очи и вдъхна аромата на шампоана от алое и на топлото детско телце, което люлееше напред-назад.

— Баба ти е осигурила спокойното ни съществуване. А това означава, че няма пречка да получиш най-доброто възможно образование.

— Ами най-хубавите дрехи?

— Дрехите са от мен. Училището е от нея.

— Тя ли казва така?

— Не, но би искала.

— Ами най-хубавите дрехи за теб?

— Това са пари за образованието ти.

— Ами най-добрата почивка за теб?

— Не.

— Защо не? — попита Тес и се дръпна назад.

Едва няколко часа по-късно, когато Тес заспа и останалата част от къщата притихна, Оливия осъзна защо не желае нито цент от парите, които Керъл ѝ бе оставила. Заедно с разбирането дойде гневът и необходимостта незабавно да даде воля на чувствата си.

Пъхна банковата книжка в джоба на шортите си и намери пътя през гората. Луната ярко светеше и озаряваше осеяното със звезди небе. Тя наполовина вървеше, наполовина тичаше към къщата на Саймън и през цялото време гневът ѝ нарастваше. Когато пристигна пред вратата, цялата се тресеше от ярост.

Пристигането ѝ завари Саймън изтегнат на канапето с книга в ръка. Щом я зърна през мрежата, той веднага скочи. Изглеждаше затоплен и сънлив с разрошената си коса и очилата, които се бяха смъкнали на носа му. Свали ги с едната си ръка, а с другата отвори вратата.

Тя влетя покрай него, подаде му банковата книжка, скръсти ръце и го изчака да погледне вътре. Той безстрастно прочете съдържанието и тъкмо се канеше да каже нещо, когато забеляза изражението ѝ. Затвори предвидливо уста и кимна почти незабележимо.

Това ѝ бе напълно достатъчно.

— Бясна съм — извика Оливия. — Как е могла да постъпи така с мен? Да не си въобразява, че съм искала парите ѝ? Нима в това се е състоял смисълът на живота ѝ? Къде е била през последните двайсет години? Нима не е чувала за родителска обич? Не е ли гледала „Галъовни думи“ или... „Шоуто на Козби“? Нищичко ли не е разбрала?

Тя невярващо се огледа наоколо, сложи ръце на кръста си и вирна брадичка.

— Откъде притежава тези пари? Бих искала да знам, но естествено тя не е тук, за да ми обясни, така че мога само да гадая. Нямаше професия, не е печелила от лотарията, а ако е била алкохоличка, значи е харчела цяло състояние за пиячка. Откъде има парите?

Хвана се за челото и заби поглед в пода.

— От родителите ѝ — съмнявам се — очите ѝ потърсиха тези на Саймън. — В сметката няма огромен влог, а само множество малки, направени през последните десетина години. И това е само в тази книжка. Първоначалната вноска е достатъчно голяма, за да е ясно, че преди нея е имало и други, вероятно с още малки вноски.

Тя ядосано въздъхна и се приближи към прозореца.

— Сигурно е спестявала пари още от времето, когато съм била дете, и това е хубаво, добро, почтено и както искаш го наречи, само не и далновидно, досетливо или пък загрижено. — Завъртя се и извика: — Трябваше сама да си купувам дрехи. Работех в кварталния супермаркет, понякога по седем дни в седмицата, през празниците и след училище, защото казваше, че парите не ни стигат, а аз няхах какво да облека. Говорим за най-основните неща. Сама си купувах джинсите. Сама си купувах блузите. Сама си купувах бельото. Когато за пръв път се наложи да си купя сутиен, отидох и си го купих сама. С парите от гледането на деца. Още тогава!

Оливия си припомни колко беше смутена, докато избираше онзи сутиен — не смееше да погледне продавача в очите. Болеше я сега, когато преценяваше нещата от гледната точка на майка, която също има дъщеря. Никога не би допуснала нейното дете само да се бори с подобен проблем. Това си беше нещо чисто женско — беше редно да си поделят тежестта му. За нищо на света не би пропуснала да го изживее заедно с Тес.

Тя зарови пръсти в косата си и се запъти към коридора. Бък беше в панера си, но котенцата си играеха на пода. Тя не им обърна никакво внимание.

— Добре — обърна се отново към Саймън и се опита да отсъди разумно, — децата наистина трябва да се научат да ценят парите, но, по дяволите, аз се справях съвсем сама. Знаеш ли какво би означавало за мен, ако тя ми бе дала поне една десетдоларова банкнота, за да ми помогне да си купя пуловера, който желях, защото всички момичета в класа имаха такъв? Знаеш ли какво би означавало за мен, ако ме бе придружила при покупката на онзи сутиен? Знаеш ли колко неоценима би била за мен мъничко помощ? След като родих Тес, беше се наложило да си потърся нова квартира, защото в предишната не искаха деца. И така, аз съм с новородено дете, а първият апартамент, който наемам, няма хладилник. Че има ли апартамент без хладилник? Няхах

време да споря и сили да се преместя на друго място, а трябваше да съхранявам някъде храната на Тес, защото няхах достатъчно мляко да я кърмя. Затова си купих хладилник и давах по двадесет и пет долара месечно в продължение на почти две години, защото когато купуваш на изплащане, плащаш почти два пъти повече пари — очите ѝ се напълниха със сълзи. Болеше я от самота. — И на какво искаше да ме научи? Толкова ли щеше да ѝ е трудно да ми помогне поне малко? Или да изпрати малко бебешки дрешки? И ето ни двете с Тес в количката ѝ втора употреба — разхождаме се по най-хубавите места в Атланта, а навсякъде около нас майки возят издокараните си сладки дечица в колички, които са истинско произведение на изкуството. И аз желях това за детето си, но не бях в състояние да си го позволя. Нима не можеше да изпрати поне една фланелка? Толкова ли бе трудно да си купи билет за някой евтин полет и да дойде да ни посети? Но не — изсумтя Оливия, — била е твърде заета да ходи до банката и да влага парите си в книжка. И ето че отново стигаме до въпроса как точно е успяла да спечели тези пари? — иронично повлече въпроса тя. — От заплатата си ли е спестявала? Откраднала ли ги е? Или са пари от секс, оставени на някое скапано нощно шкафче от някой скапан Джон, след като е свършила скапаната си работа?

Оливия цялата потръпна. Саймън застана пред нея.

— Оливия...

Тя се вгледа в очите му и прочете там разбиране.

— Не ги искам, Саймън. Не ща парите ѝ. Никога не е било въпрос за пари — нито тогава, нито сега. Нуждаех се да ми отдели малко време. Искан и майка ми да бъде с мен на срещите на момичетата скаути, както бяха майките на приятелките ми. Прекрасно е, че е събирала статиите за работата ми с Отис, но нима ѝ е било толкова трудно да ми се обади? Номерът ми е в указателя. Постарах се да го има там през всичките тези години, за да успее тя да ме открие, ако пожелае. Но тя не го направи. Не можа да намери в себе си сили да ми каже, че постъпвам правилно — нито сега, нито когато бях дете. Аз непрекъснато го повтарям на Тес — дори и когато не се справя добре, но тя много се старее и заслужава похвала. Нима аз не съм заслужавала нищо? — накъсано въздъхна Оливия. — Не ставаше въпрос за пари. Имах нужда от обичта ѝ.

Той я придърпа до себе си и я притисна до гърдите си.

— О, миличка, тя те е обичала. Просто не го е показвала така, както ти се е искало.

Опита се да поклати глава, но не можеше да помръдне, притисната между ръката и гърдите му.

Гласът му беше дълбок, но мек като топла фланелена кърпа.

— Да, обичала те е. Забрави за парите. Мисли си за Томас Хоуп. Накара го е да ѝ обещае, че ще ти донесе тези неща. Да обещае. А това не му е било лесно. Не е като да отиде някъде в града. Чикаго е далеч оттук, но той е изпълнил обещанието си, защото това е било предсмъртното ѝ желание. Последната ѝ воля. Признанията, направени на смъртния одър, се приемат дори от съда и се смятат за неприкосновени. Признанието на твоята майка на смъртния ѝ одър е било, че всичко, което притежава, е твое.

— Това не е признание — промърмори Оливия, но съпротивата ѝ се стопяваше.

— От жена, която не е искала да сподели живота на дъщерята и на внучката си? Бих казал, че е истинско признание. Би могла просто да захвърли всичко. Но е държала да ти остане нещо от нея. Можела е да даде парите за благотворителност, но е желала ти да ги получиш. Има ли значение как ги е спечелила? Има ли?

— Не — отговори Оливия и знаеше, че е права. Наистина нямаше значение.

— Смятаме, че знаем всички отговори — тихо каза той. — Смятаме, че само ние имаме право. Четири години проклинам Лора, задето не е забелязала как се приближава онази лодка и не се е махнала оттам, но аз не съм държал руля. Не съм бил там. Не знам с какво време са разполагали, нито пък как бих реагирал самият аз. И понеже не знам резултата, твърдя, че бих постъпил по различен начин, но аз не съм бил там — гласът му стана дрезгав. — Не съм бил там, Оливия, а и Лора е различна от мен. Направила е онова, което е могла. Същото се отнася и за майка ти. Можем да се съмняваме в тях колкото си искаме, но какво ни носи това? Просто накърнява паметта им — той дълбоко въздъхна и гърлено промърмори: — Стига, Саймън, стига.

Оливия го обгърна с ръце. Имаше силно тяло и силен дух, независимо от собствената му болка. Разбираше какво изпитва тя и я бе успокоил в момент, който в противен случай би я съкрушил. Празнотата прави такива неща с хората. Отвътре усещаше себе си като

огромна черна дупка, където преди се намираха мечтите, свързани с майка ѝ. Сега там беше празно. Нямаше нищо значимо, което да я запази непокътната, освен Саймън.

Той беше есенцията. Ударите на сърцето му ясно отекваха в ушите ѝ. Тялото му излъчваше сила и топлина. Може би беше просто още един сън, тя несъмнено не беше подходяща за него, но тук и в този момент той запълваше празнината.

Не беше сигурна дали е вдигнала глава, или го е сторила ръката му, обхванала тила ѝ, но устните им се сляха в съвършен синхрон, понеже очевидно мислеха за едно и също нещо. Погали гърба и раменете му, след това брадичката и шията му. Беше истински! Оливия почувства толкова невероятно облекчение, че се предаде на чувствата си. Миришеше на кафе и на мъж и се държеше като любовник, ако можеше да съди по трепета на гладките му мускули.

Прошепна името ѝ. Тя улови звука в още една дълбока целувка. Но когато я повика за втори път, в гласа му се долавяше настойчивост.

— Не трябва да правим това — прошепна той и погледна надолу към нея едва ли не с тъга. — Не е честно. Не тази вечер. Много си уязвима.

— Но аз се нуждая от помощ — прошепна му в отговор и застина в очакване, като се молеше горещо той да не я оставя, защото това бе част от мечтата ѝ. Толкова пъти се бе чувствала изоставена. Щеше ѝ се веднъж, поне веднъж, някой да остане.

И Саймън го направи. Остана. Притегли я към себе си и я прегърна, сякаш самият беше част от съня, сякаш щеше да остане завинаги. Притисна я до себе си и я целуна. Разсъблече я със сигурна и внимателна ръка и я накара да се почувства цялостна и пълноценна, накара я да се почувства желана. След това съблече и собствените си дрехи и обви ръцете ѝ около тялото си. Дишаше толкова тежко и бе толкова силно възбуден, че Оливия се усети още по-женствена и силна.

Той я отнесе до леглото си и се надвеси над нея, спря само за да я попита дали взима нещо, а след това сам пое отговорността. Дори и това тя прие като дар. Да се люби с него точно сега, да му вярва точно сега! Оливия се отвори за него, както никога досега. Той я възнагради с кулминация, която беше като неговата и дори по-силна, и макар че би трябвало да се почувства тъжна, когато всичко свърши, тя бе обзета единствено от чувство за пълнота.

Не говориха. Думите изглеждаха някак неуместни заради смъртта на майка ѝ, но се любиха още два пъти, преди той да я изпрати обратно до къщата.

Когато тя излезе навън на следващата нощ, Саймън се бе облегнал на стария клен. Не знаеше дали тя ще дойде, не знаеше дали иска да дойде, но тялото му я желаше. Не разбираше какво става. Никога досега не бе познавал жена като нея — по-скоро феерична, отколкото женствена. Явно феите упражняваха особено въздействие над мъжете.

Хвана я за ръка, отведе я до къщата и отново я люби. Беше точно толкова хубаво, колкото си спомняше, също толкова вълнуващо и вероятно също толкова погрешно. Но нали беше съвсем за кратко, а той заслужаваше малко удоволствие в живота си. Нямаше никакви очаквания, никакви планове за бъдещето. Беше престанал да прави планове преди четири години. Но му доставяше наслада да открива нещата, които тя харесва, и изпита чисто мъжка гордост в мига, когато тя извика името му и се изви в леглото. Преживя пълна наслада от любовния акт и усети лекия трепет в мускулите си, който никога друга физическа дейност не успяваше да предизвика. Харесваше му дори споделеното мълчание, докато я изпращаше на зазоряване.

Как да не се върне отново на следващата нощ? Този път дори не стигнаха до къщата. Тя беше гола под нощницата и жадна за него — нали точно това означаваше нетърпението, с което го разсъблече. И той беше готов, просто ей така. Трябваше само да облегне гръб в дървото. Не му беше трудно да я повдигне и да я държи дори и в най-страстните мигове. Никога не бе го правил по този начин — и би ѝ го казал, ако това не бе толкова плашещо вярно.

Освен това в мрака те двамата споделяха не думи, а едно усещане. С изгрева на слънцето реалността се връщаше.

А този август действителността за Саймън бе един ураган, който вилнееше из цялото Атлантическо крайбрежие. Не беше първият и със сигурност нямаше да бъде последният през сезона, но по всичко личеше, че ще бъде един от най-силните. Макар да бе все още далече, Саймън следеше внимателно евентуалния път на придвижването му,

който за момента показваше, че ураганът ще премине в опасна близост до Роуд Айланд.

Беше му по-лесно да мисли за това как ураганът ще покоси Асконсет, отколкото за това, че Оливия ще си тръгне оттам.

ДВАДЕСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

Сюзан не се бе отделяла от Марк за толкова дълго от времето, когато прекарваше лятото в Асконсет заедно с децата, но дори и тогава той се присъединяваше към тях поне за няколко дни. Това лято той се възползва от нейното заминаване за имението, за да предприеме делови пътувания, които иначе щяха да почакаат до есента. Макар всеки ден да разговаряха по телефона, Сюзан се двоумеше дали да не си отиде у дома, за да прекара малко време с него между две пътувания.

И тогава той се появи почти като видение. Сюзан беше в студената изба на Голямата къща и търсеше най-подходящото вино за филето, което печеше за вечеря, когато по стълбите се разнесе шум и тя вдигна глава. Светлината беше мъжделива, но нямаше никаква грешка. Стоеше там с ръка на парапета и ѝ се усмихваше.

— Какво търси такава прелестна жена като теб в подобно студено и мрачно място? — попита той.

Тя се засмя. Не беше никакво видение. Забрави за виното, приближи се до стълбите и обви шията му с ръце.

— Чака да бъде спасена — отвърна тя и звучно го целуна. — Четеш мислите ми.

— Липсваше ми.

— В Детройт ли сме?

Той се засмя:

— Не. Отмених заминаването си за Детройт на летището. Най-доброто ми хрумване — прегърна я и каза с престорена строгост: — Не обичам да те няма за толкова време.

— Личи си — потвърди тя и прокара ръце по талията му. — Отслабнал си. Оставих ти тонове храна, но ти не се храниш.

Той я отдръпна от себе си.

— Би трябвало да признаеш, че и ти не обичаш да оставаш тук толкова дълго.

— Всъщност не оставам дълго. Ти винаги идваш преди това.

— И това не са думите, които би трябвало да изречеш — подразни я той. — Очаквах нещо от рода, че мразиш това място, че майка ти те подлудява и че независимо от думите ѝ, нямаш никакво намерение да се включиш в отбора.

— Така е. Но не мразя това място. Истината е, че дори ми е приятно.

Той погали бузата ѝ с опакото на ръката си.

— Нямаше да ти е трудно да кажеш другото, но едва ли щях да ти повярвам. Изглеждаш толкова добре — загоряла и отпочинала.

— Загоряла съм заради слънцето. Август беше прекрасен. А що се отнася до почивката, това е просто мечта. Уволних и втората нова готвачка, която мама нае.

— Уволни ли я?

— Беше невъзможна, тази нахакана Фиона. Този път аз ще проведем интервюто. Мама изобщо не умее да готви и просто няма представа кого наема. Ще ми отнеме поне седмица, докато намеря някой наистина добър.

— А междувременно?

— Мога да готвя още една седмица. Лесно е.

— И ти харесва.

— Винаги е било така.

— Бих желал да се възползваш някак от това.

— Как например? — подкачи го тя.

— Ти измисли. Какво би направила в една идеална ситуация?

Тя притихна за момент и каза:

— Вероятно бих отворила ресторант, но в идеалната ситуация щях да бъда на тридесет и четири години.

— Можеш да отвориш ресторант — каза той и в гласа му прозвуча увереност.

Но Сюзан беше реалистка.

— Няма да успея. Един ресторант е твърде голям ангажимент. Необходими са много време и усилия. Аз съм на петдесет и шест години.

— Не си кой знае колко стара.

— Не, но защо ми е да работя толкова на моята възраст?

— Тогава отвори малък ресторант. Или пансион. Ще предлагаш закуска всяка сутрин и вечеря един-два пъти в седмицата. Направи го

тук, в града. През туристическия сезон има доста хора. Ще затваряш през зимата и ще се забавляваме.

Сюзан вдигна брадичка. Той говореше съвсем сериозно.

— И да живеем тук? Хайде, Марк. Ние сме нюйоркчани.

— Но никога не сме притежавали лятна вила. Бихме могли да го направим тук.

— Аха, добре. Можем да си живеем тук и да гледаме как мама се забавлява с Карл.

Ръцете на Марк пуснаха талията ѝ.

— Тук си от няколко седмици. Нищо ли не се е променило в това отношение?

— Сватбата все още е на дневен ред. Слава богу, наела е фирма, която да организира всичко. Няма начин аз да готвя.

— Стига, Сюзан!

— Наистина го мисля. Все още смятам, че това не е редно.

— Прочете ли историята ѝ?

Тя въздъхна. Съжаляваше, задето бе споменала на Марк за това. Питаше я при всеки техен разговор.

— Не — отвърна. — Имам си друго четиво.

Той захапа долната си устна с един до болка познат жест. Готвеше се да каже нещо, което нямаше да ѝ хареса, още преди да го направи, Сюзан го предупреди:

— Не ме предумвай, че другото четиво може да почака.

— Наистина е така — меко каза той. — Това е по-важно.

— За мама, не за мен.

— Възможно е да се окаже важно и за теб. Тя не е чужд човек.

— Тя прави голяма грешка.

— Защо? — попита той. — Защото се омъжва за Карл ли? Какво ще се промени, освен факта, че няма да спи сама? Защо това толкова те изнервя?

Сюзан се намръщи. Марк винаги е бил най-голямата ѝ опора, затова въпросите му толкова я измъчваха.

— А ти защо се притесняваш, че аз се притеснявам?

— Защото те обичам. Защото знам, че си щедра, всеотдайна и изпълнена с обич жена. Това просто не е в характера ти.

— Става дума за майка ми — напомни му тя. — Правилата се променят, когато става дума за майка ти.

Той кимна:

— Добре. Разбирам това. Но човек не бива да забравя здравия разум.

— Не твърдиш, че нямам здрав разум, нали?

— Не. Е, може би. Но само когато става дума за майка ти. А и вероятно става въпрос не толкова за здрав разум, колкото за широта на погледа. Това ме притеснява най-много.

— Защо те притеснява? — попита Сюзан. Тонът му я караше да се чувства неловко! — Това е проблем между майка ми и мен, а не между нас двамата.

— В известен смисъл е и наш проблем — отвърна Марк с внезапна нежност и дори умолително. — Напоследък често си мисля за старостта. Размишлявам за нещата, които бих искал да направя, когато се освободя от напрежението на работата. Бих могъл да постъпя като родителите си, да седя и просто да чакам смъртта, но така тя само идва по-бързо. Желая да живея, Сюзан. Държа да преживявам нови неща.

Никога досега не й бе споделял подобно нещо.

— Какви например?

— Не знам. Може би да преподавам, да се науча да рисувам. Да пътувам някъде далеч по непознати места. Просто не знам, Сюзан. Работата е в това, че ако аз искам да съм отворен към различни неща, ти също трябва да си готова за тях, ако се надяваме да се получи. Никога не съм те принуждавал да правиш нещо, което не желаш. Но има неща, които и двамата обичаме. Чака ни цял нов свят, ако притежаваме смелост да го изследваме. Докато идвах насам, видях Карл на тенис корта с онова малко момиченце и той не изглеждаше на повече от седемдесет години. Така е, защото води активен живот. Искam и ние с теб да бъдем такива — докосна главата си. — Но всичко започва оттук. Ако не можеш да приемеш промяната в живота на майка си, как би могла да приемеш промяната и в нашия живот?

Сюзан мъчително преглътна.

— Има промени и промени.

— Така е — съгласи се Марк, — но не знаем каква промяна ще се стовари отгоре ни. Децата ни може и да не одобрят онова, което решим да вършим, но това означава ли, че не сме прави? Че не трябва да го направим? Не е задължително онова, което е добро за нас, да

изглежда такова и за тях. Както и ти не можеш да приемеш постъпката на Натали. Тя не иска ти да се омъжиш за Карл — той замълча и побърза да продължи, за да не ѝ даде шанс да възрази. — Може и да умра преди теб. Ако стане така и ти изживееш щастливи мигове с друг мъж, аз пръв бих те насърчил. Ако децата ни не са съгласни с това, значи просто мислят твърде ограничено.

Сюзан обгърна кръста си с ръце.

— Като мен, така ли?

Той понечи да отрече, но се отказа.

— Поговори с нея, Сюзан. А ако не можеш да направиш това, прочети книгата. Дължиш ѝ го.

Саймън се намираше в изключително затруднено положение по няколко показателя.

Да вземем например времето. От една страна, беше идеално. Слънцето магически преобразяваше листата, а те подхранваха със захар гроздето, което се наливаше все повече и повече и по него нямаше никаква плесен. От друга страна, тропическата депресия над Атлантическия океан се бе превърнала в тропическа буря и продължаваше да набира скорост.

Да вземем Сюзан. От една страна, тя разчиташе на него да ръководи имението, както би искал баща ѝ. От друга — отказваше да обсъжда с него каквото и да е друго, освен лозето, за да не би той да забрави къде му е мястото и да се почувства част от семейството.

Да вземем Оливия. От една страна, тя нахлу в живота му със страст, каквато не бе познал досега, но това не накърняваше Лора с нищо — просто Оливия беше различна. От друга, щеше да си тръгне най-много след три седмици.

Да вземем Тес. Беше малка досадница, но и голяма сладурана. Точно в този момент се бе спотаила на съседния ред в лозето.

— Знам, че си там — провикна се той, но не много силно. — Нарочно ли ме следиш?

Последва пауза, след това се разнесе гласът ѝ:

— Как разбра, че съм тук?

— Маратонките ти са грамадни и оранжеви. Такава ли е модата сега?

— Те са от миналата година — отговори тя и клекна, за да го погледне под лозите. — Тазгодишните са още по-голям трепач, но мама не ми позволи да си купя.

Започна пълзешком да се провира под лозите, но той бързо я спря:

— Хей, точно там има гроздове. Заобиколи.

Тя хукна, но Саймън щеше да го преглътне. Вдигна поглед, когато Тес заобиколи откъм края на реда и се приближи към него. Ръката ѝ беше пъхната в джоба и изглеждаше съвсем безопасна.

— Е, това вече наистина прилича на грозде — заяви тя. — А дали има и вкус на грозде?

— Ти ми кажи. — Той ѝ откъсна едно зърно и ѝ го подаде.

Детето го пъхна в устата си и направи гримаса:

— Кисело е.

— Не колкото вчера. И повече, отколкото ще бъде утре.

Тес вдигна поглед към лозите, които бяха много по-високи от нея.

— Пак ли ги подкастрираш?

— Не, само проверявам как са нещата. Трябва да знам дали птиците кълват гроздето ми.

— И какво ще направиш, ако е така?

— Ще намеря отнякъде пушка.

— Ще ги застреляш ли? — ужасено попита тя.

— Не, само ще ги подплаша с шума. Не е истинска пушка, а машина, която гърми през няколко минути.

Ръката ѝ се раздвижи в джоба. Със свободната си ръка тя отстрани няколко къдрици от лицето си. Погледна го през очилата си, които уголемяваха очите ѝ и го накараха да се почувства така, сякаш наднича право в сърцето му. Поне веднъж детето се колебаеше дали да зададе въпроса си.

— Какво? — попита той, защото не позволяваше никой да наднича в сърцето му.

— Реши ли какво ще правиш с котетата?

— Още не.

— Нали няма просто да ги откараш някъде и да ги зарежеш на пътя?

— Казах ти, че няма.

Момиченцето възкликна и извади ръката си от джоба. Само след секунди отново я пхна вътре и се опита да си придаде невинно изражение.

Той се прокашля и попита:

— Колко са вътре?

— Колко какво? — невинно попита Тес.

Той завъртя очи, въздъхна и клекна. Превърна се в неин съучастник и попита:

— Брус ли е?

Тес беше кръстила всяко коте и твърдеше, че макар да е рано да се познае полът им, Бък си беше живяла чудесно и с мъжко име.

— Тайрън — прошепна тя.

— Я да видя.

Извади котето от джоба си и целуна малката му космата главичка.

— Ноктите му са остри, но иначе е голям сладур — каза тя и се усмихна.

Саймън остана поразен, но не от котето.

— Казвал ли ти е някой колко красива усмивка имаш?

Готов бе да се закълне, че Тес се изчерви.

— Децата не си забелязват такива неща. А и аз не им се усмихвам.

— Дори и когато им разказа за тези приятелчета ли?

Тя намести Тайрън под брадичката си.

— Котката на едно от другите деца също е родила. Имала шест котета.

— А, значи нейната история е била по-хубава.

— Тя всичко прави по-хубаво — вече сериозно отвърна Тес. — Всички правят нещата по-добре от мен. Изобщо няма да им липсвам, когато си замина.

— Не е вярно.

— Ако им липсвам, то ще е, защото в сравнение с мен — те изпъкват. Аз съм тази, която нищо не разбира.

— Какво не разбираш?

— Румпела^[1]. Винаги го въртя в погрешната посока и платното се обръща срещу вятъра. Забравям откъде духа и се катеря, а не се

спускам по вълните. Последния път утлегарът^[2] замалко да удари едно от децата.

— Е, със сигурност си усвоила жаргона.

— Не съм глупава — задейства се защитният ѝ рефлекс, но Тес си пое въздух и се успокои. — Просто ми е трудно. Толкова неща трябва да се съобразяват. Тенисът ми харесва повече. Топката долита над мрежата и просто я удряш.

Саймън владееше и двата спорта. Ако трябваше да избира между тях, не би се замислил нито за секунда.

— Да, топката идва и ти я удряш. Все едно и също. А и този твърд и равен корт! Не, океанът е много по-интересен. Той издава различни звуци и притежава различни настроения. Освен това, след като придобиеш опит, не се налага да мислиш толкова. Тенисът ти се струва по-лесен просто защото повече си се упражнявала.

— Ще мога да играя тенис, независимо къде живеем. Но не навсякъде ще е възможно да управлявам яхта.

— Зависи къде ще живеете.

Тя измърмори под носа си:

— Нямам представа къде ще бъде този път.

Той се досети, че непрекъснатото местене се е отразило зле на детето.

— Където и да сте, ще си обогатена с умения, които не си имала преди това лято. Приятелите ти ще бъдат доста впечатлени.

— Може би за тениса, но не и за ветроходството.

— И за него. Просто ти трябва повече време във водата. Може да те изведе някой път.

Думите отекнаха между редовете с лози. Не можа да повярва, че ги е изрекъл.

Тес пък не вярваше на ушите си:

— Наистина ли? Не ме ли лъжеш? Ще го направиш ли?

— Бих могъл — отвърна той, но вече доста нерешително. — Искам да кажа, ако майка ти позволи, а тя може и да не го направи.

— Ще разреши — въодушеви се Тес. — Знам, че ще разреши.

— Освен това... не е лесно да намерим лодка. Нашата не е като тази, на която се учите.

— Госпожа Аделсън има. Сет ми я показва — детето тръгна заднишком. — Може и той да дойде. Не може да чува вълните и трябва

да го бутнеш по ръката, когато утлегарът ще се завърти, но е много готин.

Тес вече направо подтичваше.

— Къде отиваш? — попита Саймън, внезапно изплашен.

Без да спира да тича, тя се обърна и извика през рамо:

— Ще попитам мама. Ако разреши, ще попитам госпожа Аделсън. Ако и тя позволи, може ли да отидем още днес?

— Не, днес е невъзможно. Не днес.

— Тогава утре — провикна се тя.

— Не знам — задава се ураган. Освен това котето трябва да си отиде вкъщи!

Можеше най-спокойно да си спести последното. Тя вече бе изчезнала.

Оливия случайно бе пуснала една от фланелките на Тес с емблемата на Асконсет в белина и от бургундскочервена тя бе станала оранжева. Не й беше за пръв път. Тес отдавна се бе научила да намира и хубавите страни на променените цветове. В този случай фланелката щеше да отива на маратонките ѝ.

Тази сутрин тя тържествено бе нахлузила и двете и това помогна на Оливия да я разпознае на лозето при Саймън. Лозите бяха високи и доста пищни, доколкото това бе възможно за едно грижливо подкастряно растение, но яркото оранжево се забелязваше въпреки това. А Саймън? Той беше достатъчно висок, за да се вижда и без чужда помощ.

Освен това Оливия разполагаше и с предимството да се намира нависоко. Стоеше на прозореца в кабинета на Натали и наблюдаваше Саймън в полето, когато зърна и Тес. Не чуваше какво си говорят, но не се спусна, за да се превърне в рефер на разговора. Вече имаше доверие на Саймън. Когато Тес го заряза и се насочи насам, от начина, по който тичаше, Оливия отгатна, че е развълнувана. Реши, че разполага с две минути, преди детето да влети в кабинета.

Разгледа пликовете, които държеше в ръка. Бяха пристигнали със сутрешната поща — само три писма. Две бяха от училища, които я уведомяваха, че приемат Тес. Другото беше предложение за работа за нея.

Училищата бяха в Хартфорд и в Провидънс. Предложението за работа беше от Питсбърг.

Животът никога не е лесен.

— Ти ли си Оливия?

Тя погледна към вратата. Освен модерните дрехи, уморените очи и напрегнатата уста, мъжът, който стоеше пред нея, беше точно копие на Александър.

— А ти си Грег — усмихна се тя.

— Как се досети! — Това не беше въпрос и мъжът не очакваше отговор. — Търся съпругата си. Знаеш ли къде е?

— Преди час беше в офиса.

Той кимна в знак на благодарност и се наложи да отстъпи, когато Тес влетя през вратата, но веднага след това изчезна.

— Саймън ще ме води да плаваме — извика Тес. Очите ѝ бяха разширени, луничките ѝ ярко се открояваха, а устните ѝ бяха сладко извити. — Сет също може да дойде, но ще трябва да вземем лодката на госпожа Аделсън. Ще ѝ се обадиш ли, мамо? Моля те! Направи го още сега — детето долепи длани пред носа си, като че ли това щеше да му помогне да овладее вълнението си. — Той обеща да ме научи на всичко, което не знам. Не мога да ти опиша колко важно е за мен!

Оливия беше изумена и това изобщо не се дължеше на факта, че Ахмед се бе надигнал от стола на Натали и тихо ръмжеше. Оливия знаеше, че Саймън от цяла вечност не е припарвал до яхтклуба, а причината също ѝ бе известна.

— Той ще те води на плаване?

— Може би не днес, но утре със сигурност.

— Той ли ти каза?

— Не си измислям — Тес омекна. — Знам за онзи нещастен случай. Едно от децата ми каза, но Саймън няма нищо общо. Не е бил там. Не се страхувам да изляза в морето с него.

Не, явно наистина не се страхуваше. Но не това я учуди толкова. Питаше се дали този факт означава, че Саймън слага край на раздялата си с морето заради Тес, или тя просто си въобразяваше неща, които бяха лишени от по-дълбок смисъл.

Ахмед се въртеше по необичайно неспокоен начин около Тес и внезапно Оливия се сети защо.

— Ще ѝ се обадиш ли? — попита детето.

— Веднага щом върнеш котето в джоба си на майка му.

Тес завъртя очи:

— Той е добре.

— Върни го и ще се обадя.

— Добре. Веднага отивам.

Детето изтича до вратата, но после се върна и дари майка си с пламенна прегръдка.

Когато изчезна от погледа ѝ, Оливия продължаваше да стиска трите писма. Мълчаливо ги сложи върху бюрото, за да се върне към тях по-късно.

— Горе, втората врата вдясно — каза Ан-Мари на Грег.

Той кимна и след като вземаше по две стъпала наведнъж, тръгна по гълъбовосивия килим на коридора, който явно бе постлан във времето след последното му идване. Променени бяха и стените, които бяха боядисани в подходящо меко сиво, а мебелировката беше учудващо модернистична — в бургундскочервено и тъмносиво. Асконсет беше напреднал много, мимоходом отбеляза Грег. Ако беше малко по-уморен, лесно би повярвал, че се намира в офиса на някой от последните си трима клиенти.

Втората врата вдясно беше отворена. Джил седеше зад едно бюро, но той не можеше да я види заради мъжа, който се бе навел над бюрото и обсъждаше нещо с нея. Грег потропа на касата на вратата, за да привлече вниманието им.

Когато очите на Джил срещнаха неговите и се разшириха, той почувства как го залива същата наслада, както при запознанството им преди години. Тя организираше кампания за набиране на средства, на която присъстваше и той, и помежду им веднага се установи връзка. Смяташе, че нишката вече е поизтъняла, особено след всичко, което ставаше помежду им напоследък, но явно не беше така. Поне не и от негова страна. За нея не беше сигурен. Разширените ѝ очи можеха да означават хиляди неща.

Той интимно я стисна по рамото и протегна ръка, за да се здрависа с директора по продажбите на Асконсет.

— Как си, Крис?

— Добре благодарение на жена ти. Тя е истински Божи дар — отговори той и се обърна към Джил: — Не си споменавала, че Грег ще идва.

— Не знаех — отвърна Джил с нещо, което предвид всичко случило се можеше да е изненада, удоволствие или недоволство. Някога смяташе, че може да чете мислите ѝ, но вече не беше сигурен — той беше Марс, а тя — Венера.

— Можем да продължим по-късно — каза Крис на Джил. — Ще те оставя да се видиш със съпруга си — заяви той и излезе, затваряйки вратата след себе си.

Джил сведе поглед към документите върху бюрото си. Рамото ѝ остана напрегнато под ръката му, сякаш допирът ѝ бе неприятен. Той се почувства отхвърлен, пхна ръка в джоба си и тихо попита:

— Върху какво работиш?

Тя облиза устните си.

— Върху налагането на нашите вина на нови пазари. Натали работи с една рекламна агенция върху новата кампания. Логото гласи: „Нещо истинско от Асконсет“. Ние тук се занимаваме с маркетинга и продажбите. Трябва да наложим името си. Опитваме се да си пробием път на запад — да се промъкнем в територията на калифорнийските вина — отпи глътка от една бутилка минерална вода и го стрелна с поглед. — Какво те води насам?

— Ти как мислиш?

— Нищо чудно да си дошъл, за да объркаш плановете на Натали за сватбата.

— Може да опитам и това, но ти си основното ястие.

— Това е отвратително сравнение — намръщи се тя.

— Би трябвало да те разсмее. А преди това редно би било да обвиниш шията ми с ръце и да ми кажеш колко мило е от моя страна, че съм дошъл, и колко много се радваш да ме видиш.

Джил отмести поглед.

— Колко мило, че си дошъл.

— Но не се радваш да ме видиш?

— Аз... просто не съм подготвена.

— Аз съм твой съпруг. Откога е станало необходимо да се подготвяш за посещенията ми?

Тя срещна погледа му.

— Откакто разбрах, че макар да се нуждая да бъда с теб, имам нужда и да работя. Харесва ми това, което правя тук, доставя ми удоволствие, представлява предизвикателство и ме кара да се чувствам изморена вечер, а не съм го усещала по този начин, откакто напуснах работа, за да се омъжа за теб. Но осъзнавам, че ако съществува и най-малката вероятност да работя през следващите няколко години, ще трябва двамата много да си помагаме и да правим огромни компромиси.

Грег се почувства така, както преди тя да замине при майка си — напълно объркан. Но точно в този момент бе прекалено уморен, за да си проправя път през словесния лабиринт.

— Моля те, повтори това с не повече от пет думи.

— Бременна съм — каза тя, без да мигне. Просто стоеше и го гледаше право в очите с леко извити нагоре вежди. Думите ѝ го блъснаха като първото вдишване от парата на ароматни соли.

— Бременна ли? — Това беше последното нещо, което бе очаквал. Джил го беше напуснала. Не се бяха виждали цели два месеца. — Бременна?

— С други думи — ще имаме дете.

О, той много добре знаеше какво означава съпругата му да е бременна, но все още не можеше да приеме мисълта. Идеята да си имат деца досега бе нещо неясно, нещо в бъдещето, но изведнъж престана да бъде така. В този момент той съвсем ясно си представи тяхното бъдещо дете. Беше... удивително, ослепително златисто.

Щеше му се да прегърне Джил. Но тя явно не изгаряше от подобно желание и той не се осмели да поеме риска, затова просто попита:

— Кога?

— През февруари. Забременяла съм през май.

Грег бързо върна мислите си назад. За него май беше кошмарен месец с много пътувания. Само веднъж — за един кратък уикенд — бяха прекарвали достатъчно време заедно, за да правят любов.

— На морето в Делауер?

Тя кимна:

— Да, ти беше отегчен до смърт.

— Не бях отегчен, просто бях неспокоен. Тревожех се заради едно социологическо проучване, което бе излязло напълно погрешно

— той прокара пръсти през косата си. Бременна. Боже! Носеше неговото дете. — Откога знаеш?

— Малко преди да дойда тук.

Нужна му беше около минута, за да осмисли казаното.

— От началото на юни? И ми казваш чак сега?

— Не исках да ти съобща по телефона.

— Можеше да дойдеш във Вашингтон.

— Не, не можех. Нужно ми бе време, за да помисля.

— Ако си мислиш за аборт — настръхна той, — забрави! Искam това дете.

Тя се усмихна за пръв път:

— Е, поне една добра новина.

— Значи не е за аборт. Тогава за официална раздяла? Забрави! Ако си искала това, не е трябвало да забременяваш!

Усмивката ѝ мигновено се преобрази в сълзи.

— Негодник такъв! — извика тя, стана от стола и мина покрай него. — Не е трябвало да забременявам ли? Сама ли съм го направила? Да не мислиш, че става дума за непорочното зачатие? Ти използва ли презерватив? Изобщо някога използвал ли си презерватив? Не. Нито веднъж не го предложи, макар че мъничките неща, от които се забременява, са в твоята сперма — отвори вратата, изхвърча от стаята, но се върна след няколко секунди и я затръшна зад гърба си. — Освен това няма закон, който да забранява на бременната съпруга да се разведе с мъжа си. Опомни се, Грег! Аз не съм зависима от теб.

— Развод ли искаш? — процеди той.

— Не! Не искам! Изобщо не знам какво искам. Просто ми се ще животът ни да бе по-различен.

Е, и това е нещо, помисли си той. По-различен е за предпочитане пред свършен.

Вратът го болеше от прекомерното напрежение. Той разтри мускулите си.

— В какъв смисъл различен?

— Вече сме говорили за това — каза тя. Беше се облегнала на вратата и го гледаше с разширените си очи. Но този път в тях прочете решимост. — Не желая да ме пренебрегваш. Не съм съгласна да свиря втора цигулка след работата ти. Не съм съгласна да се чувствам като някакъв придатък.

Той реши, че Джил се нуждае от внимание. Като че ли той разполагаше с колкото си време иска. Сякаш просто си седеше и нищо не правеше.

— Как ще се грижа за семейството си, ако престана да работя?

— Има начини, Грег, има начини. Погледни се. Сега е средата на лятото, а ти си ужасно блед. Видял ли си сенките под очите си и бръчките около устата? Напълно си изтощен. Така ли искаш да живееш?

— Изтощен съм, защото жена ми не е до мен, за да ми улеснява живота.

— О, моля те, беше изтощен и преди да си тръгна.

— Е, сега е още по-лошо. Имам нужда от теб у дома, Джил.

— Мисля да остана тук.

— Тук ли? Защо?

— Защото се нуждаят от мен. Тук съм някой, чувствам се значима. Харесва ми да бъда значима, Грег.

Той отметна глава назад и затвори очи:

— О, боже! Така доникъде няма да стигнем.

Изправи глава. Съпругата му стоеше пред него — толкова близо и същевременно толкова далеч — красива блондинка, жена от висока класа. Тъкмо това хареса у нея най-напред. В нея откриваше класа, но без капка високомерие. И това не се бе променило.

— Не ти личи — меко каза той.

— Когато съм облечена.

— Съблечи се — искам да видя.

Погледът ѝ се отмести встрани, после в него се появи твърдост, която можеше да бъде дори омраза, и внезапно той се почувства разклатен из основи.

— Едва ли би успял да кажеш нещо по-неподходящо — напрегнато и тихо каза тя.

— Извини ме. Нямах предвид нищо лошо. Исках само... това е толкова различно... моето дете... нашето дете. Нямам ли право да видя промените, които е предизвикало?

— Интимността е за хора, които се обичат.

— Ние се обичаме — нали сама му го бе казала по телефона неотдавна? Но този поглед в очите ѝ, тези здраво стиснати челюсти?

Не е възможно да е омраза. Сигурно просто е ядосана. — Аз поне те обичам.

— Не, Грег. Ти обичаш себе си — тя отвори вратата с жест, който го подканяше да си върви. — Чака ме работа.

Грег не бе свикнал да го гонят. Отначало му се прииска да ѝ се противопостави. По дяволите, беше дошъл тук единствено заради нея и бе решил да го направи толкова набързо, че пътуването се оказа истински кошмар: отиде с колата до Балтимор, за да хване единствения полет до Провидънс, за който успя да резервира билет, и след това си взе кола под наем. Разполагаше само с няколко дни. Клиентите му го чакаха. Нямаше време да си играе игрички.

Но нещо му подсказа, че това не е правилният подход. Гневът ѝ трябваше да се уталожи. Можеше да отнеме ден-два. Но един въпрос продължаваше да го измъчва:

— А какво трябва да правя аз, докато ти работиш?

Сякаш бе очаквала да ѝ зададе този въпрос, защото отговорът ѝ бе пряк и последва незабавно:

— Иди да се видиш с майка си. Поговори с нея. Попитай я какво значи да обичаш някого. Или още по-добре — прочети книгата ѝ. Така ще видиш на какви саможертви са готови хората, когато силно обичат някого.

Грег разтри врата си. Почувства се самотен и изоставен, разделен от Джил, а единственото, което искаше, бе да я грабне в прегръдките си, да я притисне до себе си и да ѝ каже, че нещата ще се оправят. Но сега за пръв път се запита дали наистина ще стане така.

Тя наведе глава, отказвайки дори да го погледне.

Той не знаеше как да постъпи и излезе.

---

[1] Лост за управление на корабно витло. — Б.пр. ↑

[2] Рейка, захваната за мачтата и държаща долния край на опънатото платно. — Б.пр. ↑

ДВАДЕСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

Тази вечер Саймън се присъедини към семейството за вечеря. Искаше да почувстват присъствието му. С пристигането на Марк и на Грег везните не бяха наклонени в полза на Карл. Саймън желаше да е там, ако баща му почувства нужда от помощ. Същото се отнасяше и за Оливия. Ако голямото семейство станеше причина да се почувства като външен човек, щеше му се тя да има съюзник.

На масата имаше девет души, макар че Сюзан прекара повечето време права, а не седнала. Саймън знаеше, че е прекрасна готвачка, но тази вечер направо бе надминала себе си. Започнаха с леко предястие от задушени миди, след това дойде ред на крехко месо, приготвено с билки, което бе направо превъзходно, пълнени печени картофи и топла салата от спанак с парченца круша и синьо сирене. Десертът беше крем брюле.

Разговаряха за храната и за това колко вкусно е всичко. Прецениха и аромата на двегодишното „Каберне совиньон“, което Карл отвори. Обсъдиха и кабернето от долината Напа, с което най-често се сравняваше това вино. Говориха и за урагана, наричан Клое, който преминаваше през Северния Атлантис и набираше сила.

Грег не общуваше пряко с Джил. Марк не говореше пряко със Сюзан. Нито Грег, нито Сюзан се обръщаха направо към Карл.

Но притесненията на Саймън за Оливия се оказаха напразни. Смятаха я за най-неутралния човек на масата, затова всички разговаряха с нея и тя се държеше чудесно. В действителност страшно му хареса как се оправя със семейство Сийбринг по своя неповторим начин. Не страдаше от излишна гордост. Не се стесняваше да признае незнанието си и задаваше всякакви въпроси. Същото се отнасяше и за Тес. Те двете несъмнено бяха най-любопитните хора, които Саймън познаваше.

Поведението им подходеше великолепно на тази група хора, но те и бездруго спазваха добрия тон. Никой не нападна никого. Никой не

се преструваше. Никой не обели и една критична дума. Всичко беше възпитано и много учтиво.

Но напрежението така натежаваше, че Саймън с облекчение дочака края на вечерята и веднага излезе на верандата.

Карл се присъедини към него и очевидно изпитваше същото облекчение, но вместо за това, заговори за Клое.

— Ураганът май ще се окаже доста силен, нали?

— Възможно е — отговори Саймън. — Поддържа го ниското атмосферно налягане, което остана след Бю. Той отмина, но за съжаление едва ли ще стане така с Клое. Не представлява опасност за Флорида или за Северна и Южна Каролина, освен ако не промени посоката си, но въздушните течения не предвещават подобно нещо. Според прогнозите Клое ще се придвижи на север, западно от Бермудите, и ще набере още сила, преди да удари брега.

— Къде?

— Тук — това гласяха последните данни от бюлетина на Националния център по ураганите. — Но кой знае. Ураганите са непредсказуеми. Въздушните потоци се променят. Може да се задържи около Бермудите и да утихне — на гаснещата светлина на деня той огледа редовете лози, които се нижеха от двете страни на пътя. Бяха здрави, но притихнали и мълчаливи. Дори дърветата в далечината не трепваха. И птиците не пееха.

Това много му приличаше на затишие пред буря, макар да знаеше, че още е твърде рано. В момента можеха само да се молят и да чакат.

Мислите му полетяха в друга посока. Обхвана с ръка една от гредите на верандата и попита:

— Мама още ли ти липсва?

Карл продължи да гледа към полето.

— Тя не беше само моя съпруга. Беше и моя приятелка.

— Чувстваш ли вина, задето се жениш повторно?

— Вина ли? — леко поклати глава Карл. — Не. Постарах се да бъда добър съпруг на Ана. Мисля, че беше щастлива. Но тя почина преди цели четири години.

Саймън много добре познаваше тези четири години. Беше ги отмятал ден след ден, месец след месец.

— По-хубаво би било човек просто да не влага толкова чувства. Така загубата не е толкова голяма, когато нещата се объркат.

Карл се облегна на широкия дървен парапет и тихо каза:

— Можеш ли да престанеш да обичаш? Аз не бих могъл. А що се отнася до загубите, те са част от живота. Научих това доста рано.

— Когато Натали се омъжи за Ал?

Карл впери поглед в сгъстяващия се мрак.

— По време на войната се опитах да се затворя за всички чувства. Получих медали за храброст, но в действителност това не беше никаква храброст. Беше си чисто безразсъдство. Не ме интересувахе какво ще стане с мен, защото тя вече не ме чакаше.

— Какво те накара да промениш решението си?

Карл пое дълбоко дъх и рече:

— Смъртта около мен. Всичките онези трупове. Не бях там, когато са освободили лагерите, но видях снимки. Чух разказите им. Погледни в очите на човек, който е бил свидетел на всичко това, и ще разбереш какъв ужас е изживял.

Саймън внезапно си даде сметка, че баща му рядко говори за войната, а когато го прави, разказва за не толкова болезнени неща — например за преживяното в Марсилия. Тогава гласът му бе спокоен. Просто излагаше фактите. Но сега звучеше ужасно измъчен.

— Винаги съм се питал кое е по-лошо — да загине цяло семейство или да загинат всички, освен един — Карл потъна в тази трагедия известно време, преди отново да погледне сина си. — Внезапно загубата на Натали престана да ми се струва край на света. Същото се отнася и за смъртта на майка ти. Боли ме, а човек никога не свиква с болката. Но в даден момент съпоставяш загубата с всичко останало в живота си.

— В какъв момент?

Карл сви рамене:

— Различно е при различните хора. Като настинката. Някои оздравяват за два дни, а други боледуват цяла седмица. Знаеш само, че в един момент започваш да се чувстваш по-добре. Дишаш по-леко. Спиш нощем. Искат ти се да правиш някои неща.

— Да, но със сигурност гледаш да страниш от съседа, който има възпалено гърло. Просто се стремиш да избягваш неприятностите.

— Ако съседът ти припадне на стълбите — усмихна се Карл, — няма ще го оставиш да лежи там?

— Това е твърде краен пример — възрази Саймън.

— Не е така. Просто искам да ти покажа, че в даден момент е за предпочитане да поемеш риска, отколкото да останеш в безопасност. Ако бях предпазвал сърцето си и не се бях оженил, никога нямаше да изживея прекрасните години с Ана и нямаше да имам теб. Но изгубих Ана, изпитах болка и човек наистина се изкушава да стои настрани от всичко, което би могло отново да го съкруши. — Гласът му стана дрезгав от обзелото го чувство. — Но аз съм много щастлив, че животът ми дава втори шанс. Разбираш ли това? Разбираш ли го?

Зад мрежата на вратата Сюзан се облегна на стената в тъмното. Умората нямаше значение. Направо се задушаваше по време на вечерята. Лицето я болеше от усилието да се усмихва, а душата — от преструвката, че всичко е наред.

Канеше се да подиша малко свеж въздух, когато се натъкна на Карл и Саймън. Първоначално понечи да се върне обратно в кухнята, но нещо в тона на Карл я накара да остане.

Не желаше да подслушва, не искаше да чуе какво говори той, но просто не можеше да помръдне. Попи всяка дума и когато достигна обратно в кухнята, остана замислена и с натежала душа, докато миеше съдовете. Просто не можеше да се отърси от чутото.

Не, причината не бяха думите му, а начинът, по който бяха произнесени. Не бяха казани на висок глас или с цел да се оправдае. Не бе споменал и дума за Алегзандър или за имението, а бе говорил само за Ана, Саймън и Натали. Явно точно това имаше значение за него. А когато приключи с миенето и загаси осветлението, Сюзан си даде сметка, че онова, което бе доловила в гласа му, не е нещо ново. Имаше го там, в паметта ѝ, останало от живота в Асконсет.

Карл Бърк никога не е бил приказлив човек, но заговореше ли, в думите му винаги отекваше истината.

Тя се качи по стълбите в спалнята, която беше нейна още откакто бе построен вторият етаж. Нещо я пристегна в гърдите, когато видя там нещата на Марк. Неразбирателството помежду им винаги я бе разстройвало. Той беше забележителен човек — много повече от нея.

Беше по-мил, по-състрадателен, по-голям човек от нея — не само във физическия смисъл.

Разочарована от себе си, тя се приближи към тоалетната масичка. Там беше книгата на Натали — дебел топ листове, мушнати в един плик. Пъхна го между два лъскави броя на списание „Храна и вино“ и го занесе долу. Марк четеше в салона. Вдигна поглед, когато мина покрай него на път за кабинета, но никой от двамата не проговори. Сюзан се настани в единия край на дългия кожен диван, който толкова подхождаше на баща ѝ, припомни си вечерите, когато двамата четяха тук за Нанси Дрю, и намерила уют в собствените си спомени за миналото, дръпна списанията, извади ръкописа от плика и се зачете.

Много по-късно Грег се измъкна от леглото. Дори и да беше все още будна, Джил с нищо не го показва и той не беше сигурен. Беше се свила в далечния край на леглото с гръб към него.

Дишаше равномерно. Той лежеше буден от часове, заслушан в дишането ѝ, и осъзна, че единственото нещо, което бе по-лошо от отсъствието на Джил, бе това тя да е до него и да не може да я докосне. А в момента беше точно така. Като се започне от нощницата, която я покриваше от шията до петите, от завивката, с която се бе омотала цялата, и се стигне до факта, че нито веднъж не бе проговорила и не бе отправила към него и една насърчителна дума. Сякаш всичко в нея казваше: „Не ме докосвай!“

Дойдеше ли в Асконсет, той започваше равнодушно да понася ударите. Не знаеше защо просто не си събере нещата и не се прибере у дома.

Да, наистина го искаше. Но желаше и Джил да се прибере заедно с него. Без нея животът във Вашингтон беше самотен и скучен. Същото се отнасяше и за пътуванията му, защото знаеше, че тя няма да бъде у дома и да го чака. А сега, като научи за бебето, щеше да се чувства още по-зле. Не можеше просто да я остави тук.

Но и не бе в състояние да заспи, а това, че се опитваше, само влошаваше нещата. Навлече един халат и потърси някакво четиво сред нещата си. Имаше само разни доклади, но сега не му се четяха. Като се има предвид в какво настроение беше, едва ли щеше да ги прегледа внимателно.

Погледът му се плъзна в мрака към тоалетната масичка, върху която луната осветяваше един голям кафяв плик. Знаеше какво съдържа той и не изпитваше особено желание да чете и него. Но въпреки това го взе и се запъти надолу към кухнята.

Остави го настрани, помисли си, че хладилникът в дома му е толкова празен, колкото се чувства и самият той без Джил, и си приготи лека закуска с остатъците от вечерята. Сипа си купичка сладолед и взе цяла шепа бисквити. Стопли си чаша мляко и бавно я изпи с надеждата тя да го приспи и да не му се налага да изпълни тежката си задача.

Но очите му останаха широко отворени.

Реши, че няма кой да го види, и понеже нямаше какво друго да прави, Грег извади листовите от плика, постави ги върху кухненската маса и се зачете.

Оливия се събуди с първите слънчеви лъчи. Клекна до прозореца, докато Саймън не се появи, след това тихо изтича надолу по стълбите и излезе от къщата. Когато стигна до него, той вече вървеше между редовете в лозето.

Грабна ръката ѝ и почти тичешком я поведе след себе си. Спря едва когато се озоваха под прикритието на дърветата, засмя се и я вдигна на ръце. Отнесе я още по-навътре в гората и я положи върху мекия мъх.

Оливия бе силно възбудена, защото Саймън присъстваше в сънищата ѝ, а сега вече наистина усещаше аромата и присъствието му и чуваше гласа му. Помогна му да свали шортите си и когато той проникна в нея, от гърлото ѝ се изтръгна вик, но не от болка, а от удоволствие. Извика и когато отметна нощницата ѝ и пое едната ѝ гърда в уста. Независимо колко често се любеха, той я удивляваше с цялостната наслада, която ѝ доставяше, а най-зашеметяващо от всичко бе, че ставаше все по-хубаво и по-хубаво. Вече би било редно всичко с него да е познато. Трябваше да е свикнала с аромата на поръсените с роса лозови листа единия ден и с хладните горски усой на следващия. Би трябвало вече да ѝ доскучава, но когато бяха заедно, винаги се случваше нещо ново, различно, по-дълбоко и по-завладяващо.

Днес това бяха думите. Бяха постигнали мълчаливо съгласие да не разговарят за бъдещето и той се придържаше към тази договореност, но само докато и двамата постигнаха кулминацията и останаха да лежат един до друг, изчакайки възбудата бавно да отшуми и да възстановят нормалното си дишане.

Тогава той съвсем тихо каза:

— Остани за повече.

Легнала върху мъха, тя извърна глава към него. Погледът му бе зареян в небето, силният му профил ясно се очертаваше, но изражението му бе много ранимо.

— Тук ли? — попита тя. — В Асконсет?

— Имаш пари в банката. Няма нужда да бързаш.

— Напротив — отвърна тя, защото оставането й само щеше да влоши нещата. — Тес трябва да ходи на училище. Трябва да я запиша някъде.

— Защо не в Провидънс? Може да пътува със Санди.

— Но аз нямам работа в Провидънс. Предложиха ми да започна в Питсбърг.

Той завъртя глава и погледът му срещна нейния.

— Не си ми казала.

Почувства се виновна, раздвоена и изпълнена с решимост — точно в тази последователност.

— Още не съм решила дали ще приема.

— Предложението добро ли е?

— Да. Ще работя на щат в един музей. Наблизо има и добро училище за Тес. В момента не могат да я приемат — паралелката е запълнена, — но твърдят, че е възможно да се освободи място по средата на годината. Искат тя да се яви на интервю и на тест, след като се преместим. Междувременно може да ходи в обикновено училище.

— Питсбърг.

Оливия си бе повтаряла името десетки пъти, но въпреки това то продължаваше да й звучи чуждо.

— Както казах, още не съм решила.

— А какво чакаш?

— По-добро предложение — отговори тя и се изправи. Закопча нощницата си. — Ще ми бъде по-лесно, ако е по-близо. Бих искала Тес веднага да започне в подходящо за нея училище. Ще си дам още една

седмица. Ако не се появи нищо друго, значи ще бъде Питсбърг. Никога не съм била там, но съм чувала хубави неща за града.

— Какви например? — попита Тес.

— Ами имало удобни квартири и хубави магазини. Ресторанти във водата. Знаеш ли, че в Питсбърг се срещат три реки? Има един „Стадион на три реки“ и „Пиратите от Питсбърг“, а също и „Стийлърс“ и „Пенгуин“. Има музей на самолетите и голям птичарник. Много сгради на Карнеги и на Франк Лойд Райт. А също и Кулата на знанието. Освен това има зоологическа градина.

Седяха на леглото на Оливия, където тя бе заварила дъщеря си, когато се върна. Тес скицираше в блокчето си, но веднага го бутна встрани и пожела да узнае къде е ходила майка ѝ. Каза ѝ, че е била на разходка. Позамисли се малко и реши да съобщи на Тес за предложението за работа.

— В Питсбърг има ли „Гад“?

— Няколко.

— А „Макдоналдс“?

— Със сигурност.

— А „Пиндмън“?

— Не, „Пиндмън“ е единствен по рода си.

— Там вече ни познават. Това ми харесва.

— Това е разликата между малкия и големия град. В големия — град е нужно повече време, за да опознаеш хората. Но спомняш ли си „Седем-Единадесет“ в Кеймбридж? Станахме близки с управителя. Ами магазина за кисело мляко?

— Защо не можем да останем тук? — попита Тес и гърлото на Оливия се стегна.

— Защото тук нямам работа.

— Ще успееш да си намериш.

— Не каквато искам. Тук никой не се нуждае от реставратор на снимки.

— Но ти си писателка.

Силно казано. С помощта на импровизации. И на много труд.

— Само за това лято.

Вероятно за пръв и последен път. Оливия изобщо нямаше представа дали Натали е доволна от работата ѝ. Не бе споделила нито дума за написаното. Не беше сигурна дали изобщо го е чела.

— Искам да уча в „Бреймънт“ с госпожа Аделсън — заяви Тес, Тя е най-добрата учителка, която съм имала.

— Винаги ще притежаваш уменията, на които те е научила. Ще бъдат с теб, където и да отидеш.

Тес, изглежда, не повярва особено на думите ѝ. Когато веждите ѝ се склчиха и брадичката ѝ щръкна, Оливия се подготви за спор.

Но в следващия миг детето омекна и вдигна към майка си сърцераздирателен поглед:

— Тук много ми харесва, мамо. Така ми се ще да останем.

— И на мен, миличка — каза Оливия, но когато се пресегна към Тес, тя скочи от леглото. Шмугна се в банята и само след секунди изчезна в стаята си. — И на мен — повтори тя шепнешком, бутна настрана блокчето на Тес и опъна чаршафите по-силно, отколкото бе необходимо. — Но няма смисъл да си мечтая. Това не е моето семейство — метна покривката с едно-единствено яростно движение, работата ми почти приключи. — Със същия ядосан жест метна и възглавниците върху леглото. — Трябва да си тръгна.

Взе блокчето и тъкмо се канеше да го върне на мястото му, когато нещо я привлече към канапето в нишата на прозореца. Прекара няколко минути в съжаление, че не се е родила Сийбринг, че няма постоянна работа тук и че не е толкова значима за Саймън Бърк, та той да е готов по-скоро да умре, отколкото да ѝ позволи да си тръгне.

След това се замисли за майка си. Започваше да свиква с мисълта, че Керъл е мъртва — просто приемаше неизбежното. Дори започваше да се убеждава, че Саймън вероятно има право. Вероятно Керъл я е обичала по свой начин. Парите със сигурност щяха да ѝ бъдат добре дошли за частното училище на Тес, после за колежа, а вероятно дори и за някоя хуманитарна степен по изкуствата. Детето имаше талант.

Усмихната, изпълнена с радост и гордост, Оливия отвори скицника. Вътре имаше рисунки на имението и на Голямата къща, на котараците и на Бък с малките. Освен това имаше и рисунки на Оливия, на които бе нарисувана ту като ангел, ту като вещица. Имаше и рисунка на Карл с тенис ракета в ръка и един величествен портрет на

Натали. Тес бе скицирала и Саймън — клекнал да къса листа от една лоза; как работи с косачката; надянал дебели работни ръкавици и поправящ телените опори; държащ едно котенце и четящ книга с наполовина смъкнати върху носа очила.

Рисунките на Саймън ставаха повече към края на скицника, явно бяха правени наскоро, освен това бяха твърде много и това смути Оливия. Не ѝ трябваше висше образование, за да се досети, че Тес се привързва към него. И точно това бе най-сериозната причина да се преместят в Питсбърг. Трябваше да прекъсне това още в зародиш. Очи, които не се виждат, се забравят.

Бяха си добре двете — тя и Тес. Така бе най-безопасно за тях. Само тя можеше да дари дъщеря си с обич. Никой друг не бе в състояние да го направи.

Саймън вървеше между редовете и търсеше тревожни признаци, като се опитваше да се занимава с нещо, за да не прекара целия ден в кабинета си в очакване на последните прогнози за урагана. Но лозите си бяха съвсем добре. Листата бяха подкастрирани, почвата беше рохкава и имаше достатъчно влага, плодовете се подхранваха добре и ставаха сочни и големи. Скоро щяха да станат и сладки. Това щеше да се случи през следващите няколко седмици, разбира се, ако ураганът не объркаше работата.

Таеше лоши предчувствия за Клое и те не бяха просто суеверие. Ураганът наистина съществуваше, набираше сила и се бе насочил право към тях. Според бюлетините, които получаваше по факса, беше от трета степен и се движеше със скорост 118 километра в час. Местеше се на север със скорост, при която щеше да достигне сушата след по-малко от четиридесет и осем часа, и не даваше никакви признаци да се отклони или да утихне.

Докато Карл и Натали се информираха за пътя на урагана по телевизията в Голямата къща, Саймън разглеждаше снимките от сателита на компютъра си. Следеше радарните карти, които му изпращаха от Националния център по ураганите. По електронната поща получаваше писма от приятели, които му пожелаваха късмет. От Националната метеорологична служба не можеха да го посъветват нищо друго, освен здраво да се барикадират в къщата.

Щеше да барикадира и лозите, ако това беше възможно, но те сами бяха оцелели през твърде влажната пролет и сега се развиваха добре. Трябваше да се справят и този път.

ДВАДЕСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

Решена да започне постепенно да се откъсва от Саймън, на следващата сутрин Оливия не излезе във вътрешния двор, за да се срещне с него. Дори не погледна, за да види дали е там, а остана в стаята си и направи таблица на местата, където бе търсила работа. Сега ѝ предстоеше да прозвъни тези места и да провери какво е станало с молбите ѝ за работа, да изхвърли от списъка категоричните откази и да се съсредоточи върху останалите.

Слезе долу заедно с Тес, като се надяваше, че и останалите вече ще са станали — наистина беше така. Бяха се пръснали из кухнята, но всички бяха вперили поглед в малкия телевизор върху плота. Нямаше нужда Оливия да пита дали ураганът Клое е променил посоката си. Очевидно не беше.

Също толкова очевидно бе, че всички се молеха да го стори. Говореха малко, всеки привидно съсредоточен над яйцата на очи и кашата, приготвена с остатъците от вечерята, после се разпръснаха.

Оливия искаше да сподели с някого възхищението си от закуската. Никога не бе яла по-вкусна каша. Разбира се, никога досега не бе и приготвяла каша от филе. Но мислите на Сюзан също бяха заети с урагана, затова Оливия се отказа.

Същото се отнасяше и за бурята. Очевидно трябваше просто да се преструват, че всичко е нормално, колкото е възможно по-дълго.

Джил отиде в офиса, за да се захване за работа. Тес се затвори със Санди в кабинета, за да чете. А Оливия се качи в мансардата, за да подреди снимките.

Натали се присъедини към нея малко след това. Нямаше новини за бурята и подобно на останалите, предпочиташе още известно време да се прави, че не я забелязва. И успяваше. Тази сутрин само за един час, прекаран с Оливия, тя ѝ обясни кои са всички непознати хора от снимките, включително и онази тайнствена жена.

Името ѝ беше Джун Еленбаум. Оказа се приятелка по-скоро на брата на Натали, отколкото на самата Натали, и беше починала от

пневмония в началото на четиридесетте години.

Оливия тъжно се усмихна, след като узна това. Погали изящната шия на Ахмед и лекото му мъркане ѝ подежда достатъчно успокоително, за да намери сили да признае:

— Докато работехме с Отис върху реставрацията на снимките, си представях, че тя е изгубената ми баба или пралеля, или някоя друга роднина.

Натали дълго остана смълчана.

— А сега?

Оливия премести ръката си върху пухкавата главичка на Ахмед.

— Вече е глупаво да се отдавам на подобни блянове. Сигурно най-сетне пораснах. Мечтите могат да ти изиграят лоша шега, защото ти пречат да приемеш нещата, които си безсилен да промениш.

Отново се възцари тишина. След това Натали каза:

— Остани тук, Оливия. Остани след сватбата.

Младата жена вдигна поглед.

— Моля?

— Тес може да учи в „Бреймънт“, а ти ще бъдеш моя помощница.

Мечтите могат да ти изиграят лоша шега.

— Ти нямаш нужда от помощница. Не и след сватбата, не и след приключването на книгата.

Оливия все още не бе научила мнението на Натали за работата си до този момент. Страхуваше се да я попита.

— Но аз желая да имам помощница. Ще намеря достатъчно работа за теб.

— Нямах нужда от мен тук.

— Въпросът не е в това. Аз искам да останеш.

Би трябвало Оливия да изпадне във възторг. До неотдавна мечтаеше да се случи подобно нещо. Но сега се опитваше да не се поддава на властта на мечтите. Смъртта на майка ѝ я научи на това.

— Предложиха ми работа в Питсбърг.

Тя ѝ разказа за работата в музея. Но това не разубеди Натали и тя каза:

— А сега и аз ти предлагам работа тук.

— Но в Питсбърг ще се занимавам с реставрацията на снимки. Добра съм в това.

— А тук ще се занимаваш с хора. В това също си добра. — Лицето на по-възрастната жена помръкна и придоби сериозно изражение. — Нуждая се от теб, Оливия. Харесва ми да знам, че си тук. Никога досега не съм имала лична помощница, която наистина да чувствам близка. Но виж какво направи ти с мен.

— Не съм направила много. Не ме бива в писането.

— Моля? Прочетох онова, което си написала.

— Така ли? — опита се да прозвучи равнодушно Оливия.

— Разбира се. Нима си се съмнявала? Следих текста през цялото време.

— Нямах представа — отвърна Оливия и притаи дъх в очакване мнението на Натали. Но вместо това бе изненадана.

— Наистина ли не съм ти казала? Смятах, че съм го направила. Явно съм била доста заета. Напоследък мисля за твърде много неща.

Оливия си помисли, че Сюзан и Грег сигурно са се чувствали точно като нея. Но тя не беше роднина на Натали и нямаше намерение да мълчи нито минута повече:

— Е? Какво мислиш?

— Смятам, че си се справила прекрасно! — отвърна Натали с все още учуден вид. — Нима си се съмнявала?

— Да, съмнявах се. Никога досега не съм писала подобно нещо.

Натали се усмихна:

— На мен много ми харесва. Текстът е ясен и четивен. Уловила си атмосферата на времето и чувствата. Според мен едва ли някой би могъл да се справи по-добре от теб.

Оливия остана направо зашеметена.

— Наистина ли? Благодаря ти. Просто ми правиш комплимент, но независимо от това се радвам да го чуя.

— Не ти правя комплимент. Честна съм. Никой не би успял да се справи по-добре от теб — нито с книгата, нито с останалите неща, които направи за мен. Отсега нататък няма да ставам по-млада. Необходим ми е някой, който да следи за всички подробности, а ти си много добра в това. Можеш да работиш тук или в офиса. Помощ никога не ни е излишна — и тук, и във винарната. Всъщност се нуждаем от човек за връзка между винарната и офиса.

Оливия болезнено копнееше да ѝ повярва, но едновременно с това се бореше да не се поддава на изкушението, затова се опита да не

отдава голямо значение на предложението:

— Е, това със сигурност е доста преувеличено.

— Никак даже. Твоят проблем е в това, че се подценяваш. Ти просто не разбираш какво направи, колко много ме улесни. Аз съм на седемдесет и шест години. Имам нужда от помощ. А ти ми я даваш, без да ме караш да се чувствам така, сякаш съм с единия крак в гроба.

— Но ти не си. Всеки с ум в главата може да види това.

— Говоря сериозно, Оливия — каза Натали и по лицето ѝ личеше, че наистина е така. — Искях децата ми да се включат в работата в Асконсет, но тях изобщо не ги е грижа. Техните деца — също. Сама можеш да се убедиш в това, като си помислиш колко пъти са ни посетили това лято — нито веднъж. Ти си тук и милееш за това място. Бих искала да останеш.

— Не мога — каза Оливия.

— Но защо?

Не можеше да ѝ обясни. Как да ѝ признае, че се страхува от нещо, което изглежда толкова идеално? Натали въздъхна:

— Добре, помисли си. Трябва да отида до офиса, но няма да оставя нещата така. Ти ми беше много полезна. Притискаше ме и задаваше неудобни въпроси. Накара ме да говоря за трудни неща. Имах нужда от това.

— Вратата на стаята на Брад все още е затворена — подметна Оливия и Натали се сепна.

— Не те разбирам.

— Нищо не се е променило. Значи все пак не съм направила бог знае колко. Сюзан и Грег все още са разстроени, а вратата продължава да стои заключена.

Натали отклони погледа си.

— Защо е заключена? — попита младата жена. Никога досега не си бе позволявала подобна смелост и не бе сигурна дали иска да нарани Натали, или да я ядоса, за да я накара да оттегли предложението си, или просто подлага на проверка одобрението ѝ.

Кое то и от трите да бе, Оливия бе склонна да разговаря по-скоро за Натали, отколкото за себе си, а въпросът с Брад бе останал недовършен.

— Вътре всичко е непокътнато, откакто е починал, нали?

Натали кимна.

— Често ли ходиш там?

Натали стисна устни и около тях се очертаха бръчки, които оптимизмът обикновено изглаждаше.

— Понякога.

— Има ли още нещо, което не си ми казала?

Възрастната жена закри устата си е ръка, прокара пръсти по бръчките, сякаш искаше да ги заглади, и, разбира се, когато свали ръката си и тъжно се усмихна, тях вече ги нямаше.

— Винаги има какво да се добави към: историята на едно дете, чийто живот е бил трагично прекъснат. Но тази история не е за нашата книга.

До обед всички се бяха скупчили около телевизора в кухнята. Вече нямаше време за преструвки.

Една репортерка предаваше от брега недалеч от Ню порт.

— Както виждате — каза тя и метна поглед през рамо, — приборът изглежда нормално, но са налице всички изгледи обстановката скоро да се промени. Буря бушува на Бермудските острови и се придържа към курс север-северозапад. В този момент по южното крайбрежие на Нова Англия е обявена повишена готовност. Според последните изчисления ураганът Клое ще стигне брега утре по обед. Заедно с него ще се разрази силна буря. Още по-късно днес се очаква да започне придвижване на облачната маса насам. Онези от вас, които помнят ураганите Глория от 1985-а или Дона от 1960-а, знаят какво трябва да правят. За хората, които все още се чудят как да се приготвят да посрещнат бурята, предстои включване от Червения кръст...

Натали намали звука и се обърна към останалите:

— Помня Глория. Помня и Дона. Освен това помня Керъл и една през 54-а — един след друг. Обикновено токът спира. Имаме фенерчета и ветроустойчиви лампи, но трябва да сме сигурни, че са в изправност. Грег, ще имаме нужда от още батерии и гориво за лампите. Ще се заемеш ли с това? Ако има наводнение, то може да зарази кладенците ни, затова ще ни трябва много бутилирана вода. Сюзан, нали ще се погрижиш? Набави полуфабрикати и консервирани храни, в случай че хладилникът изключи. Като стана дума за хладилника, превключете го на най-силно замразяване и отваряйте вратите колкото

е възможно по-рядко. Прозорците имат капаци, така че не е необходимо да заковаваме дъски, но трябва да се приберат мебелите от вътрешния двор. Марк?

— Готово — отговори той с присъщата си непринуденост.

Нито Сюзан, нито Грег бяха способни да се държат толкова непринудено — поне не в близост до Натали. Оливия очакваше някой от тях едва ли не да я обвини, че преувеличава сериозността на бурята. Когато не го сториха, тя се притесни. Очевидно хората тук много добре знаеха какво значи да те връхлети ураган. Или беше това, или просто бяха уморени. И двамата просто кимнаха. Сюзан се зае да приготвя пилешки сандвичи. Грег и Марк излязоха от стаята.

— А аз какво да правя? — попита Джил.

Натали прегърна снаха си.

— Ти — нежно промърмори тя, очевидно щастливо развълнувана от новината за бъдещото внуче — се грижи за себе си. Седни. Хапни нещо за обяд. Гледай телевизия и ни кажи, ако нещо се промени.

— Ами аз? — обади се Тес. — И аз искам да помагам.

Натали вирна глава и се замисли със сериозно изражение.

— Ти можеш да бъдеш посредник между нас и Саймън. Той ще следи бурята от кабинета си. Получава бюлетини по електронната поща. Можеш да ни съобщаваш новините.

Оливия не би възложила на Тес точно тази работа. Би я държала колкото е възможно по-далеч от Саймън, и то не защото се безпокоеше за него.

— Саймън ще ме води да плаваме — каза Тес на Натали.

За миг Натали остана слисана, но след това се усмихна:

— Е, днес едва ли.

— Защо ураганите се кръщават с женски имена?

— Невинаги. Вече не. Преди Клое беше Бю. Още през седемдесетте години започнаха да използват мъжки имена. Сега ги редуват — мъжки, женски, мъжки, женски.

— Кой ги редува?

— Не знам. Сигурно Саймън знае. Попитай него.

— Аз знам — обади се Карл, който тъкмо влизаше и чу въпроса. — Съществува комитет от хора от Карибските острови. Притежават списък с имена, който би стигнал за цяла година. Имената от този

списък се повтарят на всеки шест години, освен ако някой ураган не се окаже особено разрушителен. Тогава името му просто отпада от списъка.

— Здравей — рече Натали с усмивка и подаде бузата си за целувка.

Когато Карл я целуна и леко обви талията ѝ с ръка, Оливия замалко не издаде дълбока въздишка. Бяха наистина прекрасна двойка.

— Отбих се в клуба — каза Карл. — Лодката е напълно обезопасена.

Тес се лепна за него.

— Защо точно хората от Карибите кръщават ураганите?

Карл нежно постави ръка върху главата ѝ.

— Защото ураганите в Атлантическия океан се разразяват най-често там и жителите на островите първи избират имената.

— А ураганите връхлитат ли лозята в Калифорния?

— Не, в Калифорния няма почти никакви урагани.

— Защо?

— Защото ураганите се придвижват от изток на запад. Тукашните се развиват от бури в Африка. Имат да прекосят целия океан, за да наберат сила. А на изток от Калифорния е само земя. Един ураган не набира сили от сушата.

— И защо?

— Защото се нуждае от вода — за предпочитане по-топла. Затова повечето урагани се разразяват през август или септември. Тогава Атлантическият океан е най-топъл.

— Какви са новините от града? — попита Натали.

— Коват дъските.

— Какво означава това? — попита Тес.

Оливия се намеси:

— Заковават нещата, за да не се разлетят наоколо. Хайде, миличка, време е за обяд — обърна се към Натали: — Ами аз? Аз какво да правя?

Натали присви едното си око, сякаш преглеждаше наум някакъв списък.

— Можеш да се обадиш на служителите от чистотата. Искам да сме в началото на списъка, след като ураганът премине — тя тихо простена: — Липсва ми Жоаким. Тази служба, онази служба —

сигурно са затрупани от обаждания, но не е редно да позволя разни листа и други боклуци да се въргалат наоколо по време на сватбата. Накарай ги да ти обещаят, да ти дадат гаранция, че ще бъдат тук. А, обади се на цветаря и на доставчика на храните, за да не пропуснат нещо в бъркотията около Клое. Също и на калиграфката.

— Вчера ѝ изпратих схемата с местата около масата — каза Оливия. — След седмица ще е готова с картончетата.

— Добре. — Натали притисна с пръсти челото си. — Дали не забравям нещо?

Късно следобед вълнението се усили. Курсът по ветроходство на Тес бе отменен, както и всички останали дейности на яхтклуба. Лекцията в „Пиндмън“ за това как се консервират зеленчуци, насрочена за този следобед, бе отложена, за да могат хората да се подготвят да посрещнат бурята. Същото се отнасяше и за скромната благотворителна вечеря в църквата.

Телевизионната репортерка, този път от кея в Нарангасет, придържаше назад косата си, която вятърът развяваше около лицето ѝ.

— Повишеното внимание по бреговете на Нова Англия вече прерасна в гражданска тревога. Очаква се Клое да достигне брега след по-малко от двадесет и четири часа. Губернаторът на щата обяви, че утре всички държавни учреждения ще бъдат на разположение само на отрядите за спешна помощ. Националната гвардия е вдигната по тревога. Затворени са и редица частни предприятия. По-късно в емисията ще ви предложим пълен списък на отложените полети.

Мрежата на вратата шумно се затръшна. Тес се втурна в кухнята, облегна се на плота и задъхано докладва:

— Саймън каза, че окото на бурята ще ни отмине. Не е много доволен от това.

Карл изръмжа:

— Да, едва ли е доволен. Ако се намираш на пътя на окото на бурята, интервалът между пристъпите е по-кратък. Най-голямата сила на урагана е на около стотина километра от центъра. Ако се намираш там, със сигурност ще пострадаш лошо.

Тес намести очилата си нагоре и вдигна поглед към него.

— Ние ще пострадаме ли?

— Ще успеем да се справим — увери я той.
— Саймън съобщи, че някои хора се евакуират.
— Сигурно са онези, които живеят в непосредствена близост до морето. При такъв ураган има опасност от появата на огромни вълни.
— На огромни вълни ли?
— Да, силният вятър ги надига.
— Колко са високи?
— Зависи от бурята. Саймън най-добре знае прогнозите за този ураган.

— Ще отида да го попитам — заяви Тес, но Оливия ѝ посочи един стол. Детето беше изминало пътя до офиса на Саймън натам и обратно повече пъти, отколкото можеше да брои. Горкият човек заслужаваше малко почивка.

— Сюзан помоли някой да изрони царевичката — заяви Оливия, взе от плота голям хартиен плик и го постави пред Тес. — Ти го правиш най-добре от всички. Аз ще отида и ще попитам Саймън.

Излезе през кухненската врата и се озова в зловещо притъмнелия късен следобед. Въздухът беше гъст, тежък и много влажен. Мина за по-пряко зад къщата и се затича по пътя към бараката. На втория етаж светеше лампа, а това никога не се случваше през слънчевите дни. Оливия се шмугна вътре, изкачи стълбите тичешком и проследи светлината до стая в края на коридора.

Саймън седеше пред компютъра си, а столът му беше силно наклонен назад. Ръцете му бяха склучени зад главата и бе праметнал единия си крак върз другия. Чакаше, но определено не нея.

— Здравей — каза тя и се приближи към компютърния екран. — Какво е това?

— Данни от радара — отвърна той и ръката му се спусна по гърба ѝ. — Изпращат ги от Националния център по ураганите. Нещата не изглеждат никак добре.

Оливия се вгледа в лицето му. Познаваше чертите му прекалено добре, за да не забележи, че очите му са по-хлътнали от обикновено.

— Изтощен си.

Той я стрелна с поглед и изсумтя:

— Това е само началото.

Ръката му съвсем леко се раздвижи върху гърба ѝ. Искаше ѝ се да вярва, че му вдъхва сили. Нали точно затова беше тук. Беше негова

приятелка.

— Какви вреди може да причини?

— Зависи от силата му — сви рамене той. — Ако поотслабне дотогава, вредите ще бъдат нищожни — малко листа, няколко лози. Но ако се засили, ще бъдат по-големи.

— А каква е най-лошата възможност?

— Да ни удари със скорост, по-висока от двеста и петдесет километра в час, и да ни помете.

— Да ни помете ли?

— Да прекърши лозите. Такъв вятър е безмилостен, а растенията не са от желязо.

— Но нали ураганите отслабват на сушата?

— Да, след няколко часа на сушата. Но при нас идва направо от водата. С пълната си сила. И проблемът не е само вятърът, а и дъждът. Поройният дъжд ще намокри почвата. Ако лозите поемат твърде много вода за кратко време, зърната се подуват и се напукват. А щом се напукат, загиват. Ако поемат твърде много вода, сокът им се разрежда и реколтата е слаба. Гадна работа — и в двата случая.

Оливия се опитваше да намери сламка, за която да се улови, и каза:

— Но все още има време да се отклони от брега.

Саймън не изглеждаше преизпълнен с подобни надежди.

— Възможно е, но ако не го направи скоро, все пак ще почувстваме ветровете му. Той е огромен и обширен. Погледни това.

Натисна няколко клавиша и на екрана се появи друга снимка. На нея Клое се виждаше като типичен ураган — като воденичен камък с дупка в средата.

Той насочи вниманието ѝ към ширината на вихъра:

— Тази фурия е широка почти петстотин километра.

Оливия не разполагаше с база за сравнение.

— Това много ли е?

— Много е.

Компютърът на Саймън тихо изпиука. Той дръпна ръката си от гърба ѝ, наклони стола напред и натисна малка иконка със символа на електронната поща. След няколко секунди върху екрана му се появи съобщение.

Оливия го прочете заедно с него.

— Кой е Пит Г.?

— Един приятел от Националния център по океански и атмосферни проучвания.

Саймън му написа бърз отговор и го изпрати.

— Какво означава „диференциал ляво-дясно“?

— Ветровете от дясната страна на центъра на бурята са по-силни. В този момент Клое духа със скорост двеста километра в час отдясно и сто и осемдесет километра отляво — той я погледна мрачно. — Както и да го гледаш, това е много силен ураган.

Оливия се облегна на бюрото. Искаше ѝ се да може да направи нещо.

— Съжалявам, Саймън.

— Ти не си виновна — усмихна се той.

— Не е честно. Лозята тъкмо изсъхнаха. Слънцето пекна. Всичко се подреждаше толкова добре.

— Всичко се подреждаше великолепно — поправи я той. — Слънцето даваше сладост на гроздето. Беше като да вариш сироп. Колкото повече течност се изпарява, толкова по-силен става вкусът. Но така е още от едно време. Най-важната част от сезона винаги е съвпадала със сезона на ураганите. Всяка година.

— Нищо ли не може да се направи?

— Нищо.

— Но ние изпратихме хора на луната. Защо не успяваме да се справим с един ураган?

— О, опитвали сме. Изстрелвали са сребърен йодид в окото. Цяла научна теория изградиха, но не действа. Разработено е течно покритие, което да попречи на урагана да се подхранва от морето, но вълните го разкъсват. Смятали са дори да обстрелват окото с ядрено оръжие, но е немислимо. Нали си представяш какво ще стане при падането на радиоактивните частици?

Той въздъхна, поуспокои се и хвана ръката ѝ.

— Такъв е животът, фермерите са комарджии. Не знаеше ли?

Тя поклати глава, изгубена в погледа му. Студени и сурови? Такива ли бе смятала, че са очите му? В тях нямаше нищо сурово или студено. Бяха най-дълбоките сини очи, които бе срещала някога. Бяха изпълнени с разбиране и чувственост, топли и състрадателни. Бяха мили, внимателни, загрижени — направо ѝ се зави свят.

Почувства се ужасена — точно както при предложението за работа от страна на Натали.

Той леко разтърси ръката ѝ.

— Не ме гледай така.

— Не гледам теб — прие предизвикателството тя. — Гледам през теб. И знаеш ли какво виждам?

Той се усмихна и поклати глава:

— Не, какво виждаш?

— Отражението на компютърния екран. Така става, когато човек стои прекалено дълго пред тези машинки. Започват да се отразяват върху задната стена на черепа ти. Искам да кажа, че хората неслучайно използват скрийнсейвър. Ела в Голямата къща. Имаш нужда от малко почивка.

Той изви вежди:

— На това ли му казваш почивка? Та там се води студена война, не си ли забелязала?

— Не е чак толкова зле — засмя се тя.

— Никой с никого не разговаря.

— Говорят за бурята — пръстите ѝ се стегнаха около неговите и тя лекичко го дръпна: — Хайде, ела с мен. Ти знаеш повече от всички тях. Можеш да ни информираш какво става, докато седим и чакаме.

Саймън дойде, но не каза никому нищо. Репортажите за бурята по телевизията бяха изместили всички други предавания. Армия от репортери, експерти и набедени специалисти се намираше на разположение, за да отговори на всеки възможен въпрос.

В Голямата къща бяха пуснати и трите телевизора: малкият — в кухнята, средният — в салона, големият — в кабинета. В трапезарията бе сервирана вечеря под формата на студен бюфет, но никой не сядаше на масата. Всички щъкаха насам-натам — хапваха по нещо тук, отиваха в друга стая и хапваха по нещо и там. Двойките, които би трябвало да са близки помежду си, почти не разговаряха и не демонстрираха близост.

Не е кой знае какво — помисли си Оливия. — Просто се задава буря. Ходят насам-натам и се опитват да си вдъхнат спокойствие.

Но в действителност ставаше нещо повече. Сюзан се извини и се прибра в стаята си веднага след вечеря. Грег вече се бе качил горе. Натали постоя още малко, но изглеждаше някак отнесена, затова накрая каза, че е изтощена, и отиде да си легне. Саймън метна на Оливия мрачен поглед и си тръгна. Джил се опъна на канапето в кабинета, скръстила ръце пред гърдите си и зареяла поглед някъде, но не и в телевизионния екран. Марк се бе отпуснал в едно кресло наблизко, облегнал брадичка върху юмрука си.

Напрежението растеше и те продължаваха да чакат.

Сюзан лежеше будна в тъмното, когато Марк най-сетне дойде в стаята. Легнала с гръб към него, тя слушаше шума от стъпките му, шумоленето на дрехите, почувства хлътването на матрака и подръпването на завивките.

За миг се възцари тишина. След това се разнесе тихият му шепот:

— Сюзан?

Желаеше да се престори на заспала, но бе твърде неспокойна. Имаше нужда да поговори с някого.

— Будна съм — каза тя и се обърна по гръб.

— За бурята ли мислиш?

— Не, за мама. Стигнах до средата на книгата ѝ. Изкарва се голяма работа.

— Тя е.

— Не, искам, да кажа наистина голяма — провлечено каза Сюзан. — От думите ѝ излиза, че Асконсет е щял да загине още преди години, ако не е била тя.

Марк се обърна настрани и се подпря на лакът.

— Така ли е? — попита той, като че ли това изобщо не му се струваше абсурдно.

— Не знам. Така твърди тя. Или поне го подсказва — чувал ли си нещо за някакви, компании за недвижима собственост?

— На баща ти ли?

— Не, на майка ми.

Той се замисли и след малко отговори:

— Помня, че веднъж говорих с нея и останах удивен колко много неща знае за недвижимата собственост. Не спомена някой конкретен холдинг, но не бих се учудил, ако го беше направила. Много добре знаеше за какво става дума.

Това бе ново за Сюзан.

— С мен никога не е разговаряла за това.

— А ти питала ли си я?

Тя му хвърли остър поглед. В тъмното очертанията на лицето му леко се размиваха, но в очите му блестеше пламъче.

— Защо да правя подобно нещо?

— Защо наистина! Точно това имам предвид. Но аз имах причина. Инвестирам в недвижима собственост. Просто споменах нещо и оттам тръгна разговорът.

Сюзан понечи да му възрази, но в думите на Марк имаше логика.

— Добре — съгласи се тя и подходи към концепцията на Натали от друг ъгъл, — ако трябва да обвържеш успеха на това имение само с един човек, на кого ще се спреш?

Марк отново легна по гръб и впери поглед в тавана.

— На самото имение ли? — Той извъртя главата си върху възглавницата. — На Карл.

— Не на майка ми?

— С нея свързвам бизнеса. Лозята са дело на Карл.

— Ами татко? Какъв е неговият принос?

Той се замисли за момент.

— Създаде историята на имението. Най-добрата му реклама. Направи чудеса, за да наложи името. Споменеш ли за Асконсет, хората веднага се сещат за Ал.

— Смяташ ли, че беше умен? Искам да кажа, интелигентен. Проницателен. Добър бизнесмен.

— Несъмнено беше умен. Винаги съм смятал, че от него би излязъл великолепен драматург. Притежаваше вкус към драматичното и умение да борави с думите.

— Но беше ли добър бизнесмен?

Марк заговори внимателно и нежно:

— О, не знам. Съветите за инвестиране, които ми даваше, никога не се оказваха удачни. Но не е редно да говоря лошо за мъртвите.

Трябва да призная обаче, че той пръв се надсмиваше над неуспехите си, а аз успях да оцелея.

Сюзан се взря в него в мрака.

— А защо аз не знам нищо за това?

— Че оцелях ли?

— Че съветите на татко не струваха.

Марк замълча, но за кратко.

— А защо да ти казвам? — попита той. — Какъв смисъл има? Защо да унижавам човека пред дъщеря му?

— Защото аз би трябвало да знам истината.

— Истината е, че той беше голям човек.

— Истината е — възпротиви се Сюзан, наранена от това, че съпругът и майка ѝ са я държали настрана от действителността, — че той не е направил бог знае какво за имението.

— Натали ли твърди това?

— Натали не твърди подобно нещо — възрази Джил. Все още лежеше по гръб, колкото е възможно по-далеч от Грег — почти на ръба на леглото.

Разстроен от дистанцията помежду им, той се изправи.

— Но още малко и точно това ще направи. Та тя едва ли не кастрира татко.

— Грег, аз прочетох книгата ѝ. Не прави нищо подобно. Просто казва, че макар хората да са смятали него за истинския ръководител на имението, всъщност не е било така. Тогава ти си бил още дете, но все пак виждал ли си го да взема решения всеки ден?

— Наблюдавах го да популяризира името на имението, където и да отидеше.

— Така е. В това отношение беше ненадминат. Но не разбираше много от грозде. Не се справяше и с финансите.

— Нито пък майка ми. За това си имаше счетоводител.

— Добре — бавно каза Джил. — Ще се изразя по друг начин. Той изобщо не поглеждаше счетоводните книги, които изготвяше счетоводителят.

— А Натали правеше ли го?

— Да. Ако прочетеш нейната книга достатъчно внимателно, ще се убедиш в това.

Грег отмести поглед към прозореца. Тънките пердета леко се издуваха, но в стаята въпреки това беше горещо. Внезапно почувства нужда от свеж въздух, скочи от леглото и отвори прозореца колкото е възможно по-широко. С ръка на горната рамка на прозореца, той изложи лицето си на вятъра. Веднага се почувства по-спокоен, независимо от това, че във въздуха се таеше буря.

— Пише така, сякаш тя лично е създала това място — каза той вече по-тихо.

— А ти не можеш да го приемеш — отбеляза Джил, но също с притъпена острота. Поради това думите ѝ не прозвучаха укорително, а по-скоро като наблюдение и дори като въпрос.

Вятърът продължаваше да му действа освежаващо. Довяваше аромата на почва и на листа и изваждаше на бял свят спомени, които бяха погребани от години. Грег бе помагал при засаждането на множество лози. Беше помагал при кастренето и брането. Това бяха приятни спомени за него.

Опита се да открие баща си в тях, но не успя.

— Добре — съгласи се той, — приемам част от това. Мога да се съглася, че е изгубил обувния бизнес, но не е единственият войник, който след войната се е оказал с празни ръце. Мога да приема и това, че Натали е натрупала пари от вложенията си в недвижима собственост и че е оставила Карл да взима най-важните решения, свързани със самото имение. По дяволите, нали е била влюбена в него! Съвсем естествено е да го лансира.

Джил надигна глава от възглавницата.

— Не го е лансирала. Оставила го е да ръководи имението, защото е разбирал от работата си — отново отпусна глава върху възглавницата. — Любовта няма нищо общо с това. Става дума за чист прагматизъм.

Грег облегна чело на ръката си.

— Вероятно е искала да накаже баща ми, защото е загубил фабриките. Може би го е изтласкала встрани, за да успее Карл да блесне. А нищо чудно да го е направила, за да блесне самата тя.

— Не е избутала Алегзандър настрана — настоя Джил. — Просто е разбрала в какво го бива най-много и го е оставила да се

занимава с това.

Грег се изправи.

— Оставила го е! Виждаш ли? Тя го била оставила да прави това! Като че ли е бил кръгъл глупак, когото е трябвало да храни в устата.

Джил се обърна на другата страна.

— Безсмислено е. Ти си безнадеждно упорит.

Той се приближи към леглото, внезапно обхванат от отчаяние.

— Опитвам се да не е така. Опитвам се да споделя мислите си. Нали точно това искаш? Нали точно за това става дума: да споделям живота си с теб? — тя не помръдна и тонът му стана по-мек: — Виж, опитвам се да схвана гледната точка на майка си, но тя противоречи на всичко, с което съм израснал. Учиха ме, че баща ми е силен човек. Винаги съм го свързвал с тази сила и винаги съм се опитвал да се съревновавам с нея. А сега тя твърди, че изобщо не е бил силен.

Джил се обърна към него:

— Не твърди подобно нещо. Просто желае да разберете, че самата тя е била много по-силна, отколкото вие сте подозирали. Толкова ли е ужасно това?

— Не — отвърна Грег, — не е. Може би това обяснява много неща. Ако наистина е ръководела това място, ако е била напълно погълната от работата си, мога да разбера защо не й оставаха сили за нас. Придружавах татко по време на пътуванията. Пътуваше по работа в Ню Йорк или във Филаделфия и винаги правеше пътуването приятно, караше ме да се чувствам желан. А с Натали винаги съм се чувствал като... като бreme. Той много по-често от нея даваше израз на обичта си.

И това наистина му липсваше. Липсваше му топлата усмивка на Алегзандър, начинът, по който го потупваше по гърба, прегръдките, които баща и син бяха продължили да си разменят и като възрастни мъже. Липсваше му и топлата усмивка на Джил, ръката ѝ на гърдите му, начинът, по който го гледаше — сякаш той бе единственият важен човек за нея на този свят.

Отново му се щеше да изпита всичко това. Но просто не можеше да се накара да протегне ръка. Не смееше да рискува да бъде отхвърлен. Не му достигаше смелост.

Когато в стаята нахлу порив на вятъра и халките на корниза издрънчаха, той затвори прозореца. След това, обзет от безпомощност — от пълно безсилие, — потъна в креслото в другия край на стаята и зачака съня.

Един час по-късно продължаваше да го очаква. После се предаде, взе ръкописа на Натали и слезе долу, за да го дочете. Когато приключи, вятърът свистеше по ъглите на къщата, шумно се провираше между дърветата и караше лозите да проскърцват. Слънцето едва бе изгряло, а бурята тепърва щеше да се развихри.

ДВАДЕСЕТ И ОСМА ГЛАВА

Саймън прекара по-голямата част от нощта в кабинета си. Налагаше се да прегледа последните новини, пристигнали по факса, и да разгледа най-новите снимки на бурята, направени от сателита. Разпрати съобщения по електронната поща до свои колеги в Маями, Атланта и Чарлстън, но в отговорите им имаше повече съчувствие, отколкото съвети. Почти нищо не можеше да се каже и още по-малко — да се направи.

И той се притесняваше. Тревожеше се за лозите. Безпокоеше се за реколтата. Вълнуваше го съдбата на Асконсет десет години напред. Загрижен бе и за съдбата на Оливия.

Поспа час-два на канапето в кабинета си и се върна в къщата си в ранните часове на утрото, за да затвори капациите на прозорците и да си вземе душ. Котетата щъкаха навсякъде. Докато си правеше кафе, едва не се препъна в две от тях, които си играеха в кухнята. Взе едното — Оливър, най-малкото животинче от котилото: толкова топличко и меко, с глуповат вид, две щръкнали уши и с такива огромни доверчиви очи, че почти му се прииска да задържи при себе си малкия разбойник.

Но котенцата се превръщаха в котки, а котките умираха. Стигаше му и привързаността към Бък. Не искаше да свиква и с малките.

Поправка. Не искаше да свиква още повече с малките.

Напоследък явно за него възникваше проблем с привързването. Чудеше се какво ли означава това. Карл му беше казал, че ще разбере, когато моментът настъпи, но нещата не бяха толкова прости. Добре де, можеше да задържи едно или две котета, ако поиска. Но не можеше да задържи Оливия и Тес, ако твърдо бяха решили да си заминат.

Щом отново се озова навън, вятърът отвя от главата му всички останали мисли, освен тези за урагана Клое. Той се придвижваше по график. Разликата беше чувствителна — дори и само в сравнение с изминалия час. Над главата му клоните на дърветата се клатеха много по-силно от преди. Слънцето бе изгряло, но небето си оставаше почти черно.

В кабинета си прочете последните съобщения по факса с все нарастващо изумление. Бързо извика на екрана снимките от радара. Прочете двете писма, които бяха пристигнали по електронната поща.

Източниците му бяха единодушни, но новините не бяха добри.

— Той е сух — все още невярващо съобщи той, когато влезе в кухнята. Трябваше да приложи сила, за да затвори вратата под напора на вятъра.

Оливия режеше пъпеш. Спря, обезпокоена от разтревожения му поглед.

— Кой е сух?

— Ураганът. Сблъскал се е с друга буря и се е извалял.

Сюзан престана да разбива тестото за палачинки.

— А вятърът намалял ли е?

— Не, по-силен е от всякога. — Леко изпотен, той прокара пръсти през косата си. — Сух ураган. Направо невероятно. Чувал съм хората тук да разказват за тях, но никога не съм виждал подобно нещо. Някои ги наричат урагани столетници, от което става ясно колко рядко се появяват.

— Това, че ураганът е сух, по-добре ли е или е по-зле? — попита Оливия.

— Нито едно от двете. Просто се налага да се справяме със съвсем различни проблеми. Няма защо да се притесняваме, а проливните дъждове ще овлажнят лозите прекалено много и че зърната ще се разпукат. Но е възможно листата да се задушат.

— Да се задушат ли?

— При сух ураган — зае се да обяснява той, а в гласа му се прокрадна паника — вятърът предизвиква вълнение в океана. Без достатъчно дъжд, който да задържа солената вода на мястото ѝ, тя се разнася заедно с вятъра. Докато ураганът утихне, листата на лозите ще са покрити с пласт сол. Порите им ще се запушат и те няма да могат да дишат. Ще изсъхнат и ще загинат. А листата са кръвоносната система на лозата. Без тях гроздето няма откъде да си набавя захар и няма да узрее. За нас сезонът ще приключи дотук.

— Но гроздоберът е само след месец — като отзвук от неговата тревога се обади Сюзан.

— Нима не знам — промърмори той.

— Какво е възможно да се направи? — попита Оливия.

— Все нещо можем да сторим. Не бива да позволиш всичко да свърши просто ей така.

— Ще се наложи да измием гроздето — каза той, пресегна се към телефона и набра някакъв номер. — Веднага щом вятърът утихне достатъчно, за да се успокои океанът, ще излезем навън с маркучи и ще измием всяко едно листо.

Оливия и Сюзан се спогледаха. Нямаше никакво съмнение, че става дума за огромна работа.

— На кого звъниш? — попита Сюзан.

— На пожарната — отговори Саймън, после наклони глава и заговори в слушалката. — Джак? Обажда се Саймън Бърк. Съобщиха ми, че ураганът е сух. Веднага щом утихне, ще имаме нужда от вашата помощ тук можете ли да ни съдействате?

Пожарната бе само едно от местата, където се обади Саймън. Докато нагъваше палачинките толкова бързо, колкото Сюзан успяваше да ги приготви, той позвъни на всеки свой познат от околността, който притежаваше автомобил, здрав гръб и маркуч.

Явно с всеки следващ разговор набираще все повече сила, а нищо чудно и да се дължеше на храната. Оливия му сипа допълнително портокалов сок и кафе и дори му намаза с масло и конфитюр последните палачинки, които изяде, защото бе твърде зает с телефонните разговори. След това Саймън тръгна.

Вече всички бяха станали, телевизорът беше включен, а от вятъра затворените капаци на прозорците тракаха.

Тес не се отделяше от Оливия, защото шумът и необичайната тъмнина я плашеха.

Натали се тревожеше за Карл, който помагаше на Саймън да наберат доброволци за измиването на лозите, след като бурята утихне, и не се отделяше от телефона.

Грег оставаше извън всякакви групи, взираше се в монитора на портативния си компютър, замислен и сдържан.

Сюзан готвеше с бясна скорост, а всички ядяха. Едва бяха закусили, когато тя извади от печката кекс, за да залъже глада им,

докато стане обедът, който щеше да се състои от португалска рибена яхния и ръчен хляб. Едва бяха измили, избърсали и прибрали съдовете, когато тя пхна в печката пилетата. Ароматът на чесън и мащерка тъкмо бе започнал да се разнася из кухнята, когато Саймън и Карл влетяха през вратата, а зад гърба им се разнесе воят на вятъра.

Оливия разбираше облекчението, което се изписа върху лицето на Натали. Самата тя изживяваше истински кошмар, докато си представяше двамата мъже във в бурята: някакво дърво се стоварва върху пикапа, къса се някаква жица и те изгарят живи, докато прекосяват ометените от вятъра улици на града, или пък могъщ порив на вятъра ги издухва от пътя и ги запokitва бог знае къде. Сега, когато ураганът Клое ги бе връхлетял с пълната си сила, тя се почувства по-добре, когато и двамата се прибраха у дома. Усещаше се в безопасност, когато Саймън беше пред погледа ѝ, а когато самата се чувстваше спокойна, можеше да вдъхне кураж и на Тес.

Сюзан свари кана прясно кафе и сервира поднос с овесени сладки, които бе успяла да изпече някъде между яхнията и пилето. На екрана на телевизора се виждаха приведени дървета, бушуващи вълни и препълнени с хора укрития. От време на време някое почукване на клон по външните стени на къщата ставаше причина котките да се изпокрият, а хората да се качат на горния етаж и да проверят дали не се е случило нещо.

Крушките примигнаха, но продължиха да светят. Няколко минути по-късно отново примигнаха. Малко преди вечеря примигнаха за трети път и угаснаха. Заедно с внезапно възцарилия се мрак дойде и изненадващата тишина — чуваха се само трополенето на капациите на прозорците и воят на вятъра.

Само след няколко минути бяха раздадени фенерчетата и бяха запалени ветроустойчивите лампи. Кухнята със своето радио на батерии и топли аромати се превърна в сборно място за всички и това се стори някак познато на Оливия. Спомни си за снимката на семейството на Дъст Баул, която бе реставрирала, докато работеше при Отис — бе докосвала лицата на тези хора, бе изследвала дома им, бе завиждала на близостта помежду им.

Времето и обстоятелствата бяха различни, но и в момента ставаше свидетел на същото духовно единство. Лампите хвърляха мека жълтеникава светлина и в помещението ухаеше на вкусна храна и уют.

Около нея имаше хора, които обичаше, скупчени около красива дървена маса е малък радиоприемник. Тес се облегна на нея. Тя я прегърна през раменцата. Зад нея, под прикритието на мъждивата светлина, Саймън пхна своята ръка в нейната.

Фотоапаратът ѝ не би могъл да улови този миг. Това бе по силите единствено на мисълта, която запазваше спомена в златна рамка за вечни времена. Беше миг, в който този малък отрязък вечност изглеждаше омаен.

Но действителността се състоеше от още множество отрязъци, които съвсем не бяха толкова идилични. Първо — лозята. Вятърът, който се блъскаше в къщата, сигурно бе причинил неописуемо големи щети на растенията. Съдбата на гроздето се криеше в равновесието. Никой член на това семейство не бе в състояние да забрави тази мисъл.

Имаше и още нещо, което не бе свързано само с набиращия сили ураган Клое. Грег оставаше дистанциран. Стоеше в една стая с останалите, но беше сам, независимо че вече не можеше да използва компютъра си. А Сюзан продължаваше усърдно да готви, но очевидно това изобщо не ѝ доставяше удоволствие.

Дали се дължеше на загрижеността им за Асконсет? Възможно ли бе да се очаква подобно нещо точно от тях двамата, организирали живота си така, че напълно да изключат от него гроздето и виното?

Оливия не смяташе така. Предполагаше, че са прочели книгата на Натали.

От изражението на Натали съдеше, че и тя смята същото. Макар да се опитваше да изглежда храбра, когато ставаше дума за бурята, погледнеше ли към децата си, върху лицето ѝ падаше сянката на съмнението.

Дали някой от тях обръщаше поглед назад? Нито веднъж, Оливия ясно съзираше това. Нито дори когато Натали каза нещо и всички погледнаха към нея. Ако напрежението някога бе достигало до краен предел, това бе сега.

Безпокойство, напрежение, подводни течения на нещо много лично и силно избухливо — всичко това нарасна с напредването на следобед.

Оливия опитваше да не се пречка. Каквото и да ставаше, то си бе работа на семейство Сийбринг. Тя бе тук само временно. Отиде да почете на Тес в кабинета. Поиграха си в салона и ходиха до тоалетната

заедно за морална подкрепа. Но когато отсъстваше за дълго, Натали идваше да я търси. Сюзан имаше нужда от помощта ѝ при разчистването, а Тес се стряскаше всеки път, когато вятърът вдигнеше някоя керемида от покрива и я запращаше към къщата. Освен това Оливия искаше да бъде близо до Саймън. Трябваше да бъде в кухнята заедно с останалите.

Чуваха се предимно гласовете от радиоприемника, които пълнеха ефира с разговори, често пъти без никаква връзка с Клое, но добре дошли за отвличане на вниманието. Саймън излезе навън веднъж, но почти веднага се върна, разрошен от вятъра, опръскан с морска вода и обезсърчен, задето не бе успял да стигне до лозите.

— Добре направи, че се върна — каза Натали и кимна, но Оливия усети, че той не бе толкова сигурен. Лозите бяха неговите рожби. Беше мъчително да стои вътре — сух и в безопасност, докато те страдат.

Тя надникна през капациите, но светът се бе превърнал в непрогледна сивота. Когато се спусна здрачът, дори и тази сивота изчезна.

Вечерята премина в мълчание — по-скоро начин за прекарване на времето, отколкото нещо друго. Никой не беше особено гладен. Нали целия ден само ядяха. Задължението да прекарат около масата още един час само ги правеше още по-неспокойни. В затворената къща тегнеше задух. Виното остана недокоснато. Приборите стържеха по чиниите. Капаците трополяха. Вятърът виеше безспир.

Малко след десет часа се разрази истинската буря от чувства.

Тес беше заспала на дивана в кабинета, завита с одеяло. Джил четеше в салона. Марк решаваше кръстословица в дневната. Саймън бе излязъл навън, за да провери какво е положението с лозите.

Оливия седеше на масата в кухнята и слушаше радио заедно с Натали, когато Сюзан обви с найлоново фолио току-що изпечените бишкоти. Когато Грег влезе, за да пие вода, тя му предложи да си вземе една. Той поклати глава и се приближи към хладилника.

Сюзан остави подноса, облегна се на плота и каза, без да се обръща конкретно към никого:

— Е, май това е всичко. Готово. Какво да правим сега?

Оливия знаеше в какво се състои проблемът. Можеха да си легнат, но според радиото бурята започваше да отминава, а щом това

станеше, всички трябваше да се включат в миенето на лозите. Това би могло да стане след половин час или пък след два часа. И в двата случая нямаше никакъв смисъл да си лягат.

— Можеш да почетеш — без никакъв умисъл предложи Натали, но това се оказа капката, от която чашата преля.

Сюзан я погледна право в очите.

— Четох. Прочетох книгата ти. Изчетох всяка страница, всяка дума, написана от Оливия.

Грег се обърна с гръб към хладилника — мълчалив и настръхнал.

Оливия понечи да стане, но Натали сложи ръка върху нейната и леко поклати глава:

— Остани. Имам нужда от съюзник.

— Защо ти е съюзник, ако в книгата казваш истината? — попита Сюзан. — Ако е самата истина, тя би трябвало да се брани сама.

— Истината е.

Грег зае позиция близо до сестра си.

— Няма значение дали е истината или не. И в двата случая постъпката ти е осъдителна.

Натали остана твърда.

— Защо?

— Защото, ако написаното в книгата е истина, това е признание, че си ни лъгала за живота си.

— Ти прочете ли я?

— Всяка страница. Там се разказва за живот, основан на лъжи.

Натали поклати глава:

— Не, никога не съм лъгала.

— Тогава просто си премълчавала — намеси се Сюзан.

— Не си казала цялата истина.

— А това е същото като да излъжеш — каза Грег.

— Имала си тайни.

— Държала си татко на тъмно.

Оливия се надигна.

— Мястото ми не е тук. Това е нещо между вас тримата.

— Седни, Оливия — тихо, но твърдо заповяда Натали.

Оливия се подчини.

Натали се обърна към сина си:

— А какво би трябвало да кажа на баща ти според теб? Че съм се омъжила за него за пари? Че обичам друг човек? Че ако майка ми не ме бе умолявала да се омъжа за него, съм щяла да дочакам Карл и да се омъжа за него? И какъв смисъл би имало всичко това?

— Щеше да е честно — отвърна Грег.

— А щеше ли да е по-благородно? По-продуктивно? Щях ли да накарам баща ви да се почувства по-добре? — Натали поклати глава.
— Не, не мисля така. Това само щеше безвъзвратно да навреди на един брак, който в крайна сметка се оказа доста успешен.

— Успешен ли? Та той е бил основан на лъжи — настоя Грег. — Лъгала си и нас. Не си ни позволила да разберем какво се случва в действителност.

Натали извиси глас:

— И какво можех да ви доверя? Че баща ви не е никакъв бизнесмен? Че страстта му към войната го направи сляп за онова, което се случваше тук? Че нямаше абсолютно никаква представа какво да прави, когато се върна и научи, че сме останали без пукната пара?

— Не сте били без пукната пара — сръза я Сюзан. — Нали фабриките все са стрували нещо.

— Баща ви не обърна внимание на това, докато аз не му го подсказах. Беше като парализиран.

— Можеше да ни кажеш — продължи Сюзан. — Защо трябваше да научаваме всичко това от една книга?

— Защото не бях в състояние да говоря за това — отвърна Натали колкото с упрек към самата себе си, толкова и със съжаление.
— Защото е... много трудно да говориш с децата си за някои неща. Защото се чувствам зле, когато го правя. Единствената причина да го сторя е желанието ми вие двамата да разберете откъде започва връзката ми с Карл. — Тя поомекна. — Защо да ви казвам лоши неща за баща ви? Вие го обичахте и това ме правеше много щастлива. Защо да говоря за нещата, които не е направил, след като вършеше толкова много? Какво лошо има в това, че го поставих на пиедестал в очите ви? Той беше прекрасен човек. Заявявам това съвсем искрено. Онова, което умееше, правеше добре.

— Ти си го манипулирала — обвини я Грег. — Ти си направлявала живота му.

— Манипулирала си и нас — включи се и Сюзан. — Разкривала си и си премълчавала информация по някакъв план, известен единствено на самата теб.

Натали тъжно се усмихна:

— Не става дума за никакъв план. Това не е възможно, когато говорим за земеделие. Искях Асконсет да процъфти. Това беше целта ми. Направих онова, което бе необходимо.

— За спасяването на имението. Само това ли имаше значение за теб?

— Не, Сюзан. Алегзандър също имаше значение. Както и бракът ми, и вие, моите деца.

— Замалко да ни заблудиш — заяви Грег и кръстоса краката и ръцете си.

Натали не отвърна нищо.

— Теб все те нямаше — добави той.

Сюзан кимна:

— Все беше някъде другаде и се занимаваше с нещо по-важно.

Оливия изпитваше неописуема нужда да избяга.

— Мястото ми не е тук, Натали — тихо промърмори тя. — Наистина.

Натали я погледна строго.

— Нали мечтаеш за семейство. Ето това представлява семейството. Преплетени нишки и липса на общуване. Означава да правиш компромиси, каквито никога не би направила за приятел. Ако става дума за приятел, човек просто слага край на връзката. Но със семейството просто нямаш друг избор.

Оливия бе твърде слисана, за да каже нещо, още по-малко пък да се помръдне.

Натали се обърна към Сюзан:

— Не става дума за по-важни неща. Онова, с което се занимавах, не беше по-важно, просто изискваше повече от мен. Аз работех.

— Но аз така и не разбрах това — извика Сюзан. — Смятах, че е въпрос на престиж. Защо ме остави да мисля така? Имах нужда от одобрението ти. Правех това, което смятах, че вършиш и ти. Онова, което мислех, че искаш от мен. Сигурно през всичките тези години си ме смятала за... кръгла нула.

— Никога — поклати глава Натали. — Нито веднъж. Искрах твоят живот да бъде по-лесен, защото моят бе много труден.

— Ти не си единствената жена, която е работила — намеси се Грег. — Със сигурност не ти се е налагало да го вършиш. Татко е щял да намери начин да се грижи за нас. Може би, ако не си се била намесила, той е щял да открие повече стимул, за да го направи.

Натали леко въздъхна:

— Възможно е. Може и така да е. Вероятно двамата със Сюзан не бихте постъпили като мен. Нищо чудно и да съм сбъркала. Но истината е, че аз вярвах в онова, което правех, иначе просто не бих го извършвала. Обвинявайте ме, в каквото искате, но това бе убеждението ми. Не се оплаквам, че работата ми е била тежка. Просто ви казвам, че наистина беше така.

— Нагърбила си се с прекалено много неща — обвини я Грег. — Можело е всичко да се обърка. Ами ако сделката с недвижимите имоти се бе оказала неуспешна? Имението е щяло да пропадне и татко е щял да разбере какво си направила.

— Какво съм направила ли? — повтори Натали и отново се изпъна на стола. — Какво съм свършила значи? Опитвах се да превърна Асконсет в печелившо имение.

— Поела си риска, без дори да се посъветваш с татко.

Натали въздъхна:

— Баща ви не се интересуваше от недвижими имоти. Той не се интересуваше и от новите сортове лози. Обичаше да разговаря за войната с всеки, който проявеше готовност да го слуша. Освен това аз не съм единственият човек, който е поемал рискове. Самият той е рискувал доста по време на войната.

— Така е по време на война.

— Такъв е животът — поправи го Натали. — Всяко добро нещо е свързано с риск. Дори и сега. Можем да си стоим и да почиваме на лаврите си. Може и да си повтаряме, че сме си изградили добро име и че няма какво повече да желаем. Но вместо това подхващаме нова рекламна кампания, която струва скъпо и наистина е свързана с рискове, но нали точно в това се състои същността на растежа? Когато всичко приключи, нали тъкмо развитието е равносметката на живота?

— Майко, ти си на седемдесет и шест години — каза Сюзан.

— Е, и?

— Кога ще приключи всичко?

— Когато умра. Дотогава ще бъда тук.

— И ще поемаш рискове — каза Сюзан, но вече по-тихо.

Натали леко се усмихна:

— Миличка, нали точно това поддържа духа ми млад? Рискът и предизвикателствата правят човека жив. Всеки се нуждае от нови неща, към които да се стреми. Не че не бих могла да намеря и други цели и не че не бих се оттеглила оттук, ако някой от вас беше решил да поеме нещата в свои ръце, но вие не желаете.

— Нямах нужда от нас — обади се Грег. — Нали имаш Саймън.

Оливия бутна стола си назад и се изправи.

— Трябва да се махна. Този разговор опря до неща, които аз не мога... не искам да...

— Не искаш да чуеш ли? — намръщи се Натали. — Бих казала, че разговорът ни за Саймън те засяга пряко, но ти въпреки това бягаш в другата стая. Кога ще престанеш да бягаш, Оливия? Не е ли вече крайно време за това?

Младата жена беше толкова зашеметена, че не намери какво да отговори. Върна се разтреперана на мястото си, но седна на крайчеца на стола.

Натали се обърна към Грег.

— Саймън няма да вземе нищо чуждо — заяви тя с разпаленост, която помогна на Оливия да не се чувства толкова изолирана. — Той върши това, което правеше баща му някога, но имението никога не е принадлежало на Карл. То е мое.

Грег не отстъпи дори на сантиметър:

— Ако казаното от теб в книгата е истина, Карл има еднакво важно участие. Били сте двамата с Карл. Татко нищо не е подозирал. Това забавляваше ли ви?

— Ако Карл някога бе дръзнал да се присмее на баща ви, веднага бих го изгонила — заяви Натали с режещ като стомана глас. — Алегзандър беше мой съпруг. Никога не бих допуснала някой да му се присмива и самата аз никога не съм правила подобно нещо. Аз го обичах. Ако можех да го превърна в човек, който се интересува от лозарски имения, бих го направила, но той просто не беше такъв. Нямах достатъчно търпение да се мотае тук и да се грижи за растенията. Беше общителен човек, много повече от мен, затова го

натоварих с отговорността за онази страна от бизнеса, която изискваше социални умения. И той беше щастлив. Чувстваше се значим. И наистина беше такъв. Живя добре и аз се опитах да му помогна да се чувства удовлетворен.

Внезапно Грег се изпълни с възмущение.

— Той ти е дал името си, когато Карл не е пожелал да направи това. Дал ти е причина да съживиш това място, когато Карл просто те е напуснал. Той заслужава нещо много повече от... удовлетворение. Имал е право на много повече.

Тогава Натали се оживи. Лицето ѝ се напрегна и всяка бръчка се очерта по него. Главата ѝ почти незабележимо започна да трепери.

— Имал е право ли? Право! Това е опасна дума, Грег. Внимавай кога я използваш. Хората нямат права върху разни неща. Те трябва да ги заслужат. Това се отнася както за парите, така и за уважението и обичта. За къщите и за колите. Дори за едно имение — очите ѝ пламнаха. — Какво право? Баща ви ме предаде. За малко да ме разори. Но аз останах с него. Положих усилия, за да оправя нещата, макар това да означаваше, че ще ми остава по-малко време за теб и за Сюзан. Работех, защото той не работеше. Дадох му повече, отколкото би му дал друг човек на моето място. Имал право на повече? Е, аз не съм съгласна. Ако е смятал, така, значи е грешал, а ако е внушил това — тази ужасна мисъл — и на вас, значи е грешал двойно повече. Човек няма право на нищо, което сам не е заслужил, като се започне от собствената му жена!

Мили боже — помисли си Оливия. — *наистина навлязоха в прекалено дълбоки води.* Не би трябвало тя да слуша това, но и не смееше да помръдне. Най-добре щеше да е да си седи съвсем мирна, за да забравят за присъствието ѝ.

Притиснала ръце до масата, Натали нападна Грег по един още по-личен въпрос:

— Ти явно смяташ, че Джил ти принадлежи, сякаш е твоя собственост. А какво си направил, за да я заслужиш? Дал си ѝ името си ли? Осигурил си ѝ място, където да живее, докато ти пътуваш? Даваш ѝ пари за дрехи и за храна. Събуди се, Грег! Времената се промениха. Тя няма нужда от тези неща. Може и сама да си ги осигури. Единственото нещо, на което имаш право по отношение на Джил, е справедлив процес и втори шанс, защото е положила клетва, когато се

е омъжила за теб, и ти дължи това. От онова, което виждам, явно не си заслужил нищо повече. И никога няма да стане така, ако продължаваш да си въобразяваш, че всички хора на света са твои длъжници. Никой нищо не ти дължи, Грег, най-малкото пък Джил. Ако искаш да я имаш, ще трябва да я заслужиш. Да се бориш за нея. Да я спечелиш!

Вероятно част от думите ѝ бяха достигнали до съзнанието на Грег, защото изглеждаше изумен. Преглътна, но не направи опит да проговори.

Само Сюзан тихо продума:

— Кое предизвика всичко това?

Натали намръщено положи ръце в скута си.

— Няма да се извинявам. Трябваше да кажа тези неща.

Оливия бе съгласна с нея. Искаше ѝ се да стане и да се поразведри. Питаше се дали да не запише всяка дума, споделена от Натали, и да извади текста на принтера, за да го покаже на Джил, а после да ѝ възпроизведе и изумлението, изписано върху лицето на Грег. Заслужаваше си го.

Грег успя да проговори, но гласът му продължаваше да трепери:

— Добре, чух онова, което искаше да кажеш. Но трябва да поговорим и за още нещо.

— За какво? — попита Натали.

— За Брад. Защо отношението към него беше толкова специално?

Оливия обърна поглед към Натали, която внезапно изглеждаше така, сякаш се задушаваше.

— Той беше първородният ми син.

— И това ли е всичко? — скептично се обади Сюзан.

Натали понечи да издума нещо, но се спря. Намръщи се, очевидно смутена.

Хванаха я натясно, помисли си Оливия и притаи дъх.

Сюзан умолително подхвана:

— Той винаги е бил твоята пътеводна светлина. Никога не грешеше. Нито приживе, нито след смъртта си. Нямахме никакви шансове да се преборим с това.

— Винаги съм знаел, че татко ме обича, но не бях сигурен за теб — каза Грег.

— О! — възкликна Натали, внезапно сякаш на ръба на сълзите.
— Обичах ви. Обичам ви и двамата!

— Но обичаше Брад повече — отбранително заяви Грег.

Натали вдигна рамене:

— Не. Той просто... умря. — Намръщи се и впери поглед в масата. — Много трудно понесох тази загуба.

Сюзан тихо попита:

— Защото беше син на Карл, нали?

Шокирана, Оливия застина. Не чуваше нито воя на вятъра, нито похлопването на капациите. В стаята се възцари пълна тишина. Натали не продума.

— Времето съвпада — каза Грег така, сякаш по-скоро решаваше някаква загадка, а не отправяше обвинение. — Ако си била с Карл по този начин в деня, преди да замине, трябва да е било месец преди сватбата ти с татко. Възможно е да е станало така.

Ако си била с Карл по този начин. Това беше най-важният въпрос. Оливия не бе събрала смелост да попита Натали. Чакаше и се чудеше.

Сюзан също разсъждаваше на глас:

— Помниш ли Барби Апгар, моята приятелка от детството? Майка ѝ винаги твърдеше, че всъщност се е родила три седмици по-рано, отколкото пише във всичките ѝ документи. Говори се, че архивите са били напълно объркани по време на войната, защото в учрежденията не е имало достатъчно служители и всички мисли са били насочени към Европа. Семейство Апгар така и не разбраха кога трябва да празнуват рождения ден на дъщеря си. Това се превърна в популярна шега.

— Брад страшно е приличал на теб — каза Грег на Натали. — Вижда се от всички снимки. Твоето лице, твоят цвят на кожата. Никой не би отгатнал, ако татко не е бил негов баща.

— Джеремая и Брайда — отговори Сюзан. — Те са били тук. Можели са да се досетят, ако е съществувало несъответствие в датите, но според написаното от теб, те са те посъветвали да се омъжиш за татко. Държали са Карл да се ожени за някакво момиче от Ирландия. А баща ти е бил болен, едва ли е щял да проследи датите, пък и нали е имал нужда от парите на семейство Сийбринг. Майка ти е починала

преди края на войната, а това означава, че не е била тук, за да разгласи тайната.

— Никой не е бил тук през първите години след раждането на Брад — отбеляза Грег. — Татко е бил на фронта. Също и Карл. Кой би могъл да разбере?

Всички погледи бяха вперени в Натали. Оливия я подкрепяше с цялото си сърце, но и тя като останалите желаше да узнае истината.

Натали не отрече. Гледаше умолително, но не пророни нито дума. Оливия правеше своите собствени заключения, когато един звук наруши тишината. Идваше от вратата към коридора.

Там, в сянката между осветеното от лампите място, стоеше Карл. Беше вперил изумен поглед в Натали.

— Истина ли е? — хрипливо попита той и слезе от единственото стъпало.

Натали закри устата си с ръка и остана безмълвна.

— Ти не знаеше ли? — попита Сюзан Карл, който поклати глава, но това продължи много по-дълго, отколкото бе необходимо за едно просто „не“. Той стоеше като зашеметен. — Сигурно си знаел, че това е възможно — притисна го Сюзан. — Не се ли досети?

Карл не сваляше поглед от Натали. Понечи да проговори, но се възпря. Намръщи се, наведе глава и потръпна под напора на мислите, които минаваха през главата му. Беше толкова болезнено да гледа как този мил, внимателен и добродушен човек страда, че Оливия би обявила пауза, ако това беше игра. Погледна към Сюзан, после към Грег, защото смяташе, че някой от тях ще изпита съжаление към него. Явно беше, че нито един от двамата не му е ядосан. Карл бе държан на тъмно за това, както и Алегзандър бе държан на тъмно за всичко останало.

Карл прокара ръка през устата си. Погледът му остана забит в пода. След това, все още изумен, той се обърна към Сюзан.

— Научих се да стоя настрани — каза той, но гласът му сякаш идеше от много далеч. — Налагаше се. Когато узнах, че майка ви се е омъжила за друг, целият ми свят се сгромоляса. Известно време просто се сражавах, помагах на родината си, в това няма никакво съмнение — добави той, но без намек за усмивка. После отново се намръщи и сложи ръка на тила си. — След това се върнах тук и трябваше всеки ден да гледам халката на пръста й. Трябваше да виждам Брад и вас

всеки ден. Научих се да си повтарям, че просто така стоят нещата. Нищо не можеше да ги промени. Всичко бе свършено.

— Как си могъл да останеш тук? — попита Грег с нещо, което Оливия с облекчение определи като състрадание.

Погледът на Карл се избистри.

— Как съм могъл да остана ли? — попита той. — А нима можех да си тръгна? Тя беше самичка. Съпругът ѝ все още беше на фронта, а тя имаше деца, болен баща и ферма, която се нуждаеше от грижи. Казах си, че ще остана до завръщането на Алегзандър, но още от самото начало знаех, че причината да остана не е фермата. Просто няхах сили да се откъсна от Натали — нито в онзи момент, нито преди.

— Но как си гледал баща ми в очите? — попита Сюзан.

Карл се изправи, сякаш се чувстваше предизвикан.

— А какъв проблем би могло да бъде това? Никога не съм злепоставял съпругата му. Романтичното ми увлечение по нея приключи с брака ѝ. Няхах какво да крия, няхах от какво да се срамувам — погледът му се премести към Натали. — Няхах представа, че Брад е мой син. Вероятно, ако го знаех, щях да предприема нещо. Навярно не бих могъл да гледам Ал в очите, но аз нищо не подозирах. Бях в Европа, участвах във война, не си доспивах, защото мечтаех да се върна тук и да се ожения за любовта на живота си. И тогава ме поляха със студен душ. Аз последен узнах за сватбата на Натали. А що се отнася до Брад? — болката отново се появи в очите му. Той въздъхна треперливо.

Но въздишката му бе последвана от още по-остър звук, когато външната врата се отвори и Саймън влетя вътре. Целият беше мокър и чорлав от вятъра, но лицето му издаваше облекчение.

— Вятърът стихна. Да вървим!

ДВАДЕСЕТ И ДЕВЕТА ГЛАВА

Саймън осъзна, че напрежението в кухнята е твърде голямо, за да бъде причинено единствено от бурята, но точно в този момент нямаше време да се тревожи за това. Единствената му грижа бяха листата на лозите. Всяка минута беше от значение.

— Ще ми помогне ли някой? — невярващо попита той, когато петте чифта очи неразбиращо се втренчиха в него.

Натали реагира първа и бързо стана от мястото си.

— Божичко, разбира се. Откъде искаш да започнем?

— Ще вървим от горе на долу, като ще започнем с кабернето. Дона вече е навън. Ще изпрати всички горе — той извади от джоба си листче хартия. Беше мокро и смачкано, но мастилото не се бе размазало. Предпочиташе Натали да остане в къщата и да се обаждат по телефона. Тази работа беше по-деликатна. — Тези хора чакат сигнала ни за помощ. Трябва някой да им позвъни.

— Оливия ще го направи. Аз излизам навън.

Карл дрезгаво отсече:

— Нека Оливия се заеме с физическата работа.

Натали се опита да го убеди:

— Може и да съм правила грешки през живота си, но всеотдайността ми към имението не е сред тях. Ще изляза навън, Карл, и ако умра, докато мием листата, значи Бог е пожелал така.

Натали мина покрай Саймън и излезе навън.

— За какво беше всичко това? — попита Саймън Карл.

Явно ядосан, баща му просто последва Натали навън.

Грег излезе няколко секунди след това.

— Ще повикам Марк — промърмори Сюзан и изчезна в другата посока.

Останаха само Саймън и Оливия.

Той прокара ръце през косата, след това ги изтри в шортите си — но и шортите, и ръцете, и косата му вече бяха мокри и солени като лозите.

— Пропуснах ли нещо?

— Нищо, което да не можеш да научиш и по-късно — каза тя. — Добре ли си?

Той усети леко стягане в гърдите. Отдавна никой не му бе задавал този въпрос.

— Просто съм изморен — отвърна Саймън и опита да се усмихне. — Не спях много снощи.

— Колко време ще ни отнеме всичко?

— Не би трябвало да ни отнеме повече от няколко часа, защото иначе вредата ще бъде непоправима. Адреналинът ще ми помогне да издържа дотогава.

Той ѝ подаде списъка.

— Започни с пожарната. Те ще донесат прожектори. Къде е Тес?

— В кабинета. Ще я взема на излизане, за да не се паникьоса, когато се събуди и не намери никого.

— Доведи я — каза Саймън и внезапно това му се стори също толкова важно, колкото и лозите. Лозята бяха неговата рожба, но Тес беше дете на Оливия, а Оливия бе важна за него. И двете имаха значение.

Колебанието, изписано върху лицето на Оливия, го подсети, че се бе държал като истински негодник веднага след пристигането им. Все още изпитваше необходимост да изкупува вината си за тогава.

— Може да помогне — каза Саймън. — Не е опасно, просто е досадно, но тя е умна и силна. Всеки помощник в повече означава по-голям шанс за гроздето — Оливия все още не изглеждаше убедена, затова той каза: — Ще я държа наблизо.

Наблизо до къщата? Наблизо до останалите? Наблизо до себе си? Думите нямаха ясен смисъл дори за самия Саймън.

Както и да ги разтълкуваше Оливия, щеше да е достатъчно, за да я убеди. Когато тя кимна в знак на съгласие, той се усмихна и за пръв път тази нощ се почувства доволен.

— Ще я доведа — каза тя.

Но Саймън искаше сам да го направи. Помнеше какво означава да зарадваш едно дете и да видиш как щастливата му усмивка грейва в отговор. Тес не беше на шест години и днес не беше Коледа, но ако беше научил нещо за нея това лято, тя със сигурност щеше да се зарадва, ако я повикаха навън. Искаше лично да види това.

— Аз ще го направя — каза той и се запъти към кабинета. — Ти се заеми със списъка.

Оливия, разбира се, го последва. Ако вече не бе влюбена в него, сега щеше да избухне чувството ѝ, като го видя как нежно отви главата на Тес и я разбуди. Докато си мислеше за това чувство, докато го осъзнаваше и му се любуваше за пръв път, усети как сърцето в гърдите ѝ силно тупти. Да, наистина го обичаше. Нямаше смисъл да го отрича. Всичко у него ѝ харесваше — тялото, умът, характерът му. А сега и отношението му към Тес. То беше неотменна част от всичко останало. Тес беше смисълът на нейното съществуване. Оливия не би могла да се влюби в мъж, който не проумява това, не е съгласен с него или не изпитва същото, а докато наблюдаваше Саймън от мястото си до вратата, осъзна, че той явно го разбира. Не успя да различи отделните думи от приглушеното мърморене, но бе готова да се закълне, че долови вълнението на детето. Със сигурност го прочете по изражението на Тес, когато тя бутна настрани одеялото и се изправи. Мигновено се разбуди и доби по-развълнуван вид, отколкото когато и да е през последните няколко месеца.

В действителност не беше точно така. Със същия ентусиазъм тя щеше да излезе и да кара яхта със Саймън, но тази дейност бе някак по-реална. Ако лозите бъдеха спасени, Оливия искаше Тес да живее със съзнанието, че е помогнала. Това щеше да бъде финалът на лятото.

Но съществуваше и опасност Тес още повече да се привърже към Саймън. Оливия вече бе изгубила сърцето си, но желаше да спести това поне на дъщеря си. Но как да го направи, след като Саймън я хвана за ръка и я поведе към кухнята, измъкна от чекмеджето една суха кърпа и я накара да я затъкне в колана на шортите си. *За очилата ти — обясни ѝ той. — Знам какво е.* Ако Оливия можеше просто да поръча баща за Тес, това би бил непременно Саймън.

Тя стискаше списъка и ги наблюдаваше. Сърцето ѝ ги последва до вратата и остави в гърдите ѝ празнина, която щеше да зарасне след много дълго време. Знаеше това. Но бе длъжна да направи нещо. Налагаше се. Просто нямаше избор.

Ами Тес? Ако връзката ѝ със Саймън укрепнеше след този случай?

Разсъждавайки като майка, която иска детето ѝ да се цели само нависоко, Оливия реши, че по-скоро би позволила на Тес да узнае, че мъже като Саймън наистина съществуват.

Инстинктът на Сюзан я подтикваше да остане в кухнята и да слага кафеварка след кафеварка на газовия котлон, тъй като голямата електрическа печка не работеше. Рефлексът ѝ подсказваше да приготи сандвичи и разни други дреболии, а също и нещо за хапване за хората, които щяха да им се притекат на помощ.

Но се налагаше да излезе от къщата, поне за известно време. Имаше нужда от свеж въздух, трябваше да раздвижи ръцете и краката си. След като Дона я накара да застане на един ред лози с маркуч в ръка, включен към напоителната инсталация, се стремеше само да внимава да стои с гръб към вятъра. Най-много от всичко се нуждаеше от време да прочисти мислите си.

Марк работеше на съседния ред. Отначало не го виждаше, докато не пристигнаха големите коли на пожарната и не запалиха огромни прожектори. Внезапно цялото лозе се превърна в бляскав свят, който приличаше на Пето Авеню на Коледа. От накрайниците на маркучите се сипеше лек дъждец, който навлажняваше най-горните листа, потръпваше и пречупваше светлината на прожекторите. Вятърът почти бе утихнал — беше по-скоро лек бриз. При цялото това пръскане бе неизбежно да не се намокри, но въздухът не беше студен, за да настине, а и гледката на имението бе достатъчна компенсация.

Докато работеше и се опитваше да спаси нещо, което за нея имаше много по-голямо значение, отколкото си позволяваше да признае, тя почувства прилив на сили. Но се учуди, че голяма част от енергията ѝ се дължи на мисълта, че майка ѝ е някъде там и също работи. Нещо се бе случило в кухнята. Сюзан бе прочела книгата на Натали и не бе допуснала да я трогне, но страданието на Натали, гневът на Карл, призракът на Брад и нуждата на Грег от отговори, която бе също толкова силна, колкото и нейната, бяха отворили рана в гърдите ѝ. За пръв път в живота си проумя, че Натали е човешко същество и допуска грешки като всички хора. Тази мисъл разсея гнева на Сюзан и ѝ помогна да погледне към историята на живота на Натали

с честността, която тя заслужаваше, и да признае, че независимо от всичките си грешки, тази жена бе наистина невероятна.

Сюзан желаше да препрочете тази книга. Искаше ѝ се да опознае другата жена, която се криеше у майка ѝ, държеше да опознае личността, която я бе накарала да сподели грешките си, но несъмнено бе изградила нещо много ценно.

Асконсет наистина беше чудесно място. Сюзан просто бе забравила до каква степен това е така. Сега стоеше тук, вдишваше уханието на мократа пръст и на прясната речна вода, която течеше по маркучите и обливаше листата, и си мислеше за майка си — жена на седемдесет и шест години, толкова жизнена, колкото искаше да бъде и самата Сюзан на нейната възраст. Това я вдъхнови.

Грег се чувстваше така, сякаш държи три маркуча. Само от единия течеше вода. От другите два пръскаха мисли — един за Натали, един за Джил — които непрекъснато се пресичаха, заливаха го отново и наводняваха съзнанието му. И тогава от Хафингтън пристигна спасителен камион и постави прожектор до блока с гевюрц-траминер, където се намираше той. На съседния ред зърна съпругата си и внезапно мислите му се избистриха и на сърцето му олекна. Да, наистина се бе опитал да я притежава, едва ли бе възможно толкова лесно да го промени. Но освен това копнееше и да я закриля, а това бе достойно за уважение качество.

Помъкна маркуча със себе си и се сурна по корем под лозите, както Карл го бе учил навремето, за да не наранява гроздето. Приблужи се до Джил и продължи да пръска реда си, но откъм нейната страна. Налагаше се да вика, за да може тя да чуе думите му сред плисъка на водата:

— Искаш ли да подържа малко маркуча ти?

— Не — извика тя в отговор, — добре съм.

— Сигурна ли си, че е редно да правиш това?

— Смяташ ли, че бих сторила нещо вредно за детето си? — остро го попита тя.

Той се отдръпна. Не, тя не би навредила на детето си. Той много добре го знаеше. Не искаше да отбележи и онова, което бе очевидно, като я поправи, че детето е и негово. Макар да се сърдеше на Натали, задето се опитваше да му каже как трябва да се държи със съпругата си, той осъзнаваше, че е нужно нещата да се променят, ако изобщо ще става баща на това дете.

Би могъл да му бъде добър баща. Можеше да бъде толкова добър баща, колкото беше Алегзандър — не, още по-добър, защото действително щеше да осигурява прехраната на семейството си. Така Джил щеше да има възможност да бъде около децата си, както не бе успяла да направи Натали.

Но Джил явно искаше да работи. Грег трябваше някак да се справи с това. Същото се отнасяше и за неговото време. Не би могло да се получи да бъде добър баща, ако продължаваше да пътува толкова много. Не можеше да бъде и добър съпруг, макар че за нищо на света не би признал това пред майка си. Ако намалеше работното си време и пътуваше по-рядко, щеше да го стори, защото желаше да бъде с Джил, а не защото майка му му беше казала какво да направи. Натали нямаше право да го прави. Тя не беше светица. Трябваше да си признае, че неудобството ѝ накрая му бе доставило известно удовлетворение.

Но въпреки това все още усещаше жилото на нейния укор. Никога не му бе говорила по този начин. Никога не го бе критикувала така. Докато растеше, липсата на внимание от нейна страна бе за него достатъчно голямо неодобрение.

Чудеше се дали не греши, дали изобщо е ставало дума за неодобрение, или тя просто е била... заета... както сама твърдеше.

Ако трябваше да бъде честен, длъжен бе да признае, че Натали бе успяла да изгради тук, в Асконсет, нещо наистина прекрасно. В момента имаше много повече лози, отколкото преди десет години. Мащабите на сегашната операция го потвърждаваха.

— Видя ли входната алея? — попита той Джил. — Цялата е в коли. Изглежда, целият град ни се е притекъл на помощ.

— Това е в знак на уважение към родителите ти — отвърна му тя явно за да го подразни, но той не се ядоса. Просто отново го накара да се замисли честно. За някои неща не беше прав.

— Може да е знак на уважение към Натали. И към Карл. Но не и към татко — отвърна той. — Явно не е вършил толкова много, колкото

смятах.

— Разбира се, че е вършил — скара му се Джил. — Просто не е правил точно това, което си смятал. Ако не е имало кой да продава вината ни, Асконсет е щял веднага да се срине.

Тя се премести надолу, за да напръска още няколко лози.

Той я последва, отрезвен от думите ѝ. Стояха един до друг, обърнати в противоположни посоки, и той се бе съсредоточил в работата си, но мислите му бяха във Вашингтон и при Джил, каквато беше по време на запознанството им преди осем години. Тази Джил сега тук, в Асконсет, беше като онази. Беше уверена. Не се боеше да разговаря с него открито.

Бракът беше потъмнил блясъка на Джил.

Не. Той сам бе отнел от блясъка ѝ. Беше посякъл крилата ѝ и я бе подценявал. Беше приемал лично различията помежду им. Искаше любовта ѝ към него да бъде безусловна, каквато не бе била обичта на майка му.

О, обичах ви. Обичам ви и двамата! Думите на Натали долетяха при него заедно с лекия порив на утихващия вятър. Той отново долови задъхания начин, по който тя ги произнесе, и пак видя сълзите в очите ѝ. Никога досега не бе виждал майка си такава. Прииска му се да ѝ повярва, запита се дали би могъл да я прецени като родител по различен начин, когато самият той станеше баща. Сега проблемът с Брад бе попаднал в свършено нова светлина. Питаше се какво ли би изпитвал, ако беше на мястото на Натали.

Искаше да поговори с Джил за това. Желаше да си поговорят какви родители ще бъдат те двамата, защото изведнъж това му се стори по-важно от каквито и да било социологически проучвания. Но не беше лесно да разговарят, особено когато ставаше дума за важни неща, за лични неща. В края на краищата възможно бе думите на Джил да не му допаднат. Съществуваше такава опасност.

Всяко хубаво нещо включва и известен риск. Натали бе казала и тези думи и той просто не можеше да ги забрави.

Той поемаше рискове в работата си. Беше положил неимоверни усилия, за да може бизнесът му да процъфти и да си спечели уважението на клиентите и на колегите си.

Въпросът беше дали ще съумее да се възползва от уменията си и да ги насочи към дома си.

Оливия би изпратила Тес да си легне в два часа посред нощ, ако смяташе, че детето би ѝ се подчинило, но то бе напълно отдадено на мисията си. Сред джунглата от лозници, водни пръски и прожектори дъщеря ѝ някак бе успяла да открие Сет и едно момченце от курса по ветроходство. И двамата бяха дошли тук заедно със семействата си, за да помагат. Тримата се редуваха с маркуча, сменяха се, когато ръцете им омаляваха, и се придвижваха от един ред на друг, без да изостават от възрастните, като от време на време дори избухваха в смях.

Оливия осъзна едва на зазоряване, че нещата се получават. Прочете облекчението в уморените очи на Саймън, видя силното ръкостискане, с което благодари на приятелите си, които един по един навиваха маркучите си и се връщаха по колите си. Прожекторите загасваха. Пожарникарите развъртаха маркучите си. Саймън и Дона лично напръскаха последните лози, след това Дона и семейството ѝ също си тръгнаха.

Докато слънцето се издигне високо в небето и първите му лъчи осветят земята, за да бъде възможно да се преценят нанесените от Клое щети, единствените хора, които не си бяха легнали, бяха Оливия, Саймън и Карл. Те стояха на верандата на Голямата къща и поглъщаха гледката с очи. Алеята пред къщата бе осеяна с какви ли не останки и макар повечето от тях да идваха от околните кленове, дъбове, борове и бучиниш, сред тях се виждаха и доста лозови клонки.

Оливия се питаше откъде Саймън черпи енергията си и го наблюдаваше, докато на бегом слиза по стъпалата и се отправя към блока с ризлинг. Оголени места тук-таме нарушаваха свършения порядък, който цареше там предишния ден.

— Много ли е лошо? — попита тя Карл.

Той уморено си пое въздух.

— Изгубихме някои растения. Това е неизбежно при такъв вятър. Но не допуснахме щети заради солта. Би могло да бъде много по-лошо. Ще засадим нови корени. Правили сме то и преди. — Карл направи кратка пауза и попита: — Може ли да те попитам нещо, Оливия?

Саймън зави и се изгуби зад един ред лози. Едва тогава Оливия се обърна и видя, че Карл я гледа изпитателно. Очите ѝ сякаш

срещнаха погледа на Саймън, но четиридесет години по-късно и преливащ от изтощение и болка.

— Натали каза ли ти за Брад? — попита той, а гласът му бе хриплив, както никога досега. — Докато пишеше книгата. Тя каза ли ти, че Брад е... мой син?

Сърцето я заболя за този мъж.

— Не, не ми каза.

Той погледна към лозите.

— А ти досети ли се?

— Не. Знаех, че нещо остава премълчано във връзка с Брад, но не предполагах, че е това — тя замълча. — А ти досети ли се? Зададе ли си някога този въпрос?

Карл искаше да бъде ядосан. Смяташе, че е длъжен да се нахвърли върху Натали и да я обвини за всичките години, през които е трябвало да живее без нея, когато е трябвало да свири втора цигулка след Алегзандър в живота ѝ, когато наистина бе вярвал, че Брад е син на друг мъж.

Но когато стигна най-горното стъпало, просто сърце не му даде. Натали стоеше облечена в красива нощница, с голи и елегантни ръце и сведена глава. Беше се облегнала на стената недалеч от затворената врата на стаята на Брад и изглеждаше толкова тъжна и уязвима, че разочарованието и гневът му незабавно се стопиха. Обичаше я вече над седемдесет години. Толкова дълго бе вярвал в нея. Дори и през най-мрачните си дни след сватбата ѝ с Алегзандър вярваше, че тя е постъпила така за добро.

А сега това.

Дрехите му бяха мокри и бе уморен. Болеше го всяка част от тялото, но тъкмо тази болка го накара да се приближи по килима до мястото, където стоеше тя.

Облегна се на вратата до нея, вперил поглед в перваза на отсрещната стена, но изправен пред една лична истина и пред едно нежно признание:

— Мечтаех си той да бъде мой син. След войната го гледах и се опитвах да открия в него свои черти, но виждах само теб.

Гласът ѝ долетя пресекливо:

— Между вас двамата съществуваше някаква връзка, каквато никога не се установи между него и Ал.

— Ал знаеше ли?

— Не. Той не бе съгласен с това, че отдавам предпочитание на Брад, но така и не се досети защо. — Тя обгърна кръста си с ръце и разпалено изрече: — Разбира се, че той беше моят любимец. Беше всичко, което имах от теб. След това изгубих и него.

По бузата ѝ се стече една сълза. Карл се обърна към нея точно навреме, за да я изтрие. Пръстът му остана върху челюстта ѝ, защото нуждата му да я успокои бе толкова силна, колкото и нуждата му от въздух.

— Ти никога не си ме губила. Винаги съм бил твой.

Когато тя вдигна поглед към него, той видя, че сълзите не са отсега. Беше плакала и преди идването му.

— Искях да ти кажа за него, Карл. Не можеш да си представиш колко пъти ми оставаше още само толкова мъничко... — показва му тя, — но се възпирах, защото така само щях да причиня още болка. — Притисна кърпичката към носа си и след малко я свали. — Наблюдавах и виждах как му се радваш и си внушавах, че няма значение дали знаеш цялата истина; че ако ти кажа, това напълно ще промени живота ни и по този начин само ще нараня Брад. Обичах го. Светът ми позволяваше да бъде така. Обичах го с цялото си същество, защото светът не ми позволи да обичам теб — заключи Натали и отново вдигна кърпичката към носа си.

След като изслуша признанието ѝ, Карл се запита дали би желал тя да е постъпила различно. Беше права. Нещата наистина биха се променили, вероятно бракът ѝ щеше да се разпадне, но щеше ли да го зарадва това? Или пък Брад? Нима Брад нямаше да се чувства виновен заради разрива? Щеше ли да живее повече, ако знаеше, че Карл е неговият баща?

В края на краищата това не бяха най-важните въпроси. Единственото, което имаше значение — единственото, което доказва на Карл фактът, че узна за Брад — бе, че Натали също е продължавала да го обича през всичките тези седемдесет години, докато и той я е обичал.

Той я придърпа по-близо до себе си и я задържа, докато тя плачеше. Когато се успокои, целуна веждите ѝ и прошепна, допрял

устни до кожата ѝ:

— Всичко свърши. Много, много отдавна. Не можем да го променим. Трябва да продължим напред.

Отдръпна се и потърси очите ѝ. Освен любов, в тях той съзря и разбиране. Тя остана на мястото си още известно време и той се надяваше да е почерпила сили от близостта му. След това го хвана за ръка, тихо отключи вратата на стаята на Брад, отвори я широко и го въведе вътре.

Оливия съзря отворената врата веднага щом зави по коридора. Надникна вътре, докато минаваше, и видя Натали и Карл, които бяха с гръб към нея. Стояха пред една от полиците, върху която бяха подредени всички неща, които бе обичало едно единайсетгодишно момче. Тя бързо продължи по пътя си. Това бе най-интимният момент от всички, на които бе станала свидетел тази вечер.

Щом се озова в крилото, провери Тес, която спеше дълбоко. Дръпна пердетата, за да затъмни стаята, набързо си взе душ, а когато се върна в стаята, там я чакаше Саймън. Беше седнал на ръба на канапето до прозореца, опрял лакти на коленете си, изглеждаше объркан и отчаян. Видът му я трогна толкова силно, сякаш пред тях нямаше да има утре.

Оливия опита да се пошегува с начина, по който се чувстваше, и рече:

— Защо ми се струва, че ако бутна единия ти лакът, ще се строполиш на пода?

— Така ще стане — отвърна той, без да се усмихва. — Ужасно съм изморен. Не мога да спя дълго, само час-два. Трябва да се почисти. — Сериозният му поглед прикова очите ѝ. — Не мога... да правя нищо. Искам просто да те прегърна.

Тя почти не бе в състояние да диша. Нито един мъж — нито един — не ѝ бе казал подобно нещо. Тези думи бяха толкова красиви.

Запита се как, за бога, ще успее да преодолее чувствата, които събуждаше в сърцето ѝ, обърна се и дръпна покривката, а докато приключи, той беше отишъл в банята. Пусна душа буквално за две минути. Върна се с мокра коса и кърпа около кръста. Пусна дрехите си на пода, качи се в леглото и я притисна до себе си — точно както бе

казал. Не махна кърпата. Не се любиха. Просто я задържа в силните си прегръдки и заспа след броени минути.

Оливия заспа по-трудно. Не искаше да спи, защото така нямаше да успее да се наслади на този миг напълно. Затова остана да лежи будна и да усеща всяко местенце, където телата им се докосваха, всеки звук, всяка миризма. Най-сетне и тя се унесе в сън, но се разбуди за малко, когато той се обърна на другата страна.

Тогава седна, обви коленете си с ръце и започна да го наблюдава. Беше толкова истински, както лежеше там, мъжът, за когото бе мечтала цял живот.

Но той не бе единственото, за което бе мечтала, и повечето от това също се сбъдваше. Беше намерила майка си. Беше постигнала относителна финансова стабилност. Беше открила добра възможност за Тес. Беше си намерила работа и дори семейство от висока класа.

Лятото ѝ бе донесло толкова много промени, при това съвсем неочаквани. Можеше да се справи с парите, училището и работата си. Проблемът беше Саймън.

Гърбът му беше широк и гол, осеян с лунички по раменете и леко загорял, като мъжествено се стесняваше към бедрата. От заоблените бицепси надолу ръцете му бяха по-загорели от гърба. Едната му ръка лежеше с дланта нагоре. Тя я разгледа и проследи резките и белезите по нея. Постави своята собствена ръка на няколко сантиметра над нея, за да сравни големината и формата.

Неговите ръце бяха по-големи и по-силни от нейните. Вероятно волята му също бе по-силна, след като все още се бе оградил със стената на скъпата загуба. В този миг Оливия разбра, че вече не понася тази стена и иска да я разруши.

Не знаеше как да се справи, затова направи онова, което вършеше най-добре. Тихо се облече и хукна, но стигна само до кабинета на Натали. Приюти се в един от големите фотьойли.

Ахмед лежеше на другия. Обикновено в нейно присъствие той заставаеше прав, както се полага на персийска котка с благородно потекло. Но днес и той спеше като всички останали в къщата. Тялото му представляваше, елегантна извивка от слонова кост и сивкаво. Макар и облежната на хълбока му, главичката му бе вирната с достойнство. Беше протегнал предните си лапи. Оливия се пресегна да го докосне, разколеба се и дръпна ръката си.

Успя да се въздържи да не вземе котарака в ръце и да го притисне до себе си. Искаше — имаше нужда — да усети топлината и мекотата му. Но знаеше какво ще стане, ако се опита да го задържи насила. Щеше да се освободи и да избяга.

— За щастие котките не са мъже — обади се Натали откъм вратата. — Те могат да, бъдат опитомявани.

Оливия се сгуши в креслото.

— Така ли смяташ?

— Да.

Натали се приближи до фотьойла, където седеше Оливия, и положи ръка върху страничната му облегалка.

— Вчера бях остра с теб, защото не ми е безразлично какво ще стане с теб. Наистина те обикнах, Оливия. Обикнах и теб, и Тес. Ти даваш нещо на това място. Знаех си, че ще стане така, още от мига, в който видях снимката ти.

Младата жена притаи дъх.

— Каква снимка?

Настана кратка тишина. След това погледна към едно мило лице, върху което бе изписана вина.

— Каква снимка, Натали?

— На двете ви с Тес. Облечени като танцьорки.

— Тази снимка висеше в ателието на Отис. Кога си идвала там?

— Когато го наех за първи път. Останах в къщата му един уикенд и той ме заведе, за да ми покаже и студиото. Тогава разгледах снимката. Двете бяхте изпълнени с толкова ентузиазъм и жизненост!

Внезапно една ужасяваща мисъл мина през главата на Оливия. Вероятно върху лицето ѝ се бе изписало удивление, защото Натали категорично заяви:

— Не, Оливия, не! Не съм измислила тази работа заради теб. Първо се появи необходимостта от книгата. После се сетих за теб, защото ми беше известно, че Отис се пенсионира, но не знаех дали ще проявиш интерес. Наистина не знаех. В края на краищата ставаше дума само за лятото.

— Мислеше ли за мен и Саймън?

— Не — прекалено бързо отвърна Натали.

— О, Натали! — слисано извика Оливия.

— Е, и така да е, какво от това? Смяташ ли, че нещата щяха да са по-различни, ако той не ти беше допаднал или пък обратното? Не бих успяла насила да накарам нещата да се получат помежду ви. Можех просто да ви поставя близо един до друг и точно това сторих. Само това. Двамата със Саймън направихте останалото.

Оливия искаше да поспори, но имаше ли някакъв смисъл? Само тя бе отговорна, задето връзката им се бе задълбочила толкова. Тя и Саймън.

Натали заобиколи и застана пред стола.

— Забрави за Саймън засега. Предложението ми да останеш няма нищо общо с него. Свързано е единствено с мен. Що се отнася до книгата, ти направи точно това, което желяех. Не бих могла да открия по-подходящ човек.

— Можеше да наемеш някого с филологическо образование.

— И да получа книга, която може да е безупречна като правопис, но вероятно напълно лишена от обичта и чувствата, които вложи ти. Ти написа тази книга така, както бих го направила самата аз. Ти си гръбнакът, който поддържа всички подробности около тази сватба. Ти направи живота ми по-лесен. Стига ми само мисълта, че си тук, да не говорим за дъщеря ти, която успя отново да изведе Карл на тенис корта.

Тя издърпа стола на Оливия, иззад бюрото и седна.

— И така, нека да видим с какво разполагаме. Предимството е, че имаш работа, училище за Тес и хора, които те обичат. Но, от друга страна, не е изключено нещо да се обърка с деликатните отношения, от които много боли.

Оливия кимна:

— Твърде е възможно.

— От теб зависи да сведеш този риск до минимум, ако искаш.

— Как?

— Можеш да си тръгнеш. Приеми работата в Питсбърг. Започни отначало. Там няма никакъв риск.

Натали стана от стола и тръгна към вратата. Оливия се обърна и я проследи с поглед.

— И?

— Това е.

— Не! Не прекъсвай разговора по средата.

— Вече казах каквото исках. Знаеш какво чувствам.

— Убеди ме! — помоли Оливия, но Натали вече си бе тръгнала. Не я убеди да остане. Никой не бе в състояние да го стори, дори и Саймън. Решението трябваше да бъде нейно.

Същото се отнасяше и за риска.

Остани. Върви си. Остани. Върви си. Непрекъснато обмисляше тези възможности, докато накрая главата ѝ просто забумтя от неспособността ѝ да вземе решение. Никога досега не бе навлизала толкова дълбоко в реалността. Още по-малко пък след безсънна нощ — беше направо изтощително.

Както и да е, каза си тя. Тес скоро щеше да се събуди. Нямаше смисъл да види, че спят заедно. Нямаше смисъл да ѝ вдъхва напразни надежди.

Но всъщност може би изобщо нямаше да ѝ вдъхне никакви надежди. Нали в началото Тес мразеше Саймън. Нищо чудно част от нея все още да изпитва същото. Вероятно с облекчение щеше да научи, че ще си ходят. В края на краищата вече цели десет години Оливия принадлежеше само на Тес. Кое дете иска да дели майка си с някого?

Тя се качи в леглото, легна точно на мястото на Саймън, сложи главата си в ямичката, останала от неговата глава, и придърпа чаршафите. Ароматът му я заобикаляше отвсякъде.

Беше достатъчно изморена и надарена с богато въображение, за да си представи, че той наистина лежи до нея. Успокоена от тази мисъл, тя заспа.

Оливия спа до средата на следобеда. Събуди се бавно и скочи от леглото, когато разбра колко е късно.

Тес беше станала и вероятно се намираше в сигурни ръце. Ако не я наглеждаше Сюзан, сигурно щяха да го сторят Джил, Карл или Натали.

Почувства се виновна дори от мисълта за подобно нещо: отговорността за Тес беше само нейна! Отвори вратата, за да отиде да я потърси, и на прага намери бележка.

Беше от Тес — не можеше да сбърка този почерк.

„Отивам да плавам със Саймън“, гласеше текстът и сърцето на Оливия започна бясно да бие в гърдите.

Докато стигне до яхтклуба, тичайки през задната тераса към кея, Оливия се опита да анализира от всички възможни страни факта, че Саймън бе извел Тес на плаване.

Според едната гледна точка, той просто отлагаше да се изправи пред истината, че лозята се намират в пълен безпорядък.

Според друга — той изпълняваше даденото обещание. Беше дал дума на Тес да я изведе на плаване. След като го стореше, щеше да е свободен.

От трета страна, той не бе плавал от четири години, но океанът беше спокоен след бурята и моментът беше подходящ.

Подкупът също не бе за отхвърляне. Може би бе извел Тес в открито море, за да го остави на мира след това, докато работи. Или да не го отрупва с въпроси. Или да намери дом за котенцата.

Това, че я бе извел на плаване, нищо чудно и да бе неговият начин да се сбогува с нея.

Оливия не искаше да е така. Осъзна го, докато стоеше и наблюдаваше изпъстрения с яхти океан, всяка от които би могла да бъде лодката на Саймън и Тес.

Загриза бузата си от вътрешната страна и се върна на терасата. Хората разковаха дъските от прозорците на клуба и разчистваха парчетата дърво, камъните и пясъка от дока. Няколко лодки бяха преобърнати. Други бяха със счупени мачти, седалки или прозорци.

Оливия не желаше това да е сбогуване. Завъртя се на пети и отново излезе на дока. Седна в края му и зачака.

Върнаха се няколко лодки, но Саймън и Тес не бяха в тях. След това още няколко яхти бяха привързани към дока. Познаваше хората в тях. Бяха от околността. Те ѝ махнаха и тя отвърна на поздрава.

Най-сетне зърна Саймън и Тес и се изправи. Бяха допрели глави, но тя можеше да се закълне, че дъщеря ѝ управлява платната. Забелязаха я и ѝ махнаха, а върху лицата им грееха широки усмивки. Тя се разплака — просто ей така, без никаква причина.

— Здравей, мамо! — извика Тес, но погледът ѝ бързо се върна към платната. Саймън ѝ каза нещо, тя бутна румпела, дръпна въжетата и лодката се приближи към дока толкова плавно, сякаш Тес бе правила това милион пъти. Платната се отпуснаха и се смъкнаха надолу. Оливия улови въжето, което ѝ хвърлиха. — Видя ли ни, мамо? —

възторжено извика Тес. — Видя ли колко навътре бяхме? През цялото време карахме с издути платна и килнати настри. Беше страхотно!

Тя щеше веднага да изскочи навън, ако Саймън не бе настоял да му помогне да сгънат платната, да ги вържат и да приберат всичко.

Докато привършат, Тес забеляза познато дете на другия док. Тя сложи ръце върху раменете на Саймън и съвсем като възрастна каза:

— Ти беше прекрасен, Саймън. Благодаря ти.

След това мигновено се преобрази в десетгодишно хлапе, което скокна на дока, отправи към Оливия блажена усмивка и хукна.

Оливия седеше на дока, а краката ѝ висяха в яхтата.

Саймън се облегна на коленете ѝ и попита:

— Защо плачеше?

Очите ѝ отново се изпълниха със сълзи. Тя обви шията му с ръце и ги склучи зад главата му.

— Не си отивай.

— Аз ли? Аз никъде няма да ходя.

— Но ще го направиш ли някой ден? Няма ли просто да ти омръзне и да си тръгнеш?

Той приглади назад косата, която падаше върху очите ѝ.

— Не и от теб.

— Това толкова ме плаши.

— Смяташ ли, че с мен не е така? Веднъж вече изгубих всичко. Познавам тази болка — той се намръщи и проследи с поглед палеца си, който галеше ръката ѝ. — Докато се прибирах у дома тази сутрин, видях Натали и татко. Бяха в стаята на Брад. Едва ли им е било лесно. Възхищавам се от смелостта им. — Погледът му срещна нейния. — Бих искал да се възхищавам и от нашата смелост.

Оливия копнееше за същото. Желаше го повече от всичко друго на света.

— Притежаваме ли тази смелост?

— Мисля, че да.

Саймън преглътна и докато тя наблюдаваше устните му, той изговори вълшебните думи.

ТРИДЕСЕТА ГЛАВА

— Вдигни лампата, миличка — каза Саймън между пироните, които бе лапнал.

Тес скочи и намести прожектора така, че да осветява мястото, където работеха. Няколко секунди по-късно тя се върна с пълна шепа пирони и започна да му подава по няколко от време на време. Ковяха пода на онова, което щеше да бъде семейната стая с висок таван и оберлихти. Това беше само половината от пристройката, която Саймън бе издигнал към къщата си. Другата половина вече беше обитаема благодарение на неговите приятели от града. Там бяха спалните.

— Кордата е опъната докрай — отбеляза Оливия от вратата. Беше се облегнала на издигнатия наскоро дървен пилон, пъхнала ръце в джобовете на джинсите си и заобиколена от три котки. Тук беше Бък заедно с двете котета от котилото, които бяха задържали — Оливър и Тайрън. И трите стояха с щръкнали уши и ококорени очи, но нито едно не дръзна да мине покрай Оливия, докато чукането не престана. — Това е знак, че трябва да спреш за днес.

— Само още метър — каза Саймън и протегна ръка към купчината кленови дъски. — Сега една по-къса, Тес.

Тя избра една дъска и му я подаде. Той я намести до последното заковано парче и умело заби два пилона.

Оливия трябваше да настоява да прекъснат работа. Вече ставаше късно и беше средата на ноември. Макар стените да бяха завършени и изолирани, тук все още нямаше отопление, което не беше лошо, ако човек можеше да се сгуши под пухените завивки в спалните, но помещенията с високите тавани бяха като хамбари. Отгоре на всичко Тес имаше още домашни. Записана бе в „Бреймънт“ и беше пощастлива от всякога, но училището не глезеше учениците си. Не минаваха никакви извинения, свързани с дислексията. Учителите знаеха точно с какво си имат работа и как най-добре да се справят с проблема. С много труд.

Но ето че Тес се чувстваше важна част от процеса на строителството, а Саймън с радост приемаше помощта ѝ. Това не беше просто излишен жест. Той я караше да работи, независимо дали пръскаха лозите, беряха гроздето, плаваха или строяха една стая.

Оливия не можеше да мечтае за повече по отношение на детето си. Ако съществуваше мъж, който да питае изконната обич към труда, това беше Саймън.

Тя напипа пръстена в джоба си и извади ръка, за да го погледне отново. Както всеки годежен пръстен, и този беше по-красив, отколкото си го бе представяла и в най-смелите си мечти. Един-единствен съвършен диамант, от двете страни, на който имаше багети^[1], инкрустирани в платина с простота, която само подчертаваше блясъка на камъните. Беше изключителен във всяко отношение, дори и заради това, че камъните бяха от брошка, която Карл бе подарил на Ана при раждането на Саймън. Преди това брошката бе принадлежала на майката на Карл.

Да притежава семейна ценност — да стане част от една семейна традиция — бе повече, отколкото Оливия си бе мечтала. Носеше пръстена от два месеца и все още го докосваше от време на време, просто за да се увери, че е там, че действително съществува. А щеше да получи и още нещо. Останалите багети от брошката щяха да бъдат инкрустирани в платинена гривна, която да подхожда на тази, която носеше. Това щеше да е нейната сватбена гривна.

Сватбената ѝ гривна. Сватбена гривна! Трудно ѝ беше да повярва.

Сватбата беше насрочена за уикенда след Деня на благодарността. Оливия имаше нужда от цялото това време, за да осъзнае, че случващото се между нея и Саймън е истинско. Не можеше просто да извади отношенията им от джоба си и да се вгледа в тях, както правеше с пръстена. Любовта е нещо неуловимо. На Оливия, която цял живот се бе смятала недостойна за обич, ѝ бе трудно да повярва. Но с времето и това стана.

Да вземем необходимостта да поделя Саймън с имението. След като гроздоберът приключи, трябваше да се разрохка почвата, да се натори, да се подменят лозите, които ураганът бе погубил, и да се изтръгнат онези, които бяха твърде стари, за да дават плод. Неведнъж нещо го задържаше и той се прибираще много късно. Първия път,

когато това се случи, Оливия реши, че той е променил решението си за тях двамата и се крие зад работата си. Втория път просто бе неспокойна. Третия път го прие достатъчно спокойно, за да осъзнае, че това ѝ дава възможност да прекара известно време с Тес.

Четвърти път нямаше. Това ѝ показва колко силна необходимост изпитва Саймън да бъде с нея. Дори и най-недоверчивата душа не би успяла дълго да се съпротивлява на всеотдайност и любов като неговата. Ставаха все по-близки, изключително добри приятели. Имаха еднакво становище за нещата — независимо дали ставаше дума за проекта на пристройката или за възпитанието на Тес. Разговаряха. Смееха се. Още по-силно се влюбиха един в друг.

Натали се опита да ги убеди да вдигнат голяма сватба, но Оливия и Саймън бяха на едно мнение и по този въпрос. Настояваха тържеството да е скромно и в най-близък кръг, затова дори не разпратиха официални покани. Просто се обадиха по телефона и поканиха хората, на които държаха най-много.

Сюзан и Марк щяха да дойдат. Дори имаха къде да отседнат, защото си бяха купили къща на брега на океана, на няколко мили от имението. Беше прекрасна лятна вила с огромна веранда и пристройка, която Сюзан щеше да превърне или в апартамент за децата си, или в няколко стаи, които да дава под наем. Идваше тук от Ню Йорк през няколко седмици и непрекъснато обмисляше какви са възможностите, докато ремонтираше основната сграда.

Двете с Натали започваха да се отварят една към друга. Понякога това им костваше доста усилия, защото човек трудно се отърсва от старите навици. Но Сюзан и семейството ѝ бяха присъствали на сватбата на Натали и Карл. Като се има предвид първоначалната неохота на Сюзан, това беше голяма крачка напред.

Крачките на Грег бяха по-малки. Той присъства на сватбата и се държа доста мило, но Оливия подозираше, че всичко се дължи на Джил. На следващия ден тя се върна с него във Вашингтон, сякаш това беше част от сделката, и, макар да продължаваше да работи оттам по маркетинга на Асконсет, Грег се обади едва след няколко седмици. Позвъни на Карл, вероятно така му беше по-лесно. Каза, че нещата между него и Джил се оправят, че се срещат с брачен консултант и пазаруват за бебето. Помоли Карл да предаде на Натали, че ще дойдат за празника на гроздобера. И наистина дойдоха. Все още се долавяше

леко напрежение, но то бе примесено с удоволствие, което бе много по-искрено. Двамата с Натали разговаряха известно време — за Алегзандър, за Джил и за бебето, за промените, които той се канеше да направи в бизнеса си, за да прекарва повече време заедно с Джил във Вашингтон.

Джил обеща на Оливия, че двамата ще дойдат на сватбата ѝ. Оливия беше щастлива да смята Джил за своя приятелка.

— Добре — обяви Саймън. — Свършихме.

Тес му показа нещо отстрани:

— Мислех, че искаш да стигнеш, дотам.

— Надявах се. Утре ще го направим. — Той седна върху петите си. — Виж колко сме напреднали вече. Направо великолепно!

Но в този миг Тес забеляза котките. Тя пропълзля до тях, седна и скръсти крака. Оливър незабавно скочи в празното място по средата, покатери се по гърдите ѝ и започна да си играе с една дълга къдрица.

— А домашните? — напомни ѝ Оливия, докато Саймън събираше инструментите си.

— Това мъниче е толкова сладичко — пропя Тес.

— Домашните! — повтори майка ѝ.

Тес се обърна към нея с поглед, който би могъл да се нарече гаден, ако светлината беше по-добра и очилата ѝ — по-чисти. Тя явно осъзна това, изправи се, върна се при Саймън, целуна го и профуча покрай Оливия.

Саймън също се изправи, приближи се до нея, триейки ръце в джинсите си.

— Съжалявам за това.

— Недей — Оливия вдигна лицето си към него и обви кръста му с ръце. — Нямам нищо против да играя лошото ченге. Предпочитам да те харесва.

— Но тя ни разиграва един срещу друг.

— И това е само началото. Почакай да започне да шофира. Почакай, докато започне да ходи на срещи.

— Ще се справим — каза той. Облегна ръце от двете ѝ страни и се наклони към нея. Когато си пое дъх, тя усети тежестта на тялото му. — Знаеш ли колко съм щастлив? — попита той, докато доволно издишаше.

Оливия не можеше да отговори. Никога не успяваше да го направи, когато той ѝ говореше такива неща. Думите бяха твърде истински, твърде откровени и идваха дълбоко от сърцето му. Винаги караха една буца да заседне в гърлото ѝ.

Тя се усмихна. Той ѝ отвърна със същото.

— Нищо ли няма да отговориш?

Тя поклати глава.

— И това е жената, която по време на запознанството ни имаше отговор за всичко, което ѝ подхвърлех? Наистина ли нямаш думи?

Тя поклати глава и се усмихна още по-широко, за да компенсира напиралците в очите ѝ сълзи.

— Искаш ли да влезем и да се постошим?

Като знаеше, че намръщеният мълчаливец, с когото се бе запознала, бе развил удивително умение да си служи с думите и се бе превърнал в неизразимо прекрасен мъж, когото тя не заслужаваше, но въпреки това щеше да открадне, Оливия кимна в отговор.

---

[1] Скъпоценен камък, шлифован във формата на тесен четириъгълник, често заострен в единия край. — Б.пр. ↑

Издание:

Барбара Делински. Имението
ИК „Хермес“, Пловдив, 2001

Редактор: Димил Стоилов

Коректор: Недялка Георгиева

ISBN: 954-459-915-0

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.